

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

नांदेड जिल्हा

२०००-२००१

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगासाठी

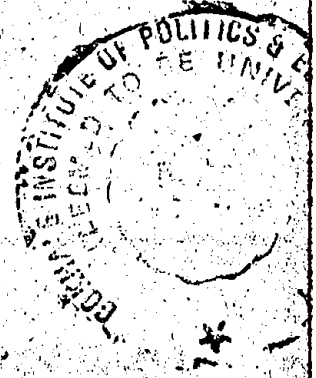
जिल्हा सामाजिक व
आर्थिक समालोचन

जिल्हा : नांदेड

2000-2001

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, नांदेड

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2000-2001

जिल्हा नांदेड

अनुक्रमाणिका

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
	भाग - I	
	अ) दृष्टीक्षेपात जिल्हा	1 to 4
	ब) जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	1 to 9
	भाग II	
	जिल्हा सांख्यिकी गोषवारा (विविध माहितीचे सांख्यिकीय तक्ते . . . .)	
	1 क्षेत्रफळ व लोकसंख्या	
1.1	1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व 2001 च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्या	1 to 2
1.2	1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक (2001 चे आकडे पूर्ण अंकात)	3 to 6
1.3	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण	7
1.4	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहराचे तालुकावार वर्गीकरण	8
1.5	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे कामकरणां व काम न करणां यांची संख्या	9 to 10
1.5 B	1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणाऱ्या व्यक्तींची उद्योग गट निहाय क्षेत्र निहाय विभागणी	11
1.6 A	लोकसंख्येचे दयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991	11
1.6 B	लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991	11
1.7	1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती करिता आकडेवारी	12
1.8	भिती /उपरे या साठी वापरलेल्या साधन सामग्रीनुसार घरांचे वर्गीकरण (1991 जनगणना)	12
1.9	आकार व मालकी स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण (1991 जनगणना)	13
1.10	जनगणना घरे आणि ह्यांचा वापर 1991 ची जनगणना	14
1.11	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दर डोई उत्पन्न जिल्हा उत्पन्न चालू किंमतीनुसार	15
1.12	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दर डोई जिल्हा उत्पन्न स्थिर (1993-94) किंमतीनुसार	16
	(2) हवामान	
2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य 2000	17 to 18
2.2	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान 2000	19
	(3) शेती	
3.1	तहसिलनिहाय जमीनीचा वापर 1996-97 व 1997-98	20 to 21
3.2	तहसिलनिहाय निरनिराळ्या पीकाखालील क्षेत्र 1996-97 व 1997-98	22 to 24
3.3	जिल्हयातील मुख्य पीकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन 2000-2001	25
3.4	विविध साधनांनी ओलिताखालील क्षेत्र 1996-97 व 1997-98	26
3.5	निरनिराळ्या पीकाखालील ओलीतांचे क्षेत्र 1996-97 व 1997-98	27 to 28
3.6 A	तालुकावार सिंचन विहीरी व इतर विहीरींची संख्या 1996-97 व 97-98	29
3.6 B	तालुकावार कुपनलिका चालू असलेले, हातपंप व विद्युत पंपाची संख्या 2000-2001	29
3.7	विहीरी खेरीज लघुपाटबंधारेची कामे 2000-2001	30
3.8	जिल्हयातील मोठे व मध्यमपाटबंधारे प्रकल्पामुळे सिंचणक्षेत्र व मिळणारे फायदे जून 2000 अखेर	31 to 33
3.9	विहीत धारण जमीनीच्या संख्या व ह्याचे क्षेत्रफळ ओलिताखालील असलेली वहीत धारण जमीन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहीतधारण जमीनीची संख्या	34 to 35
3.10	कृषिविषयक अवजारे : कृषिगणना 1997	35
3.11	दुष्काळ टंचाई व टंचाई सदृश परिस्थितीची माहिती 1999-2000	36
3.12	टंचाईच्या पुर्वतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाई ग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती वर्ष 99-00	37
	(4) पशुसंवर्धन वने व मत्स्यव्यवसाय	
4.1	तहसिलवार पशुधन 1997 पशुगणनेप्रमाणे	38 to 40
4.2	जिल्हयातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या 2000-2001	41
4.3	रोगाच्या प्रकारानुसार पशुच्या मृत्यूची संख्या 2000-2001	42
4.3 A	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य वर्ष 2000-2001	42
4.4	मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तलकेलेले पशुची संख्या 2000-2001	43
4.5	जिल्हयातील वनक्षेत्र 2000-2001	43
4.6	जिल्हयातील मुख्य व गौण वन उत्पादने 2000-2001	44
4.7	जिल्हयातील भुजल मत्स्यव्यवसाय वर्ष 2000-2001	44
	(5) उद्योग व खनिजे	
5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष 2000	45
5.2	चालू कारखान्याचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण वर्ष 2000	46 to 47
5.3	कामाच्या दिवसाच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण वर्ष 2000	48 to 49
5.4	उद्योगाच्या महत्त्वाच्या बाबींची आकडेवारी	50

1	2	3
5.5	रोजगार विनीमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 2000-2001	51
5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 2000-2001	52
5.7	कर्मचारी गणना कर्मचा-यांची संख्या वर्ष 2000	52
5.8	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार 31 मार्च 2001 ला संपणा-या वर्षाकरिता	53
5.9	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व ग्रवांची संख्या व ह्यांची लोकसंख्या 31 मार्च 2001 अखेर	54
5.10	विजेचा वापर 2000-2001 या वर्षाकरिता आर्थिक गणना 1998 प्रमाणे	54
5.11	कृषि व बिगर कृषि उद्योग	55
5.12	प्रमुख उद्योगानुसार उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या	56
5.13	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या	56
5.14	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या	57
5.15	बिगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योगगट एकत्र)	57
5.16	उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या	58
5.17A	वस्तु निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यात उद्योगाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	58
5.17B	वस्तु निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	59
5.18 A	घाऊक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यात उद्योगाची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	59
5.18 B	घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योगगटांतील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	60
5.19 A	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील एकूण स्वकार्यात उद्योगाची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	60
5.19 B	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	61
5.20 A	सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र स्वकार्यात उद्योगाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	61
5.20 B	सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	62
	(6) सहकार	
6.1	जिल्हयातील विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	63
6.2	जिल्हयातील सर्वप्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती	63
6.3	जिल्हयातील सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी	64
6.4	जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेचे कार्य	64
6.5	जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	65
6.6	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य	66
6.7	जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य	67
6.8	जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थानी दिलेले पीक कर्ज	68
6.9	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थानी दिलेले पीक कर्ज	68
6.10	जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थानी दिलेले पीक कर्ज	69
6.11	जिल्हयातील बिगर कृषि सहकारी पतसंस्थांचे कार्य	69
6.12	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य	70
6.13	जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य	71
6.14	उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशिल	72
6.15	जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31/3/2001 अखेर	73 to 74
6.16	जिल्हयातील सवकारांची संख्या आणि ह्यांनी दिलेली कर्ज	75
	(7) वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	
7.1	सार्वजनिक व अर्थ सहाय्यीत संध्यामार्फत उपलब्ध असलेले वैद्यकीय सुविधांची माहिती 2000-2001	76
7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म मृत्युची संख्या 2000	77
7.3	विविध कारणानुसार मृत्युची संख्या 2000	77
7.4	माता बाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी 2000-2001	78
7.5	जिल्हयातील कुटूंब नियोजन केंद्रांची संख्या 2000-2001	78
	(8) शिक्षण	
8.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता	79
8.2	शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची विद्यार्थ्यांची संख्या 1999-2000	80
8.3	पुर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी	80 to 81
8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्थांची माहिती 1999-2000	82
8.5	आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत 1999-2000	83
8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 2000-2001	83

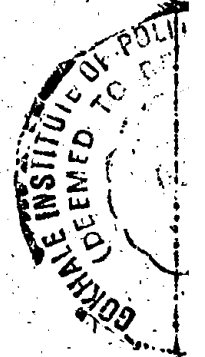
1	2	3
8.7	जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठमहाविद्यालये) तांत्रिक शाळा (8वी ते 12वी)2000-01	84
8.8	जिल्हयातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे	84
8.9	जिल्हयातील शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था 1999-2000	84
	(9) परिवहन,दळणवळण व वाहतूक	
9.1 A	रेल्वेमार्गाची लांबी	85
9.1 B	रेल्वेस्थानकांची तालुकावार यादी 31-3-2001	85
9.2	प्रकार व पृष्ठभागांनुसार रस्त्याची लांबी 31 मार्च 2001 अखेर	86
9.3	वापरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या 31-3-2001	87
9.4	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक आकडेवारी 2000-2001	87
9.5	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना 2000	88 to 90
9.6	पोस्ट, तार खाते दुरबध्दनी सेवा व दुरदर्शन संच यांची आकडेवारी 31-3-2001	91
	(10) स्थानिक संस्था	
10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च 2000-2001	91
10.2	ग्रामपंचायत उत्पन्न व खर्च 2000-2001	92
10.3	जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च 2000-2001	93
10.4	महानगरपालिका, कटकमंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च 2000-2001	94
	(11) वार्षिक योजना	
11.1	विविध विकास शीर्षखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च 2000-2001	95 to 96
11.2	योजनेखालील महत्वाची भौतिक साध्ये 2000-2001	97 to 101
11.3	रोजगार हमी योजनेबाबतची माहिती 2000-2001	102
11.4	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे व त्यावरील रोजगार खर्च 2000-2001	102
11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाय योजना 2000-2001	103
11.6	अधिक उत्पादन देणा-या पीकाच्या जाती व त्याखालील क्षेत्रफळ 2000-2001	104
11.7	तालुकावार रासायनिक खतांचे वाटप 2000-2001	105
11.8	साखर कारखान्याच्या आकडेवारी 2000-2001	105
11.9	दुग्ध संस्थांची संख्या 2000-2001	106
11.10	अवर्षण प्रवण कार्यक्रमाची प्रगती दशांदिगारा तक्ता 2000-2001	106
11.11	जिल्हयातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती व त्यावरील तरतुद व खर्च 2000-01	107
11.12	वीस कलमी कार्यक्रम 2000-2001	107
11.13	विशेष घटक योजना 2000-2001	108
11.14 A	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ) 2000-2001	109
11.14 B	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ) 2000-2001	109
11.14 C	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधान परिषद मतदार संघ) 2000-2001	109
11.14 D	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्य सभा मतदार संघ) 2000-2001	109
	(12) किमती व निर्देशांक	
12.1	जिल्हयातील निवडक शेतमालाच्या सरासरी घाऊक किमती 2000-2001	110
12.2	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती 2000	111 to 114
12.3	कामगाराचे ग्राहक किमतीचे निर्देशांक 2000-2001	115
	(13) पोलीस, गुन्हे आणि कारागृहे	
13.1	जिल्हयातील पोलीस अधिकारी कर्मचा-यांची एकूण संख्या 2000-2001	115
13.2	गुन्ह्या संबंधी आकडेवारी 2000-2001	116
13.3	तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार 2000-2001	116
13.4	तुरुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगाराचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण 2000-2001	117
13.5	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली काम/ प्रकरणे 2000-2001	117
	(14) बँका, संयुक्त भांडवली संस्था व विमा पत्रे	
14.1	जिल्हयातील बँक कार्यालये वर्गीकृत बँकांची संख्या त्यांच्या ठेवी व कर्जे 2000-2001	118
14.2	जिल्हयातील 31/3/2000 रोजी चालू असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था	118
14.3	उत्तरविलेले विमापत्रांची संख्या व किमतीची रक्कम 2000-2001	118
	(15) संकीर्ण	
15.1	जिल्हयातील चित्रपट गृहाविषयीची आकडेवारी 2000-2001	119
15.2	जिल्हयातील गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या 2000-2001	119
15.3	तहसिलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल 2000-2001	120
15.4	मुद्रणालय आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके 2000-2001	121
15.5	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ गडू व साखर 2000-2001	121
15.6	नागणी व वसूल केलेले धान्य	121
15.7	जिल्हयातील 1999 मधील लोकसभा व विधानसभा निवडणुकी संबंधी आकडेवारी	122
15.8	जिल्हयातील 31/3/2001 ची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहाची तालुका निहाय यादी	133 to 124
15.9	जिल्हयातील निवडक निर्देशांकाचे कल 2000-2001	125 to 127

भाग - 1

आर्थिक समालोचन

दृष्टोक्षेपात जिल्हा
आणि
जिल्हा सामाजिक व
आर्थिक समालोचन

(1)
जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2000-2001
दुष्टक्षेपात जिल्हा

जिल्हा नांदेड:

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
(ए)	प्राकृतिक रचना			
	अ. भौगोलिक रचना			
	1. उत्तर अक्षांश	अंश	18.15 ते 19.55	16.4 ते 22.1
	2. पूर्व रेखांश	अंश	77.7 ते 78.15	72.6 ते 80.9
	ब. हवामान			
	तापमान (1999-2000)			
	1. किमान	डिग्री सेल्सिअस	13.9 (2000)	5.0 (1999-00)
	2. कमाल	डिग्री सेल्सिअस	41.6 (2000)	47.7(1999-00)
	3. पर्जन्य	मि.मी.	854(2000)	1292.53 (1995)
	क. प्रशासकीय विभाग (2000-2001)			
	1. तहसिल	संख्या	16	353
	2. पंचायत समिती	संख्या	9	321
	3. टंचाईग्रस्त तालुके	संख्या	NA	N.A.
	4. एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प	संख्या	8(99-2000)	N.A.
	5. शहरे	संख्या	12	378
	6. गावे (एकूण 2001 (प्रमाणे))	संख्या	1612	43722
	1. निर्जन	संख्या	NA	NA
	2. वस्ती असलेली	संख्या	1612*	43722*
	7) क्षेत्रफळ	चौकिमी	10545	307713
दोन	प्रशासकीय संस्था (2000-2001)			
	1. पंचायत समिती	संख्या	9	321
	2. महानगर पालिका	संख्या	1	15
	3. नगरपालिका	संख्या	11	228
	4. कटक मंडळे	संख्या	0	7
	5. ग्रामपंचायत	संख्या	1310	27738
	6. पोलीस ठाणे	संख्या	35	908(Dec00)
	7. पोलीस ओट पोस्ट	संख्या	22	1775(Dec00)
तीन	लोकसंख्या 2001			
	1. ग्रामीण लोकसंख्या	हजारात	2179	55732
	2. नागरी लोकसंख्या	हजारात	689	41020
	3. एकूण लोकसंख्या	हजारात	2868	96752
	4. अनुसूचित जाती लोकसंख्या 1991	हजारात	423	8758
	5. अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी 1991	टक्केवारी	18.15	11.09
	6. अनुसूचित जमात लोकसंख्या 1991	हजारात	276	7318
	7. अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी 1991	टक्केवारी	11.84	9.27
	8. पुरुष	हजारात	1476	50334
	9. स्त्रिया	हजारात	1392	46418
	10. स्त्री पुरुष प्रमाण	1000 पुरुषांमार्फत स्त्रियांचे प्रमाण	943	922
	11. घनता	दर चौकिमी क्षेत्रातील लोकसंख्या	222(1991)	314
	12. साक्षरता प्रमाण 2001			
	1. एकूण	टक्केवारी	68.52	77.3
	2. पुरुष	टक्केवारी	81.14	86.3
	3. स्त्री	टक्केवारी	55.12	67.5
	4. राज्यामध्ये जिल्हाचा क्रमांक	संख्या	NA	---

1	2	3	4	5
चार	कृषि (अस्थाई)		(1997-98)	
	1. भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	1040	30758
	2. जंगलव्याप्त क्षेत्र व क्षयाची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	हजार हेक्टर टक्केवारी	86 8.30	5306 17.25
	3. शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन अ. विंगर शेती वापराखालील जमीन ब. पडीह आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन क. एकूण अ + ब	हजार हेक्टर हजार हेक्टर हजार हेक्टर	20 27 47	1301 1696 2997
	4. पडील जमीन व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
	1. कायम गुरे चरण आणि इतर	हजार हेक्टर	34	1341
	2. झाडे झुडपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	7	226
	3. लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	38	903
	5. पडीह जमीन			
	1. चालू पड	हजार हेक्टर	51	1189
	2. इतर पड	हजार हेक्टर	25	1161
	6. पीकां खालील क्षेत्र			
	1. पीकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	753	17636
	2. दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	37	4620
	3. एकूण पीकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	790	22256
	7. ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर		
	1. निव्वळ ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	19	2959
	2. एकूण ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	48	3647
	8. महत्वाचे पीकाखालील क्षेत्र (अन्नधान्य)	हजार हेक्टर	393	13382
	9. वहीत धारण जमीन अंतीम (90-91)	हजार हेक्टर		
	1. दोन हेक्टर पेक्षाकमी	हजारात	173	6003
	2. दोन ते दहा हेक्टर	हजारात	644	3297
	3. दहा हेक्टर पेक्षा जास्त ह	हजारात	7	171
	10. जमीन महसूल वसूली (2000-2001)	लाख रुपये	6	9200
	11. जिल्हा परीषदेचा उपकर	हजार रुपये	14484	NA
	12. पंचायत समिती उपकर	हजार रुपये	5974	NA
पांच	पशुसंवर्धन (परगणना 1997)			
	1. एकूण पशुधन	हजारात	1486	39793
	2. गाई व बैल	हजारात	751	17949
	3. म्हशी व रेंडे	हजारात	259	6484
	4. मेंढया	हजारात	50	--
	5. शेंढया	हजारात	356	14716
	6. कोंबडया व बदके	हजारात	521	34984
सहा	सहकार (2000-2001)		(98-99)	
	1. सहकारी संस्था	संख्या	3483	158016
	2. प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	संख्या	887	20551
	3. प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्थांची सभासद संख्या	हजारात	374	10205
	4. सहकारी दुग्धसंस्था	संख्या	858	22035
	5. प्राथमिक कृषिपतसंस्थांनी दिलेले कर्ज	रुपये कोटी	96	3178
सात	जलसिंचन (जन 99)च्या अखेरपर्यंत		जून 2000	
	पूण झालेले पाटवधारप्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र			
	1. मोठे प्रकल्प	संख्या	4	31
	2. मध्यम प्रकल्प	संख्या	10	165
	1 व 2 चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	184	NA
	3. लघुपाटवधार प्रकल्प (राज्यक्षेत्र)	संख्या	28	2175
	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	24	NA
	4. सिंचन विडीरीखानी क्षेत्र	हजार हेक्टर	8	1912

1	2	3	4	5
आठ	उद्योग (1999-अखेर)			
	1. नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	367	34603
	2. नोंदणीकृत चालू कारखाने (उत्पादन चालू कारखाने)	संख्या	318	29562
	3. सहकारी साखर कारखाने (2000-01 अस्थाई)		6	143
	4. सहकारी साखर कारखान्याती उत्पादन 2000-01	हजार मे. टन	168	6356
	5. सुत गिरण्याची 99-00	संख्या	4	233
नऊ	वीज दिनांक 31/3/1998 अखेर			
	1. वीज पुरवठा केलेली शहरे व खेडी	संख्या	1593	39413
	2. विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	1580	-NA-
	3. विद्युत पुरवठा केलेले पंप संच मार्च 2001 अखेर	संख्या हजारात	64 (31-3-00)	2328
	4. बसविण्यात आलेले गोबर गॅस संयंत्रे	संख्या	-NA-	-NA-
दहा	सार्वजनिक आरोग्य 2000-2001			
	1. रुग्णालये	संख्या	16	1102
	2. दवाखाने	संख्या	60	1544
	3. प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	63	1768
	4. प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	11	169
अकरा	प्राथमिक शिक्षण (2000-01)			
	1. एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	2298	65727
	2. प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	447	12013
	3. प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	10	311
	4. प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथ. शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	43	39
बारा	माध्यमिक शिक्षण उच्च माध्यमिकसह			
	1. एकूण माध्यमिक शाळा	संख्या	400	15284
	2. शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	236	9242
	3. शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	6	253
	4. प्रत्येक शिक्षकामागे माध्य. शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	39	37
तेरा	उच्च शिक्षण (2000-01)			
	1. संस्था	संख्या	37	1599
	2. एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	27	939
चौदा	अ. प्रौढ शिक्षण 99-2000			
	1. प्रौढ शिक्षण केंद्र	संख्या	निरंक	-NA-
	2. प्रौढाची उपस्थिती (साक्षर)	संख्या हजारात	hई	-NA-
	ब. तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण 2000-01			
	1. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	13	613
	2. शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	9	347
	3. अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	4	266
	4. शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या	1821	92384
	5. पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्याची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	NA	140
	6. पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्याची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	NA	41000
	7. व्यवसाय शिक्षण संस्था माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट व त्याची प्रवेश क्षमता	संख्या	NA	184
		हजारात	NA	33270
			NA	-NA-
			NA	-NA-

1	2	3	4	5
पधारा	घरमिहन आणि दळणवळण (मार्च 2001 अखेर)			
	1. एकूण रेल्वेमार्ग लांबी मार्च 2001अखेर	कि.मी	208	5459
	2. रस्त्यांनी जोडलेली गावे			
	अ. बारमाही	संख्या	851(99.00)	36275
	ब. हंगामी	संख्या	NA	2654
	3. एकूण रस्त्याची लांबी (पृष्ठाकीत) (नगरपरिषद रस्ते वगळून)31 मार्च 2001	किमी	8889	216968
	4. राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	किमी	0	3710
	5. राज्य महामार्गाची लांबी	कि.मी	1351	32586
	6. महत्याच्या जिल्हा रस्त्याची लांबी	किमी	2526	45543
	7. इतर जिल्हा रस्त्याची लांबी	किमी	1245	43511
	8. ग्रामीण रस्त्याची लांबी	किमी	3767	91618
सोळा	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम		97-98 SURVEY	TEMP 97-98
	1. दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे	संख्या लाखत	TEMP2.60	38.19
	2. लाभार्थी			
	जून लाभार्थी			
	नवीन लाभार्थी			
	एकूण			
	स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना			
	2. स्वयंरोजगारांची संख्या 2000-2001	संख्या		87998
सतरा	रोजगार निर्मिती (2000-2001)			
	अ. रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस लाख	51.63	1112
	ब. जवाहर रोजगार कार्यक्रम (89-2000)	मनुष्य दिवस लाख	1.62	316
अठरा	आदीवासी कल्याणकारी योजना(97-98)			
	आदीवासी आश्रम शाळा	संख्या	16	731
	विद्यार्थी	संख्या	5065	248298
एको	मागासवर्गासाठी कल्याणकारी योजना			94-95
वीस	(94-95)			
	1. मागासवर्गासाठी वसतीगृहे	संख्या	6	192
	2. वसतीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	510	12797
वीस	जिल्हा नियोजन 2000-2001			
	1.वार्षिक योजनेतील मजूर तरतूद	रु.कोटी	20.50	3794.79
	2.अनुषंग भरून काढणेसाठी तरतूद	रु.कोटी	3.23	242.10
एडे	नागरी पुरवठा 2000-2001			
वीस				
	1. रास्त भावाची दुकाने	संख्या	1927	48655
	2. पुरविलेला एकूण साठा (डिसें.2001)			
	अ. गहू	हजार टन	224	1270
	ब. तांदुळ	हजार टन	149	684
	3. शासकीय गोदामे (30-6-2001)	संख्या	48	994
	4. साठविण्याची क्षमता (30-6-2001)	हजार टन	NA	584

टिप :1. N.A.= उपलब्ध नाही

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा : नांदेड

- 1) नांदेड जिल्हा हा औरंगाबाद विभागातील एक ऐतिहासिक जिल्हा म्हणून मानला जातो. गोदावरी ही नदी या शहरापासून वाहत असल्याने व तसेच शिख धर्माचे देशातील खालसा पंथाचे शेवटचे धर्मगुरु श्री.गुरु गोविंदसिंगजी यांचे स्मरणार्थ बांधण्यात आलेला गुरुद्वारा हा नांदेड येथे असल्याने या जिल्ह्याने देशाच्या नकाशात महत्त्वाचे स्थान धारण केले आहे.
- 2) नांदेड जिल्हा दक्षिण भारताच्या पठाराच्या भागात वसलेला असल्यामुळे महाराष्ट्रातील समान सपाट जिल्ह्यांपैकी हा एक जिल्हा आहे. त्यामुळे या जिल्ह्यात विशेष स्थळवर्णाचे वेगळे नैसर्गिक कटोबंध नाहीत. जिल्ह्याच्या दक्षिणेकडील भाग हलकी व माळरान जमीन असल्यामुळे थोडाफार वेगळा आहे. किनवट तहसिल मधील उत्तर पूर्व भाग डोंगराळ बंजर व शेतीसाठी अयोग्य जमीनीचा असल्यामुळे थोडा वेगळा आहे. जिल्ह्याचा उर्वरित मध्य भाग सपाट सुपीक व काळी जमीन असलेला आहे. जिल्ह्यात " भाग " भाग अथवा घरणावरील रेंज या नावाने ओळखल्या जाणा-या प्रमुख पर्वत राशी आहेत व त्या जिल्ह्याच्या उत्तर पश्चिम ते दक्षिण पूर्व भागात गेल्या आहेत. या शिवाय भोकर व हदगाव तहसिल मध्ये वाखेड पर्वत रांगा व कंधार मुखेड तहसिल मध्ये बालाघाट ओळखल्या जाणा-या लहान पर्वत रांगा आहेत. जिल्ह्यात एकूण भौगोलीक क्षेत्राच्या 8.19 टक्के वनक्षेत्र आहेत. या वनक्षेत्राचा बराच मोठा भाग सुमारे 65 टक्के किनवट माहुर तहसिल मध्ये आहे.

[1] स्थान व भौगोलीक वैशिष्ट्ये

- 3) नांदेड जिल्हा मराठवाड्यातील एकूण आठ जिल्ह्यांपैकी एक असून महाराष्ट्राच्या दक्षिण पूर्व सीमेली दक्षिणेतर पसरलेला आहे. व 18.15 ते 19.55 उत्तर अक्षांश व 77.7 ते 78.15 पूर्व रेखांश मध्ये स्थिर आहे. नांदेड शहर गोदावरी नदीच्या डाव्या काठावर वसलेले आहे. नांदेड जिल्ह्याच्या उत्तरेस महाराष्ट्राचा यवतमाळ जिल्हा उत्तर दक्षिणेस परभणी जिल्हा व नैर्ऋतेस लातूर जिल्हा आहे. जिल्ह्याच्या पूर्वेला व दक्षिण पूर्व दिशेला आंध्र प्रदेशातील अदिलाबाद, निझामाबाद हे जिल्हे आहेत. जिल्ह्याच्या दक्षिणेला कर्नाटक राज्यातील बिदर जिल्ह्याचे संतपूर तहसिल आहे.
- 4) जिल्ह्याचे एकूण क्षेत्रफळ 10545 चौ.कि.मी.असून ते महाराष्ट्र राज्याच्या 3.41 टक्के आहे. या क्षेत्रापैकी 211.1 (2.01 टक्के) चौ.कि.मी. क्षेत्र नागरी भागात असून 10298.9 (97.99) टक्के ग्रामीण भागात येते. प्रशासकीय सोईच्या दृष्टिने जिल्ह्याचे 3 महसुली विभाग आहेत. त्यापैकी एक उपविभाग नांदेड येथे असून त्यात नांदेड, आर्घापुर, मुदखेड, भोकर, उमरी, कंधार, लोहा हे तहसिल येतात. दुसरा उपविभाग देगलूर येथे असून त्यात देगलूर, बिलोली, धर्माबाद, नायगांव, मुखेड हे तहसिल येतात. तर तिसरा उपविभाग किनवट येथे असून त्यात किनवट, माहुर, हदगाव, व. हिमायतनगर हे तहसिल येतात. प्रत्येक उपविभागाकरिता स्वतंत्र असे एक उपजिल्हाधिकारी कार्यालय आहे. तहसिल मधील ग्रामीण क्षेत्रा संबंधित पंचायत समिती अंतर्गत असून अशा नऊ पंचायत समित्या नांदेड जिल्हा परिषदेच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाली आहेत.
- 5) जिल्ह्यात ओसाड गावे धरून एकूण 1612 गावे आहेत. एकूण 1310 ग्रामपंचायती पैकी 1130 स्वतंत्र व 180 गट ग्रामपंचायती आहेत. जिल्ह्याच्या बारा नागरी क्षेत्रापैकी नांदेड व वाघाळा शहरासाठी महानगरपालिका असून बाकीच्या 11 म्हणजे मुदखेड, हदगाव, किनवट, उमरी, बिलोली, धर्माबाद, कुडलवाडी, देगलूर, मुखेड, कंधार व लोहा या क वर्ग नगर पालिका आहेत. जिल्ह्यात एकूण 14 कृषि उत्पन्न बाजार समित्या असून त्यापैकी नांदेड, भोकर, देगलूर या तहसिलमध्ये प्रत्येकी 2 तर बिलोली तहसिल मध्ये 3 आणि हदगाव, किनवट, मुखेड, कंधार व लोहा या तहसिल मध्ये प्रत्येकी एक प्रमाणे एकूण 14 आहेत.
- 6) नांदेड हे जिल्हा मुख्यालय असून येथे व केद्र व राज्य शासनाचे तसेच अनेक निमशासकीय महामंडळाची कार्यालये असून सन 1994 या वर्षी नव्याने स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापिठ सुरु झाले आहे.

भुविज्ञान

7) या जिल्ह्याच्या भुगर्भात महत्त्वाचे उल्लेखनिय असे खगिज पदार्थ आढळत नाहीत. किनवट तहसिलच्या काही भागात हलक्या प्रतीच्या चुनखडीचे साठे आढळतात. ही चुनखडी एक सारख्या प्रतीची नसते. ती वाळू मिश्रीत असते. बांधकामासाठी लागणारी वाळूचे मोठे गोठे व विटासाठी लागणारी विशिष्ट प्रकारची माती जिल्ह्यात आढळते.

नदीनाले

8) जिल्ह्यातून वाहणा-या महत्त्वाच्या नद्या गोदावरी, मांजरा, मन्याड, सरस्वती, पैनगंगा, आसना, सीता व लेडी या आहेत. गोदावरी नदी ही जिल्ह्यातील प्रमुख नदी असून ती जिल्ह्यात पश्चिमेकडून प्रवेश करते व जिल्ह्याच्या मध्यभागातून पूर्वेकडे वाहते व आंध्र प्रदेशातील निझामाबाद जिल्ह्यात प्रवेश करते. गोदावरी नदीची सर्वात मोठी उपनदी असलेली मांजरा नदी दक्षिणेकडून उत्तरेकडे वाहते. व जिल्ह्याची व आंध्र प्रदेशाची हदद पार करते. मन्याड नदी कंधार तहसिल मधून पश्चिमेकडून पूर्वेकडून वाहते व एकीकडे मुखेड व देगलूर तहसिलांची हदद कायम करते. तर दुसरीकडे बिलोली तहसिलची हदद बनते. सरस्वती नदी वाखेड पर्वतराशीतून उत्तरेकडून दक्षिणेकडे जिल्ह्याच्या पूर्वेकडील भागात वाहते. व माळशौठा गावाजवळ गोदावरी नदीस मिळते. पूर्वेकडे वाहणारी आसना नदी नांदेड पासून 1 कि.मी. अंतरावर गोदावरी नदीच्या डाव्या किना-यावर गोदावरी नदीस मिळते. लेडी नदी देगलूर तहसिल मध्ये पश्चिमेकडून पूर्वेकडे वाहते. व ती अशतः दक्षिणेकडे सीमे बरोबर वाहते. व नंतर थोडी उत्तरेकडे मार्ग बदलून देगलूर तहसिल मधून वाहत जात मांजरा नदीस मिळते. पैनगंगा नदी जिल्ह्याची उत्तरेकडील हदद कायम करते. व पूर्वेकडून वाहत जाऊन यवतमाळ जिल्ह्यातील वर्धा नदीस मिळते. कमी महत्त्वाची सीता नदी उत्तरेकडून निघून गोदावरी नदीस मिळते. जिल्ह्यातील बारमाही वाहणा-या नद्या गोदावरी, मांजरा, मन्याड व पैनगंगा आहेत. या जिल्ह्यात उल्लेखनिय असे तळे नाहीत.

हवामान व पर्जन्य

हवामानाच्या दृष्टिने वर्षाचे 3 भाग पडतात. जून ते सप्टेंबर या महिन्यात जिल्ह्यात पाऊस पडतो. या काळात हवा साधारण उष्ण असली तरीही पावसाळी वातावरणामुळे त्यात गारवा असता. ऑक्टोबर ते फेब्रुवारी या महिन्यांत हवा कोरडी व थंड असते. ऑक्टोबर महिन्यात दिवसा उन् तापते. परंतु सायंकाळ पासून सकाळ पर्यंत हवा थोडी थंड असते. नोव्हेंबर ते जानेवारी या महिन्यात अधुनमधुन काही दिवस थंडीची लाट येते आणि तुरळक पाऊस पडतो. मार्च ते मे या महिन्यात हवामान उष्ण व कोरडे असते. एप्रिल या महिन्याच्या दुसऱ्या पंधरवाडयापासून तापमानात वाढ होते. परंतु बाराही महिन्यात संपूर्ण हवामानाने सुसहाय्य असतात. एकंदरीत जिल्ह्याचे हवामान सुसहाय्य व उत्साहवर्धक असते.

1) नांदेड येथील केंद्रात तापमान व पर्जन्यमान यंत्र बसविले असून 2000 वर्षात येथे किमान 13.9 सेल्सीयस तापमानाची व कमाल 41.6 सेल्सीयस तापमानाची नोंद करण्यात आली.

2) जिल्ह्यात लोकांचा शेती हा प्रमुख धंदा असून बहुतांश शेती ही पावसावर अवलंबून असते. जिल्ह्यात एकंदरीत पावसाचे प्रमाण कमी असून ते अनिश्चित असल्याने अधुन मधुन दुष्काळी परिस्थिती निर्माण होते. सन 2000 या वर्षात जिल्ह्यात 854 मि.मी. पावसाची नोंद झाली. सर्व तहसिलमध्ये जिल्ह्याच्या सामान्य पर्जन्यापेक्षा कमी पावसाची नोंद झाली आहे. जिल्ह्यात सर्वात जास्त म्हणजे 999 मि.मी. पावसाची नोंद बिलोली तहसिलमध्ये तर सर्वात कमी म्हणजे 681 मि.मी. नागगांव तहसिलमध्ये झाली.

3) जमीनीचा प्रकार - जिल्ह्यातील जमीन सर्वसाधारण काळी सुपीक व कसदार अशा स्वरूपाची आहे. जिल्ह्यातील सर्व तहसिलमध्ये काळी जमीन आहे. या जमीनीत कॅल्शियम मॅग्नेशियम व कार्बोनेटसचे प्रमाण अधिक आहे. परंतु नायट्रोजन पोटॅश फॉस्फेट व ह्युमसचे प्रमाण कमी आहे. या जमीनीत आलावा व आर्द्रता टिकवून ठेवण्याची फार मोठी क्षमता असल्यामुळे जिल्ह्यातील कमी पावसाचे क्षेत्रात अशी जमीन उपयुक्त ठरते. उत्तम प्रतीची काळीची जमीन गोदावरी व तिच्या उपनद्यांच्या काठाकाठाने अरुंद पट्ट्यात आढळते. चांगल्या प्रतीची काळीची जमीन मांजरा व मन्दाई नदीच्या काठाकाठाने बिलोली तहसिलमध्ये आढळते. तर बिलोली तहसिलमध्ये इतरत्र ती हलक्या प्रतीची व मोकळ्या दगडांनी झाकलेली अशा प्रकारची आहे. टेकड्यांच्या पयथ्याशी लागून असलेल्या भागात मात्र काळीची जमीन दुर्मिळ असून फारच हलक्या प्रतीची आढळते. देगलूर तहसिल जिल्ह्यातील सर्वात लहान तहसिल असले तरी उत्तम प्रतीची काळीची जमीन त्या तहसिलला लाभलेली आहे. तहसिलच्या पश्चिमेकडील थोड्याशा भागाव्यतीरीक्त तहसिलमधील सर्व जमीन उच्च प्रतीची व रबी पिकासाठी योग्य अशी आहे. कंधार व लोहा चे अर्धे तहसिल काळीची व भारीची जमीन असलेला आहे व त्या भागात रबीची पिके घेतली जातात. हदगांव तहसिलमधील जवळपास 3/4 जमीन विशेषतः पैनगोच्या काठाजवळची जमीन सुपीक आहे. तहसिलच्या दक्षिणेकडील टेकडीजवळच्या जमिनीत थोडा कार्बोनेट पदार्थ मिसळला असल्याचे आढळून येते. बाकीच्या भोकर व किनवट या दोन तहसिलमध्ये टेकड्या व माळरानाचा भाग वगळून जर सर्व जमीन काळीची व भारीची आहे. मागील काही वर्षात पर्जन्यमान कमी झाल्याने भुगर्भातील पाण्याची पातळी खाली जात आहे. जिल्ह्यात जमीनीखालील पाण्याचा थर वेगवेगळ्या ठिकाणी वेगवेगळ्या अंतरावर म्हणजेच जमीनीपासून सर्वसाधारणपणे 18 फुटापासून 200 फुटापर्यंत आहे.

(2) लोकसंख्या

13) जनगणना व वार्षिक अंदाज:- 2001 च्या जनगणनेनुसार नांदेड जिल्ह्याची लोकसंख्या 28,68,158 होती. तहसिलनिहाय लोकसंख्येची टक्केवारी खालीलप्रमाणे आहे. 1) माहूर 3.02 % 2) किनवट 7.34 % 3) हिमायतनगर 3.10% 4) हदगाव 7.79 % 5) आर्धापूर 3.44 % 6) नांदेड 20.89 % 7) मुदखेड 3.40 % 8) भोकर 4.16 % 9) उमरी 3.00 % 10) धर्माबाद 3.01 % 11) बिलोली 5.36% 12) नायगाव 5.61% 13) लोहा 7.23% 14) कंधार 7.19 % 15) मुखेड 8.47 % 16) देगलूर 6.99%. 1991 ते 2000 या कालावधीमध्ये लोकसंख्या वाढीचा दशवार्षिक दर 23.08 % होता.

14) घनता :- 2001 च्या जनगणनेनुसार नांदेड जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ महाराष्ट्राच्या क्षेत्रफळाच्या 3.42 टक्के आहे. तर लोकसंख्येची टक्केवारी 2.95 येते. 2001 च्या जनगणनेत जिल्ह्यात दर चौरस कि.मी. मागे 272 लोकसंख्या येते. तर महाराष्ट्रात हेच प्रमाण 256 आहे.

15) ग्रामीण व नागरी लोकसंख्या - जनगणना 2001 प्रमाणे जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येपैकी 21.79 लक्ष लोकसंख्या म्हणजे 75.98 % ग्रामीण भागात तर 6.89 लक्ष लोकसंख्या म्हणजे 24.02% नागरी भागात आहे. एकूण नागरी लोकसंख्येपैकी 4.38 लक्ष म्हणजेच 63.62 % एकट्या नांदेड वाघाळा महानगरपालिका हद्दीत येते. तर उर्वरीत 2.59 लक्ष म्हणजेच 36.38% लोकसंख्या उर्वरीत नागरी क्षेत्रात येते. नांदेड नंतर मुदखेड, हदगाव, किनवट, उमरी, धर्माबाद, कुडलवाडी, बिलोली, देगलूर, मुखेड, कंधार व लोहा या नागरी भागातील दर हजार पुरुषांमागील स्त्रीयांचे प्रमाणात उल्लेखनीय फरक आहे.

16) स्त्री पुरुष प्रमाण - महाराष्ट्रात दर हजार पुरुषांमागे 922 स्त्रीयांचे प्रमाण 2001 च्या जनगणनेप्रमाणे आहे. तर नांदेड जिल्ह्यात हेच प्रमाण दर हजार पुरुषांमागे 943 इतके आहे. नागरी व ग्रामीण भागाचा विचार करता नागरी भागात 980 स्त्रीया असणे आहे. ग्रामीण व नागरी भागातील दर हजार पुरुषांमागील स्त्रीयांचे प्रमाणात उल्लेखनीय फरक आहे.

17) अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती :- जनगणना 1991 प्रमाणे जिल्ह्यात अनुसूचित जातीची लोकसंख्या 423000 इतकी आहे. एकूण लोकसंख्येची अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी 18.15 येते. महाराष्ट्रात अनुसूचित जातीची टक्केवारी 11.08 आहे. महाराष्ट्राशी तुलना करता जिल्ह्यातील अनुसूचित जातीचे प्रमाण अधिक आहे.

अनुसूचित जमातीची 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यात 276000 लोकसंख्या आहे. तिची टक्केवारी एकूण लोकसंख्येची 11.04 येते. महाराष्ट्राची टक्केवारी 9.27 आहे. जिल्ह्यात सर्वात जास्त म्हणजे किनवट तहसिलमध्ये अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या 72000 इतकी आहे. एकूण किनवट तहसिलच्या लोकसंख्येची त्याचे प्रमाण 29.68 % येते.

18) कामक-यांची संख्या :- कामक-यांच्या संख्येत 1991 च्या जनगणनेत काहीही बदल केला असून सिमांत कामकरी 1 जुनी संज्ञा कायम ठेवण्यात आली आहे. पेशाचे पोटो ज्यांना वर्षभर किंवा वर्षातील अधिक काळ काम मिळाले त्याला कामकरी ही संज्ञा वापरण्यात आली. अर्थात स्वयंरोजगार करणारे शेतकरी, कुटोरोद्योगात काम करणारे व्यापारी इ.ची गणना कामकरी राहिली. या उलट वर्षातील 1 दिवस अथवा काही दिवस किंवा रोज काही वेळेत पेशाचे बदलून नव्याने काम करणारे सिमांत कामकरी धरण्यात आले.

जनगणना 1991 प्रमाणे जिल्ह्यात एकूण 9.27 लक्ष कामकरी आहेत. म्हणजेच एकूण लोकसंख्येच्या 38.76 % टक्केवारी 38.76 % येते. सिमांत कामकरी ह्या गणनेप्रमाणे 1.16 लक्ष म्हणजेच 4.97 % आहे. महाराष्ट्रात काम करणा-यांची व सिमांत काम करणा-यांची टक्केवारी 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे अनुक्रमे 38.71 व 3.85 आहे.

जनगणना 1991 मध्ये काम करणा-यांचे 10 वर्गात वर्गीकरण करण्यात आले असून त्याची एकूण मुख्यतः काम करणा-यांची टक्केवारी खालीलप्रमाणे आहे.

1	शेतकरी	36.77
2	शेतमजूर	41.36
3	पशुसंवर्धन, जंगलकाम, मच्छिमारी, शिकारी, फळवागा, मळे इ.क्षेत्रात काम करणारे	1.25
4	खाणकाम आणि दगडकाम करणारे	0.06
5	वस्तुनिर्माण प्रक्रीया, सेवा व दुरुस्ती इ. उद्योगात काम करणारे	1.34
6	घरगुती उद्योगाव्यतीरीक्त इतर उद्योगात काम करणारे	3.90
7	बांधकाम करणारे	1.98
8	व्यापार आणि वाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	5.15
9	याहतूक, साठवण आणि वळणवळण क्षेत्रात काम करणारे	1.52
10	इतर काम करणारे	6.66

असे 10 वर्गात वर्गीकरण करण्यात आलेले आहे. जिल्ह्यात शेतकरी व शेतमजूर यांचे प्रमाण खालीलप्रमाणे आहे. जिल्हा शहरात थोड्या फार प्रमाणात लघु व कटोरउद्योग आहेत. जिल्ह्यातील एकूण मुख्य शिकारी काम करणा-यांची टक्केवारी 43.32 तसेच नागरी विभागातील मुख्य कामगारांची ही टक्केवारी 26.95 इतकी येते. सिमांत कामकरी 1.16 लक्ष म्हणजेच 4.97 % आहे. एकूण काम न करणारे 12.00 लक्ष म्हणजेच 55.27 % आहेत. महाराष्ट्रात मुख्यतः कामक-यांची व सिमांत कामक-यांची टक्केवारी 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे अनुक्रमे 39.3 व 3.7 अशी आहे. राज्याच्या तुलनेत जिल्ह्यातील कामकरी व सिमांत कामकरी यांची टक्केवारी जास्त आहे.

19) वयोगटांनुसार लोकसंख्या :- लोकसंख्येची वयोगटांनुसार 1981 च्या जनगणनेप्रमाणे 8 गटात विभागणी करता येते. असे असून त्यानुसार (1) 0 ते 14 वयोगटात 42.73 % (2) 15 ते 19 वयोगटात 7.86% (3) 20 ते 24 वयोगटात 8.1% (4) 25 ते 29 वयोगटात 12.39% (5) 30 ते 39 वयोगटात 6.55% (6) 40 ते 49 वयोगटात 9.16% (7) 50 ते 59 वयोगटात 6.09% (8) 60 चे वर वयोगटात 6.71% व राहिलेले 0.72% लोकसंख्या अनिर्देशित वयोगटात मोडले. वरील विभागणे असे दिसून येते की, 15 ते 59 या वयोगटातील 49.86% लोकसंख्या हे काम करण्यालायक असून 50.14% लोकसंख्या काम करण्यालायक नाही.

20) साक्षरता प्रमाण :- जिल्ह्यात 2001 च्या जनगणनेनुसार साक्षरता 68.52% असून ती महाराष्ट्राची 77.32% आहे. साक्षरतेच्या प्रमाणात ग्रामीण व नागरी भागांमध्ये फारच तफावत असून नागरी भागाची टक्केवारी 78.61% असून ग्रामीण भागाची 65.28% आहे. नागरी भागात साक्षरतेची सर्वात जास्त टक्केवारी नांदेड शहराची तर सर्वात कमी बिलोली तहसिलीत असून अनुक्रमे 81.82 व 61.45% अशी आहे. ग्रामीण भागात सर्वात जास्त टक्केवारी नांदेड या तहसिलीची तर सर्वात कमी धर्माबाद तहसिलमध्ये असून ती अनुक्रमे 69.03% व 58.62% अशी आहे. ग्रामीण भागात पुरुषांची साक्षरतेची सर्वात जास्त टक्केवारी माहुर या तहसिलमध्ये व सर्वात कमी धर्माबाद तहसिलमध्ये असून ती अनुक्रमे 85.33 व 73.62% आहे. स्त्रीयांच्या बाबतीत ग्रामीण भागातील साक्षरतेची टक्केवारी सर्वात जास्त माहुर तहसिलमध्ये तर सर्वात कमी धर्माबाद तहसिलमध्ये असून ती अनुक्रमे 59.17% व 43.52% आहे.

21) वापरात असलेली निवासोपयोगी घरे व कुटूंबे जनगणना 1991 प्रमाणे जिल्ह्यात निवासोपयोगी एकूण 4.04 लक्ष घरे असून या घरातून 4 लक्ष कुटूंबे राहात होती. 1981 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यात निवासोपयोगी 3.05 लक्ष घरे व या घरात एकूण 3.00 लक्ष कुटूंबे राहात होती. 1991 च्या तुलनेत घरांची व कुटूंबांची संख्या खुप वाढलेली दिसते. महाराष्ट्रात 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे 153.44 लक्ष कुटूंबे असून जिल्ह्यातील कुटूंबांची संख्या राज्याची तुलना करता 2.61% म्हणजेच अतीच कमी आहे.

22) वने :- वर्ष 1997-98 या वर्षाची ऋतू व पिके अहवालानुसार जिल्ह्यात एकूण 86100 हेक्टर क्षेत्र जंगलव्याप्त होते. तरी यामधील थोड्याफार क्षेत्रातील जंगले हलक्या प्रतीची आहेत. एकूण भौगोलीक क्षेत्राचा विचार केल्यास जंगलव्याप्त क्षेत्र फक्त 8.27 % एवढे असून महाराष्ट्रातील जंगलव्याप्त 17.56% क्षेत्रापेक्षा खुपच कमी आहे. पर्यावरणाचा समतोल राखण्याच्या दृष्टीने जंगलव्याप्त क्षेत्र जवळजवळ 33% एवढे असून जंगलातील क्षेत्र वाढविणे आवश्यक आहे. हे जंगलव्याप्त क्षेत्र वाढविण्याच्या दृष्टीने वने व सामाजिक वनिकरण खाते हे प्रयत्न करित असते तरी अद्याप म्हणावी तशी वाढ झालेली नाही. किंवा तहसिलमध्ये जंगलव्याप्त क्षेत्राची टक्केवारी सर्वात जास्त म्हणजे 67.59% त्या खालोखाल भोकर 15.33% हदगाव 6.73% नांदेड 2.20% कंधार 1.05% बिलोली 1.62% मुखेड 3.25% देगलूर 1.04% व सर्वात कमी लोहा तहसिलमध्ये 0.35% एवढे आहे. वरील आकडेवारीमधून असे दिसून येते की, नांदेड, बिलोली, देगलूर, मुखेड, कंधार व लोहा या तहसिलमध्ये जंगलवाढीचे विशेष प्रयत्न होणे आवश्यक आहे.

23) नांदेड जिल्ह्यातील जंगलापासून 2000-2001 या वर्षात वन उत्पादनाच्या विक्री पासून 2607000 रु.चे उत्पादन झाले. त्यापैकी मुख्य उत्पादन म्हणजे जळादू लाकडाच्या व इतर लाकडांच्या विक्रीपासून 1235000 रु.चे गीण वनउत्पादनाचे बांधू, गवत, विडीचे पाने आणि इतर विक्रीपासून रु.1372000 चे उत्पादन मिळाले.

[3] शेती :-

जमीनीच्या वापर जमीनीच्या वापरानुसार व प्रयोगशाळेत असलेले प्रत्यक्ष क्षेत्राची आकडेवारी प्रकाशनाच्या संदर्भात पर्यायीत लवकर उपलब्ध होत नसल्याने अस्थायी स्वरूपाची 1997-98 वर्षाची आकडेवारी चर्चसाठी विचारात घेण्यात आली आहे. जिल्हयाच्या एकूण 10.40 लक्ष हेक्टर भौगोलीक क्षेत्रापैकी 0.86 लक्ष हेक्टर वनक्षेत्र असून त्याची एकूण क्षेत्रफळाची टक्केवारी 0.27 आहे. शेतीयोग्य नसलेले एकूण क्षेत्र 0.47 लक्ष हेक्टर असून पडीक जमीनीव्यतिरिक्त लागवडीलायक परंतु पडीक जमीन 0.79 लक्ष हेक्टर तालु पड व इतर पड 0.66 लक्ष हेक्टर आणि निव्वळ कसलेले क्षेत्र 7.53 लक्ष हेक्टर एवढे आहे. लागवडीलायक वहीत जमीनीपैकी जवळजवळ 0.34 लक्ष हेक्टर हे कायम गुरेघाण क्षेत्र असून जिल्हयात असलेल्या एकूण गोजातीय पशूघन यांचेही त्याचे प्रमाण 0.04 हेक्टर असून ते फारच कमी आहे असे असले तरीही जनावरांच्या चा-याचा प्रश्न इतर पडीक जमीनीमुळे थोड्याफार प्रमाणात सुटण्यास मदत मिळते. एकूण 7.53 लक्ष हेक्टर निव्वळ लागवडीखालील क्षेत्र असून प्रत्येक माणसांसाठी 0.41 हेक्टर असे पडते आणि सर्वसाधारण पिक परिस्थितीप्रमाणे व अवलंबिण्यात येणा-या सुधारीत शेती पध्दतीमुळे पुरेसे आहे असे वाटते. जिल्हयात पावसाचे प्रमाण जरी ठिक असले तरी व-याच वर्षी पाऊस वेळेवर व पुरेसर नसल्यामुळे ओलीत क्षेत्राचे प्रमाण कमी असल्यामुळे दुबार पिकाखालील क्षेत्र कमी आहे. पाऊस वेळेवर व समप्रमाणात पडल्यास जिरायत जमीनीवरही दुबार पिके घेतली जातात.

25) वहीत धारण केलेली जमीन व खातेदार :- वर्ष 1990-91 च्या कृषि गणनेनुसार जिल्हयात 379505 खातेदार असून त्यांनी धारण केलेली जमीन 803607 हेक्टर एवढी आहे. या खातेदारांपैकी 1 हेक्टरचे आत जमीन धारण करणारे एकूण 100489 खातेदार असून त्यांनी धारण केलेली जमीन फक्त 61275 हेक्टर आहे. त्याचप्रमाणे 1 ते 2 हेक्टर पर्यंत जमीन धारण करणारे एकूण 132988 खातेदार असून त्यांचेकडे 195186 हेक्टर एवढी जमीन आहे. याचाच अर्थ असा की, जिल्हयात एकूण 233477 अत्यल्प व अल्प भुधारक असून त्यांनी 256461 हेक्टर जमीन धारण केलेली आहे. अल्प व मध्यम भुधारकांचे खातेदारांची प्रमाण 61.52 % व त्यांच्याकडे असलेले जमीनीचे प्रमाण फक्त 31.91 % आहे.

अ.क्र.	जमीनधारण हेक्टर	एकूण खातेदार	एकूण धारण केलेली जमीन	एकूण खातेदारांची प्रमाण	एकूण जमीनीची प्रमाण
1	2	3	4	5	6
1	0.00 ते 1.00	100489	61275	26.48	7.62
2	1.00 ते 2.00	132988	195186	35.04	24.29
3	2.00 ते 5.00	119740	358063	31.55	44.56
4	5.00 ते 10.00	23672	154799	6.24	19.26
5	10.00 ते 20.00	2488	30819	0.66	3.84
6	20.00 ते जास्त	128	3465	0.03	0.43
	एकूण	379505	803607	100.00	100.00

वरील तक्त्यावरून असे दिसून येईल की, 5 ते 10 हेक्टर जमीनधारकांचे प्रमाण 6.24% असून त्यांनी धारण केलेल्या जमीनीचे एकूण जमीनीची प्रमाण जवळपास 19.26% आहे. तर 10 ते 20 हेक्टर जमीनधारकांचे प्रमाण 0.66% व त्यांनी धारण केलेल्या जमीनीचे प्रमाण 3.84 % आहे. जिल्हयात 20 हेक्टर पेक्षा जास्त जमीन धारण करणारे 128 खातेदार असून त्यांचे एकूण खातेदारांची व धारण केलेल्या जमीनीचे प्रमाण अनुक्रमे 0.03 व 0.43 % असे आहे.

26) पिक व पिकपध्दती :- या जिल्हयात खरीप आणि रब्बी हि दोन्हीही पिके घेतली जात असून खरीप हंगामामध्ये संकरीत ज्वारी बाजरी, तुर, मूग, उडीद आणि कापूस तसेच भुईमुग ही पिके प्रामुख्याने घेतली जातात. रब्बी हंगामामध्ये गहू, हरभरा, करडई ही पिके प्रामुख्याने घेतली जातात. बारमाही पिकामध्ये उंस आणि केळी ही पिके मुख्य असून जेथे ओलीतही सांब आहे अशा क्षेत्रात उन्हाळी भुईमुग, गहू, सुर्यफूल ही पिके घेतली जातात. भाजीपाला आणि फळे हि पिके पाण्याची सांब आहे अशा ठिकाणी सर्वसाधारणपणे वर्षभर घेतली जातात.

27) जिल्हयात 1997-98 या वर्षी लागवडीखाली असलेल्या क्षेत्राचे अभ्यासावरून असे दिसून येते की, एकूण लागवडीखालील क्षेत्रापैकी ज्वारी 31.29% गहू 1.83% तांदूळ 4.96 % आणि बाजरी 0.10 % क्षेत्र होते. तर एकूण तृणधान्याखालील 38.22 % क्षेत्र होते. एकूण कडधान्याचे क्षेत्र 17.14 % तर खाद्य पिकांचे क्षेत्र 58.99 % असून कापूस पिकाचे क्षेत्र 37.43 % होते.

28) व्यापारी पिकामध्ये प्रामुख्याने कापूस आणि उंस ही पिके घेतली जात असून गेल्या काही वर्षात साखर कारखान्याची संख्या वाढत आहे.

29) पिक उत्पादन व मुख्य पिकांचे उत्पादनाचे प्रमाण :- जिल्हयातील जमीन सर्वसाधारणपणे काळी, सुपीक व कसदार अशा स्वरूपाची आहे. जिल्हयाच्या सर्व तहसिलमध्ये काळीची जमीन आहे. पावसाच्या अनियमितपणामुळे गेल्या वर्षाच्या तुलनेत या वर्षातील उत्पादनात वाढ व घट दिसून येते. वर्ष 2000-2001 या वर्षात तृणधान्याचे उत्पादन 3.28 लक्ष मेट.टन एवढे तर कडधान्याचे उत्पादन 0.76 लक्ष टन एवढे झाले. कपाशीचे उत्पादन 83400 गासडया (1 गाठ = 170 कि.ग्रॅ.) तर उसाचे उत्पादन डेस्क केनच्या स्वरूपात 9536 टन झाले आहे. उत्पादनाची मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी प्रमाण पुढील प्रमाणे आहे गहू 1080 कि.ग्रॅ. ज्वारी 1163 कि.ग्रॅ. तुर 477 कि.ग्रॅ. कापूस 53 (गाठी) कि. उडीद 432 कि.ग्रॅ. मूग 387 कि.ग्रॅ. भुईमुग 589 कि.ग्रॅ. उंस 6500 डेस्क केनच्या स्वरूपात आहे.

30) सैद्धीय व रासायनिक खतांचा वापर आणि पिक संरक्षण :- जिल्हयात वर्ष 2000-2001 या वर्षी जिल्हा परिषद व स्थानिक संस्था मार्फत एकूण खतवाटप 318981 मेट.टन करण्यात आले आहे. संकरीत व सुधारीत विधान्याच्या वापराबाबत सैद्धीय व रासायनिक खतांच्या वापराच्या प्रमाणात वाढ होताना दिसते.

31) पिक संरक्षणासाठी कृषी खात्यामार्फत योजना राबविण्यात येत असून शेतकरी स्वतः या कामी पुढाकार घेऊन आपल्या पिकाचे संरक्षण किटकनाशके औषधे वापरून करतात. या किटकनाशक फवारणीमध्ये कपाशीवरील फवारणीचे प्रमाण जवळपास 85% एवढे असते. अल्प व अत्यल्प भुधारकांना किटकरोग प्रतिबंधक उपायासाठी पिकसंरक्षण औषधी 50% अनुदानावर देण्यात येते.

32) **वखारी व पणन** - जिल्हयात एकूण 14 कृषी उत्पन्न बाजारसमित्या असून त्या नांदेड, मुदखेड, हदगाव, किन्नड, भोकर, उमरी, धामबाद, कुंडलवाडी, नायगाव, देगलूर, हानेगाव, मुखेड, कंधार, लोहा येथे आहेत. या कृषी उत्पन्न बाजार समित्यामार्फत वर्ष 2000-2001 या वर्षी 113966 टन मालाची उलाढाल करण्यात आली व त्याची एकूण किंमत 1269713 हजार रु. एवढी होती. कापूस खरेदीसाठी एकाधिकार खरेदी तत्वावर कापसाची खरेदी कापूस महामंडळातर्फे करण्यात येत असून वर्ष 2000-2001 या वर्षी 10927 टन कापसाची खरेदी करण्यात आली. त्याची एकूण किंमत 1670.88 लक्ष रु. होती.

33) धान्याची साठवण करण्यासाठी वखार महामंडळाची नांदेड येथे 12 गोदामे असून त्याची क्षमता 22000 मेट्रिक टन एवढी आहे. याशिवाय जिल्हयात शासकीय गोदामे सहकारी क्षेत्राची गोदामे मार्केट फेडरेशनची गोदामे महाराष्ट्र वखार महामंडळाची गोदामे व खाजगी अशी एकूण 183 गोदामे असून त्याची साठवण्याची एकूण क्षमता जवळपास 68000 टनापर्यंत आहे. सर्वोच्च म्हणजे 101 गोदामे ही सहकार क्षेत्रातील असून त्याखालोखाल 48 शासकीय तर वखार महामंडळाची 12 गोदामे आहेत.

जिल्हयात एकूण 14 स्वतंत्र नियंत्रित बाजारपेठा असून त्यांच्याकडे स्वताची गोदामे व मार्केट आहेत. बाजारसमित्याकडून शेतमालाची साठवण व शेतकऱ्यांची थावण्याची सोय पिण्याची पाण्याची सोय इ. सुविधा केली जाते.

34) **भूमुधार कार्यक्रम** - जिल्हयात मृदसंधारण विभागातर्फे सर्वकृष पणलोट क्षेत्र विकास योजनेअंतर्गत जमीनीच्या दंड बंधीस्तीची नालाबंदीग नाला सरळ करणे इ. कामे करण्यात येत असून मोठया व मध्यम प्रकल्पांतर्गत पाटबंधारे विभागातर्फे जमीन दुरुस्तीची कामे घेतली जाताना.

35) **दारीय निर्मुलन कार्यक्रम** - ग्रामविकास खात्याने केलेल्या पाहणीनुसार जिल्हयात 132518 (1987-98 अस्थाई) कुटूंब दारीय रेषेखाली असून त्यांचेसाठी विविध योजना राबविल्या जातात. यामध्ये कृषी विभागाकडून जिल्हा पातळी व अल्पभूधारकांना वर्षाच्या कालावधीमध्ये प्रत्येक तहसिलामधून लाभधारकासाठी जमीन सुधारण शक्तीची अंजवारे, वेदगाडी, दुभती जनावरे, विहीरी खोदणे, विद्युत पंप बसविणे इ.साठी अनुदान दिले जाते. त्याचप्रमाणे 20 कल्पनीय कार्यक्रमांतर्फे जिल्हा विकास यंत्रणेकडून अल्पभूधारक आणि भुमीहीन मजूर आणि दारीय रेषेखालील कुटूंबांना सद्येच्या व्यवसायासाठी शेतसुधारणा सिंचनाच्या सोयी उपलब्ध करण्यासाठी तसेच दुभती जनावरे इ. खरेदी करण्यासाठी अर्थ सहाय्य दिले जाते.

36) **सिंचन** - नांदेड जिल्हयात मोठया प्रकल्पापैकी पूर्ण प्रकल्प 20 हजार हेक्टर क्षेत्र, मनार प्रकल्प 23310 हेक्टर क्षेत्र आणि लोअर गोदावरी (विष्णुपूरी प्रकल्प) 28340 हेक्टर क्षेत्र ओलीताखाली येते. याशिवाय 10 मध्यम प्रकल्प असून त्यापैकी 8 प्रकल्पाचे काम पूर्ण झाले आहे. सर्वरीत 2 मध्यम प्रकल्पाचे काम प्रगतीपथावर आहे. याशिवाय 394 लघुकामे पूर्ण करण्यात आली आहेत आणि 7134 कुपनलीकांचा सिंचनासाठी उपयोग केला जातो परंतु वर्ष 1997-98 या वर्षीत 47953 हेक्टर ऐवढे क्षेत्र सिंचनाखाली होते. एकूण लागवडीखाली क्षेत्राशी हे प्रमाण 6.07 % पडते. महाराष्ट्राशी 1997-98 काळातील हे प्रमाण 15.41 % ऐवढे होते. गेल्या काही वर्षातील दुष्काळ परिस्थितीमुळे सिंचन प्रकल्पाद्वारे पुरेसे ओलीत होऊ शकले नाही. कारण 47953 हेक्टर ओलीत क्षेत्रापैकी या प्रकल्पापासून फक्त 10833 हेक्टर ऐवढे ओलीत झाले असून राहिलेले 19324 हेक्टर क्षेत्र विहीरीपासून ओलीत करण्यात आले. एकूण ओलीताखालील क्षेत्रापैकी 35.41% क्षेत्र अन्नधान्य पिके खाली असून उसाखालील 20.27 % एकूण गळीताखालील 17.78 % व राहिलेले क्षेत्रफळ भाजीपाला व इतर पिकाखाली होते.

37) **विशेष उपसा जलसिंचन योजना** - लोअर गोदावरी (विष्णुपूरी प्रकल्प) ही एक मोठी उपसा जलसिंचन योजना असून ती नांदेड शहराच्या वरच्या बाजूस अंदाजे 8 कि.मी. अंतरावर असलेले गावाजवळ तालुका व जिल्हा नांदेड येथे असून ती प्रकल्पाखाली एकूण सिंचन क्षेत्र 28340 हेक्टर त्यापैकी नांदेड 6090 हेक्टर कंधार 18170 हेक्टर व विलांली 4080 हेक्टर असे आहे. हा प्रकल्प जलसिंचनाच्या सर्वसाधारणपणे उभारण्यात येत असलेल्या प्रकल्पापासून वेगळेय पध्दतीने घेण्यात आलेला आहे. जलाशयातील 23.25 क्युसेक्स पाणि आगोवर 55 मि. उंचीवर 850 अश्व शक्तीच्या ईलक्ट्रिकल पंपाद्वारे उपसा करण्यात येऊन मग ते पोलादाच्या मोठया आकाराच्या उधरण नलीकामधून कुभापर्यंत पोहचविण्यात येते.

[4] पशुसंवर्धन

38) वर्ष 1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे जिल्हयात 3 वर्षाखालील एकूण 2.42 लक्ष गाई होत्या पैकी 1.19 लक्ष गाई दुध देणाऱ्या होत्या. सुधारित म्हणजेच संकरीत गाई 1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे 16280 होत्या. जिल्हयात दुग्ध व्यवसाय पुरक व्यवसाय म्हणून शेतकरी व शेतमजुरांना मिळावा म्हणून ग्रामीण विकास यंत्रणेमार्फत 1991 पासून दुभत्या गाईचे वाटप होत आहे. यामुळे सध्या उत्पन्नात जिल्हा नुकताच स्वयंपूर्ण झालेला नाही तर जास्तीचे दुग्ध जिल्हयाबाहेर जात आहे. याच गणनेप्रमाणे 3 वर्षावरील 2.52 लक्ष बैल होते. दर बैलजोडीमागे 1997-98 ला यहीताखाली एकूण क्षेत्राचे प्रमाण 5.93 हेक्टर येते. याच गणनेप्रमाणे एकूण म्हशी व रेडजॉर्ची संख्या 2.59 लक्ष होती. पैकी तीन वर्षावरील रेडे 1900 व म्हशी 1.54 लक्ष होत्या. पैकी दुग्ध देणाऱ्या 0.87 लक्ष होत्या. जिल्हयात रेडे शेतकामाला, वाडतुक कामाला वापर करून पध्दत नसल्यामुळे रेड्याचे प्रमाण कमी आहे. या अधीच्या गणनेची तुलना करता जिल्हयात एकूण गाई व बैल संख्या तुलनेत 10.44% वाढ दिसून येते. याच गणनेप्रमाणे जिल्हयात एकूण 3.56 लक्ष शेंक्या व 0.50 लक्ष मेंढ्या आहेत. मेंढपाळाचा व्यवसाय जिल्हयात मोठया प्रमाणात नाही मात्र कास्तकार शेंक्या दुधाकरीता तसेच मांस मिळविण्यासाठी पाळतात. सर्वसाधारणतः बोकड 1 वर्षाचे वर झाल्यावर विक्री केला जातो व तेथुन पुढे तो कत्तलखान्याकडे रवाना केला जातो. जिल्हयात मेंढया मध्यम प्रतीच्या असून त्यांचेपासून मिळणाऱ्या लोकराचे प्रमाण कमी आहे. व लोकराचे प्रमाण फारसा चांगला नसतो. याच गणनेप्रमाणे जिल्हयात कोंबडया व बदके 5.21 लक्ष होत्या. कुक्कुटपालनाचा पुरवठा जिल्हयात असून फारसा लोकप्रिय नाही. शेतकरी घरी अंडी मिळविण्याकरीता कोंबडया पाळतात. सुधारित कोंबडया पाळण्याचे प्रमाण जिल्हयात फारच कमी दिसते. उन्हाळ्यात रोग आल्यास कोंबडयाचे मृत्युचे प्रमाण उच्च दिसते. मागील गणनेची तुलना करता कोंबडया व बदके यांच्यात 12.18 % वाढ दिसून येते.

पशुउत्पादन - वर उल्लेखिल्याप्रमाणे दुग्ध व्यवसाय हा पुरक व्यवसाय असून जिल्हयात एकूण 832 दुग्ध सहकारी संस्था आहेत. नांदेड येथील शासकीय दुग्ध डेअरीत या संस्थामार्फत दुग्ध जमा होते. वर्ष 2000-2001 मध्ये एकूण 75,8000 लिटर खरेदी सहकारी संस्थामार्फत करण्यात आली. या खरेज घरगुती वापरात शेतकरी दुग्ध ठेवतात. तसेच बाहेरील जिल्हयादुग्ध दुग्ध संकलीत केले जाते. शिवाय शहरातून व खेडयातून खाजगी दुग्ध विकणारे ही दुग्धाची विक्री करीत असतात. नांदेड पासून जवळ असलेल्या धनेगाव येथे शासकीय दुग्ध योजनेतर्गत एक सेंटर डेअरी आहे. जिल्हयात 24 अधिकृत कलारखाने असून 2000-2001. वर्षीत 28451 जनावरे आणि 4700 शेंक्या मेंढयाची आणि इतर 17560 कत्तल केली गेली. जिल्हयात

कुक्कुटपालन व्यवसाय मोठ्या प्रमाणात चालत नाही. फक्त अर्धापूर येथे एक शासकीय कुक्कुटपालन केंद्र आहे. नांदेड शहराला लागणा-या अड्याचा पुरवठा आंध्र प्रदेशातील हैद्राबाद या भागातून होतो.

40) पशुउपचार सोयी - जिल्ह्यात पशुउपचार सोयी जिल्हा परिषदे मार्फत पुरविण्यात येतात. नांदेड येथे पशु वैद्यकीय जल्य चिकित्सालय आहे. जिल्हा परिषदेचे एकूण 88 पशुवैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्रे वर्ष 2000-2001 वर्षात होते. व त्यांनी एकूण 3.21 लक्ष जनावरांवर औषधोपचार केले. या खेरीज जनावरांमध्ये साथीच्या रोगाचा प्रादुर्भाव झाल्यास लस टोचणीचा कार्यक्रम घेण्यात येतो. तसेच बैलांचे खच्चीकरण केले जाते. या खेरीज राज्य शासनातर्फे ग्रामीण उपचार केंद्रेही चालवीले जातात. व केंद्रातून संकरीत गाई निर्माण करण्याकरिता कृत्रिम गर्भधारणेचे काम केले जाते. तसेच वैद्यकीय सेवापण उपलब्ध केली जाते. सन 2000-2001 वर्षात 166 कृत्रिम रेतन केंद्रे कार्यरत होती व या केंद्रात 38740 जनावरांची कृत्रिमरीत्या गर्भधारणा करण्यात आली व त्यापासून 4546 जनावरांची पैदास झाली.

41) विकास कार्यक्रम - जिल्ह्यात विकास कार्यक्रमांतर्गत वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देण्याकरिता पशु दवाखाने व उपचार केंद्रे यांची संतत वाढ केली जात आहे. तसेच जास्त दुध उपलब्ध होण्याकरिता संकरीत गाई पैदासीचा कार्यक्रम मोठ्या प्रमाणावर घेतला जात आहे. गोठलेल्या दियांचा पुरवठा पुणे येथून होतो. खेरीज गोकुळ ग्रामीण योजना, ग्रामीण विकास यंत्रणा याचेमार्फत गाई व म्हशींचा पुरवठा होतो. त्याचप्रमाणे वैरण विकास कार्यक्रमाही जिल्ह्यात राबविला जातो. दुध संकलनाकरिता जिल्ह्यात दुध संकलन मार्ग वाढविले जात आहेत. खेरीज शासकीय दुध डेअरी सौजन्यमार्फत नांदेड व मरसी येथे दुध नासु नये म्हणून शितकेद्रेपण आहेत. नांदेड येथे मेष विकास संस्थेमार्फत सुधारित मेढ्या उत्पादनाचा कार्यक्रम घेण्यात येतो. लोकरील योग्य भाव मिळ्या म्हणून लोकरी खरेदी पण केली जाते. खरेदी केलेली लोकर वस्तू निर्मिती करिता पुरविली जाते.

[5] मत्स्य व्यवसाय

42) जिल्ह्यात वाहत्या व संचयित व गोड्या पाण्यात मत्स्य व्यवसाय केला जातो. मोठ्या व मध्यम प्रकल्पातही मत्स्य संवर्धन करून मत्स्य उत्पादन केले जाते. वाहत्या पाण्यात मासे पकडण्याचा व्यवसाय थोडे दिवस चालतो, कारण 12 माही वाहणा-या जिल्ह्यात गोदावरी सोडल्यास इतर काही विशेष नद्या नाहीत. गोदावरी नदी पण काही ठिकाणी कोरडी पडते. मोठ्या नद्यांची जिल्ह्यातील लांबी 700 कि.मी.एवढी आहे. शिवाय जिल्ह्यात एकूण 403 जलाशय व तलाव असून जलक्षेत्र 5171 हेक्टर आहे. जिल्ह्यात 79 मच्छिमार सस्था असून 4132 सभासद आहेत. जिल्ह्यात कटला, राहु, माळ, सिंगाडा व सायप्रिनस या प्रमुख जातीच्या मासळ्याचे संवर्धन करून विक्री केली जाते. वर्ष 2000-2001 मध्ये 3700 मेट्रन मासळी पकडली गेली. त्यांची किंमत 925 लक्ष रु. होती.

43) विकास कार्यक्रम - जिल्ह्यात कटला, राहु, माळ, सिंगाडा, व सायप्रिनस या जातीचे मत्स्य बीज मत्स्यसंदर्शनाकरिता वाटले जाते. या खेरीज मत्स्य पकडण्याकरिता सुधारित नायलॉन जाळी यांचे वाटप होते. बारुळ, लोणी व कोडखेड येथे मत्स्यबीज उत्पादन प्रकल्प कार्यरत असून त्यामध्ये मत्स्यबीज उत्पत्ती होत आहे.

[6] विद्युतीकरण व वीज पुरवठा

44) शहर व खेड्यांचे विद्युतीकरण - जिल्ह्यामध्ये 2000-2001 अखेर पर्यंत कोणत्याही प्रकारचा विद्युत प्रकल्प स्थापन झालेला नाही. मात्र महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळामार्फत विज पुरविली जाते. मार्च 1996 अखेर जिल्ह्यातील सर्व नागरी केंद्रे व सर्व गावांचे विद्युतीकरण झाले असून त्यांची टक्केवारी 100 आहे.

45) शेतीकरिता पंपाचे विद्युतीकरण - जिल्ह्यात शेतीकरिता विजेची मागणी वाढत्या प्रमाणावर आहे. मार्च 2000 अखेर 64278 विद्युतपंप बसविण्यात आले आहेत. पैकी जास्तीचे पंप विहीरीवर सर्वसाधारण विस्तार कार्यक्रमातून पेशानुसार पंपाना विद्युत पुरवठा मागणीचे प्रमाणात क्रमवारीने करण्यात येतो.

46) विद्युत वापर - वर्ष 2000-2001 मध्ये एकूण 562037 हजार किलोवॅटस तास विज जिल्ह्यात वापरात आली. वापरानुसार टक्केवारी येणेप्रमाणे घरगुती वापर 16.15 % शेती -57.96 % उद्योग सार्वजनिक दिवाबत्ती -21.03 % व्यापार-3.24 % व इतर 1.60 %.

[7] खाणी व कारखाने

47) जिल्ह्यात उल्लेखनीय असे कोणत्याही प्रकारचे खनिज उत्पादन नाही, परंतु किनवट तहसिल मधील काही भागात इलक्या प्रतीच्या चुनखडीचे साठे आढळतात. ही चुनखडी एक सारख्या प्रतीची नसते व वाळू मिश्रीत असते. विटभट्ट्याकरिता गाती, बांधकामाकरिता वाळू व दगड मात्र उपलब्ध आहे. महसूल खात्यामार्फत दाखला देवून विटाकरिता गाती व बांधकामासाठी दगड इ. घेतले जातात.

48) कारखाने - नांदेड जिल्ह्यात 2000 मध्ये एकूण 367 नोंदणीकृत कारखान्यापैकी 49 कारखाने बंद होते. उर्वरित 318 कारखान्यामध्ये 11287 कामगार होते. जिल्ह्यातील दरलाख लोकसंख्येशी औद्योगिक कामगारांचे प्रमाण 393 आहे.

49) विकास कार्यक्रम - मराठवाडा औद्योगिक विकास मंडळाची नांदेड येथे 815 एकर जमीन असून मंडळामार्फत अंदापर्यंत M.I.D.C. क्षेत्रात उद्योजकाना 238 प्लॉटचे वाटप करण्यात आले. व त्यापैकी ब-याचशा प्लॉटमध्ये कारखाने सुरु करण्यात आले. शिवाय सहकारी उद्योग वसाहती नांदेड, लोहा, धर्माबाद आणि त्रेगलूर येथे आहेत. मोठ्या उद्योगाच्या विकासाचे दर लघु कूटीर उद्योगाची वाढ करण्याच्या दृष्टीने जिल्हा उद्योग केंद्रामार्फत प्रयत्न केला जात आहे. स्वयंरोजगारसाठी लघु व कूटीर उद्योगांचे स्थापनेसाठी जिल्हा उद्योग केंद्रामार्फत सर्व प्रकारचे मार्गदर्शन मिळते. व राष्ट्रीयकृत बँकामार्फत उद्योजकाना कर्ज मिळण्यासाठी शिफारसही केली जाते. जिल्ह्यात सहकारी क्षेत्रातील नांदेड, धर्माबाद, लोहा, व त्रेगलूर येथे प्रत्येकी 1 अशा 4 सहकारी औद्योगिक वसाहती व मराठवाडा विकास मंडळाच्या 2 लघु औद्योगिक वसाहती किनवट व उमरी येथे आहेत.

[8] रस्ते वाहतूक व दळणवळण

50) रेल्वे - जिल्ह्यात दक्षिण मध्य रेल्वेची ब्रॉडगेज व मीटरगेज लाईन जात आहेत. काचीगुडा मनमाड रेल्वे लाईन व मुदखेड अदिलाबाद हे लोहमार्ग जिल्ह्यातून जातात. व त्याची एकूण लांबी 208 कि.मी. आहे. मुदखेड ते मनमाड पर्यंत लाईनचे ब्रॉडगेज मध्ये रूपांतर करण्यात आले आहे. तसेच मराठवाड्याच्या सर्वांगीण विकास साधण्याच्या दृष्टिकोनातून नांदेड येथे रेल्वेच्या विभागीय कार्यालयाची स्थापना करण्यात आली आहे.

51) रस्ते - जिल्ह्यात मार्च 2001 अखेर वर्गीकृत रस्त्याची लांबी 9397 कि.मी. आहे. त्यापैकी 1351 कि.मी. राज्य महामार्ग आहे. 2526 कि.मी. प्रमुख जिल्हा रस्ते असून 1245 कि.मी. इतर जिल्हा रस्ते आहेत. खेड्यांच्या रस्त्याची लांबी 3767

कि.मी. आहे. वरील सर्व रस्त्यांपैकी 2376 कि.मी. रस्त्यांचे डांबरीकरण झाले असून 3961 कि.मी. रस्ते काढले आहेत. 799 कि.मी. रस्ते इतर माल वापरून तयार केले आहेत. एकूण सर्व रस्ते विद्यारात घेता जिल्ह्यात दर 100 चौ.कि.मी. मध्ये 89.25 कि.मी. रस्ते येतात. महाराष्ट्रात हीच आकडेवारी 70.50 कि.मी. येते.

52) पृष्ठांकीत रस्त्यांना जोडलेली खेडी (1.5 कि.मी. चे आत) :- जिल्ह्यात एकूण खेड्यांपैकी मार्च 2000 अखेर 851 खेडी पृष्ठांकीत रस्त्यांना जोडलेली आहेत.

53) नोंदणीकृत वाहने :- मार्च 2001 अखेर जिल्ह्यात एकूण 70552 स्वयंचलीत वाहनांची नोंदणी करण्यात आली. वर्ष 2000 ची तुलना करता ही वाढ 10.25 %येते. एकूण वाहनांपैकी 68.72 % वाहने दुचाकी, 7.82 % मॉटोर्स, 8.63 % जिप्स व मोटारी. उर्वरीत 14.83 % इतर वाहने होती.

54) मालवाहतूक :- जिल्ह्यात ब्रॉडगेज व मीटरगेज रेल्वेने मालाची वाहतूक होते. तसेच मालवाहतूक मार्ग तयार होत. नांदेड शहर उद्योगधंद्यात विकसीत होत असल्याने माल वाहतूकीचा देग वाढत आहे. नांदेड येथे 100 हून जास्त खाली मालवाहतूक यंत्रणा असून जिल्ह्याच्या मुख्य ठिकाणी दररोज 60 ते 110 मालमोटारीने मालाची वाहतूक होते.

55) महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ :- महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या 2000-2001 वर्षात जिल्ह्यात एकूण 483 बसेस, 443 मार्गावर धावत होत्या. रस्त्यावर धावणा-या गाड्यांची सरासरी संख्या 449 होती. व प्रवाशांची वैनिक सरासरी 2.05 लाख होती. पावसाळ्यात काही मार्ग/रस्ते बरोबर नसल्याने कमी केले जातात.

56) टपाल कार्यालय :- जिल्ह्यात 2000-2001 या वर्षात एकूण 474 टपाल कार्यालये व 27 तार कार्यालये होती. जिल्ह्यात सर्व खेड्यांना टपाल सेवा उपलब्ध केली आहे. याकरिता काही फिरती टपाल कार्यालये आहेत. तर काही ठिकाणी अर्धवेळ कार्यालये आहेत.

57) दुरध्वनी व दुरध्वनी संयोजन केंद्रे :- नांदेड जिल्ह्यात 2001 अखेर 22 दुरध्वनी संयोजन कार्यालये आहेत. एकूण 53374 दुरध्वनी बसविलेले असले तरीही त्यापैकी 30040 दुरध्वनी नांदेड तहसिलमध्ये आहेत. यामध्ये बिलोली, किनवट, देगलूर, भोकर, हदगांव, मुखेड, कंधार, लोहा येथे अनुक्रमे 5632, 3694, 2816, 2150, 2698, 2000, 2510, 1834 दुरध्वनी आहेत.

58) दुरचित्रवाणी :- नांदेड येथील दुरचित्रवाणी प्रक्षेपण केंद्र हे 1984-85 पासून सुरु झाले आहे. जिल्ह्यात मार्च 2001 अखेर 531 दुरचित्रवाणी संच सार्वजनिक संस्थेमध्ये बसविण्यात आले आहेत.

[9] कामगार व रोजगार

59) कारखान्यातील वाद :- जिल्ह्यात 1988 वर्षात फक्त 3 औद्योगिक संपाचे प्रकरण झाले. ज्यामुळे एकूण 2400 मनुष्य दिवस वाया गेले. दुर्घटनेमुळे मृत्यूचा कोणताही प्रकार न झाल्याची नोंद आहे.

60) रोजगार :- सेवायोजन कार्यालयाच्या आकडेवारीनुसार 2000-2001 वर्षात 60257 व्यक्ती कामावर होत्या पैकी 18385 व्यक्ती शासकीय कार्यालयात 27169 व्यक्ती स्थानिक संस्था मधून अथवा निमशासकीय कार्यालयात तर राहिलेली 14703 व्यक्ती खाजगी संस्थांमध्ये कामावर होती.

61) सेवायोजन कार्यालय :- नांदेड येथे सेवायोजन कार्यालय असून पदव्युत्तर अभ्यासक्रम पूर्ण केलेल्या उमेदवारांसाठी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ औरंगाबाद येथे स्वतंत्र सेवायोजन कार्यालय आहे. मार्च 2001 अखेर सेवायोजन नोकरी मागणा-यांची नोंदविलेली संख्या 113690 होती. तसेच संदर्भ वर्षात नवीन नोंदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या 20865 आहे. तर याच वर्षात 311 लोकांना सेवायोजन कार्यालयामार्फत नोक-या मिळाल्या.

62) तांत्रिक शिक्षणाच्या सोयी :- नांदेड येथे 1999 वर्षात दोन तंत्रनिकेतने आणि 2 अभियांत्रिकी महाविद्यालये व 12 औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था होत्या. या खेरीज घर्माबाद, हदगांव, भोकर, आणि किनवट येथे प्रत्येकी 1 शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था आहेत. तंत्रनिकेतनामधून सिव्हील, मेकॅनिकल व इलेक्ट्रीकल शाखांच्या शिक्षणाची सोय आहे. तसेच अभियांत्रिकी महाविद्यालयामधून अॅग्री केमीस्ट्री, इलेक्ट्रॉनीक्स व इन्स्ट्रुमेंटेशन शाखांच्या शिक्षणाच्या सोयी आहेत.

63) ग्रामीण भागातील मजुरांना रोजगार :- ग्रामीण भागात जोहार, सुतार यांना सर्वसाधारणपणे 50 ते 60 रु.रोज तर चर्मकारांना 55 रु. रोज पडत होता. मात्र शेतमजुरांच्या दरात हंगामानुसार बदल होत जातात. सर्वसाधारणपणे 45 ते 60 रुपये पुरुषांना तर 30 ते 45 रुपये रोज स्त्रीयांना पडतो.

64) रोजगार हमी योजना :- ग्रामीण भागात मागणीनुसार काम देण्याची हमी महाराष्ट्र शासनाने घेतली आहे. त्यानुसार ग्रामीण भागात तळे, लहान व मध्यम पाटबंधा-याची कामे, भुसुधारणा वृक्षारोपण अशी उत्पादक कामे तसेच ज्या भागात अशी कामे उपलब्ध नसतील तेथे रस्त्यांची कामे काढली जातात. या कामावर मजुरांना 41.85 लक्ष मनुष्य दिवस काम वर्ष 2000-2001 मध्ये पुरविले गेले. या कामावर 47 रु. पासून 70 रु.पर्यंत मजुरी मजुरांना केलेल्या कामाच्या प्रमाणात मिळाली. वर्ष 2000-2001 मध्ये जिल्ह्यात रोजगार हमी योजनेवर 3431.66 लाख रु. खर्च करण्यात आले.

65) जवाहर रोजगार योजना :- ग्रामीण भागात रोजगार निर्मिती करिता केंद्रशासन पुरस्कृत जवाहर रोजगार योजना जिल्ह्यात राबविली जात आहे. या करिता ग्रामीण भागातील छोटी मोठी बांधकामे काढली गेली. वर्ष 1999-2000 मध्ये रु.542.21 लाख खर्चून 1.62 लाख मनुष्य दिवस रोजगार निर्मिती केली गेली.

[10] सहकार

66) **संस्था व सभासद** - जिल्ह्यात 1999-2000 या वर्षी अखेर एकूण 3483 सहकारी संस्था होत्या व त्यांचे सभासद 8.26 लाख होते. या संस्थांपैकी 895 कृषी सहकारी-पतसंस्था होत्या. 2600 संस्था इतर कार्य करण-या होत्या. पतसंस्थांची व इतर संस्थांची एकूण संस्थांशी अनुक्रमे टक्केवारी 25.35 व 74.65 येते. पतसंस्थामध्ये मुख्यत्वे शेतीपतसंस्था ग्रामीण भागात तर शहरी भागात पगारदारांच्या पतसंस्था जास्त होत्या. चालू वर्षात 857 शेती पतसंस्था होत्या. तर 190 पगारदारांच्या संस्था होत्या. शेती पतसंस्था व पगारदारांच्या संस्था अनुक्रमे 3.75 व 0.42 लाख सभासद आहेत. त्यांनी अनुक्रमे 96.31 व 15.49 लाख रु.कर्जवाटप केले आहे. बीगर पतसंस्था एकूण सभासद 114 हजार आहेत. संस्थांच्या संख्येप्रमाणे महत्वाच्या संस्था व त्यांचे सभासद येणेप्रमाणे घरबांधणी 723 संस्था व सभासद 39074, दुग्ध संस्था 838 व सभासद 33976 मच्छीमार संस्था 79 व सभासद 4132, कामगार कंत्राटदार संस्था 204 व सभासद 12207 शिवाय जिल्ह्यात 8 सहकारी साखर कारखाने असून त्यांचे सभासद 56582 आहेत. त्याचप्रमाणे 5 सहकारी सूत गिरण्या आहेत. घरबांधणी संस्थांनी 7812 गाळे बांधले. दुग्धव्यवसाय संस्थांनी 1632 लाख रुपयांची दुग्ध विक्री केली तर मच्छीमार संस्थांनी 812 रु.ची मासळी पकडली. चालू 4 साखर कारखान्यातून 7.82 लाख मॅटन उत्सर्जणे गाळप करण्यात आले.

जिल्ह्यात शेतक-यांनी पतमागणी पुरविण्याकरिता जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक असून दि. 31/3/2001 रोजी तिच्या 186 शाखा कार्यरत आहेत. जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेमार्फत चालू वर्षात अल्पमुदतीचे 171.67 लाख रु. कर्ज वाटप करण्यात आले. जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक मुख्यत्वे करून शेतक-यांना सहकारी संस्थामार्फत लघु व मध्यम काळाकरिता कर्ज पुरवठा करते. शेतक-यांच्या जमीनी सुधारणेकरिता दिर्घकालीन कर्ज पुरवठा भुविकास बँकेमार्फत शेतक-यांना कर्ज वाटप करण्यात येते.

67) **व्यापारी व इतर बँका** :- जिल्ह्यात एकूण 20 व्यापारी बँका 2000-2001 वर्षात कार्यरत होत्या. त्या बँकांच्या एकूण 131 शाखा होत्या. या शाखांपैकी 41 शाखा नांदेड व 21 शाखा इतर नागरी क्षेत्रात तर 69 शाखा इतर ग्रामीण क्षेत्रात कार्यरत होत्या.

68) **सहकारी बँका** :- जिल्ह्यात एकूण 8 सहकारी बँका 2000 या वर्षात कार्यरत असून त्या नागरी व ग्रामीण भागात एकूण 212 शाखा कार्यरत होत्या.

69) **दर बँकामागे सरासरी लोकसंख्या** :- जिल्ह्यात दर व्यापार बँकामागील शहरी लोकसंख्या 11110 येते. व ग्रामीण भागात 31584 लोकसंख्या येते.

70) **ठेवी व कर्जाचे प्रमाण** :- जिल्ह्यात 2000-2001 या वर्षात वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी 1056.20 कोटी रुपये होत्या. तर वाटप केलेले कर्ज 948.37 कोटी रुपये होते.

71) **अग्रक्रम विभागास कर्ज पुरवठा** :- जिल्ह्यातील मार्गदर्शी बँकेमार्फत सर्व बँकांना कर्ज वाटपाचे लक्ष दिले जाते. 2000-2001 वर्षात या बँकेमार्फत 948.37 कोटी रुपये वाटण्यात आले.

72) **ग्राहक निदेशांक** :- नांदेड केंद्राचा 1982 पायाभूत वर्ष धरल्यास मार्च 2001 मध्ये कामगारांचा ग्राहक किंमतीचा सर्व साधारण निदेशांक 469 होता. तोच मार्च 2000 करिता 460 होता.

[11] शिक्षणाच्या सोई

73) **प्राथमिक व माध्यमिक** :- जिल्ह्यात एकूण 2298 प्राथमिक शाळा, 400 माध्यमिक शाळा व उच्च माध्यमिक शाळा 1999-2000 मध्ये होत्या. प्राथमिक शाळेत व माध्यमिक शाळेत अनुक्रमे 446543 व 235937 विद्यार्थी होते. प्राथमिक शाळेत चालू वर्षी 10403 शिक्षक होते. म्हणजेच दर शिक्षकामागे 43 विद्यार्थी होते. प्राथमिक शाळांच्या मानाने माध्यमिक शाळांची संख्या कमी आहे. तसेच माध्यमिक शाळांतील विद्यार्थीपण कमी आहेत. 1999-2000 या वर्षात नांदेड जिल्ह्यात 2298 पूर्व माध्यमिक शाळा होत्या.

74) **उच्च शिक्षण** :- वर्ष 1994 पासून नांदेड येथे स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापिठ कार्यरत झाले आहे. या विद्यापीठांतर्गत 1) नांदेड, 2) परभणी, 3) लातूर जिल्ह्यातील महाविद्यालयांचा समावेश होतो. नांदेड येथे विज्ञान, वाणिज्य व कला शाखांचे महाविद्यालये आहेत. शिवाय वैद्यकीय, आयुर्वेद, अभियांत्रिकी व विधी महाविद्यालये आहेत व अध्यापक महाविद्यालयपण आहे. जिल्ह्यात सर्व तहसिलच्या ठिकाणी महाविद्यालये आहेत. जिल्ह्यात 2000-2001 मध्ये एकूण 88 उच्च माध्यमिक शाळेत 95158 विद्यार्थी शिक्षण घेत होते. तसेच जिल्ह्यातील एकूण 37 महाविद्यालयात 27276 विद्यार्थी शिक्षण घेत होते.

75) **साक्षरता अभियान** :- शासकीय धोरणानुसार साक्षर नसलेल्या 15 ते 35 वयोगटातील प्रौढांना साक्षर करण्यासाठी साक्षरता अभियानाचे वर्ग जिल्ह्यात चालू असून वर्ष 1998-99 मध्ये ही साक्षरता अभियान बंद करण्यात आली आहे.

[12] वैद्यकीय व आरोग्य सेवा

76) **वैद्यकीय सेवा** :- जिल्ह्यात वैद्यकीय सेवा शासकीय संस्था, स्थानिक संस्था (जिल्हा परिषद) व खाजगी संस्थामार्फत पुरविण्यात येतात. नांदेड येथे श्री. गुरुगोविंदसिंगजी स्मारक शासकीय रुग्णालय व आयुर्वेद महाविद्यालयांचे रुग्णालय आहेत. जिल्ह्यात एकूण 16 रुग्णालय, 80 दवाखाने, 63 प्राथमिक आरोग्य केंद्रे आणि 374 प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे आहेत. यामध्ये एकूण 275 डॉक्टर व वैद्य असून 891 परिचारीका आहेत. जिल्ह्यात एकूण 1476 खाटांची संख्या असून 3.47 लाख अंतररुग्णांनी त्यांचा लाभ घेतला. तसेच 14.20 लाख बाह्य रुग्णांवर उपचार करण्यात आले.

77) **कुटूंब कल्याण केंद्र** :- जिल्ह्यात कुटूंब कल्याण कार्यक्रम राबविण्याकरिता मार्च 2001 अखेर 75 कुटूंब निर्माण केंद्रे होती. त्यापैकी 13 केंद्रे नागरी भागात तर 62 केंद्रे ग्रामीण भागात आहेत. कुटूंब कल्याण शस्त्रक्रीया 2000-2001 मध्ये 23285 करण्यात आल्या. त्यापैकी 23282 स्त्रीयांवर तर 3 शस्त्रक्रीया पुरुषांवर करण्यात आल्या.

78) **पाणी पुरवठा** :- नांदेड जिल्ह्यात पावसाचे प्रमाण दिवसेंदिवस कमी होत असल्यामुळे वर्ष 2001 मध्ये कडीण गावांची संख्या 171 होती. एकूण गावांपैकी 1515 गावांना कायम स्वरुपी पाण्याची सोय केलेली आहे. सदभिय 1515 गावांत कुपनलिका, नळयोजना व विहीरी या साधनांद्वारे पाण्याची टंचाई दूर करण्यात आली. राहिलेल्या 171 गावांना ट्रॅक्टर, बेलगाडी व इतर साधनांद्वारे पाणी पुरवठा करण्यात आला.

इतर कार्यक्रम

79) बाल संगोपन कार्यक्रम - नांदेड जिल्ह्यात माता बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत 2000-2001 वर्षात लस टोचणी कार्यक्रमाद्वारे त्रिगुणी लस (डी.पी.टी.) पोलीयो, बी.सी.जी., गोवर, व्दिगुणी (डी.टी.) व धनुवात लस अनुक्रमे 76020 76234, 78309, 73772, 62808, 196611 लस टोचण्यात आली.

80) दुर्बल घटक - जिल्हा नियोजनात दुर्बल घटकांकरिता स्वतंत्ररित्या कार्यक्रम राबविण्यात येतात. अनुसूचित जाती व जमाती करिता जिल्हा ग्रामीण यंत्रणेमार्फत तसेच इतर योजनेमार्फत स्वतंत्ररित्या कार्यक्रम राबविला जातो. दुर्बल घटकांना विहीर खांदून देणे, विद्यार्थ्यांना वसतिगृहे, फी माफी, शिष्यदृती, गणवेश वाटप व पुस्तक पेढ्या पुरविणे, बांधकामाकरिता कर्ज अनुदान, भुसंधारणे करिता कर्ज व अनुदान शासकीय तसेच स्थानिक व निःशासकीय कार्यालयातून नोक-या पुरविणे इ.बाबी उपलब्ध करून दिल्या जातात. विशेष घटक योजनेंतर्गत 2000-2001 वर्षाकरिता 1661.96 लक्ष रुपयांची तरतूद करण्यात आली होती. पण प्रत्यक्षात 1590.15 लक्ष रुपये खर्च पडले.

81) मागासवर्गीयांसाठी वसतिगृहे व आश्रमशाळा - नांदेड जिल्हा अदिवासी जिल्हा म्हणून घोषित करण्यात आला आहे. जिल्ह्यातील अदिवासी विकासाकरिता खास अदिवासी उपयोजना राबविली जात आहे. वर्ष 1999-2000 मध्ये रुपये 1526.65 लाखाच्या तरतूदीपैकी 1486.16 खर्च करण्यात आले. तसेच न्युक्लीअस बजेट रु. 4500 हजार तरतूदीपैकी 4500 हजार खर्च करण्यात आले. अदिवासी विभागातील लोकांचे जीवनमान उंचावण्याच्या दृष्टीने शासनाने शासकीय आश्रमशाळा, वसतीगृहे, सेवायोजन अदिवासी गृहनिर्माण संस्था, स्वयंस्फूर्ती अनुदान आश्रमशाळा तसेच अनुदानावर अदिवासी कास्तकारांना विर्ज पंप पुरवठा इ.सोई उपलब्ध करण्यात आल्या आहेत. आणि या सर्व सोई सवलती मिळवून देण्यासाठी प्रकल्प अधिकारी तथा अप्पर जिल्हाधिकारी, एकात्मिक अदिवासी विकास कार्यालय, किन्नवट हे कार्यालय कार्यरत आहे. जिल्ह्यात 16 अदिवासी आश्रमशाळा असून त्यातील विद्यार्थ्यांची संख्या 5065 होती.

[13] संकीर्ण

82) ग्रामपंचायती नगरपरिषदा व जिल्हा परिषद - जिल्ह्यात मार्च 2001 अखेर एकूण 1310 ग्रामपंचायती होत्या. त्यापैकी 1130 स्वतंत्र ग्रामपंचायती तर 180 ग्रुप ग्रामपंचायती होत्या. वर्ष 2000-2001 मधील ग्रामपंचायतीची एकूण मिळकत व खर्च अनुक्रमे 436 लाख व 337 लाख आहेत.

जिल्ह्यात मार्च 2001 अखेर 1 महानगरपालिका व 11 नगरपरिषदा होत्या. या महानगरपालिका व नगरपरिषदांचे 2000-2001 मधील उत्पन्न व खर्च अनुक्रमे 6177 लाख व 5057 लाख रुपये आहेत. जिल्हा परिषद नांदेड अंतर्गत 9 पंचायत समित्या आहेत. जिल्हा परिषदेची 17838 लाख रु. उत्पन्न आणि त्याच काळातील खर्च 17837 लाख एवढा होता.

83) घरबांधणी कार्यक्रम - जिल्ह्यात सिडको व हडको या संस्था मार्फत लघु मिळकत कुटूंबाकरिता व मध्यम उदात्त गटाकरिता घराचे गाळे बांधण्याचा कार्यक्रम राबविण्यात आलेला आहे. 2000-2001 वर्षात 20 कलमी कार्यक्रमांतर्गत 2000 घरांसाठी आवास योजनेत 2465 घरे बांधण्यात आली.

84) पोलीस व गुन्हे - मार्च 2001 अखेर जिल्ह्यात 35 पोलीस ठाणे व 22 आऊट पोस्ट आहेत. व एकूण पोलीस दलाची संख्या 2931 होती. त्यावर 2712.05 लाख रु. खर्च करण्यात आला. वर्ष 2001 मध्ये न्यायालयात 18386 गुन्हे नोंदण्यात आली.

85) करमणुक - जिल्ह्यात मार्च 2001 अखेर कायम स्वरुपाची 19 सिनेमागृहे आहेत. पैकी एकटया नांदेड शहरात 7 आहेत. फिरत्या सिनेमागृहांची संख्या चालू वर्षात 18 होती. चित्रपटगृहाद्वारे करमणुक कराची एकूण वसुली चालू वर्षात 127.06 हजार रु. झाली. या खेरीज नांदेड येथे खुले नाटयगृह "कलामंदीर" व प्रतिभा नाटय मंदीर असून त्यात नाटकाचे व गायनाचे कार्यक्रम होतात.

86) अल्पबचत - वर्ष 2000-2001 या वित्तीय वर्षात नांदेड जिल्ह्यात अल्पबचत गुंतवणुकीसाठी 2466 लक्ष रु. चे उददीष्ट देण्यात आले होते. तथापि निव्वळ गोळा केलेली रक्कम 2981.88 लाख होती. त्यात प्रामुख्याने पुनरावृत्ती ठेव, राष्ट्रीय बचत पत्रे दोन ते सात मासिक, किसान विकास पत्रे या मध्ये गुंतवणुक करण्यात आली.

[14] धार्मिक स्थळे व पर्यटन

87) नांदेड हे शहर महाराष्ट्रातील प्रमुख शहरांपैकी एक आहे. नांदेड हे महाराष्ट्रातील प्रमुख नद्यांपैकी एक असणा-या गोदावरी नदीच्या डाव्या काठावर वसलेले आहे. नांदेड येथील श्री. गुरु गोविंदसिंगजी गुरुद्वारा धार्मिक महत्वाच्या दृष्टीने भारतात अमृतसरच्या गुरुद्वारानंतर दुस-या क्रमांकावर येतो. देशाच्या सर्व भागातून व परदेशातूनही शिख संप्रदायाचे लोक या गुरुद्वाराच्या दर्शनासाठी नांदेडला भेट देतात. विशेषत होळी व दसरा सणाच्या वेळी शिख मोठ्या प्रमाणावर नांदेड येथे जनतात. व नांदेड शहरात त्यांच्या मोठ्या मिरवणुका निघतात. या जिल्ह्यात किन्नवट तहसिल मधील माहुर येथे रेणुका मातेचे मंदीर व त्यांचे जवळच माहुरगड किल्लाही आहे. पलीकडून दत्तशिखर येथे दत्तात्रयाचे मंदीर व त्यांचे पलीकडून अनुसया मातेचे मंदीर आहे. तसेच कंधार तहसिलमध्ये माळेगाव येथे खडोबाचे मंदीर असून सर्वसाधारणपणे मार्गशीर्ष महिन्यात येथे यात्रा भरते. या दोन्ही संस्थानांना भेटी देण्यासाठी महाराष्ट्रातून व महाराष्ट्रा बाहेरून मोठ्या प्रमाणावर भाविक लोक दयदर्शनासाठी येतात.

भाग - ॥

जिल्हा सांख्यिकी गोषवारा

विविध माहितीचे,

सांख्यिकीय

तपसो

1991 च्या जनगणनेनुसार तालूकावार क्षेत्रफळ घरे, व 2001 जनगणनेनुसार लोकसंख्या

जिल्हा नांदेड

अक्र	तहसिल	बाद	क्षे.चौ.कि.म ी.	दर	गावे संख्या			शहरे संख्या	वापरा तील निवास गृहे संख्या ०००	कुटुंब संख्या ०००	लोकसंख्या		
					चौ.कि मध्ये लोक संख्या	वस्ती अस लेले	ओसा ड				एकूण	पुरुष	स्त्रि
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	माहुर	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	86729	44705	42024
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	86729	44705	42024
		नांगरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	किन्नवट	एकूण	2076.9	117	246	12	1	46	46	210547	107458	103090	
		ग्रामीण	2063.2	107	246	12	0	42	42	185680	94758	90922	
		नांगरी	13.07	1600	0	0	1	4	4	24867	12699	12168	
3	हिमायतनगर	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	88908	45602	43306
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	88908	45602	43306
		नांगरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हादगाव	एकूण	1556.6	169	217	10	1	42	47	223408	114794	108614	
		ग्रामीण	1530.9	161	217	10	0	44	44	200080	102678	97402	
		नांगरी	25.7	641	0	0	1	3	3	23328	12116	11212	
5	आर्घापूर	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	98635	50809	47826
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	98635	50309	47826
		नांगरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	एकूण	1022.8	567	187	10	3	94	95	598968	311937	287031	
		ग्रामीण	995.7	257	187	10	0	42	43	160702	83242	77460	
		नांगरी	27.1	11929	0	0	3	51	52	438266	228695	209571	
7	मुदखेड	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	97322	50111	47211
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	78618	40244	38374
		नांगरी	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	18704	9867	8837
8	भोकर	एकूण	1034.4	170	148	3	1	32	32	119155	60934	58221	
		ग्रामीण	1026.1	163	148	3	0	30	30	119155	60934	58221	
		नांगरी	8.3	1004	0	0	1	2	2	0	0	0	

जिल्हा नांदेड												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
9	उमरी	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	86172	43813	42359
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	75021	38043	36978
		नांगरी	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	11151	5770	5381
10	धर्माबाद	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	86331	43581	42750
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	56395	28363	28032
		नांगरी	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	29936	15218	14718
11	बिलाली	एकूण	1459.5	234	221	15	3	61	62	153731	78660	75071
		ग्रामीण	1380.5	213	221	15	0	53	54	125946	64527	61419
		नांगरी	79.0	602	0	0	3	8	8	27785	14133	13652
12	नायगाव(खे)	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	160944	82831	78113
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	160944	82831	78113
		नांगरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	लोहा	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	207407	106602	100805
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	187272	96215	91057
		नांगरी	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	20135	10387	9748
14	कंधार	एकूण	1629.4	216	246	6	2	59	59	206333	106952	99381
		ग्रामीण	1624.2	198	246	6	0	54	54	185608	95965	89643
		नांगरी	5.2	6097	0	0	2	5	5	20725	10987	9738
15	मुखेड	एकूण	875.1	234	148	0	1	35	35	242986	124776	118210
		ग्रामीण	842.0	220	148	0	0	32	32	217050	111417	105633
		नांगरी	33.1	594	0	0	1	3	3	25936	13359	12577
16	देगलूर	एकूण	678.6	251	102	9	1	31	31	200582	102737	97845
		ग्रामीण	659.6	201	102	9	0	25	25	152558	78114	74444
		नांगरी	19.0	1959	0	0	1	6	6	48024	24623	23401
जिल्हा एकूण		एकूण	10502.0	222	1515	65	13	404	407	2868158	1476301	1391857
		ग्रामीण	10290.9	177	1515	65	0	321	394	2179301	1118447	1060854
		नांगरी	211.1	2398	0	0	13	82	83	688857	337854	331003

आधार 1991 व 2001 ची जनगणना

टिप 1. क्षेत्रफळ 1981 च्या जनगणना व लोकसंख्या 2001 च्या जनगणनेप्रमाणे

- नवनिर्मित ताबुक्यासाठी रकाना 4 ते 10 ची आकडेवारी स्वतंत्र उपलब्ध नाही त्यामुळे नवनिर्मित ताबुक्याची माहिती जुन्या ताबुक्यामध्ये समाविष्ट आहे.
- जिल्हयाच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या आकडेवारीचा आधार सर्वेअर जनरल ऑफ इंडिया हा असल्याने व तहसिल च्या एकूण क्षेत्रफळाचा आधार निरीक्षक भुमी अभिलेख हा असल्यामुळे तहसिलच्या ग्रामीण क्षेत्रफळाची बेरीज जिल्हयाच्या बेरजेची जुळणार नाही.

तक्ता क्र.1.2

1951 पासून च्या लोकसंख्या मधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा नांदेड 1951 ते 1991 च्या लोकसंख्येचे आकडे हजारात व २००१ चे आकडे पूर्ण अंकात

क्र	तहसिल	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	माहुर	2001	86729	86729	0	44705	44705	0	42024	42024	0
2	किनवट	2001	210547	185680	24867	107457	94758	12699	103090	90922	12168
		1991	243	221	22	124	112	11	119	109	10
		1981	199	183	16	101	92	9	98	90	8
		1971	156	145	11	79	73	6	77	72	5
		1961	117	110	7	59	55	4	59	55	4
		1951	88	83	5	44	43	3	44	41	3
3	हिमायतनगर	2001	89908	89908	0	45602	45602	0	43308	43308	0
4	हदगांव	2001	223408	200080	23328	114794	102678	12116	108614	97402	11212
		1991	263	247	16	134	128	9	129	121	8
		1981	208	197	11	106	100	6	103	93	5
		1971	170	163	7	88	82	4	84	81	3
		1961	137	132	6	69	66	3	68	66	3
		1951	109	100	9	55	50	5	54	50	4
5	आर्धापूर	2001	98635	98635	0	50809	50809	0	47828	47803	0
6	नांदेड	2001	588968	160702	438266	311937	83242	228695	287031	77460	209571
		1991	579	258	323	301	132	169	279	125	154
		1981	388	187	201	201	96	105	187	91	96
		1971	271	137	134	142	71	71	129	66	63
		1961	196	109	88	102	55	46	95	53	41
		1951	163	92	71	83	47	37	79	43	34
7	मुदखेड	2001	97322	78618	18704	50111	40244	9867	47211	38374	8837
8	भोकर	2001	119155	119155	0	60934	60934	0	58221	58221	0
		1991	176	167	8	90	85	5	88	82	4
		1981	134	128	7	68	64	4	66	63	3
		1971	110	105	5	56	53	3	54	52	2
		1961	88	84	4	44	42	2	44	42	2
		1951	73	68	5	38	33	3	37	34	2
9	उमरी	2001	88172	75021	11151	43813	38043	5770	42359	36378	5981

तक्ता क्र.1.2 पुढेचालू

1951 पासून च्या लोकसंख्या मधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा नांदेड		1951 ते 1991 च्या लोकसंख्येचे आकडे हजारात व 2001 चे आकडे पूर्ण अंकात									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
10	धर्माबाद	2001	86331	56395	29838	43581	28363	15218	42750	28032	14718
11	बिलोली	2001	153731	125946	27785	76660	64527	14133	75071	61419	13652
		1991	341	294	48	175	150	24	167	144	23
		1981	268	227	39	135	115	20	131	112	19
		1971	123	192	31	113	97	16	110	95	15
		1961	176	153	23	89	77	12	88	87	12
		1951	151	130	22	75	65	11	76	65	11
12	नायगांव(खै)	2001	160944	160944	0	82831	82831	0	78113	78113	0
13	लोहा	2001	207407	187272	20135	106602	96215	10387	100805	91057	9748
14	कंधार	2001	206333	185808	20725	106952	95965	10987	99381	89643	9738
		1991	353	321	32	182	165	17	171	156	15
		1981	266	254	13	136	130	6	130	125	6
		1971	222	213	9	114	109	5	108	104	5
		1961	173	167	7	89	86	3	84	81	3
		1951	145	136	9	74	69	4	71	67	5
15	मुखेड	2001	242996	217050	25936	124776	111417	13359	118210	105633	12577
		1991	205	185	20	105	95	10	99	90	9
		1981	157	143	14	80	73	7	77	70	7
		1971	134	125	9	69	64	5	67	61	6
		1961	101	95	7	52	48	3	50	46	3
		1951	82	76	6	42	39	3	40	37	3
16	देगलूर	2001	200582	152558	48024	102737	78114	24623	97845	74444	23401
		1991	170	133	37	87	68	19	83	65	18
		1981	130	102	28	66	52	14	64	51	13
		1971	111	89	22	57	45	11	54	44	10
		1961	90	75	15	46	38	8	44	37	7
		1951	72	61	12	37	31	6	36	30	6
जिल्हा एकूण		2001	2868158	2179301	688857	1478301	1118447	337854	1391857	1060854	331003
		1991	2330	1824	506	1198	933	265	1132	891	242
		1981	1749	1421	328	892	722	171	857	700	157
		1971	1398	1171	228	715	595	120	683	575	108
		1961	1080	924	156	548	467	81	532	457	75
		1951	884	745	138	446	375	71	438	370	68

तक्ता क्र.1.2 पुढे चालू

1951 पासून च्या लोकसंख्या मधील दशवार्षिक फरक

1951 ते 1991 च्या लोकसंख्येचे आकडे - हजारात व 2001 चे आकडे पूर्ण अंकत

जिल्हा नांदेड

अक्र.	तहसिल	वर्ष	दर चौकिली मधील लोक संख्या	दर हजार पुरुषां मागील स्त्रियांचे प्रमाण	दर दश वार्षिक		
					एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
1	माहुर	2001	उ.ना	940	0	0	0
2	किनवट	2001	उ.ना	959	-13.16	-15.83	+13.63
		1991	117	962	+22.19	+21.21	+33.02
		1981	96	970	+27.50	+25.48	+55.51
		1971	75	975	+33.22	+32.33	+46.72
		1961	56	1000	+32.79	+32.15	+43.39
		1951	42	1000	0	0	0
3	हिमायतनगर	2001	उ.ना	950	0	0	0
4	हदगांव	2001	उ.ना	946	-15.20	-19.02	+43.75
		1991	169	963	+26.30	+25.07	+48.05
		1981	134	972	+22.42	+21.30	+46.58
		1971	109	977	+24.10	+23.54	+37.47
		1961	88	985	+26.32	+32.09	+38.12
		1951	70	982	0	0	0
5	आर्धापूर	2001	उ.ना	941	0	0	0
6	नांदेड	2001	उ.ना	920	+3.45	-37.10	+35.60
		1991	567	927	+49.34	+37.08	+60.72
		1981	379	930	+43.09	+36.38	+49.95
		1971	265	908	+38.13	+26.15	+52.97
		1961	192	931	+20.29	17.71	-23.64
		1951	160	952	0	0	0
7	मुदखेड	2001	उ.ना	942	0	0	0
8	भोकर	2001	उ.ना	955	-32.38	-28.74	-1
		1991	170	955	+31.06	+31.33	+25.8
		1981	130	971	+22.16	+22.02	+24.90
		1971	106	964	+24.59	+24.87	+19.68
		1961	85	+1000	+21.10	+23.35	-9.95
		1951	70	1028	0	0	-7.36
9	उमरी	2001	उ.ना	967	0	0	0

जिल्हा नांदेड

1	2	3	13	14	15	16	17	
10	धर्माबाद	2001	उ.ना	981	0	0	0	
11	बिलोली	2001	उ.ना	954	-54.83	-57.14	-41.66	
		1991		234	952	+28.34	+29.16	+23.46
		1981		182	970	+19.52	+18.34	+27.03
		1971		152	973	+26.42	+25.69	+31.23
		1961		121	1000	+16.37	+17.98	+6.99
		1951		104	1013	0	0	0
12	नायगांव(खै)	2001	उ.ना	943	0	0	0	
13	लोहा	2001	उ.ना	943	0	0	0	
14	कंधार	2001	उ.ना	929	-41.64	-42.05	-34.37	
		1991		216	934	+32.26	+26.20	+157.40
		1981		164	956	+19.80	+19.20	+33.58
		1971		137	947	+28.30	+27.87	+39.08
		1961		106	944	+19.58	+22.46	+25.42
		1951		89	959	0	0	+49.41
15	मुखेड	2001	उ.ना	947	+18.76	+17.35	+32.02	
		1991		234	946	+30.21	+29.23	+40.27
		1981		180	963	+16.90	+14.36	+51.30
		1971		145	971	+32.46	+31.93	+40.05
		1961		116	962	+23.62	+25.35	+3.20
		1951		94	952	0	0	-6.15
16	देगलूर	2001	उ.ना	952	+17.91	+14.78	+29.06	
		1991		251	954	+30.85	+29.81	+34.70
		1981		192	970	+17.15	+14.74	+27.05
		1971		164	947	+23.42	+18.54	+48.56
		1961		132	957	+24.45	+24.10	+26.30
		1951		106	973	0	0	+37.15
जिल्हा एकूण		2001	उ.ना	943	+23.08	+19.46	+36.10	
		1991		222	945	+33.21	+20.33	+54.38
		1981		107	964	+25.17	+21.54	+43.68
		1971		132	955	+29.46	+26.60	+46.40
		1961		104	971	+22.96	+23.96	+13.70
		1951		86	980	12.65	+5.25	+18.48

टिप 1.आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

2)2001 च्या जनगणनेनुसार क्षेत्रफळ उपलब्ध नसल्यान रकाना 13 मध्ये उ.ना.देण्यात आलेले आहे.

3)नवनिर्मित तालुक्याचे 1991 नुसार लोकसंख्या उपलब्ध नसल्यामुळे रकाना क्र.15, 16, 17 ची माहिती जुन्या तालुक्यानुसारच नवीन तालुक्याची देण्यात आली आहे.

4)1991 जनगणना क्षेत्रफळाचे आकडे घेवून स्तंभ क्र.13 मध्ये 1991 ची वर चौ.कि.मी.लोकसंख्या काढण्यात आली आहे करिता ही आकडेवारी अस्थाई स्वरूपाची आहे.

आधार 1951,1961,1971,1981, 1991, 2001 ची जनगणना.(अस्थायी)

तक्सा क्र.1.3

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालूकादार वर्गीकरण
(लोकसंख्या शंभरात)

जिल्हा नांदेड

अक्र	तहसिल	वस्ती असलेली गावे							
		200 पेक्षा कमी		200 ते 499		500 ते 999		1000 ते 1999	
		संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	नांदेड	13	16	30	107	62	452	47	63
2	हदगाव	8	11	44	163	76	549	67	954
3	किनवट	12	15	65	235	95	708	60	816
4	भोकर	2	2	30	108	55	399	50	691
5	बिलोली	7	8	35	128	63	480	80	1128
6	देगलूर	4	5	14	50	37	287	27	378
7	मुखेड	2	2	27	105	39	290	60	837
8	कंधार)	0	5	38	149	78	569	81	1104
9	लोहा)								
जिल्हा एकूण		53	62	283	1045	505	3734	472	6551

तक्सा क्र.1.3 पुढे चालू

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालूकादार वर्गीकरण
(लोकसंख्या शंभरात)

जिल्हा नांदेड

अक्र	तहसिल	वस्ती असलेले गावे								एकूण ऑसाड गावे संख्या
		2000 ते 4999		5000 ते 9999		10000 व अधिक		एकूण		
		संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	नांदेड	27	776	7	420	1	148	187	2562	10
2	हदगाव	20	575	1	83	1	134	217	2469	10
3	किनवट	12	320	2	120	0	0	946	2212	12
4	भोकर	10	271	0	0	1	203	148	1675	3
5	बिलोली	31	849	4	237	1	109	221	2938	15
6	देगलूर	18	502	2	107	0	0	102	1329	9
7	मुखेड	19	556	1	60	0	0	148	1850	0
8	कंधार)	40	1148	4	232	0	0	246	3208	6
9	लोहा)									
जिल्हा एकूण		177	4998	21	1259	4	593	1515	18242	65

टिप आकडे पूर्णांकित केल्याने ब्रॅरजा कदाचित जुळणार नाहीत.
आधार 1991 ची जनगणना.

तुळांक 1.4

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहराचे तालूकावार वर्गीकरण

जिल्हा नांदेड

लोकसंख्या हजारात

क्र.	तहसिल	लोकसंख्या प्रमाणे शहराची संख्या												एकूण शहरे	
		5000 पेक्षा कमी		5000 ते 9999		10000 ते 19999		20000 ते 49999		50000 ते 99999		100000 हुन अधिक		संख्या	लो संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	नांदेड	0	0	0	0	1	14	1	34	0	0	1	275	3	323
2	हदगाव	0	0	0	0	1	16	1	0	0	0	0	0	1	16
3	किनवट	0	0	0	0	0	0	0	22	0	0	0	0	1	22
4	भोकर	0	0	1	8	0	0	0	0	0	0	0	0	1	8
5	बिलोली	0	0	0	0	2	24	1	24	0	0	0	0	3	48
6	देगलूर	0	0	0	0	0	0	1	37	0	0	0	0	1	37
7	मुखेड	0	0	0	0	0	0	1	20	0	0	0	0	1	20
8	कंधार)	0	0	0	0	2	32	0	0	0	0	0	0	2	32
9	लोहा)														
जिल्हा एकूण		0	0	1	8	6	86	5	137	0	0	1	275	13	506

टिप आकडे पुर्णांकांत केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत,
आधार 1991 ची जनगणना.

7.9
तक्का क्र 1.5

1991 च्या जनगणने नुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा नांदेड

आकडे गंधरात

अक्र.	तहासिल	बाब	काम करणा-यांचा वर्ग							बांधकाम करणारे
			शेतकरी	शेतमजूर	पशुसंवर्धन जंगलकाम मासेमारी शिकारी फळबाग मळे ई.	खापाकाम व दगड खाणकाम करणारे	वस्तुनिर्माण प्रक्रियासेवा व दुरस्ती ई घरगुती उद्योगात कामकरणारे	घरगुती उद्योग व्यतीरिक्त इतर उद्योग		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	नांदेड	ग्रामीण	442	423	12	1	9	55	25	
		नागरी	30	50	12	0	13	146	79	
		एकूण	472	473	23	1	22	201	103	
2	हदगाव	ग्रामीण	106	557	7	0	12	15	8	
		नागरी	7	23	1	0	1	4	3	
		एकूण	512	580	8	0	12	19	11	
3	किन्नवट	ग्रामीण	176	539	11	0	9	13	6	
		नागरी	6	17	3	0	1	5	3	
		एकूण	382	556	14	0	10	17	9	
4	भोकर	ग्रामीण	341	304	8	1	10	19	9	
		नागरी	2	6	0	0	1	3	1	
		एकूण	343	310	9	1	11	21	10	
5	बिलोली	ग्रामीण	514	602	16	1	19	32	11	
		नागरी	28	71	3	1	7	10	4	
		एकूण	541	673	19	1	26	42	15	
6	देगलूर	ग्रामीण	193	310	12	0	6	9	4	
		नागरी	11	28	2	0	3	10	4	
		एकूण	205	337	14	0	9	19	8	
7	मुखेड	ग्रामीण	333	347	14	0	11	11	8	
		नागरी	5	13	2	0	1	4	2	
		एकूण	339	361	16	1	12	15	10	
8	कंधार	ग्रामीण	599	520	12	1	18	21	13	
		नागरी	14	21	2	0	4	6	4	
		एकूण	613	542	14	1	21	27	17	
जिल्हा एकूण	नांदेड	ग्रामीण	3305	3602	91	5	93	174	84	
		नागरी	103	230	25	1	31	87	101	
		एकूण	3407	3832	116	6	124	361	184	

क्र.	तहसिल	बाब	व्यापारआणि घाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	वाहतूक साठ वण आणि दळणवळण	इतरकाम करणारे	एकूणमुख्यता कामकरणारे ४ ते १३बेरीज	सीमांतीक कामकरणारे	एकूणकाम न करणारे	एकूण लोक संख्या १९९१ ते १९९३ बेरीज
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	नांदेड	ग्रामीण	32	11	47	1056 (41.24)	119	1386 (50.70)	2562
		नागरी	184	73	211	798 (24.69)	39	2396 (74.11)	3233
		एकूण	216	84	259	1855 (32.01)	158	3782 (65.27)	5794
2	हदगाव	ग्रामीण	26	4	36	1170 (47.41)	92	1206 (48.87)	2469
		नागरी	7	1	9	55 (33.25)	2	108 (65.45)	165
		एकूण	33	5	44	1225 (46.52)	94	1314 (49.91)	2633
3	किनवट	ग्रामीण	23	4	41	1021 (46.16)	86	1105 (49.91)	2212
		नागरी	12	4	12	62 (28.43)	1	156 (71.33)	219
		एकूण	35	7	52	1083 (44.56)	87	1262 (51.88)	2432
4	भोकर	ग्रामीण	22	6	29	749 (44.42)	66	860 (51.34)	1675
		नागरी	5	1	5	25 (29.69)	1	57 (68.95)	83
		एकूण	27	8	34	774 (44.01)	67	917 (52.18)	1758
5	बिलोली	ग्रामीण	33	7	51	1285 (43.74)	178	1475 (50.19)	2938
		नागरी	22	4	23	172 (36.22)	9	294 (61.88)	476
		एकूण	55	11	74	1458 (42.69)	187	1769 (51.82)	3414
6	देगलूर	ग्रामीण	13	3	21	570 (42.91)	136	622 (46.83)	1329
		नागरी	24	5	22	109 (19.37)	5	258 (69.24)	372
		एकूण	36	8	43	680 (39.95)	141	880 (51.73)	1701
7	मुखेड	ग्रामीण	22	4	33	794 (42.37)	157	909 (49.13)	1850
		नागरी	10	2	12	53 (27.22)	6	137 (69.72)	196
		एकूण	33	6	45	837 (40.91)	163	1046 (51.11)	2046
8	कंधार लोडा	ग्रामीण	26	8	48	1266 (39.45)	257	1686 (52.55)	3208
		नागरी	16	3	18	89 (28.02)	5	223 (70.37)	317
		एकूण	43	11	66	1354 (38.42)	263	1909 (54.15)	3525
जिल्हा एकूण	ग्रामीण	197	47	305	7902 (43.32)	1091	9249 (50.70)	18242	
		नागरी	280	94	312	1364 (26.95)	68	3630 (71.71)	5061
		एकूण	477	141	617	9266 (39.76)	1159	12879 (55.27)	23304

टिप १ आकडे पुणेकरित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत. २.०- आकडे दिलेल्या प्रमाणकांच्या अध्यापिका कमी आहेत. कसातील आकडे एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी दर्शवितात. आधार 1991 ची जनगणना

तक्ता-क्र 1.5 (ब)

1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तीची उद्योगगट क्षेत्र निहाय विभागणी

जिल्हा नांदेड		आकडे हजारत										
बाब	प्राथमिक क्षेत्र			द्वितीय क्षेत्र			तृतीय क्षेत्र			एकूण		
	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ग्रामीण	397	303	700	29	6	35	49	6	55	476	315	790
	(84)	(96)	(89)	(6)	(2)	(4)	(10)	(2)	(7)	(100)	(100)	(100)
नागरी	22	14	36	28	4	32	62	7	69	112	24	136
	(20)	(57)	(26)	(25)	(16)	(23)	(55)	(27)	(50)	(100)	(100)	(100)
एकूण	419	317	736	57	10	67	111	12	124	588	339	927
	(71)	(93)	(79)	(10)	(3)	(7)	(19)	(4)	(13)	(100)	(100)	(100)

टिप:- कंसातील आकडे काम करणा-या एकूण व्यक्तीशी (पुरुष/स्त्रिया/एकूण) टक्केवारी दर्शवीतात.
आकडे पूर्णाकात केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.
आधार 1991 जनगणना

तक्ता क्र 1.6 अ

लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण जनगणना 1981

जिल्हा नांदेड

आकडे शंभरात

बाब	सर्ववयोगट	0-14	15-19	20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60 व व्यावरील	वय अनिर्दिष्ट
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
एकूण	17493	7473	1375	1367	2168	1146	1603	1066	1174	15
ग्रामीण	14215	6081	1064	1082	1773	933	1324	894	982	12
नागरी	3278	1392	311	285	395	213	279	172	192	3

टिप आकडे पूर्णाकात केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.
आधार 1991 जनगणना

तक्ता क्र 1.6 ब

लोक संख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण जनगणना 1991

जिल्हा नांदेड

आकडे शंभरात

बाब	सर्वधर्म	बौद्ध	ख्रिश्चन	हिंदू	जैन	शिख	मुस्लिम	इतर	धर्मनसलले
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
एकूण	23304	2401	12	17913	35	80	2842	2	17
ग्रामीण	18242	1801	2	15053	13	16	1346	1	11
नागरी	5062	601	11	2861	22	64	1496	1	6

टिप आकडे पूर्णाकात केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.
आधार 1991 जनगणना

तक्ता क्र.1.7

1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती करीता आकडेवारी
आकडे हजारत

जिल्हा नांदेड

अक्र.	तहसिल	बाब.	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			एकूण		
			एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	नांदेड	एकूण	91	47	44	16	9	8	107	56	52
		ग्रामीण	47	24	23	8	4	4	55	28	27
		नागरी	45	23	21	8	4	4	52	27	25
2	हबगाव	एकूण	33	17	16	42	22	21	75	38	37
		ग्रामीण	31	16	15	43	21	20	73	37	36
		नागरी	2	1	1	0	0	0	2	1	1
3	किनवट	एकूण	22	11	11	72	36	36	94	48	46
		ग्रामीण	18	9	9	71	36	35	89	45	44
		नागरी	4	2	2	2	1	1	5	3	3
4	भोकर	एकूण	33	17	16	34	18	17	68	35	33
		ग्रामीण	31	16	15	34	17	16	65	33	32
		नागरी	2	1	1	0	0	0	2	1	1
5	बिलोली	एकूण	79	40	39	43	22	21	122	62	60
		ग्रामीण	73	37	36	33	17	16	107	54	52
		नागरी	6	3	3	9	5	5	15	8	7
6	देगलूर	एकूण	49	25	24	27	14	13	76	39	37
		ग्रामीण	44	22	21	23	12	11	67	34	33
		नागरी	5	3	2	4	2	2	9	5	4
7	मुखेड	एकूण	49	25	24	21	11	10	70	36	34
		ग्रामीण	46	23	22	19	10	9	65	33	32
		नागरी	3	2	2	2	1	1	5	3	2
8	कंधार	एकूण	67	35	32	20	11	9	87	45	41
		ग्रामीण	61	32	30	19	11	9	81	42	38
9	लोहा	एकूण	6	3	3	0	0	0	6	3	3
		नागरी	6	3	3	0	0	0	6	3	3
जिल्हा एकूण	एकूण	एकूण	423	217	206	276	142	134	699	359	340
		ग्रामीण	351	180	171	250	128	122	601	308	293
		नागरी	72	38	34	26	12	13	98	51	47

टिप आकडे पुर्णाकांत केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत. 0- आकडे दिलेल्या प्रमाणकाच्या अध्यपिक्षा कमी आहेत.

आधार 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्र.1.8

भिती/छपरे या साठी वापरलेल्या साधन सामग्रीनुसार घराचे वर्गीकरण
1991 च्या जनगणनेनुसार

जिल्हा नांदेड

अक्र.	बाब	एकूण संख्या	ग्रामीणसंख्या	नागरीसंख्या
1	2	3	4	5
	एक एकूण जनगणना घरे	502010	395935	106075
1	भितीची सामग्री: गवत,पाने,वेळू व बांबू	76960	72115	4845
2	माती	135635	120035	15600
3	कच्चा विटा	26020	13100	12920
4	लाकूड	9505	5450	4055
5	पक्क्या विटा	94635	43640	50995
6	गॅल्वनाईज्ड लोखंडी किंवा इतर धातूची पत्रे	2595	1355	1240
7	दगड	139325	130290	9035
8	सिमेंट कोंक्रीट	5560	4510	5050
9	वर उल्लिखिलेल्या व्यतीरिक्त वापरलेली इतरसामग्री	7730	5395	2335
	दोन छपरासाठी वापरलेली सामग्री			
1	गवत,पाने,वेळे,माती,कच्चा विटा किंवा बांबू	70100	66220	3880
2	कचले तक्ती,दगड,कंकर	179475	162400	17075
3	पन्हाळीचे लोखंडीपत्रे,जस्त किंवा धातूचे पत्रे	173005	125270	47735
4	अॅसबुस्टोस सिमेंट पत्रे	9220	3820	5400
5	विटा व चूना	5785	4295	1490
6	दगड	1790	1360	430
7	प्रचलित सिमेंट कोंक्रीट	67065	11060	26005
8	वर उल्लिखिलेल्या व्यतीरिक्त वापरलेली इतरसामग्री	25570	21510	4060

आधार 1991 ची जनगणना

तक्ता क्र 1.9

आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटूंबाचे वर्गीकरण
1991 च्या जनगणनेनुसार

अक्र.	बाब	एकूण संख्या	ग्रामीणसंख्या	नागरीसंख्या
1	2	3	4	5
1	एक एकूण कुटूंबे दोन घराच्या मालकीबाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणारी क) इतर	321495	78345	399840
2	१ ते २ व्यक्ती असलेली कुटूंबे एक एकूण कुटूंबे दोन घराच्या मालकीबाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणारी क) इतर	34155	8475	42630
3	३ ते ५ व्यक्ती असलेली कुटूंबे एक एकूण कुटूंबे दोन घराच्या मालकीबाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणारी क) इतर	137890	31265	169155
4	६ ते ८ व्यक्ती असलेली कुटूंबे एक एकूण कुटूंबे दोन घराच्या मालकीबाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणारी क) इतर	110710	26210	136920
5	९ व अधिक व्यक्ती असलेली कुटूंबे एक एकूण कुटूंबे दोन घराच्या मालकीबाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणारी क) इतर	38740	12395	51135

टिप या तक्त्यामध्ये संस्था कुटूंबाचा समावेश नाही क्यामुळे एकूण कुटूंबाची संख्या जुळणार नाही

२) या तक्त्यातील कुटूंबाच्या संख्येत बेघर कुटूंबाचा समावेश नाही क्यामुळे एकूण कुटूंबाची संख्या जुळणार नाही

३) आधार 1991 जनगणना

तक्ता क्र.1.10

जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर

जिल्हा नांदेड		1991 ची जनगणना						
अक्र	बाब	एकूण जनगणना घरे	जनगणनेच्या सुरुवातीची रिकामी असलेली घरे	जनगणना घरांचा वापर			इतरवापरासह	हॉटेल धर्मशाळा पर्यटन घरे इत्यादी
				रहाणे	दुकान आणि रहाणे	यंत्रशाळा कुटोर उद्योगा सह आणि रहाणे	स्तंभ ६ व ७ मध्ये निर्देशित केलेल्या व्यती रिक्त रहाणे	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	एकूण	502010	31940	383645	4760	7445	2285	1460
2	ग्रामीण	395935	20515	308380	3765	6115	1865	775
3	नागरी	106075	11425	75265	995	1330	420	685

तक्ता क्र.1.10 पुढे घालू

अक्र	बाब	उपहारगृहे सोडून दुकाने	व्यवसायाची घरे/कार्यालये	कारखाने यंत्रशाळा छपरे इत्यादी	रेस्टॉरंट मिठा ईची दुकाने आणि उपहार गृहे	करमणूक पंचायतघरे सांस्कृतिक केंद्र इ.पुजा स्थाने सोडून	पूजास्थाने देवळे, चर्च, मशीद गुरद्वारे वगैरे	इतर
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1	एकूण	11665	3280	7940	1225	520	4020	41825
2	ग्रामीण	5950	2080	4150	670	385	3415	37870
3	नागरी	5715	1200	3790	555	135	605	3955

आधार:- 1991 ची जनगणना

जिल्हा नावेड

रु. हजारात

अ.क्र.	क्षेत्र	वर्ष 1999-2000 *		वर्ष 1999-2000 @	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	9569464	9110237	7080654	6740861
2	वन संवर्धन आणि ओडके पाडणे	603699	592511	806154	791215
3	मासेमारी	106334	85613	114496	92185
4	खान व दगड खानकाम	57825	44915	57675	44799
	एकूण प्राथमिक क्षेत्र (अ)	10337321	9833276	8058979	7669059
5	नोदणीकृत उद्योग	2086892	1648170	2291828	1810023
6	अनोदणीकृत उद्योग	2287215	1838614	2988827	2402617
7	बांधकाम	2773254	2661066	3063473	2939547
8	वीज, वायू(गॅस) व पाणीपुरवठा	959464	639300	446728	297660
	एकूण द्वितीय क्षेत्र (ब)	8106825	6787151	8790855	7449846
9	रेल्वे	93450	72378	100308	77460
10	परिवहन, साठवणूक व गोदामे	1189265	923854	1180059	916702
11	दळणवळण	769394	641758	908535	757816
12	व्यापार, हॉटेल्स व उपहार गृह	5657479	5494284	6483618	6296592
13	बँका व विमा उद्योग	4328518	4067941	4803695	4489122
14	स्थावर मालमत्ता, राहत्या घराची मालकी व व्यवसायीक सेवा	3847572	3270718	4210223	3578999
15	सार्वजनिक प्रशासन	1800307	1556398	1775506	1534957
16	इतर सेवा	3181735	3062763	3505300	3363657
	एकूण तृतीय क्षेत्र (क)	20877721	19090095	22967244	21015305
	एकूण जिल्हा उत्पन्न(अ+ब+क)	39321866	35710521	39817078	36134211
	दरडोई जिल्हा उत्पन्न(रूपये)	14070	12777	13984	12691
	एकूण राज्य उत्पन्न	2414103618	2131510848	2582718737	2278933831
	दरडोई राज्य उत्पन्न(रूपये)	25601	22604	26888	23726
	एकूण जिल्हा उत्पन्नाची एकूण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी	1.63	1.68	1.54	1.59

टीप :- * अस्थायी @ प्रारंभीक

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा जिल्हा उत्पन्न स्थिर (1993-94) कितीनुसार

जिल्हा नांदेड

रु. हजारत

अ.क्र.	क्षेत्र	वर्ष 1999-2000 *		वर्ष 1999-2000 @	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	5915521	5616955	4539692	4310568
2	वन संवर्धन आणि ओडके पाडणे	313299	307885	311510	306127
3	मासेमारी	72707	59872	75758	62384
4	खान व दगड खानकाम	32092	24098	32341	24285
	एकूण प्राथमिक क्षेत्र (अ)	6333619	6008810	4959301	4703364
5	नोदणीकृत उद्योग	1382480	1056854	1472182	1125428
6	अनोदणीकृत उद्योग	1941682	1611854	2009312	1667996
7	बांधकाम	1791984	1701328	1979668	1879515
8	वीज, वायू(गॅस) व पाणीपुरवठे	607593	423502	417534	791027
	एकूण द्वितीय क्षेत्र (ब)	5723739	4793537	5878695	4963967
9	रेल्वे	85391	70625	96225	80397
10	परिवहन, साठवणूक व गोदामे	749657	563969	702448	528453
11	दळणवळण	730354	635257	852721	741691
12	व्यापार, हॉटेल्स व उपहार गृह	3852909	3724569	4112569	3975579
13	बँका व विमा उद्योग	2833697	2630452	2948174	2715956
14	स्थावर मालमत्ता, राहत्या घरांची मालकी व व्यवसायीक सेवा	2135688	1787450	2217652	1856050
15	सार्वजनिक प्रशासन	1095700	943466	1083965	933362
16	इतर सेवा	1920880	1829447	2022228	1925971
	एकूण तृतीय क्षेत्र (क)	13404276	12185234	14036982	12757458
	एकूण जिल्हा उत्पन्न(अ+ब+क)	25461634	22987581	24873978	22424789
	दरडोई जिल्हा उत्पन्न(रूपये)	9110	8225	8736	7876
	एकूण राज्य उत्पन्न	1626799033	1422174033	1670747652	1457335930
	दरडोई राज्य उत्पन्न(रूपये)	17252	15082	17394	15172
	एकूण जिल्हा उत्पन्नाची एकूण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी	1.56	1.62	1.49	1.54

टीप - * अस्थायी

@ प्रारंभिक

* आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्र.2.1

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसाची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा नांदेड		वर्ष 2000	पर्जन्य मि.मि.							
अ	माहिती	बाब	तहसिल/केंद्र							
क्र.			माहुर	किनवट	हि.नगर	हादगाव	अर्धापूर	नांदेड	मुदखेड	भोकर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	जानेवारी	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0
2	फेब्रुवारी	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	1	1	1	1	1	1
		पर्जन्य	0	0	24	24	31.2	39.2	0.2	14.5
3	मार्च	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0
4	एप्रिल	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0
5	मे	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	1	0	0	1	1	1	1
		पर्जन्य	0	6	0	0	76.4	76.4	76.4	9
6	जून	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	13	16	12	12	14	14	9	15
		पर्जन्य	252	245	210	210	176.5	176.5	156	267
7	जुलै	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	16	14	14	14	12	12	13	16
		पर्जन्य	278	231	187	187	182.5	182.5	229	148
8	ऑगस्ट	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	16	15	19	19	15	15	16	20
		पर्जन्य	309	379	255	255	373	373	367	400
9	सप्टेंबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	5	4	5	5	4	4	2	6
		पर्जन्य	36	12	20	20	34	34	15	49
10	ऑक्टोबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	1	2	2	2	2	2	1	2
		पर्जन्य	6	25	14	14	16	16	14	3
11	नोव्हेंबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0
12	डिसेंबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा	पर्जन्य दिवसाची संख्या	51	52	53	53	49	49	43	61
		पर्जन्य	881	898	710	710	889.6	897.6	857.6	890.5

तक्ता क्र.2.1 पुढे चालू
निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसाची संख्या व एकूण पर्जन्य

क्र.	माहिना	बाब	तहसील/केंद्र							
			उमरी	धर्माबाद	बिलोली	नायगाव	लोहा	कंधार	मुखेड	देगलूर
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	जानेवारी	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0
2	फेब्रुवारी	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	1	0	0	0	1	1	0	1
		पर्जन्य	12	0	0	0	32	18	0	8
3	मार्च	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0
4	एप्रिल	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0
5	मे	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	4	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	44	0	0	0	0
6	जून	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	15	14	14	13	14	11	13	12
		पर्जन्य	172	188	188	145	178	67	138	164
7	जुलै	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	14	15	15	11	13	13	12	12
		पर्जन्य	146	374	374	159	285	161	160	219
8	ऑगस्ट	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	18	16	16	17	14	16	18	13
		पर्जन्य	435	429	429	297	324	388	422	548
9	सप्टेंबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	5	2	6	2	6	4	6	5
		पर्जन्य	45	6	6	30	59	62	64	27
10	ऑक्टोबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	3	1	1	2	1	1	1	1
		पर्जन्य	80	2	2	6	7	14	5	18
11	नोव्हेंबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0
12	डिसेंबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा	पर्जन्य दिवसाची संख्या	56	48	48	53	47	48	51	44
		पर्जन्य	890	999	999	681	885	710	789	984

टिप : २०१९ ची माहिती उपलब्ध न झाल्याने तपल्यात देता आली नाही.
आधार जिल्हाधिकारी नांदेड

सक्ता क्र. 2.2

निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान (2000)

जिल्हा नांदेड		आकडे सेल्सीयस मध्ये	
अक्र.	सदिना	कमाल	किमान
1	2	3	4
1	जानेवारी		13.9
2	फेब्रुवारी	31.4	15.9
3	मार्च	31.8	17.6
4	एप्रिल	36.5	23.5
5	मे	41.6	25.6
6	जून	39.9	24.0
7	जुलै	33.5	23.2
8	ऑगस्ट	31.1	23.3
9	सप्टेंबर	30.8	23.0
10	ऑक्टोबर	29.9	21.3
11	नोव्हेंबर	35.3	16.7
12	डिसेंबर	33.6	उ.ना.
वर्ष 2000		उ.ना.	उ.ना.
		41.6	13.9

टिप उ.ना. = उपलब्ध नाही

आधार:- मॉसम विज्ञान के उप महा निदेशक, प्रादेशिक मॉसम केंद्र कुलाबा मुंबई

सकला क्र 3.1
जमीनीचा वापर

जिल्हा नांदेड.

क्षेत्र 00 हेक्टर

अ क्र	तहसिल	वर्ष	एकूण भौगोलीक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमीनी व्यतीरिक्त लागवड न झालेली एकूण जमीन			
					बीगर शेती वापरा खालील जमीन	पडीत/लागवडी लायक नसलेली जमीन	एकूण 6+7	लागवडी लायक पण वापरात नसलेली	कायम गुरे चरणाची जागा	कसलेल्या जमीनीत समावष्टि नसलेली झाडे, झुडपे फळबागा या खालील जमीन	एकूण 9+10+
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	नांदेड	96-97	1000	19	35	15	50	39	7	15	61
		97-98	1000	19	35	19	54	36	9	6	51
2	हदगाव	96-97	1526	110	76	30	106	11	58	23	92
		97-98	1526	58	16	57	73	40	69	10	119
3	किनवट	96-97	2012	573	65	60	125	62	92	21	175
		97-98	2035	582	62	59	121	62	62	21	175
4	भाकर	96-97	1082	138	26	27	53	15	44	8	67
		97-98	1082	132	26	27	53	15	44	8	67
5	बिन्नोली	96-97	1481	14	39	15	54	98	21	6	125
		97-98	1481	14	39	15	54	98	21	6	125
6	देगलूर	96-97	675	9	10	13	23	14	16	1	31
		97-98	692	9	10	12	22	13	14	4	31
7	मुखेड	96-97	934	29	19	22	41	16	64	6	86
		97-98	950	28	5	25	30	23	43	6	72
8	कंधार	96-97	810	16	28	27	55	12	57	16	85
		97-98	810	16	6	14	20	68	21	1	90
9	लोहा	96-97	811	13	27	41	68	58	21	3	82
		97-98	829	3	5	40	45	30	26	4	60
जिल्हा एकूण		96-97	10331	919	325	250	575	325	380	99	804
		97-98	10405	861	204	268	472	385	339	66	790

तक्ता क्र.3.1 पुढे चालू

अ क्र	तहसिल	वर्ष	पडीत जमीन			लागवडी खालील क्षेत्र			लागवडी खालील क्षेत्र 9+11+15+16
			चालू पड	इतर पड	एकूण पड	निव्वळ कसले ले क्षेत्र	एका पेक्षा अधिक	एकूण क्षेत्र	
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19
1	नांदेड	96-97	36	10	46	824	187	1011	924
		97-98	95	18	113	763	29	792	918
2	हदगांव	96-97	84	40	124	1116	170	1286	1274
		97-98	69	37	106	1170	40	1210	1326
3	किनवट	96-97	41	50	91	1047	36	1083	1221
		97-98	43	61	104	1053	16	1069	1240
4	भोकर	96-97	6	29	35	794	63	857	852
		97-98	6	49	55	775	12	787	853
5	बिलोली	96-97	15	76	91	1196	91	1287	1391
		97-98	15	8	23	1265	51	1316	1392
6	देगलूर	96-97	96	19	115	497	92	589	627
		97-98	81	18	99	531	133	664	647
7	मुखेड	96-97	32	13	45	733	77	810	800
		97-98	57	28	85	735	84	819	849
8	कंधार	96-97	40	13	53	600	85	685	681
		97-98	91	2	93	591	4	595	753
9	लोहा	96-97	79	43	122	528	32	560	711
		97-98	52	27	79	642	2	644	755
जिल्हा एकूण		96-97	429	293	722	7335	833	8168	8481
		97-98	509	248	757	7525	371	7896	8733

टिप १. वर्ष 1996-97 चे आकडे पुर्ण सुधारित असून 1997-98 चे आकडे अस्थाई स्वरुपाचे आहेत .

२. आडके पुर्णाकांत केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

३. अधिकांक भूमि अभिलेख यांचे कडून सन 98-99, 99-2000 व 2000-01 या वर्षांची अस्थाई माहिती उपलब्ध न झाल्यामुळे तक्त देता आली नाही.

आधार : १. कृषि आंयुक्तालय पुणे

२. अधिकांक भूमि अभिलेख नांदेड.

तक्ता क्र. 3.2

तहसिलवार निरनिराळ्या पीकाखालील क्षेत्र

जिल्हा नावेड		(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)											
अ	तहसिल	वर्ष	तांदूळ	गहू	खरीप	रब्बी	एकूण	बाज	मक	व	ना	इतर	एकूण
क्र					ज्वारी	ज्वारी	ज्वारी	री	।	री	च	तृण	तृणधान्य
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	नांदेड	96-97	3085	5717	25766	2480	28246	0	50	0	0	0	37098
		97-98	2945	4303	24468	606	25074	0	42	0	0	0	32364
2	हदगांव	96-97	4767	7297	34045	199	34244	72	177	0	0	0	46557
		97-98	5273	4176	34393	125	34518	166	18	0	0	0	44151
3	किन्नवट	96-97	4826	2966	24770	107	24877	0	241	0	0	0	32910
		97-98	4667	1786	25556	102	25658	662	94	0	0	0	32867
4	भाकर	96-97	3108	672	23747	237	23984	0	127	0	0	0	27891
		97-98	2809	595	24213	81	24294	16	18	0	0	0	27732
5	बिलोली	96-97	6315	2699	20642	18663	39305	0	120	0	0	60	48499
		97-98	14470	1585	22138	18190	40328	0	0	0	0	55	56438
6	देगलूर	96-97	1785	1594	5037	6747	11784	0	0	0	0	0	15163
		97-98	3317	482	13518	8017	21535	0	0	0	0	0	25334
7	मुखेड	96-97	1949	620	27100	2204	29304	11	0	0	0	0	31884
		97-98	2346	583	24397	2728	27175	0	0	0	0	0	30604
8	कंधार	96-97	1474	734	26377	869	27246	0	50	0	0	35	29539
		97-98	1212	135	23444	710	24154	0	0	0	0	89	25590
9	लोहा	96-97	1540	675	29010	725	29735	240	0	0	0	0	32190
		97-98	1620	800	23746	650	24396	0	0	0	0	0	26816
जिल्हा एकूण		96-97	28849	22974	216494	32231	248725	323	765	0	0	95	301731
		97-98	39159	14445	215873	31259	247132	844	172	0	0	144	301896

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पीकाखालील क्षेत्र

जिल्हा नावेड		(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)											
अ	तहसिल	वर्ष	हरभरा	तूर	मुग	उडीद	वा	क	मट	इतर	एकूण	एकूण	उस
क्र							ल	ळी	की	कड	कड	अन्न	
1	2	3	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	नांदेड	96-97	7673	7578	3357	2745	0	0	0	0	21353	58451	3387
		97-98	466	5459	1589	937	0	0	0	228	8679	41043	2463
2	हदगांव	96-97	10721	7072	3114	2248	0	0	0	0	23155	69712	2080
		97-98	668	7251	3448	2495	0	0	0	0	13862	58013	2663
3	किन्नवट	96-97	325	5830	2740	2716	0	0	0	0	11611	44521	809
		97-98	315	6228	3245	3822	0	0	0	395	14005	46872	484
4	भाकर	96-97	3244	3553	1849	3592	0	0	0	29	12238	40120	1170
		97-98	47	3267	2816	4274	0	0	0	0	10404	38136	1972
5	बिलोली	96-97	1762	4439	8214	14869	0	0	0	55	29339	77838	2537
		97-98	1762	3819	11114	12335	0	0	33	30	29093	85531	2537
6	देगलूर	96-97	794	2083	5917	8090	0	0	0	0	16913	32076	779
		97-98	343	3205	7112	9987	0	0	0	60	20707	46041	601
7	मुखेड	96-97	802	6199	4015	4745	0	0	0	15	15776	47660	602
		97-98	707	4117	7544	8097	0	0	0	0	20465	51069	320
8	कंधार	96-97	472	3758	1157	2628	0	0	0	0	8015	37554	2743
		97-98	72	3538	1545	2018	0	0	0	0	7173	32763	392
9	लोहा	96-97	467	6599	1937	1874	0	0	0	0	10877	43067	722
		97-98	484	6635	1734	2051	0	0	0	0	10904	37720	451
जिल्हा एकूण		96-97	26260	47111	32300	43507	0	0	0	99	149277	451008	14829
		97-98	4864	43519	40147	46016	0	0	33	717	135292	437188	11883

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू
तहसिलवार निरनिराळ्या पीकाखालील क्षेत्र

जिल्हा नांदेड		(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)												
अ क्र	तहसिल	वर्ष	मिरची	हळद	सुपारी	इतर मसाला पदार्थ	एकूण मसाला पदार्थ	आंबा	काजू	एकूण फळे व शजी घाली	सकीर्ण खाद्य पीके	एकूण खाद्य पीके	कच्चा	
1	2	3	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	
1	नांदेड	96-97	0	0	0	299	299	0	0	4543	0	66680	27517	
		97-98	234	115	0	70	419	27	0	4745	0	48697	28091	
2	हदगांव	96-97	0	0	0	1019	1019	0	0	844	0	73655	45903	
		97-98	897	64	0	25	986	0	0	1025	0	62687	54387	
3	किनवट	96-97	0	0	0	588	588	0	0	565	0	46483	57038	
		97-98	650	26	0	0	676	0	0	48	0	48080	56265	
4	भोकर	96-97	0	0	0	659	659	0	0	207	0	42165	37311	
		97-98	499	30	0	1	530	0	0	480	0	41118	35670	
5	बिलोली	96-97	0	0	0	3229	3229	0	0	796	0	84400	32107	
		97-98	3000	74	0	212	3286	0	0	736	0	92090	37069	
6	देगलूर	96-97	0	0	0	342	342	0	0	213	0	33410	14803	
		97-98	442	0	0	0	442	0	0	402	0	47486	15214	
7	मुखेड	96-97	0	0	0	798	798	0	0	216	0	49276	20156	
		97-98	547	284	0	52	883	0	0	238	0	52510	23498	
8	कंधार	96-97	0	0	0	107	107	0	0	168	0	40572	20953	
		97-98	213	163	0	0	376	0	0	299	230	34060	22791	
9	लोहा	96-97	0	0	0	494	494	0	0	532	0	44815	6642	
		97-98	150	418	0	0	568	0	0	424	0	39163	22627	
जिल्हा एकूण		96-97	0	0	0	7535	7535	0	0	8084	0	481456	262430	
		97-98	6632	1174	0	360	8166	27	0	8397	230	465891	295612	

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू
तहसिलवार निरनिराळ्या पीकाखालील क्षेत्र

जिल्हा नांदेड		(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)												
अ क्र	तहसिल	वर्ष	इतर तंतू पीके	एकूण तंतू पीके	भुईमुग	करडई	जवस	तीळ	सूर्य फुल	इतर गळीत धान्य	एकूण गळीत धान्य	तंत्रा	इतर औषधी मादक पदार्थ	
1	2	3	37	28	39	40	41	42	43	44	45	46	47	
1	नांदेड	96-97	0	27517	1225	1008	49	226	4178	162	6848	0	0	
		97-98	172	28263	842	44	24	78	144	237	1369	0	0	
2	हदगांव	96-97	279	46182	730	1748	0	694	4736	164	8747	0	0	
		97-98	335	54722	215	118	0	692	2324	267	3616	0	0	
3	किनवट	96-97	707	57745	448	10	99	1844	1328	396	4125	0	0	
		97-98	590	56855	387	0	0	991	310	342	2030	0	0	
4	भोकर	96-97	103	37414	67	2451	150	421	2555	472	6116	0	0	
		97-98	128	35798	110	66	38	476	894	132	1716	0	0	
5	बिलोली	96-97	28	32135	1965	2216	906	1458	4711	812	12064	0	0	
		97-98	24	37093	800	742	194	410	210	93	2449	0	0	
6	देगलूर	96-97	165	14968	381	2827	109	792	6444	34	10587	0	0	
		97-98	113	15327	111	2162	11	390	912	11	3597	0	0	
7	मुखेड	96-97	585	20741	729	1160	548	2473	4871	1164	10945	0	0	
		97-98	586	24084	434	1288	0	1313	2251	0	5286	0	0	
8	कंधार	96-97	227	21180	1370	507	120	1707	2101	942	6747	0	0	
		97-98	479	23270	179	0	0	1020	817	0	2016	0	0	
9	लोहा	96-97	425	7067	235	501	0	947	1197	634	3514	0	0	
		97-98	635	23262	40	12	0	776	1175	0	2003	0	0	
जिल्हा एकूण		96-97	2519	264949	7150	12428	1981	10562	32121	4780	69693	0	0	
		97-98	3062	298674	3118	4432	267	6146	9037	1082	24082	0	0	

तक्ता क्र. 3.2 पुढे घालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पीकाखालील क्षेत्र

(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

जिल्हा नांदेड	अ	तहसिल	वर्ष	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा- याची पीके	हिरवी पीके	सकीण खाद्य पीके	एकूण अखाद्य पीके	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडी खालील क्षेत्र	लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्र
1	2	3	48	49	50	51	52	53	54	55	
	1	नांदेड	96-97	0	40	0	26	34431	101111	18664	82447
			97-98	0	655	0	217	30504	79201	2857	76344
	2	हदगाव	96-97	0	0	0	0	54929	128584	17008	111576
			97-98	0	0	0	0	58338	121025	3991	117034
	3	किन्नवट	96-97	0	0	0	0	61870	108353	3645	104708
			97-98	0	0	0	0	58885	106965	1645	105320
	4	भोकर	96-97	0	25	0	0	43555	65720	6280	79440
			97-98	0	0	0	0	37514	78632	1172	77460
	5	बिलोली	96-97	0	110	0	0	44309	128709	9090	119619
			97-98	0	0	0	0	39542	131632	5090	126542
	6	देगलूर	96-97	0	0	0	0	25555	58965	9236	49729
			97-98	0	23	0	0	18947	66433	13531	52901
	7	मुखेड	96-97	0	0	0	0	31696	80962	7675	73287
			97-98	0	0	0	0	29370	81800	8364	73516
	8	कंधार	96-97	0	0	0	0	27927	68499	8486	60013
			97-98	0	161	0	0	25447	59507	360	59147
	9	लोहा	96-97	0	529	0	0	11110	55925	3154	52771
			97-98	0	0	0	0	25265	64428	150	64278
		जिल्हा एकूण	96-97	0	704	0	26	335372	816828	83238	733590
			97-98	0	839	0	217	323812	789703	37160	752543

टिप 1. वर्ष 1996-97 चे आकडे पूर्ण सुधारित असून वर्ष 97-98 चे आकडे अस्थायी स्वरूपाचे आहेत.

2. अधिकांक भूमी अभिलेख बांधकडून वर्ष 1998-99, 99-00 व 2000-01 ची अस्थायी माहिती उपलब्ध न झाल्याने तक्त्यात देता येत नाही.

आधार : 1. कृषि आयुक्तालय पूर्ण.

2. अधिकांक भूमी अभिलेख नांदेड.

मुख्य पीकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन (अंतिम अंदाज)

जिल्हा : नांदेड वर्ष : 2000-2001

१) दर हेक्टरी उत्पादन - किलोमध्ये २) एकूण उत्पादन - ०० मेट्रिक टनात

अ. क्र.	पीक	दरहेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन
1	2	3	4
1	तांदूळ	753	201
2	गहू	1080	282
3	ज्वारी	1163	2781
4	बाजरी	500	1
5	बारली	1000	1
6	मका	1000	1
7	नाचणी	0	0
8	इतर धान्य	714	10
9	एकूण धान्य	1116	3277
10	हरभरा	344	75
11	तूर	477	254
12	उडीद	432	262
13	मूग	387	153
14	मसूर	333	1
15	इतर कडधान्य	348	16
16	एकूण कडधान्य	423	761
17	जवस	250	1
18	भुइमूग	589	43
19	मोहरी	167	2
20	तीळ	195	17
21	एरंडी	167	1
22	ऊस	65	9536
23	माएळ	0	0
24	कापूस (सरकी विरहीत)	53	834
25	ताग	0	0
26	मेस्टर (अंबाडी)	278	51
27	तंबाखू	1000	1
28	एकूण औषधी व अमली पदार्थ	1000	1
29	संठ (आले)	1000	2
30	मिरची (लाल)	325	27
31	हळद	1154	939
32	बटाटा	2500	1

टिप 1. ऊसाचे उत्पादन डेस्ड फेनच्या स्वरूपात आहे.

2. बाब क्र. 26 (मेस्टर) चे उत्पादन ०० गाठीच्या स्वरूपात आहे. 1 -गासडी = 180 किलो

3. कापसाचे उत्पादन ०० गाठीच्या स्वरूपात आहे. 1 -गासडी = 170 किलो

आधार : कृषि आयुक्तालय पुणे.

तपसा क्र. 3.4

विविध साधनाचे ओलीताखालील असलेले तालुकावार क्षेत्र

जिल्हा नांदेड		क्षेत्र हेक्टरमध्ये						
अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	ओलीताखालील क्षेत्र		ओलीता खालील निव्वळ क्षेत्र	ओलीता खालील निव्वळ क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील क्षेत्र	ओलीता खालील एकूण क्षेत्राची टक्केवारी
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			पृष्ठ भागीय	विहीरी				एकूण लागवडी खालील क्षेत्राची टक्केवारी
1	नांदेड	96-97	4425	9280	13705	17825	101111	17.63
		97-98	6008	4498	10506	13052	79201	16.48
2	हदगांव	96-97	2897	7612	10509	13368	128584	10.40
		97-98	1178	1669	2847	9493	121025	7.84
3	किन्नवट	96-97	0	5053	5053	6973	108353	5.51
		97-98	0	0	0	3451	106965	3.22
4	भोकर	96-97	751	3128	3879	4247	85720	4.95
		97-98	1115	0	1115	1930	78632	2.45
5	दिलोली	96-97	6439	5796	12235	13775	128709	10.70
		97-98	357	0	357	5379	131632	4.08
6	देगलूर	96-97	0	1575	1575	4141	58965	7.02
		97-98	250	798	1048	3897	66433	5.86
7	मुखेड	96-97	300	1722	2022	3877	80962	4.79
		97-98	562	729	1291	4802	81880	6.86
8	कंधार	96-97	1648	4721	6369	6855	68499	10.00
		97-98	933	797	1330	2308	59507	3.87
9	लोहा	96-97	0	3972	3972	4492	55925	8.03
		97-98	430	0	430	3641	64429	5.65
जिल्हा एकूण		96-97	16460	42859	59319	74553	816828	9.13
		97-98	10833	8491	19324	47953	789703	6.07

टिप : 1. वर्ष 1996-97 चे आकडे पूर्ण सुधारित असून वर्ष 97-98 चे आकडे अस्थायी स्वरूपाचे आहेत.

२. अधिकांक भूमी अभिलेख याचेकडून वर्ष 1998-99, 99-2000 व 2000-01 ची अस्थायी माहिती उपलब्ध न झाल्याने तपस्यात देता येत नाही.

अध्यास : कृषि आयुक्तालय पुणे.

2. अधिकांक भूमी अभिलेख नांदेड.

तक्ता क्र.3.5
निरनिराळ्या पीकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा नांदेड			क्षेत्र हेक्टर मध्ये										
अ क्र	तहसिल	वर्ष	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	नाचणी	इतर तूण धान्य	एकूण तूण धान्य	हरभरा
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	नांदेड	96-97	405	5717	0	625	625	0	0	0	0	6747	1518
		97-98	0	4303	0	0	0	0	0	0	0	4303	463
2	हदगाव	96-97	470	5297	0	0	0	0	0	0	0	5767	1836
		97-98	0	3176	0	0	0	0	20	0	0	3196	668
3	किनवट	96-97	894	2966	0	0	0	0	0	0	0	3860	91
		97-98	0	1786	0	0	0	0	74	0	0	1860	0
4	भोकर	96-97	323	672	0	0	0	0	0	0	0	995	951
		97-98	0	595	0	0	0	0	0	0	0	595	0
5	बिलोली	96-97	889	1220	0	1980	1980	0	0	0	0	4089	898
		97-98	38	1700	0	0	0	0	0	0	0	1738	462
6	देगलूर	96-97	882	249	0	598	598	0	0	0	0	1729	733
		97-98	0	482	0	0	0	0	0	0	0	482	1043
7	मुखेड	96-97	280	243	0	289	289	0	0	0	0	812	746
		97-98	0	583	0	0	0	0	0	0	0	583	707
8	कंधार	96-97	200	734	0	182	182	0	0	0	0	1116	440
		97-98	0	135	0	0	0	0	0	0	0	135	72
9	लोहा	96-97	0	675	0	0	0	0	0	0	0	675	435
		97-98	0	131	0	0	0	0	0	0	0	131	484
जिल्हा एकूण		96-97	4343	17773	0	3674	3674	0	0	0	0	25796	7648
		97-98	38	12891	0	0	0	0	94	0	0	13023	3899

तक्ता क्र.3.5 पुढे चालू
निरनिराळ्या पीकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा नांदेड			क्षेत्र हेक्टर मध्ये										
अ क्र	तहसिल	वर्ष	तूर	वाटाणा	इतर कड धान्य	एकूण कड धान्य	एकूण अन्न धान्य	ऊस	मसा ला पदार्थ	एकूण फळे	एकूण भाजी पदार्थ	संकीर्ण खाद्य पीक	एकूण खाद्य पीक
1	2	3	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	नांदेड	96-97	0	0	0	1518	8265	3387	299	4363	180	0	16494
		97-98	0	0	0	463	4766	2463	419	4795	262	0	12705
2	हदगाव	96-97	0	0	0	1836	7603	2080	1019	800	44	0	11546
		97-98	0	0	0	668	3364	1663	1047	948	97	0	7619
3	किनवट	96-97	0	0	0	91	3951	809	588	153	412	0	5913
		97-98	0	0	0	0	1860	484	675	122	0	0	3141
4	भोकर	96-97	0	0	0	951	1946	1170	659	195	12	0	3982
		97-98	0	0	60	60	655	800	31	314	0	0	1800
5	बिलोली	96-97	0	12	0	910	4999	2537	3229	501	295	0	11561
		97-98	0	0	0	462	2200	1750	217	384	48	0	4599
6	देगलूर	96-97	0	0	0	733	2462	779	342	75	138	0	3796
		97-98	0	0	0	1043	1525	601	457	269	133	0	2985
7	मुखेड	96-97	0	15	0	761	1573	602	798	121	95	0	3198
		97-98	0	0	0	707	1290	320	883	44	14	0	2551
8	कंधार	96-97	0	0	0	440	1556	2743	107	133	35	0	4574
		97-98	0	0	0	72	207	626	506	139	13	0	1491
9	लोहा	96-97	0	0	0	435	1110	722	494	532	0	0	2858
		97-98	0	0	0	484	615	1065	568	144	0	0	2392
जिल्हा एकूण		96-97	0	27	0	7675	33465	1482	7535	6873	1211	0	63913
		97-98	0	0	60	3959	16982	9772	4803	7159	567	0	39283

तक्ता क्र.3.5 पुढे चालू
निरनिराळ्या पीकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा नावेड			क्षेत्र हेक्टर मध्ये									
अ क्र	तहसिल	वर्ष	कापू स	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके	भुईमुग	सूर्यफूल	कर डई	इतर गळी ताची पिके	एकूण गळी ताची पिके	तंबा खु	
1	2	3	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
1	नावेड	96-97	0	0	0	1190	75	0	0	1265	0	
		97-98	0	0	0	0	347	0	0	347	0	
2	हदगाव	96-97	0	0	0	126	1696	0	0	1822	0	
		97-98	0	0	0	50	1824	0	0	1874	0	
3	किनवट	96-97	0	0	0	60	0	0	0	60	0	
		97-98	0	0	0	0	310	0	0	310	0	
4	भोकर	96-97	0	0	0	44	196	0	0	240	0	
		97-98	0	0	0	88	42	0	0	130	0	
5	बिलोली	96-97	0	0	0	1474	590	0	40	2104	0	
		97-98	0	0	0	0	640	0	0	640	0	
6	देगलूर	96-97	0	0	0	345	0	0	0	345	0	
		97-98	0	0	0	0	912	0	0	912	0	
7	मुखेड	96-97	0	0	0	688	0	0	0	688	0	
		97-98	0	0	0	0	2251	0	0	2251	0	
8	कंधार	96-97	0	0	0	335	936	0	10	2281	0	
		97-98	0	0	0	0	817	0	0	817	0	
9	लोहा	96-97	0	0	0	180	925	0	0	1105	0	
		97-98	0	0	0	0	1237	12	0	1249	0	
जिल्हा एकूण		96-97	0	0	0	5442	4418	0	50	9910	0	
		97-98	0	0	0	138	8380	12	0	8530	0	

तक्ता क्र.3.5 पुढे चालू
निरनिराळ्या पीकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा नावेड			क्षेत्र हेक्टर मध्ये						
अ क्र	तहसिल	वर्ष	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-याची पिके	सांकेर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	ओलिताखालील एकूण क्षेत्र	
1	2	3	35	36	37	38	39	40	
1	नावेड	96-97	0	0	40	26	1311	17825	
		97-98	0	0	0	0	347	13052	
2	हदगाव	96-97	0	0	0	0	1822	13368	
		97-98	0	0	0	0	1874	9493	
3	किनवट	96-97	0	0	0	0	60	5973	
		97-98	0	0	0	0	310	3451	
4	भोकर	96-97	0	0	25	0	265	4247	
		97-98	0	0	0	0	130	1930	
5	बिलोली	96-97	0	0	110	0	2214	13775	
		97-98	0	0	0	140	780	5379	
6	देगलूर	96-97	0	0	0	0	345	4141	
		97-98	0	0	0	0	912	3897	
7	मुखेड	96-97	0	0	0	0	688	3877	
		97-98	0	0	0	0	2251	4802	
8	कंधार	96-97	0	0	0	0	2281	6855	
		97-98	0	0	0	0	817	2306	
9	लोहा	96-97	0	0	529	0	1634	4492	
		97-98	0	0	0	0	1249	3641	
जिल्हा एकूण		96-97	0	0	704	26	10640	74553	
		97-98	0	0	0	140	8670	47957	

टिप : 1. वर्ष 1996-97 चे आकडे पूर्ण सुधारित असून वर्ष 97-98 चे आकडे अस्थाई स्वरूपाचे आहेत.

2. अधिकांक भूमी अभिलेख याचेकडून वर्ष 1998-99, 99-2000 व 2000-01 ची अस्थाई माहिती उपलब्ध न झाल्याने तक्त्यात देता येत नाही.

आधार : कृषि आयुक्तालय पुणे. 2. अधिकांक भूमी अभिलेख नावेड.

तक्ता क्रमांक : ३.६ (अ)
तालुकावार सिंचन विहिरी आणि इतर विहिरी

जिल्हा नांदेड		वर्ष 1996-97, 97-98					
अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	सिंचन विहिरीची एकूण संख्या	वापरत असलेल्या विहिरीवर डिझेल पंप	बासविलेल्या विजेचे पंप	वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरी संख्या	इतर विहिरीची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नांदेड	96-97	5513	15	0	0	0
		97-98	3771	0	5826	150	330
2	हदगाव	96-97	4116	0	0	0	0
		97-98	1902	9	1834	0	0
3	किन्नवट	96-97	2820	190	300	0	0
		97-98	2800	0	0	0	0
4	भोकर	96-97	1296	0	0	0	0
		97-98	1297	0	81	0	495
5	बिलोली	96-97	1620	40	50	150	0
		97-98	1620	20	1010	0	151
6	देगलूर	96-97	726	12	40	0	0
		97-98	487	2	680	0	415
7	मुखेड	96-97	1345	370	0	0	0
		97-98	1115	142	0	0	0
8	कंधार	96-97	3093	75	40	281	72
		97-98	3160	74	515	193	0
9	लोहा	96-97	1119	107	76	0	0
		97-98	1543	17	907	0	569
जिल्हा एकूण		96-97	21648	809	506	431	72
		97-98	17695	264	10853	343	1960

- टिप : 1. वर्ष 1996-97 चे आकडे पूर्ण सुधारित असून वर्ष 97-98 चे आकडे अस्थायी स्वरूपाचे आहेत.
2. अधिकांक भुमी अभिलेख यांचेकडून वर्ष 1998-99, 99-2000 व 2000-01 ची अस्थायी माहिती उपलब्ध न झाल्याने तक्त्यात देता येत नाही.
आधार : कृषि आयुक्तालय पुणे. 2. अधिकांक भुमी अभिलेख नांदेड.

तक्ता क्र. 3.6 ब

तालुकावार कुपनलिका, हातपंप चालू असलेल्या हातपंप व विद्युत् पंपाची संख्या

जिल्हा नांदेड		वर्ष 2000-2001				
अ.क्र.	तहसिल	यशस्वी कुप नलिकांची संख्या	बासविलेल्या हातपंपाची संख्या	बासविलेल्या विद्युत् पंपाची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपाची संख्या	चालू असलेल्या विद्युत् पंपाची संख्या
1	2	3	4	5	6	7
1.	नांदेड	1275	1098	124	1087	124
2.	हदगाव	1013	968	65	907	65
3.	किन्नवट	927	869	39	732	39
4.	भोकर	746	687	46	575	46
5.	बिलोली	1328	1204	118	1136	118
6.	देगलूर	521	454	38	399	38
7.	मुखेड	1177	703	46	667	46
8.	कंधार	796	696	64	631	64
9.	लोहा	853	736	66	686	66
जिल्हा एकूण		8636	7415	606	6820	606

आधार - वरीष्ठ भू-वैज्ञानिक, भुजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, नांदेड.

1000-0000

सिवता क्र 3.7 लघुपाटबंधारेची कामे

वर्ष 2000-2001

जिल्हा नांदेड	तहसिल	पूर्ण झालेली कामे संख्या				सर्वोत्तम असलेली कामे संख्या			
		जि.प.	राज्य	खाजगी/सहकारी	एकूण	जि.प.	राज्य	खाजगी/सहकारी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	नांदेड	16	37	15	34	16	1	17	17
2	हदगाव	31	47	28	37	29	15	44	44
3	किनवट	45	65	28	53	44	13	57	57
4	भोकर	31	32	4	25	30	12	42	42
5	दिलोली	108	32	4	111	111	1	112	112
6	देगलूर	43	30	5	51	37	5	42	42
7	मुखेड	51	60	2	53	51	6	57	57
8	कंधार	23	31	4	30	31	3	26	26
9	लोहा	21	30	2	26	20	5	25	25
जिल्हा एकूण		369	128	37	443	337	61	398	398

(14) 3.8 कामाचे माहिती

वर्ष 2000-2001

सिवता क्र 3.7 मुठे चालू लघुपाटबंधारेची कामे

वर्ष 2000-2001

जिल्हा नांदेड	तहसिल	वापरातील कामाचे लाभक्षेत्र हेक्टर				अलीताखालील निव्वळ क्षेत्र हेक्टर			
		जि.प.	राज्य	खाजगी/सहकारी	एकूण	जि.प.	राज्य	खाजगी/सहकारी	एकूण
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	नांदेड	936	1200	44	2180	936	83	44	1063
2	हदगाव	1381	6806	163	8352	1381	1315	163	2861
3	किनवट	1764	4638	218	5620	1764	620	42	2426
4	भोकर	1175	4927	6	6108	1175	794	1969	1969
5	दिलोली	2209	149	133	2491	2209	22	19	2250
6	देगलूर	667	1641	62	2370	667	233	50	950
7	मुखेड	2610	1798	60	4468	2610	416	70	3026
8	कंधार	1194	816	42	2052	1194	262	40	1496
9	लोहा	971	2327	50	2348	971	373	50	1394
जिल्हा एकूण		12907	24302	774	37983	12907	4118	410	17435

टिप : रकाना ९ आणि ११ मधील माहिती उपलब्ध न झाल्यामुळे सन ९९-२००० ची माहिती देण्यात आली आहे.
 आधार : १. कार्यकारी अभियंता पाटबंधारे, विभाग नांदेड.
 २. कार्यकारी अभियंता लघुपाटबंधारे जि.प. नांदेड
 ३. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था नांदेड.

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे विजणार क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा	नांदेड	जून 2001 अखेरची				
अ.क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प				
1	2	1	2	3	4	
1	प्रकल्पाचे नाव	मनार प्रकल्प	पूर्ण प्रकल्प	लेडी प्रकल्प	लोअर गोदावरी	
2	प्रकल्पाचे स्थान	वरवट ता.कंधार	येलदरी ता.जितूर व सिध्देश्वर ता.ओढा ना.	गोणगाव ता.मुखेड	आसर्जन ता.नांदेड	
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1965	1968			
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष			2005	2005	
4	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखांत धरण	608.67	1961.06	27584.00	25277	
	अ)मजूर झालेली उंची (मी)	27.40	52.2	38.26	27.88	9.00
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मी)	27.40	52.20	38.26	निरंक	9.00
5	कालवा	मुख्य कालवा	व शाखा कालवा			
	अ) एकूण लांबी (कि.मी)	282.20	43.50	177.60	51.30	68.00
	ब) पूर्ण लांबी (कि.मी)	282.20	43.50	177.60	—	35.00
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी)	128.68	934	251	145.62	83.55
7	31.3.2001 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी)	21.17	उ.ना.	उ.ना.	—	53.21
8	एकूण लाभक्षेत्र	35970	उ.ना.	57988	19050	41985
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	26821	उ.ना.	57988	16950	37785
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओली-ताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	23310	उ.ना.	57988	15710	28340
11	सध्या 2000-2001 मध्ये ओली-ताखाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर)					
	अ) बारमाडी	0	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	0
	ब) हंगामी	7864	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	5955

अ.क्र.	जिल्हा नावेड	बांध	मध्यम प्रकल्प				
			1	2	3	4	
1		प्रकल्पाचे नावे	कुदाळा	करडखेड	कुदाळा	पेठवडज	महालीगी
2		प्रकल्पाचे स्थान तहसील	बा-हाळी मुखेड	करडखेड देगलूर	कुदाळा भोकर	पेठवडज कंधार	महालीगी कंधार
3		अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	1971	1974	1974	1978	1977
4		क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखांत घरण	58.94	100.94	39.69	148.92	62.81
		अ) मंजूर झालेली उंची (मी)	16.20	18.80	16.70	18.90	14.30
		ब) पूर्ण झालेली उंची (मी)	16.20	18.80	16.70	18.90	14.30
5		कालवा	मुख्य कालवा	व शाखा	कालवा		
		अ) एकूण लांबी (कि.मी)	25.84	40.90	16.60	33.61	15.58
		ब) पूर्ण लांबी (कि.मी)	25.84	40.90	16.60	33.61	15.58
6		कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी)	10.41	11.01	4.35	9.04	4.79
7		31.3.2001 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी)	4.15	4.53	0.93	0.82	0.77
8		एकूण लाभक्षेत्र	1307	3353	583	3637	906
9		लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	1093	2520	405	1978	784
10		प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओली- ताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	1012	1780	405	1478	784
11		सध्या 2000-2001 मध्ये ओली- ताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)					
		अ) बारमाही	0	0	0	0	0
		ब) हुंगामी	720	426	427	500	332

तक्ता क्र.3.8 पुढे चालू

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मालखंड क्षेत्र

जिल्हा : नांदेड

जून 2001

अ.क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प				
		1	2	3	4	5
1	प्रकल्पाचे नाव	लोणी	नागझरी	डोंगरगाव	उध्वमनार	हळणी
2	प्रकल्पाचे स्थान तहसील	लोणी	नागझरी	डोंगरगाव	लिंबोटी	हळणी
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1986	1984	1985	—	—
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	—	—	—	2005	2004
4	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	339.14	56.95	272.00	14383	1959.26
	घरणे					
	अ) मंजूर झालेली उंची (मी)	21.60	17.30	22.00	30.00	12.47
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मी)	21.60	17.30	22.00	25.00	12.47
5	कालवा					
	अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	35.95	18.16	12.40	62.00	9.16
	ब) पूर्ण लांबी (कि.मी.)	35.95	18.16	12.40	0	0
6	कमाल क्षमता (द.ल.ध.मी)	8.38	6.56	8.36	108.00	11.33
7	31.3.2001 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.ध.मी)	3.19	0.84	2.27	0	2.14
8	एकूण लाभक्षेत्र	2446	1296	1475	12625	1400
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	1835	960	1108	10460	1360
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओली-ताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	1377	960	830	9000	1200
11	सध्या 2000-2001 मध्ये ओली-ताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)					
	अ) बारमाही	0	0	0	0	0
	ब) हंगामी	190	289	331	0	0

टिप - 1) अनुक्रमांक 8,9,10 ची स्तंभ क्र.2 मधील माहिती परभणी व नांदेड जिल्ह्यात आहे.

2) वर्षा मधील तसेच आकड्यांमधील बदलाची खात्री करण्यात आली आहे. सिंचनाचे काम चालू केल्याचे वर्ष नमूद केले आहे.

3) ओलीताखालील बारमाही व हंगामी ची वेगवेगळी माहिती उपलब्ध नाही.

आधार - 1) कार्यकारी अभियंता, नांदेड पाटबंधारे विभाग, नांदेड.

2) कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग, नांदेड.

3) कार्यकारी अभियंता, विष्णुपूरी प्रकल्प विभाग, क्रमांक-1 नांदेड.

तक्ता क्र 3.9

वहीत धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ,ओलिताखालील असलेली वहीत धारण जमीन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहीतीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहीत धारण जमिनीची संख्या

जिल्हा नाव		वर्ष 1990-91									
अक्र	क्षेत्रफळश्रेणी	वैयक्तिक धारण		संयुक्त धारण		सस्था धारण		एकूण धारण		पुर्णपणे ओलिताखालील	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	0.02 हेक्टर खालील	647	6	19	0	0	0	666	6	0	0
2	0.02-0.5 हेक्टर	30321	9367	627	187	0	0	30948	9554	1440	465
3	0.05-1.0 --	67878	50995	997	720	0	0	68875	51715	1610	1114
4	1.0-2.0 --	131080	192540	1908	2646	0	0	132988	195186	1371	1669
5	2.0-3.0 --	159225	66931	1087	2598	0	0	60018	161823	611	1285
6	3.0-4.0 --	32725	112431	572	1973	0	0	33297	14404	989	2966
7	4.0-5.0 --	18065	80242	360	1594	0	0	18425	81836	93	396
8	5.0-7.5 --	17985	107556	415	2502	0	0	18400	110058	64	392
9	7.5-10.0 --	5125	43469	147	1272	0	0	5272	44741	48	436
10	10.0-20.0 --	2379	29422	109	1397	0	0	2488	30819	7	67
11	२०.० हे.पेक्षा जास्त	125	3393	3	72	0	0	128	3465	4	4
एकूण सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी		373261	788646	6244	14961	0	0	379505	803607	6237	8794

तक्ता क्र 3.9 पुढे चालू

वहीत धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ,ओलिताखालील असलेली वहीत धारण जमीन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहीतीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणी नुसार वहीत धारण जमिनीची संख्या

जिल्हा नाव		वर्ष 1990-91									
अक्र	क्षेत्रफळश्रेणी	पुर्णपणे जिरादत धारण		अशत: ओलिताखालील धारण		ओलिता खालील क्षेत्र		संपुर्ण मालकीचे व कसलेले			
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	ओलिता खालील क्षेत्र	संख्या	निव्वळ ओलिताचे क्षेत्र	संख्या	क्षेत्रफळ	
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
1	0.02 हेक्टर खालील	210	4	0	0	0	0	0	666	6	
2	0.02-0.5 हेक्टर	28173	8461	486	166	86	0	0	30892	9540	
3	0.05-1.0 --	64069	46379	2867	2113	1022	0	0	68835	51686	
4	1.0-2.0 --	122295	171173	8814	12531	4889	0	0	132927	195092	
5	2.0-3.0 --	61107	137818	6015	13441	4796	0	0	67893	161563	
6	3.0-4.0 --	28314	91362	3896	12298	3577	0	0	33269	114304	
7	4.0-5.0 --	15336	63538	2958	11952	4314	0	0	18411	81772	
8	5.0-7.5 --	15494	85714	2797	15067	4173	0	0	18370	109872	
9	7.5-10.0 --	4325	33346	900	6894	2520	0	0	5253	44584	
10	10.0-20.0 --	2003	22399	481	4889	1644	0	0	2471	30581	
11	२०.० हे.पेक्षा जास्त	60	1521	64	1203	358	0	0	128	3465	
एकूण सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी		341386	661715	29278	80554	27379	0	0	379115	802465	

तक्ता क्र. 3.9 पुढे चालू

वहीत धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिताखालील असलेली वहीत धारण जमीन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहीतीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणी नुसार वहीत धारण जमिनीची संख्या जिल्हा नांदेड वर्ष 1990-91 क्षेत्रफळ हेक्टरमध्ये

अ क्र	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	संपूर्ण भाडे पट्टीचे धारण		संपूर्ण इतरमार्फत कसलेले धारण		अंशतः मालकीचे इतरा मार्फत कसलेले धारण		अंशतः भाडेपट्टीचे आणि कसलेले धारण		एकूण क्षेत्र
		संख्या	क्षेत्र	संख्या	क्षेत्र	संख्या	मालकीचे क्षेत्र	भाडे पट्टीचे क्षेत्रफळ	इतरमार्फत कसलेले क्षेत्र	
1	2	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	0.02 हेक्टर खालील	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0.02-0.5 हेक्टर	0	0	56	14	0	0	0	0	0
3	0.05-1.0 --	26	20	14	9	0	0	0	0	0
4	1.0-2.0 --	9	12	27	41	25	29	12	0	12
5	2.0-3.0 --	4	11	109	239	12	5	5	0	5
6	3.0-4.0 --	0	0	18	62	10	19	9	10	19
7	4.0-5.0 --	0	0	4	20	10	42	2	0	2
8	5.0-7.5 --	0	0	17	105	13	44	37	0	37
9	7.5-10.0 --	6	46	6	53	7	29	0	29	29
10	10.0-20.0 --	7	87	5	70	5	39	0	42	42
11	२०.०-हे.पेक्षा जास्त	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी		52	176	256	613	82	207	65	81	146

टिप संस्थानचे धारण संख्या व क्षेत्राच्या माहितीचा समावेश वैयक्तिक धारणामध्ये केला आहे. आधार महाराष्ट्र शासनाच्या कृषि विभागाने 1990-91 मध्ये घेतलेल्या कृषिगणनेतील सांख्यिकी तक्ते.

तक्ता क्र. 3.10

कृषि विषयक अवजारे-कृषिगणना

जिल्हा नांदेड

वर्ष 1997

अ क्र	तहसिल	नागराची संख्या		बैलगाड्या संख्या	उसाचे चरक		ओलितासाठी		टॅक्टर संख्या	तेल घाणे	
		लाकडी	लोखंडी		शक्ती वर चालणारे	बैलमदती ने घालणारे	तेलावर चालणारे	विद्युत्पंप		विद्युत् शक्ती वर चालणारे	इतर शक्ती वर चालणारे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	नांदेड	11776	2711	7888	25	0	16	8775	325	0	0
2	हदगांव	8611	2919	8516	16	9	219	7062	92	0	0
3	किनवट	13866	3215	11289	97	39	37	4347	117	0	0
4	भोकर	9374	241	4334	2	0	61	1924	80	3	0
5	बिलोली	10195	48	5571	0	0	0	2344	343	0	0
6	देगलूर	5598	0	1002	0	0	0	803	26	0	0
7	मुखेड	2871	320	1489	10	0	37	639	24	0	0
8	कंधार	4087	33	690	11	0	1	300	77	12	0
9	लोहा	7527	349	2272	2	0	4	2541	59	2	0
जिल्हा एकूण		73905	9836	43051	163	48	375	28735	1143	25	0

आधार पशुगणना 1997 (स्थाई)

तयता क्र 3.11

दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सदरय परिस्थितीची माहिती वर्ष 2000-2001

अ. क्र.	जिल्हा नावे व तहसिल	बास									
		(अ) दुष्काळ व तीव्र टंचाई									
		एकूण गाव संख्या	ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त कुटुंबे हजार	जमीन मजसूल पूर्णसुट या निलंबन दिलेली गावे संख्या	अदाजित हानी रु. पीक न येणे	मदतीची हाती घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्या ची संख्या	कलला रूपाय	शेतजमीन अधिनियम खाली दिलेली तगाई रु.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	नांदेड	209	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	हायगाव	227	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	किमवट	283	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	भोकर	152	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	बिलोली	238	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	वेगलूर	108	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मुखेड	147	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कंधार	126	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	जोहा	126	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा एकूण	1616	0	0	0	0	0	0	0	0	0

टीप:- वर्ष 2000-2001 ची माहिती उपलब्ध न झाल्यामुळे मागील वर्षाची 1999-2000 ची माहिती देण्यात आली आहे.
अधार सर्व तहसिल कार्यालय नांदेड जिल्हा

तक्ता क्र.3.12

टयाईच्या पुर्वतिहासानुसार कठीण व इतर टयाईग्रस्त भाग उरविणेबाबत माहिती

वर्ष 2000-2001

जिल्हा नांदेड

अक्र	तहसिल	मंडळाचे नाव	मंडळाची स. गावांची संख्या	ग्रस्त गावांची संख्या
1	2	3	4	5
1	नांदेड	नांदेड	16	0
		विष्णुपुरी	23	0
		तुप्पा	27	0
		लिबगाव	37	0
		आर्धापूर	27	0
		मालेगाव	23	0
		मुदखेड	28	0
		बारड	28	0
2	हदगाव	हदगाव	26	0
		तळणी	22	0
		मनाठा	28	0
		पिपरखेड	21	0
		तामसा	35	0
		आष्टी	31	0
		डि.नगर	32	0
		जवळगाव	32	0
3	किन्नवट	किन्नवट	31	0
		बोधडी	32	0
		ईस्लापूर	32	0
		शिवणी	34	0
		माहूर	33	0
		सिंदखेड	49	0
		मांडवी	41	0
		वानोळा	31	0
4	भोकर	भोकर	33	0
		समरी	39	0
		सिंधी	22	0
		मातूळ	28	0
		किन्नी	30	0

अक्र	तहसिल	मंडळाचे नाव	मंडळाची स. गावांची संख्या	ग्रस्त गावांची संख्या
1	2	3	4	5
5	बिलाली	बिलाली	29	0
		कुंडलवाड	23	0
		भांजरम	22	0
		नायगाव	22	0
		धर्माबाद	23	0
		करखेली	27	0
		सगरोळी	25	0
		आदमपूर	24	0
		कुंदूर	19	0
		बरबडा	24	0
6	देगलूर	देगलूर	24	0
		शहापूर	27	0
		मरखेल	32	0
		हानेगाव	25	0
7	मुखेड	मुखेड	30	0
		चांडोळा	26	0
		जाहूर	29	0
		बाराळी	34	0
		मुक्कमाबाद	28	0
8	कंधार	कंधार	30	0
		पेठवडज	24	0
		धारूळ	20	0
		कुरूळा	30	0
		उस्माननगर	22	0
9	लोहा	लोहा	23	0
		माळाकोळी	25	0
		सोनखेड	27	0
		कलंबर बु.	22	0
		कापशी बु.	29	0
जिल्हा एकूण			1616	0

टीप:- वर्ष 2000-2001 ची माहिती उपलब्ध न झाल्यामुळे मागील वर्षाची 1999-2000 ची माहिती देण्यात आली आहे.
आधार जिल्हाधिकारी (महसूल विभाग) नांदेड.

तक्ता क्रमांक 4.1
तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा नांदेड		विदेशी / संकरीत गाई व बैल				
अ.क्र.	तहसिल	अडीच वर्षावरील बैल				
		केवळ पंचाशी करीता ठेवलेले बैल	पंचाशी व कामाकरीता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामाकरीता उपयोगात आणलेले बैल	पंचाशीसाठी अथवा कामासाठी उपयोगात न आणलेले बैल	एकूण (3 त 6)
1	2	3	4	5	6	7
1	नांदेड	43	32	1175	51	1301
2	हदगाव	2	9	280	3	294
3	किनवट	34	18	133	16	201
4	भोकर	1	15	295	0	311
5	बिलोली	78	22	225	11	336
6	देगलूर	6	8	197	12	223
7	मुखेड	9	3	150	5	167
8	कंधार	3	0	155	0	158
9	लोहा	24	47	251	9	331
जिल्हा एकूण		200	134	2861	107	3322

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा नांदेड		विदेशी / संकरीत गाई व बैल					
अ.क्र.	तहसिल	अडीच वर्षावरील गाई				एकूण विदेशी/संकरित अडीच वर्षापर्यंत	एकूण विदेशी संकरीत गाई व बैल
		दुभल्या	एक दाडी न घ्यायलेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण गाई		
1	2	8	9	10	11	12	13
1	नांदेड	2430	1771	16	4217	3830	9348
2	हदगाव	488	481	0	969	889	2152
3	किनवट	723	780	4	1507	807	2515
4	भोकर	739	587	35	1361	1353	3025
5	बिलोली	971	948	16	1935	1602	3873
6	देगलूर	703	779	19	1501	1000	2724
7	मुखेड	412	372	5	789	722	1678
8	कंधार	764	855	7	1626	821	2605
9	लोहा	1740	828	7	2575	2456	5362
जिल्हा एकूण		8970	7401	109	16480	13480	53282

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	तहसिल	देशी गाई व बैल					तिन वर्षावरील गाई			
		कैवळ	पैदाशी व कामाकरीता	कैवळ	इतर बैल	एकूण तिन वर्षावरील	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही ल्या गाई		
1	नांदेड	608	1245	30229	351	32433	14111	11161		
2	हदगाव	294	813	138608	385	40100	14690	14836		
3	फिनवट	218	755	138747	527	40247	20289	25149		
4	भोकर	140	420	126136	320	27016	12144	13263		
5	बिलोली	254	573	34388	145	35360	18476	16200		
6	देगलूर	52	578	13113	55	13798	5418	5423		
7	मुखेड	108	161	20535	183	20987	11745	13802		
8	कंधार	210	152	20492	73	20927	11581	11087		
9	लोहा	132	523	19734	265	20654	10595	9657		
जिल्हा एकूण		2016	5220	241982	2304	251522	11909	120578		

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	तहसिल	देशी गाई व बैल			विदेशी/संकरित	
		इतर	एकूण गाई	खालील देशी गाई व बैल वासर	एकूण देशी गाई व बैल	विदेशी/संकरित गाई व बैल
1	नांदेड	32	25304	23219	80956	90304
2	हदगाव	226	29752	27308	97162	99314
3	फिनवट	472	45910	35113	121270	123785
4	भोकर	66	25443	23836	76295	79320
5	बिलोली	103	34779	27312	97451	101324
6	देगलूर	94	10935	8663	33396	36120
7	मुखेड	44	25988	19018	65992	67670
8	कंधार	96	22764	19985	63677	66281
9	लोहा	570	20822	20327	61803	67165
जिल्हा एकूण		2100	241897	204783	698002	751283

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा नांदेड		महशी व रेडे						
अ.क्र.	तहसिल	तिन वर्षावरील रेडे				तिन वर्षावरील महशी		
		केवळ पेदाशीसाठी वापरलेले	पेदाशी व कामासाठी ठेवलेले	केवळ कामाकरीता ठेवलेले	इतर	एकूण रेडे	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यायले- ल्या गाई
1	2	26	27	28	29	30	31	32
1	नांदेड	421	50	53	27	551	18959	10792
2	हदगाव	212	12	11	19	254	6743	5557
3	किनवट	105	22	122	3	252	7185	6023
4	भोकर	90	36	24	38	188	6690	6235
5	बिलोली	141	44	36	46	267	12226	11010
6	देगलूर	48	3	8	1	60	6156	4820
7	मुखेड	41	8	29	0	78	10046	9265
8	कंधार	90	2	21	4	117	9967	6390
9	लोहा	97	12	39	5	153	9059	5782
जिल्हा एकूण		1245	189	343	143	1920	87031	65874

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा नांदेड		महशी व रेडे				एकूण
अ.क्र.	तहसिल	३ वर्षावरील महशी		रेडके ३ वर्ष व त्याखालील	एकूण महशी व रेडके	गोजातीय
		इतर	एकूण महशी			
1	2	33	34	35	36	37
1	नांदेड	20	29771	8105	50728	141032
2	हदगाव	97	12397	4100	22409	121723
3	किनवट	145	13353	2745	20497	144282
4	भोकर	129	13054	3907	22305	101625
5	बिलोली	61	33297	5137	36991	138315
6	देगलूर	123	11099	3560	18785	54905
7	मुखेड	236	19547	5432	32003	99675
8	कंधार	140	16497	4990	29814	96095
9	लोहा	115	14956	3428	25909	93074
जिल्हा एकूण		1066	153971	41405	259441	990726

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसिलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा नांदेड		पशुधन							
अ.क्र.	तहसिल	मेढ्या	बक-या	घोडे व शिगरे	इतर पशु धन	एकूण पशुधन	एकूण कोबडया	एकूण कृकवूडे पसी	
1	2	38	39	40	41	42	43	44	
1	नांदेड	5973	39721	96	13703	200525	74086	74280	
2	हदगाव	235	42602	41	11705	176306	49282	49414	
3	किनवट	5464	66136	5	6464	222351	82611	82611	
4	भोकर	1994	39198	25	7903	150745	54323	54708	
5	बिलोली	17163	49425	13	17676	222589	86813	87314	
6	देगलूर	9282	23750	25	6036	93998	55144	55144	
7	मुखेड	4972	35729	157	10175	150708	43660	73724	
8	कंधार	2197	36660	34	7737	142723	46627	46627	
9	लोहा	2890	23192	43	7022	126221	28320	28457	
जिल्हा एकूण		50170	356413	439	88411	1486166	520866	522279	

पशुगणना 1997 (स्थायी)

तक्ता क्रमांक 4.2
जिल्हयातील पशु वैद्यकीय संस्थांची तालूकावार संस्था 2000-2001

जिल्हा नांदेड.

अ. तहसिल	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार											
क्र.	पशुवैद्यकीय सर्व विकी-त्सालय	पशुवैद्यकीय दयाखाने राज्य स्थानिक स्तर	पशु वैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्र	पशुरोग अन्वेषण केंद्र/प्रयोगशाळा	फिरते पशु वैद्यकीय दयाखाने	फिरते पशु वैद्यकीय दयाखाने	दक्षता पथके					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
1	नांदेड	1	0	6	12	0	0	0	0	0	0	0
2	हदगाव	0	0	7	10	0	0	0	0	0	0	0
3	किनवट	0	0	12	12	0	0	0	0	1	1	0
4	भोकर	0	0	4	10	0	0	0	0	0	0	0
5	बिलोली	0	0	10	16	0	0	0	0	0	0	0
6	देगलूर	0	0	3	4	0	0	0	0	0	0	0
7	मुखेड	0	0	5	7	0	0	0	0	0	0	0
8	कंधार	0	0	8	7	0	0	0	0	0	0	0
9	लोहा	0	0	10	10	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण	1	0	65	88	0	0	0	0	1	1	0

तक्ता क्रमांक 4.2 पुढे चालू
जिल्हयातील पशु वैद्यकीय संस्थांची तालूकावार संस्था 2000-2001

जिल्हा नांदेड.

अ. तहसिल	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार											
क्र.	कृत्रिम रेतन प्रशि क्षण केंद्रे	विभा गीय कृत्रिम रेतन केंद्रे	जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्रे	आधार भूत ग्राम केंद्रे	कृत्रिम रेतन केंद्रे	जिल्हा आधार भूत ग्राम केंद्रे	कृत्रिम रेतन केंद्रे	पशु पौवास केंद्रे	सधन कृकू ट विकास 1 गट	मेष पौवास केंद्रे	शेडी पौवास केंद्रे	
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	नांदेड	0	0	1	0	18	0	0	0	1	0	0
2	हदगाव	0	0	0	0	17	0	0	0	0	0	0
3	किनवट	0	0	0	1	24	6	0	0	0	0	0
4	भोकर	0	0	0	0	14	0	0	0	0	0	0
5	बिलोली	0	0	0	0	26	0	0	0	0	0	0
6	देगलूर	0	0	0	1	7	10	0	0	0	0	0
7	मुखेड	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	1
8	कंधार	0	0	0	1	15	0	0	0	0	0	0
9	लोहा	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0
	एकूण	0	0	1	3	149	16	0	0	1	0	1

टिप : कंधार तहसिल आधारभूत ग्राम केंद्र ही राज्यस्तरीय संस्था आहे.

२. आधारभूत ग्राम केंद्राखालील उपकेंद्र दि.१८/११/२००० पासून जिल्हा परिषदेकडे हस्तांतरित झाले आहेत.

आधार १) पशु संवर्धन उपसंचालक नांदेड.

२) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड.

तक्ता क्रमांक 4.3

रोगाच्या प्रकारानुसार पशुच्या मृत्यूची संख्या वर्ष 2000-2001

जिल्हा नांदेड.

अक्र.	संसर्गजन्य व बाँडगुळजन्य रोग	लागण	मृत्यु
1	2	3	4
1	पशुघनाची लागण/मृत्युसंख्या गाई, म्हशी व बैल		
	अ) घटसर्प	27	8
	ब) लाळ्या (पायलाग)	7	5
	क) फ-या	4	0
	ड) फाशी	0	0
	ई) सरा	0	0
	फ) देवी	0	0
	ग) इतर	0	0
	एकूण	38	13
2	मेंढ्या व बक-या.		
	अ) फ-या	0	0
	ब) न्यूमोनिया	0	0
	क) लाळ्या (पायलाळ)	0	0
	ड) देवी	0	0
	ई) इतर	0	0
	एकूण	0	0
3	कोबड्या		
	अ) राणीखत (मानमोडी)	0	0
	ब) देवी	0	0
	क) बुळकांडी	0	0
	ड) इतर	0	0
	एकूण	0	0

आधार 1) पशु संवर्धन उपसंचालक नांदेड.

२) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड.

तक्ता क्रमांक 4.3 (अ)

विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्यवर्ष 2000-2001

अक्र.	तहसिल	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खच्चीकरण केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भ धारणा केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणांतर्गत जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या एकूण वासरे	स्तन दुपैकी संकरित वासरांची संख्या	लसटोचलेल्या जनावरांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नांदेड	50181	2851	8590	2875	1264	211215
2	हदगाव	39862	3372	3759	885	452	58127
3	किनवट	30453	2835	1319	308	147	110223
4	भोकर	25326	2235	2416	623	413	47859
5	दिलोली	47015	3532	6264	2380	1063	114822
6	दंगलूर	33940	1989	3712	948	422	90068
7	मुखेड	29470	2327	2528	646	203	108016
8	कंधार	33129	2311	4817	1191	164	90365
9	लोहा	32058	2708	5335	1288	418	47974
	एकूण	321434	24160	38740	11144	4546	878669

आधार 1) पशु संवर्धन उपसंचालक नांदेड.

२) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड.

सक्ता क्रमांक 4.4

मान्यताप्राप्त पशुवध गृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या चरुपी संख्या 2000-2001

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र	तहसिल	पशुवध गृहाची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे (संख्या)						
			गायी व बैल	म्हशी व रेडे	मठ्या	शळ्या/बक-या	डुकरे	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	नांदेड	5	15082	3500	1905	20450	0	0	40937
2	हदगाव	2	552	13	0	0	0	0	565
3	किन्वट	2	4530	231	0	11789	0	0	16550
4	भोकर	2	0	0	0	487	0	0	487
5	बिलोली	6	1161	505	1065	1500	0	10110	14341
6	देगलूर	2	133	29	0	0	0	0	162
7	मुखेड	2	305	410	310	1010	0	1250	3285
8	कंधार	2	930	1070	410	3230	0	0	5640
9	लोहा	1	0	0	285	4560	0	6200	11045
एकूण		24	22693	5758	3975	43026	0	17560	93012

- आधारास 1. पशु संदर्भन संपर्कालय नांदेड,
 2. जिल्हा संपर्कालय आदिवासी जिल्हा परिषद नांदेड,
 3. नांदेड महानगरपालिका, नांदेड,
 4. नगरपालिका सर्वे.

सक्ता क्रमांक 4.5

जिल्ह्यातील वनक्षेत्र वर्ष 2000-2001

जिल्हा : नांदेड

वनक्षेत्र चौ.कि.मी.

अ.क्र	विभाग	राखीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	महसूल विभाग	0	0	0	0
2	वन विभाग	1060	10	211	1281
जिल्हा एकूण		1060	10	211	1281

आधार :- मुख्य वन सरकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

तक्ता क्रमांक : 4.6

जिल्हयातील मुख्य व गौण वन उत्पादने वर्ष 2000-2001.

जिल्हा : नांदेड.	अ.क्र.	वन उत्पादने	संदर्भ वर्षातील एकूण उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्री केलेले उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्रीचे मूल्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून) रु.हजारात.
1	2	3	4	5	6
	1	इमारती लाकूड (हजार घमी)	0.177	0.149	1218
	2	जळावू लाकूड (हजार घमी)	0.71	0.37	17
	3	चंदन लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
	4	गौण वन उत्पादने			
		अ) बांबू सख्या	0	0	0
		ब) गवत इत्यादी (क्वीटल)	20319	20319	1018
		क) विडी पाने (स्टॅ.बॅ)	352	352	282
		ड) डिक (क्वीटल)	0	0	0
	5	इतर			
		1) आपटा पाने	0	0	0
		2) मोहाची फुले (क्वीटल)	0.51	0.51	2
		3) खाणी व खनिजे	0	0	0
		4) हिरडा (क्वीटल)	0	0	0
		5) आंबा	0	0	0
		6) रोशा	0	0	0
		7) लाख (क्वीटल)	0	0	0
		8) इतर	0	0	0
	6	एकूण गौण उत्पादने (4+5)	0	0	1372
		जिल्हा एकूणकिंमत (1+2+3+6)			2607

आधार :- उप वनसरसक, नांदेड.

तक्ता क्रमांक : 4.7

जिल्हयातील भुजल मत्स्य व्यवसाय वर्ष 2000-2001.

जिल्हा : नांदेड.	अ.क्र.	तहसिल	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्य व्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवरे व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	मत्स्यव्यवसायाखाली आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भुजल मत्स्य उत्पादन (मॅ.टन)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (रु.लाखात)	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज (लाखात)
1	2	3	4	5	6	7	8	
	1	नांदेड	70	20	20	245	61.25	6.82
	2	हदगाव	122	575	575	382	95.50	11.70
	3	किनवट	171	1007	1007	700	175.00	18.51
	4	भाकर	33	495	495	401	100.25	6.96
	5	त्रिलोली	142	56	56	432	108.00	10.43
	6	देगलूर	57	342	342	365	91.25	12.41
	7	मुखेड	40	351	351	471	117.75	22.39
	8	कंधार)	65	2325	2325	704	176.00	24.20
	9	लोहा)						
		जिल्हाएकूण	700	5171	5171	3700	925.00	113.42

टिप : लोहा तहसिलच्या माहितीचा समावेश कंधार तहसिल अंतर्गत आहे.

आधार : जिल्हा मत्स्य व्यवसाय अधिकारी नांदेड.

जिल्हा नांदेड

अ क्र	उद्योग गट	सके तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार			काम केले ल्या श्रम दिनाची	संख्या	
			नोद झाले ली	बंद	प्रपत्र पाठ विणारे चालू	एकूण	पुरुष	स्त्री		प्रपत्र पाठविणा रे चालू कारखाने	स्तंभ.11 तील कारखा न्यातील कामगार
1.	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	विशेषक तसेच पशुजन्य पदार्थांची माहिती	014	68	2	7	362	105	257	27339	59	3479
2	कारखान्यास तयार करणे साठविणे व तयार करणे	151	77	9	12	246	218	28	65365	56	458
3	पशुजन्य पदार्था तयार करणे	152	2	0	0	0	0	0	0	2	29
4	पशुजन्य पदार्थांचे उत्पादन	153	17	9	2	7	7	0	2055	6	70
5	कारखान्यास तयार करणे साठविणे व तयार करणे	154	9	2	2	1211	1209	2	231588	5	1132
6	कारखान्यास तयार करणे साठविणे व तयार करणे	155	9	2	1	114	114	0	30385	6	12
7	कारखान्यास तयार करणे साठविणे व तयार करणे	171	5	3	2	1217	1189	28	363358	0	0
8	सॅफाई, गादी बांधणे	192	4	3	0	0	0	0	0	1	10
9	चामड्याचे बुट तयारकरणे	201	90	3	20	68	68	0	17210	67	172
10	लाकडापासून फळ्या तयारकरणे	210	4	0	0	0	0	0	0	4	170
11	कागद व कागदापासूनची इतर उत्पादने	221	1	0	0	0	0	0	0	1	20
12	वर्तमानपत्र छपाई प्रकाशन व प्रकाशित	222	1	0	1	3	3	0	905	0	0
13	छपाई व प्रकाशन भागातील इतर उद्योग	232	1	0	0	0	0	0	0	1	4
14	पेट्रोल डिझेल वगण	241	6	0	5	371	370	1	121681	1	20
15	मुलभूत रासायनिक उत्पादने	242	7	0	2	164	147	17	45424	5	85
16	इनर रासायनिक उत्पादने	251	3	1	0	0	0	0	0	2	15
17	रबर वस्तु उत्पादने	269	14	1	1	4	4	0	664	12	245
18	अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	271	5	0	3	253	253	0	79239	2	98
19	प्राथमिक स्वरूपात लोखंड तयार करणे	281	4	0	3	29	27	2	7852	1	50
20	धातूच्या टाक्या पिंप व कॅटेनर्स ई. वस्तु बनविणे	289	6	2	3	31	30	1	9560	1	40
21	धातूजन्य पदार्थांचे उत्पादन	292	1	0	0	0	0	0	0	1	20
22	धातूच्या इतर वस्तु तयार करणे	361	2	0	0	0	0	0	0	2	5
23	खास उद्देशाकरिता यंत्र सामुग्रीचे उत्पादन	410	1	0	1	26	26	0	9360	0	0
24	लाकडी फर्निचर बनविणे	502	13	0	8	752	734	18	231215	5	250
25	जाणी साठवण शुध्दीकरण व पुरवठा	505	15	10	5	45	45	0	15424	0	0
26	गोटार वाहन दुरुस्ती	514	2	2	0	0	0	0	0	0	0
	किरकोळ (पेट्रोल) इंधन विक्री										
	विगरकृषि भंगार वस्तु घाऊक व्यापार										
	जिल्हा एकूण		367	49	78	4903	4549	354	1258624	240	6384

तक्ता क्र. 5.2

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण वर्ष 2000

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समुह व त्याचे संकेतांक	9 काम-गारां पर्यंत		10 ते 19 कामगार		20 ते 49 कामगार		50 ते 99 कामगार		100 ते 499 कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	01 कृषी शिकारी संवधी सेवा	2	17	4	50	28	1116	24	1808	8	850
2	15 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	55	207	21	246	8	216	3	195	1	114
3	17 कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	19 रासायनिक खते व किटक नाशकाचे उत्पादन	0	0	1	10	0	0	0	0	0	0
5	20 लाकूड व लाकडाच्या वस्तूंचे उत्पादन	87	240	0	0	0	0	0	0	0	0
6	21 कागद व कागदाच्या वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	3	120	1	50	0	0
7	22 वर्तमान पत्राच्या छपाई व प्रकाशन वर्तमानपत्र छापणे व प्रकाशित करणे	1	3	0	0	1	20	0	0	0	0
8	23 सुती कापडाचे उत्पादन	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0
9	24 रसायने व रसायनाच्या वस्तूंचे उत्पादन	1	3	4	58	4	99	3	236	1	244
10	25 रबर व प्लास्टीक वस्तूंचे उत्पादन	1	5	1	10	0	0	0	0	0	0
11	26 अधातु खनिज पदार्थ उत्पादन	2	11	9	120	1	48	1	70	0	0
12	27 प्राथमिक स्वरूपात धातु तयार करणे	2	11	0	0	1	43	1	50	1	242
13	28 फेब्रीकेटेड धातुच्या वस्तू तयार करणे	3	22	3	38	1	40	1	50	0	0
14	29 यंत्रे व अवजाराचे उत्पादन	0	0	0	0	1	20	0	0	0	0
15	36 विद्युत यंत्र सामग्री व साधने तयार करणे पुरवठा आणि इतर भागाचे उत्पादन	2	5	0	0	0	0	0	0	0	0
16	41 पाणी साठवणे, शुद्ध करणे व वितरण करणे	0	0	0	0	1	26	0	0	0	0
17	50 मोटार वाहनाची, मोटार सायकल दुरुस्ती व विक्री	4	28	1	17	6	209	5	284	2	509
18	51 धातूक व्यापार, कमीशन व्यापार (मोटार वाहन व मोटार सायकल दगडून)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		161	556	44	549	55	1962	39	2743	13	1959

तक्ता क्र. 5.2 पुढे चालू

चालू कारखान्याचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण वर्ष 2000

जिल्हा :- नांदेड

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे सकेताक	500 ते 999 कामगार		1000 ते 4999 कामगार		5000 व हून अधिक कामगार		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20
1	01 कृषी शिकारी संबधी सेवा	0	0	0	0	0	0	66	3841
2	15 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	4	2301	0	0	0	0	92	3279
3	17 कापडाचे उत्पादन	2	1217	0	0	0	0	2	1217
4	19 रसायानिके खते व किटक नाशकाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1	10
5	20 लाकूड व लाकडाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	87	240
6	21 कागद व कागदाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	3	190
7	22 वर्तमान पत्राच्या छपाई व प्रकाशन वर्तमानपत्र छापणे व प्रकाशित करणे	0	0	0	0	0	0	2	26
8	23 सुती कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1	4
9	24 रसायने व रसायनाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	13	640
10	25 रबर व प्लास्टीक वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	2	15
11	26 अधातु खनिज पदार्थ उत्पादन	0	0	0	0	0	0	13	249
12	27 प्राथमिक स्वरूपात धातु तयार करणे	0	0	0	0	0	0	5	351
13	28 फेब्रीकेटेड धातूच्या वस्तू तयार करणे	0	0	0	0	0	0	8	150
14	29 यंत्रे व अवजारांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1	20
15	36 विद्युत यंत्रसामग्री व साधने उपकरणे पुरवठा आणि इतर भागाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	2	5
16	41 पाणी साठवणे, शुध्द करणे व वितरण करणे	0	0	0	0	0	0	1	26
17	50 मोटार वाहनाची, मोटार सायकल दुरुस्ती व विक्री	0	0	0	0	0	0	18	1047
18	51 घाऊक व्यापार, कमीशन व्यापार (मोटार वाहन व मोटार सायकल वगळून)	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		6	3518	0	0	0	0	318	11287

टिप - अ) कारखान्याची संख्या:

ब) कामगारांची संख्या

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.3

कामाच्या दिवसाच्या संख्येनुसार ब्यालू असलेल्या कारखान्यांची वर्गीकरण वर्ष 2000

क्र.सं.	विवरण	प्रमुख उद्योग समुह व त्याचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
			अनुस्लेखित		60 दिवस व त्यापेक्षा कमी		61 ते 120 दिवस		121 ते 180 दिवस	
			अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	01-	कृषी शिकारी संबंधी सेवा	0	0	3	178	3	114	1	70
2	15	खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	0	0	2	9	3	19	1	8
3	17	कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
4	20	लाकड व लाकडाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	2	8
5	21	कागद व कागदाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
6	22	वर्तमान पत्राच्या छपाई व प्रकाशन वर्तमानपत्र छापणे व प्रकाशित करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
7	24	रसायने व रसायनाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1	14
8	26	अधातु खनिज पदार्थ उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1	4
9	27	प्राथमिक स्वरूपात धातु तयार करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
10	28	फेब्रीकेटेड धातुच्या वस्तू तयार करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
11	29	यंत्रे व अवजाराचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
12	41	पाणी साठवणे, शुद्ध करणे व वितरण करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
13	50	मोटर वाहनाची, मोटर सायकल दुरुस्ती व विक्री	0	0	0	0	0	0	0	0
		जिल्हा एकूण	0	0	5	187	6	133	6	104

तयत्ता क्रमांक 5.3 पुढे चालू

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांची वर्गीकरण वर्ष 2000.

जिल्हा नांदेड -

अ.क्र	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300 हुन अधिक दिवस		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	01 कृषी शिकारी संबधी सेवा	0	0	0	0	0	0	7	362
2	15 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	3	1216	6	220	2	106	16	1578
3	17 कापडाचे उत्पादन	0	0	1	516	1	701	2	1217
4	20 लाकूड व लाकडाच्या वस्तूचे उत्पादन	6	23	5	13	7	24	20	68
5	21 कागद व कागदाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
6	22 वर्तमान पत्राच्या छपाई व प्रकाशन वर्तमानपत्र छापणे व प्रकाशित करणे	0	0	0	0	1	3	1	3
7	24 रसायन व रसायनाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	3	189	3	332	7	535
8	26 अधोत्तु खनिज पदार्थ उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1	4
9	27 प्राथमिक स्वरूपात धातु तयार करणे	0	0	1	6	2	247	3	253
10	28 फेब्रीकेटेड धातुच्या वस्तू तयार करणे	0	0	1	16	5	44	6	60
11	29 यंत्रे व अवजाराचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
12	41 पाणी साठवणे शुध्द करणे व वितरण करणे	0	0	0	0	1	26	1	26
13	50 मोटार वाहनाची, मोटार सायकल दुरुस्ती व विक्री	0	0	3	297	10	500	13	797
जिल्हा एकूण		9	1239	20	1257	32	1983	78	4903

टिप - अ) कारखान्यांची संख्या

ब) कामगारांची संख्या

आधार - निरीक्षक कारखाने महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.4

उद्योगाच्या महत्त्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष (1996-97)

जिल्हा : नांदेड (रुपये हजारात)

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	स्थिर भांडवल रु.	खेळते भांडवल रु.	कामगार संख्या	कर्मचारी संख्या	कर्मचाऱ्यांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
1	20 व 21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	243733	-56275	832	1429	28020
2	22 पेय, तंबाखु पदार्थांचे उत्पादन	167840	10119	1302	1430	13851
3	23 सुती कापडाचे उत्पादन	18548	-108208	1631	1924	54470
4	30 रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम व कोळसा यांच्या पदार्थांचे उत्पादन	57341	48943	324	409	9238
5	33 मुलभूत व मिश्रधातुचे उत्पादन	780072	474224	492	651	16468
6	सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती	4049	36003	489	686	30307
7	इतर	643272	25843	6089	6952	84151
जिल्हा एकूण		1914855	663149	11159	13481	236705

तक्ता क्रमांक 5.4 पुढे चालू

उद्योगाच्या महत्त्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष (1996-97)

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	एकूण मिळकत	एकूण उत्पादन	एकूण निविष्टी	मुल्य कृदी
1	2	3	4	5	6
1	20 व 21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	72903	447754	706217	232352
2	22 पेय, तंबाखु पदार्थांचे उत्पादन	22123	24403	45551	20589
3	23 सुती कापडाचे उत्पादन	110436	179288	202561	21766
4	30 रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम व कोळसा यांच्या पदार्थांचे उत्पादन	17313	588199	702120	109242
5	33 मुलभूत व मिश्रधातुचे उत्पादन	46807	2634246	3569771	810239
6	सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती	51104	66297	117549	51104
7	इतर	118457	1933064	2237743	262424
जिल्हा एकूण		1914855	663149	11159	13481

टिप :- 1) उद्योगनिहाय माहिती मोठ्या कारखान्यांसाठी दिली असून लहान कारखान्यांची (नमूना निवडीवर) माहिती

“इतर” समोर देण्यात आलेली आहे.

2) रु.हजारात केल्यामुळे जिल्ह्याची एकूण कदाचित जुळणार नाही.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

अ.क्र.	बाब	वर्ष 2000
1	2	3
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	850
2	संवायोजन कार्यालयाच्या उपयोग करणारे मालक	111
3	नविन नोंदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या	20865
4	वर्षअखेरीस पटावरील उमेदवारांची संख्या	113690
5	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ) खाजगी क्षेत्र	11
	ब) सार्वजनिक क्षेत्र	300
	क) एकूण	311
6	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ) अनुसुचीत जाती / अनुसुचीत जमाती	104
	ब) इतर	207
	क) एकूण	311
7	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
	१) व्यवसायिक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	985
	ब) नोकरी दिलेले	180
	२) प्रशासकीय शास्त्रीय व व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	3
	ब) नोकरी दिलेले	0
	३) लेखनीक व तत्संबंधीचे कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	3250
	ब) नोकरी दिलेले	6
	४) विक्री कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	0
	ब) नोकरी दिलेले	0
	५) शेतकरी मत्स्य व्यवसाय शिकारी व संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	39
	ब) नोकरी दिलेले	42
	६) खाण कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	292
	ब) नोकरी दिलेले	0
	७) वाहतूक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	342
	ब) नोकरी दिलेले	0
	८) क्राफ्टसमन उत्पादन प्रक्रीया कामगार व इतर	
	अ) नोंदणी केलेले	861
	ब) नोकरी दिलेले	43
	९) सेवा खेळ व क्षत्सम कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	843
	ब) नोकरी दिलेले	40
	१०) इतर कोठेही वर्गीकरण न केलेले कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	14250
	ब) नोकरी दिलेले	0
	११) एकूण	
	अ) नोंदणी केलेले	20865
	ब) नोकरी दिलेले	311

आधार : जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, नांदेड

तक्ता क्रमांक 5.6
व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 2000-2001

अ.क्र.	बाब	परीमाण	वर्ष - 2000-2001
1	2	3	4
1	सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र (1) वैयक्तिक मार्गदर्शन /व्यक्तीर अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्याची संख्या	संख्या	1570
	(2) सेवायोजन केंद्रांमध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	0
	(3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/ प्रशिक्षणासाठी /उमेदवारांसाठी दिलेल्याची संख्या	संख्या	0
2	विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन 98-99 (1) वैयक्तिक मार्गदर्शन /व्यक्तीर अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्याची संख्या	संख्या	264
	(2) सेवायोजन केंद्रांमध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	13
	(3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/ प्रशिक्षणासाठी /उमेदवारांसाठी दिलेल्याची संख्या	संख्या	209

- टिप :- विश्वविद्यालयीन सेवा योजन व मार्गदर्शन केंद्राची माहिती उपलब्ध न झाल्यामुळे मागील वर्षाची (१९९८-९९) देण्यात आली आहे व सदर माहिती औरंगाबाद विभागाची आहे.
आधार :- 1) जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, नांदेड.
2) विद्यापिठ सेवायोजन व मार्गदर्शन केंद्र, औरंगाबाद.

तक्ता क्रमांक 5.7
जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या (कर्मचारी गणना 2000)

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	बाब	शासकीय	जिल्हापरिषद	नगरपरिषद
1	2	3	4	5
1	अ	367	215	0
2	ब	1455	1657	18
3	क	8687	10220	271
4	ड	3673	1667	552
5	एकूण वर्ग अ ते ड	14182	13759	841
6	इ (इतर वर्ग)	2200	5775	257
7	एकूण अ ते इ	16382	19534	1098

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी सचालनालय, मुंबई .

तक्ता क्रमांक 5.8

निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च 2001 ला संपणा-या वर्षाकरीता)

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	उद्योगाचे नाव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या आस्थापनाची संख्या	कर्मचारी संख्या			
				शासकीय	निमशासकीय	खाजगी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषी	0	21	1505	69	0	1574
2	खाणकाम	10	0	0	0	0	0
3	वस्तुनिर्माण	20 व 21	10	202	1272	2478	3952
4	वीजनिर्मिती, गॅस, पाणि व सांडपाणी सेवा	40 ते 42	42	71	3577	3091	6739
5	ब्रॉचकाम	50	25	5332	1474	0	6806
6	घाउक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60 ते 69	31	0	270	1047	1317
7	परिवहन, गोदामे आणि दळणवळण	70 ते 75	7	1164	3182	0	4346
8	वित्तपुरवठा विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	80 ते 89	97	185	1643	131	1959
9	सामुहीक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	90 ते 96	370	9046	15682	7892	32620
10	इतर (दुरुस्ती सेवा)	98 ते 99	4	880	0	64	944
	जिल्हा एकूण		607	18385	27169	14703	60257

आधार - जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 5.9

विद्युतीकरण झालेल्या शहराची व गावाची संख्या व त्याची लोकसंख्या 31 मार्च 2001 अखेर

जिल्हा नांदेड

अ.क्र.	यंत्रणा	वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे, शहरे	
			गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	महाराष्ट्र	31.3.91	1481	11	1481	1824	11	506	1492	2330
	राज्य विद्युत मंडळ	31.3.00	1580	13	1580	1824	13	506	1593	2330
	खाजगी	31.3.01	1580	13	1580	1824	13	506	1593	2330
2	खाजगी	31.3.91	0	0	0	0	0	0	0	0
	विद्युत कंपन्या	31.3.00	0	0	0	0	0	0	0	0
		31.3.01	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण	जिल्हा	31.3.91	1481	11	1481	1824	11	506	1492	2330
	एकूण	31.3.00	1580	13	1580	1824	13	506	1593	2330
		31.3.01	1580	13	1580	1824	13	506	1593	2330

आधार :- अधिकांक अभियंता महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 5.10

विजेचा वापर 2000-2001 या वर्षाकरीता

(हजार किलोवॉट तासामध्ये)

अ.क्र.	निर्मितीचा प्रकार	विजेच्या प्रकाराचा वापर							
		घरगुती	व्यापारी कामासाठी लघु शक्ती साठी	औद्योगिक	सार्वजनिक दिवाबत्ती	कृषी	इतर	एकूण	कनेक्शन्सची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	थर्मल	90783 (16.15)	18216 (3.24)	106997 (19.03)	11242 (2.00)	325779 (57.96)	9020 (1.60)	562037 (100)	288210
2	झायड्रो	0	0	0	0	0	0	0	0
3	इतर	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		97783	18216	106997	11242	325779	9020	562037	288210

टिप :- 1 कसातील आकडे एकूणशी टक्केवारी दर्शवीतात.

2 थर्मल हायड्रो व इतर अशी वेगवेगळी आकडेवारी उपलब्ध नाही.

3 कनेक्शन्सची संख्येची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार :- अधिकांक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 5.11
आर्थिक गणना 1998
कृषि व बिगर कृषी उद्योग

जिल्हा : नांदेड

अ.	बाब	* कृषी उद्योग			बिगर कृषी उद्योग			कृषी व बिगर कृषी एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
उ	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उद्योगाची संख्या									
	संयुक्तकार्यरत उद्योग	2633	191	2824	29383	13355	42738	32016	13546	45562
	ब)अस्थापना ***	160	35	195	6868	9958	16826	7028	9993	17021
	क) एकूण	2793	226	3019	36251	23313	59564	39044	23539	62583
2	मालकीच्या प्रकारा नुसार एकूण उद्योग संख्या									
	अ)सहकारी	0	0	0	301	146	447	301	146	447
	ब)सार्वजनिक	1	0	1	3107	800	3907	3108	800	3908
	क)खाजगी	2792	226	3018	32843	22367	55210	35635	22593	58228
3	मालकाचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संस्थेची टक्केवारी)									
	अ) अनु.जाती	17.22	3.54	13.87	8.17	3.72	6.43	8.64	3.72	6.79
	ब) अनु.जमाती	12.71	5.31	12.15	4.15	2.26	3.41	4.76	2.28	3.83
4	जमोविरहीत कार्यान्वीत असलेल्या उद्योगाची एकूणशी टक्केवारी	66.23	22.12	62.93	5.73	5.95	5.81	10.05	6.10	8.58
5	शक्तीवर चालणा-या उद्योगाची एकूण संस्थेशी टक्केवारी	9.84	3.82	9.40	16.50	20.15	17.92	16.02	19.99	17.51
6	सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या									
	अ)एकूण कामगार	4283	562	4845	63871	73057	13692	68154	73619	141773
	ब) वेतनावर काम करणारे कामगार	245	77	322	21807	43472	65279	22052	43549	65601
	क)वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगाराशी टक्केवारी	5.72	13.70	6.15	34.14	59.50	47.67	32.36	59.15	46.27
	ड) कामगाराची प्रती उद्योग सरासरी संख्या	2	2	2	2	3	3	2	3	2

टिप - * कृषी उत्पादन व मळे घेऊन कृषी संबंधित उद्योग.

** पगारावर एकही कर्मचारी नसलेले उद्योग.

*** ज्या उद्योगात कमीतकमी एकतरी व्यक्ती पगारावर काम करते असे उद्योग.

आधार - आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.12

प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगाची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषी	2793	4283	226	562	3019	4845
2	खनिज उत्पादन व खाणकाम	124	437	26	78	150	515
3	वस्तू निर्माण	7043	12137	2899	7771	9942	19908
4	विज, गॅस आणि पाणीपुरवठा	7	96	9	106	16	202
5	बांधकाम	2019	2951	194	449	2213	3400
6	घाऊक व्यापार	975	1941	1192	3249	2167	5190
7	किरकोळ व्यापार	13650	18948	10822	20911	24472	39859
8	उपहार गृहे आणि हॉटेल्स	1581	3059	1630	5425	3211	8484
9	वाहतूक	486	1020	327	943	813	1963
10	साठवणी आणि गोदामविषयक	18	35	129	261	147	296
11	दळणवळण	90	504	298	513	388	1017
12	वित्तीय विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	375	1093	830	3345	1205	4438
13	सामुहीक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	9883	21650	4956	30005	14839	51655
14	इतर सेवा (इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	1	1	1	1
15	सर्व प्रमुख उद्योगगट एकूण	39044	68154	23539	73619	62583	141773

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र.5.13

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	बाब	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापना		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	02 ते 06	160	35	195
2	खनिज उत्पादन व खाणकाम	15	18	2	20
3	वस्तू निर्माण	20 ते 39	348	1082	1430
4	विज, गॅस आणि पाणीपुरवठा	40 ते 42	6	8	14
5	बांधकाम	50 ते 51	37	73	110
6	घाऊक व्यापार	60 ते 64	185	752	937
7	किरकोळ व्यापार	65 ते 68	1752	3946	5698
8	उपहार गृहे आणि हॉटेल्स	69	492	1053	1545
9	वाहतूक	70 ते 72	164	112	276
10	साठवणी आणि गोदामविषयक	74	8	71	79
11	दळणवळण	75	68	114	182
12	वित्तीय विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	80 ते 85 व 89	1477	438	585
13	सामुहीक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	90 ते 97 व 99	3643	2307	5950
14	इतर सेवा (इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	0	0
15	सर्व प्रमुख उद्योगगट एकूण	—	7028	9993	17021

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र. 5.14

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा : नांदेड					
अ. क्र.	उद्योगगट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापनेतील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	02 ते 06	412	150	562
2	खनिज उत्पादन व खाणकाम	15	211	4	215
3	वस्तू निर्माण	20 ते 39	2668	4749	7417
4	ब्रेक, गॅस आणि भाणीपुरवठा	40 ते 42	95	105	200
5	बांधकाम	50 ते 51	209	287	496
6	घाऊक व्यापार	60 ते 64	784	2551	3335
7	किरकोळ व्यापार	65 ते 68	3938	11846	15784
8	उपहार गृहे आणि हॉटेल्स	69	1385	4381	5766
9	वाहतूक	70 ते 72	553	671	1224
10	साउदणी आणि गोंदामविषयक	74	21	191	212
11	दळणवळण	75	476	284	760
12	वित्तीय विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	80 ते 85 व 89	807	2833	3640
13	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	90 ते 97 व 99	13704	26169	39873
14	इतर सेवा (इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	0	0
15	सर्व प्रमुख उद्योगगट एकूण	—	25263	54221	79484

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.15

बिगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकत्र) (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा नांदेड				
अ.क्र.	बाब	ग्रामीण	शहरी	एकूण
1	2	3	4	5
1	सहकारी औद्योगिक आस्थापनांची संख्या	301	146	447
2	विजेवर चालनाऱ्या आस्थापनांची एकूण संख्येची टक्केवारी	2.33	1.37	2.01
3	सहकारी औद्योगिक आस्थापना सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार			
	अ) एकूण कामगार	1450	2060	3510
	ब) प्रती आस्थापना कामगारांची संख्या	5	14	8

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन मुंबई. (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्रमांक 5.16

उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा नांदेड

अ.क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	कृषि	0	0	0	0	0	0
2.	खानकाम व दगडकाम	0	0	0	0	0	0
3.	वस्तु निर्माण व दुरुस्ती सेवा	18	587	6	176	24	763
4.	वीज बत्ती, गॅस व पाणी	0	0	0	0	0	0
5.	बांधकाम	0	0	0	0	0	0
6.	घाऊक व्यापार	5	11	1	2	6	13
7.	किरकोळ व्यापार	21	25	11	40	32	65
8.	उपहार गृहे व हॉटेल्स	0	0	1	2	1	2
9.	वाहतूक	0	0	3	85	3	85
10.	साठवणूक व साखर	1	2	2	7	3	9
11.	दळणवळण	0	0	0	0	0	0
12.	अर्थ पूरवठा, विमा,मालमत्ता धंदे	44	363	41	502	85	865
13.	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	212	462	81	1246	293	1708
14.	इतर सेवा	0	0	0	0	0	0
15.	प्रमुख उद्योग गट	301	1450	146	2060	447	3510
	एकूण	301	1450	146	2060	447	3510

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन मुंबई. (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्र. 5.17 अ

वस्तु निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वरकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा नांदेड

अ.क्र.	रोजगाराच्या आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वरकार्यरत उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या	स्वरकार्यरत उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या	स्वरकार्यरत उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	1-2	6388	8288	1546	2052	7934	10340
2.	3	191	573	176	528	367	1101
3.	4	55	220	65	260	120	480
4.	5	16	80	11	55	27	135
5.	6 ते 9	45	308	18	117	63	425
6.	10 व अधिक	0	0	1	10	1	10
	सर्व आकारमान गट	6695	9469	1817	3022	8512	12491

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र. 5.17 ब

वस्तु निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिकगणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	रोजगाराच्या आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	189	308	443	861	632	1169
2	3	42	126	304	912	346	1038
3	4	15	60	140	560	155	620
4	5	19	95	68	340	87	435
5	6 ते 9	39	280	78	542	117	822
6	10-19	29	358	38	484	67	842
7	20 - 49	6	172	6	152	12	324
8	50-199	7	398	4	299	11	697
9	200-499	1	350	0	0	1	350
10	500 व त्यापेक्षा अधिक	1	521	1	599	2	1120
सर्व आकारमान गट		348	2668	1082	4749	1430	7417

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र. 5.18 अ

घाऊक व किरकोळ व्यापारातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	रोजगाराच्या आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	12332	14991	7003	8669	19335	23660
2	3	390	870	224	672	514	1542
3	4	44	176	58	232	102	408
4	5	9	45	14	70	23	115
5	6 ते 9	13	85	15	100	28	185
6	10 व अधिक	0	0	2	20	2	20
सर्व आकारमान गट		12688	16167	7316	9763	20004	25930

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र. 5.18 ब

घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिकगणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	सोजगाराच्या आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	1455	2744	2246	4423	3701	7167
2	3	264	792	1277	3831	1541	4623
3	4	105	420	603	2412	708	2832
4	5	45	225	288	1440	333	1665
5	6 ते 9	55	388	232	1594	287	1982
6	10-19	13	153	45	531	58	684
7	20-49	0	0	7	166	7	166
8	50-199	0	0	0	0	0	0
9	200-499	0	0	0	0	0	0
10	500 व त्यापेक्षा अधिक	0	0	0	0	0	0
सर्व आकारमान गट		1937	4722	4698	14397	6635	19119

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र. 5.19 अ

सामुहीक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगाची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	सोजगाराच्या आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	6096	7438	2450	3083	8546	10521
2	3	105	315	120	360	225	675
3	4	23	92	42	168	65	260
4	5	3	15	20	100	23	115
5	6 ते 9	12	76	13	85	25	161
6	10 व अधिक	1	10	4	40	5	50
सर्व आकारमान गट		6240	7946	2649	3836	8889	11782

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र. 5.19 ब

सामुहीक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिकगणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	रोजगाराच्या आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	2382	4282	796	1518	3178	5800
2	3	278	834	405	1215	683	2049
3	4	275	1100	239	956	514	2056
4	5	168	840	148	740	316	1580
5	6 ते 9	341	2375	247	1758	588	4133
6	10-19	136	1764	231	3069	367	4833
7	20 - 49	50	1372	151	4498	201	5870
8	50-199	13	1137	76	6637	89	7774
9	200-499	0	0	12	3876	12	3876
10	500 व त्यापेक्षा अधिक	0	0	2	1902	2	1902
सर्वआकारमान गट		3643	13704	2307	26169	5950	39873

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र. 5.20 अ.

सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	रोजगाराच्या आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	30833	38697	12557	15823	43390	54520
2	3	846	2538	647	1941	1493	4479
3	4	196	784	216	864	412	1648
4	5	42	210	58	290	100	500
5	6 ते 9	98	652	60	398	158	1050
6	10 व अधिक	1	10	8	82	9	92
सर्व आकारमान गट		32016	42891	13546	19398	45562	62289

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

सर्वउद्योग-मष्ट-मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिकगणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	उद्योगाच्या आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	4653	8517	4099	7975	8752	16492
2	3	809	2427	2430	7290	3239	9714
3	4	457	1828	1269	5076	1726	6904
4	5	290	1450	699	3495	989	4945
5	6 ते 9	521	3621	805	5618	1326	9239
6	10-19	207	2667	400	5184	607	7851
7	20-49	67	1858	188	5505	255	7363
8	50-199	21	1685	88	7701	109	9386
9	200-499	2	689	12	3876	14	4565
10	500 व त्यापेक्षा अधिक	1	521	3	2501	4	3022
सर्दआकारमान गट		7028	25263	9993	54221	17021	79484

आम्हास :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्रमांक 6.1

विधिव प्रकाशकऱ्या सहकारी संस्था 31/3/2000 अखेर

जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या
१	२	३
1.0	सहकारी पतसंस्था एकूण	895
1.1	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	1
1.2	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	869
1.3	शेतकरी सेवा संस्था	1
1.4	लॅम्पस सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	24
1.5	धान्य बँका	0
1.6	इतर (संस्थेचा प्रकार द्यावा)	0
2.0	बिगर कृषिपत संस्था एकूण	254
2.1	प्राथमिक सहकारी बँका	
	अ)नागरी बँका	10
	ब)कर्मचारी पत संस्था	0
2.2	इतर बिगर कृषि पतसंस्था	244
	अ)कर्मचारी पतसंस्था	193
	ब)नागरी पतसंस्था आणि इतर (भिशी शिष्ट आणि पतसंस्था ई)	51
	क)इतर	0
3.0	पणन संस्था एकूण	18
3.1	जिल्हा पणन संस्था	1
	अ)सर्वसाधारण उद्येश	1
	ब)विशेष उद्येश	0
3.2	प्राथमिक पणन संस्था	17
	अ)सर्वसामान्य तालूका खरेदी विक्री संघ	9
	ब)विशेष	8
3.3	इतर	0
4.0	उत्पादक संस्था (एकूण) (तपशील ६.१३ मध्ये पहावा) अवलोकनार्थ	1185
5.0	सामाजिक सेवा संस्था तपशील ६.१३ मध्ये पहावा अवलोकनार्थ	1131
	एकूण	3483

टिप: वर्ष 2000-01 ची माहिती प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यात देता आली नाडी.
आधार: जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र 6.2

जिल्हयातील सर्वप्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती 31/3/99 ला संगणान्या वर्णिकरिता
जिल्हा नांदेड रुपये व सभासद संख्या हजारात

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	संस्था	3590
2	एकूण सभासद	826
3	भरणा झालेले भाग भाडवल	4516268
4	वरील ३ पेकी शासकीय भागभाडवल	18561
5	स्वतःचा निघी वरील ३ पेकी	397621
6	ठेवी	3652132
7	निव्वळ दिलेले कर्ज	9726547
8	खेळते भाडवल	5033413
9	खरेदीची किमत	876124
10	विक्रीची किमत	1989723
11	नफा मिळालेल्या	
	अ)संस्था	1326
	ब) रक्कम	42309
12	तोटायातील	
	अ)संस्था	2132
	ब)रक्कम	149721
13	नफा किवा तोटा नसलेल्या संस्था	132

टिप: वर्ष 99-2000 व 2000-01 ची माहिती प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यात देता आली नाही.
आधार: जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्रमांक 6.3

जिल्हयातील सहकारी संस्थांची लेखापरिक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31/3/2001 अखेर

जिल्हा नांदेड		लेखापरिक्षणानुसार वर्गवारी				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखापरिक्षण न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
अ.क्र.	तहसिल	अ	ब	क	ड			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	नांदेड	86	182	128	3	15	528	942
2	हदगाव	4	28	105	0	1	69	207
3	किनवट	3	17	103	1	12	149	285
4	भोकर	7	11	123	2	2	122	267
5	बिलोली	8	32	203	0	2	229	474
6	देगलूर *	11	22	129	2	3	117	284
7	मुखेड	6	19	128	0	15	200	368
8	कंधार/सोडा	26	67	181	4	4	372	654
	एकूण	151	378	1100	12	54	1786	3481

- आधार : 1 जिल्हा विशेष लेखापरिक्षक वर्ग -1 सहकारी संस्था नांदेड.
2 जिल्हा विशेष लेखापरिक्षक वर्ग -2 सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्रमांक 6.4

जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेचे कार्य 31/3/2001 अखेर

जिल्हा नांदेड		रुपये हजारत							
अ. क्र.	बँकेचा प्रकार	बँक शाखा	सभासद संस्था	भाग भांडवल सभासद वैयक्तिक सभासद	भाग भांडवल रुपये	राखीव व इतर निधी रुपये	ठेवी रुपये	खेळते भांडवल रुपये	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	नांदेड जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक		186	2488	114	195818	863213	4236174	7509160
2	महाराष्ट्र राज्य सहकारी ग्रामीण बँक म. नांदेड		9	134	54321	30335	0	856	0

तक्ता क्रमांक 6.4 पुढे चालू

जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेचे कार्य 31/3/2001 अखेर

अ. क्र.	अल्प मुदतीचे कर्ज			मध्यम दिर्घ			उच्च कर्ज			थकलेली कर्ज		
	राखपत	बटविणे व बिले	एकूण	शतीच्या कामासाठी **	मुदतीची कर्जे रुपये	मुदतीची कर्जे रुपये	अल्प मुदतीची रुपये	मध्यम मुदतीची रुपये	दिर्घ मुदतीची रुपये	अल्प मुदतीची रुपये	मध्यम मुदतीची रुपये	दिर्घ मुदतीची रुपये
1	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	1236667	775369	2012036	1716677	43903	6039	2201295	1147075	43893	721034	353565	5410
2	0	0	0	0	0	537	0	0	373811	0	0	125469

टिप ** स्तंभ क्रमांक 13 मधील कर्ज स्तंभ क्रमांक 12 पेकी आहेत.

- आधार : व्यवस्थापक नांदेड जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक मर्यादीत नांदेड.
2. व्यवस्थापक महाराष्ट्र राज्य सहकारी ग्रामीण विकास बँक मर्यादीत नांदेड.

तक्ता क्र.6.5

जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य 31/3/99 अखेर

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात								
अक्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खाते दारांची संख्या	एकूण	सभासद संख्या	लाहान खाते दार	मांडे खातेदार	इतर सभासद	भागभांडवल रुपये	स्तंभ ९ पेकी शांसकीय भागभांडवल रु
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	नांदेड	121	50710	50110	17554	28631	3925	21811	17	
2	हदगाव	96	51837	50712	18538	32129	45	29021	7	
3	किनवट	24	59547	27146	16409	7801	2936	2801	0	
4	भोकर	108	61405	52126	13575	36516	2035	15668	1	
5	बिलोली	165	53658	50105	24107	23197	2801	29990	938	
6	देगलूर	81	43812	42712	22013	15830	4869	11919	371	
7	मुखेड	95	44972	40129	15964	23170	995	14242	103	
8	कंधार	77	35159	31506	13048	16272	2186	16522	31	
9	लोहा	90	37676	30271	12345	15324	2602	17767	200	
जिल्हा एकूण		857	438776	374817	153553	198870	22394	159741	1668	

तक्ता क्र.6.5 पुढे चालू

जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य 31/3/99 अखेर

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात						
अक्र.	तहसिल	राखीव आणि इतर निधी रु.	सस्थेने घेतले- ली एकूणकर्ज रुपये	खेळते भांडवल रुपये	एकूण दिलेले कर्ज (अल्प,मध्यम, दिर्घ मुदतीची) कर्जदार कर्जाची		रणेकर्ज (अल्प,मध्यम,दिर्घ मुदतीची) बाकी असलेले सभासद रुपये	रक्कम रुपये
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	नांदेड	3452	152426	182411	19120	108135	314899	294402
2	हदगाव	4564	201273	277553	29033	184474	41561	194512
3	किनवट	408	36191	32785	3435	11331	10650	21822
4	भोकर	1518	169978	203613	15636	117439	22512	127022
5	बिलोली	3476	243858	380354	31100	188861	46505	192541
6	देगलूर	2653	110115	131782	10994	68894	17766	102527
7	मुखेड	696	159923	154820	14247	92238	34792	95537
8	कंधार	733	168140	131365	10042	94585	20957	102316
9	लोहा	1094	190822	164517	6960	97182	17900	111612
जिल्हा एकूण		18594	1432726	1659200	140567	963185	244542	1242291

तक्ता क्र.6.5 पुढे चालू

जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य 31/3/99 अखेर

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात					
अक्र.	तहसिल	एकूण कर्ज थकबाकी अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची		३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम रुपये	थकबाकीदार	रक्कम रुपये	थकबाकीदार	रक्कम रुपये
1	2	18	19	20	21	22	23
1	नांदेड	9231	42084	7223	32568	2008	9516
2	हदगाव	8389	17241	5097	9429	3292	7812
3	किनवट	5455	12804	3145	8488	2310	4316
4	भोकर	6876	23359	2911	15023	3965	8336
5	बिलोली	18600	86019	12880	73538	5720	12481
6	देगलूर	6772	13066	2562	3099	4210	9967
7	मुखेड	15290	36270	13355	31960	1935	4310
8	कंधार	9916	12598	6756	3288	3660	9310
9	लोहा	10030	35665	5320	25215	4710	10450
जिल्हा एकूण		90559	279106	59249	202608	31310	76498

टिप: वर्ष 99-2000 व 2000-01 ची माहिती प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यात देता आली नाही.

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र.6.6

जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31/3/99अखेर

जिल्हा नांदेड

रु.हजारात

क्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खाते वारांची संख्या	सभासद संख्या			भागभांडवल रुपये	स्तंभ ९ पेकी शासकीय भागभांडवल रु.	
				एकूण	लहान खातेदार	मोठे खातेदार			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0	0
2	हदगाव	0	0	0	0	0	0	0	0
3	किनवट	1	2686	2686	794	803	789	826	50
4	भोकर	0	0	0	0	0	0	0	0
5	बिलोली	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कंधार	0	0	0	0	0	0	0	0
9	लोहा	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1	2686	2686	794	803	789	826	50

तक्ता क्र.6.6 पुढे चालू

जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31/3/99अखेर

जिल्हा नांदेड

रु.इजारात

क्र.	तहसिल	राखीव आणि इतर निधी रु.	संस्थेने घेतले- ली एकूणकर्ज रुपये	खळते भांडवल रुपये	एकूण दिलेले कर्ज (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची)		येणेकर्ज (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीचे)	
					कर्जदार	कर्जाची रक्कम रुपये	बाकी असलेले सभासद	रक्कम रुपये
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0
2	हदगाव	0	0	0	0	0	0	0
3	किनवट	9	2407	8635	1960	6175	2120	4762
4	भोकर	0	0	0	0	0	0	0
5	बिलोली	0	0	0	0	0	0	0
6	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0
7	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0
8	कंधार	0	0	0	0	0	0	0
9	लोहा	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		9	2407	8635	1960	6175	2120	4762

तक्ता क्र.6.6 पुढे चालू

जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31/3/99अखेर

जिल्हा नांदेड

रु.हजारात

क्र.	तहसिल	एकूण कर्ज थकबाकी अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची		३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम रुपये	थकबाकीदार	रक्कम रुपये	थकबाकीदार	रक्कम रुपये
1	2	18	19	20	21	22	23
1	नांदेड	0	0	0	0	0	0
2	हदगाव	0	0	0	0	0	0
3	किनवट	1066	1701	998	1587	68	114
4	भोकर	0	0	0	0	0	0
5	बिलोली	0	0	0	0	0	0
6	देगलूर	0	0	0	0	0	0
7	मुखेड	0	0	0	0	0	0
8	कंधार	0	0	0	0	0	0
9	लोहा	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1066	1701	998	1587	68	114

टिप: वर्ष 99-2000 व 2000-01 ची माहिती प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यात वेत आली नाही.

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र.6.7

जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य 31/3/2000 अखेर

जिल्हा नावेड		रु.हजारात							
अक्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खाते दारांची संख्या	एकूण	सभासद संख्या लहान खाते दार	मोठे खातेदार	इतर सभासद	भागभांडवल रूपये	स्तंभ ९ पेकी शासकीय भागभांडवल रु
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	नादेड	0	0	0	0	0	0	0	0
	हदगाव	0	0	0	0	0	0	0	0
	किनवट	24	201	201	90	71	40	1919	0
	भोकर	0	0	0	0	0	0	0	0
	बिलोली	0	0	0	0	0	0	0	0
	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0	0
	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0	0
	कंधार	0	0	0	0	0	0	0	0
	लोहा	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		24	201	201	90	71	40	1919	0

तक्ता क्र.6.7 पुढे चालू

जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य 31/3/2000 अखेर

जिल्हा नावेड		रु.हजारात						
अक्र.	तहसिल	राखीव आणि इतर निधी रु.	संस्थेने घेतलेली एकूणकर्जे रूपये	खेळते भांडवल रूपये	एकूण दिलेले कर्ज (अल्प,मध्यम, दिर्घ मुदतीची) कर्जादार कर्जाची	रक्कम रूपये	येणेकर्ज (अल्प,मध्यम,दिर्घ मुदतीचे) बाकी असलेले सभासद	रक्कम रूपये
1	2	11	12	13	14	15	16	17
	नादेड	0	0	0	0	0	0	0
	हदगाव	0	0	0	0	0	0	0
	किनवट	16	51815	51579	9173	36623	14350	46037
	भोकर	0	0	0	0	0	0	0
	बिलोली	0	0	0	0	0	0	0
	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0
	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0
	कंधार	0	0	0	0	0	0	0
	लोहा	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		16	51815	51579	9173	36623	14350	46037

तक्ता क्र.6.7 पुढे चालू

जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य 31/3/2000 अखेर

जिल्हा नावेड		रु.हजारात					
अक्र.	तहसिल	एकूण कर्ज थकबाकी अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची		३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
1	2	18	19	20	21	22	23
	नादेड	0	0	0	0	0	0
	हदगाव	0	0	0	0	0	0
	किनवट	8177	9414	5155	6090	3022	3324
	भोकर	0	0	0	0	0	0
	बिलोली	0	0	0	0	0	0
	देगलूर	0	0	0	0	0	0
	मुखेड	0	0	0	0	0	0
	कंधार	0	0	0	0	0	0
	लोहा	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		8177	9414	5155	6090	3022	3324

टिप. वर्ष 2000-01 ची माहिती प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यात देता आली नाही.

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नादेड.

तक्ता क्र 6.8

जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थानी दिलेली पिक कर्जे 31/3/99 अखेर

जिल्हा नावेद		रु.हजारात										
अक्र.	तहसिल	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्य					अन्नधान्येतर				
1	2	3	गहू 4	भात 5	ज्वारवर्गीय धान्य 6	डाळी 7	इतर 8	कापूस 9	गळीत धान्य 10	उस 11	ताग व मेष्टा 12	इतर 13
1	नांदेड	96900	918	0	15503	0	0	29958	0	50607	0	0
2	हदगाव	154730	0	0	26833	4455	7598	92812	0	6912	0	16120
3	किन्नवट	15403	0	0	2963	331	0	5912	0	6147	0	0
4	भोकर	136350	0	0	15216	950	2482	70970	0	40447	0	6285
5	बिलोली	107322	530	0	13320	2847	916	54247	0	31687	0	3775
6	देगलूर	68705	467	0	4050	0	0	32207	0	24861	0	7120
7	मुखेड	108558	0	0	16538	137	1250	52207	0	33916	0	4510
8	कंधार	79077	0	0	6910	516	2461	53826	0	15364	0	0
9	लोहा	106632	0	0	6198	0	2120	64653	0	33661	0	0
जिल्हा एकूण		873763	1915	0	107531	9236	16827	456842	0	243602	0	37810

टिप: वर्ष 99-2000 व 2000-01 ची माहिती प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यात देता आली नाही.

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र 6.9

जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थानी दिलेली पिक कर्जे 31/3/99 अखेर

जिल्हा नावेद		रुपये हजारात										
अक्र.	तहसिल	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्य					अन्नधान्येतर				
1	2	3	गहू 4	भात 5	ज्वारवर्गीय धान्य 6	डाळी 7	इतर 8	कापूस 9	गळीत धान्य 10	उस 11	ताग व मेष्टा 12	इतर 13
1	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	हदगाव	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	किन्नवट	6175	0	0	3316	205	180	857	0	1533	0	84
4	भोकर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	बिलोली	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कंधार	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	लोहा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		6175	0	0	3316	205	180	857	0	1533	0	84

टिप: वर्ष 99-2000 व 2000-01 ची माहिती प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यात देता आली नाही.

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र.6.10

जिल्हयातील आदीवासी सहकारी संस्थानी दिलेली पिक कर्जे 31/3/2000 अखेर
रुपये हजारात

जिल्हा नांदेड		रुपये हजारात										
अक्र.	तहसिल	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्य					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वारवर्गीय धान्य	डाळी	इतर	कापूस	गळीत धान्य	उस	ताग व मेष्टा	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	हदगाव	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	किन्नवट	36623	0	0	7654	0	328	16010	0	12350	0	281
4	भोकर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	बिलोली	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	कंधार	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	लोहा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		36623	0	0	7654	0	328	16010	0	12350	0	281

टिप: वर्ष 2000-01 ची माहिती प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यात देता आली नाही.

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र.6.11

जिल्हयातील बिगर कृषि सहकारी पतसंस्थांचे कार्य 31/3/99 अखेर

जिल्हा नांदेड		रुपये हजारात										
अक्र.	प्रकार	संस्था संख्या	सभासद संख्या	भाग भांडवल	राखीव व इतरनिधी	तेवी	खेळते भांडवल	कर्जे				
								अग्रिम रु	वसूल रु.	येणे रु.	खकीत रु	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	प्राथमिक सहकारी बँका											
1	नागरी बँक	10	29018	28642	46498	77603	918805	420296	336513	458720	30432	
2	कर्मचारी पतपेढी व इतर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	इतर बिगर कृषि											
1	नागरी बँका	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	कर्मचारी पतपेढी	190	42372	84164	21001	11509	420785	154939	174651	265698	110749	
3	इतर (नागरी पतपेढी)	51	19510	5311	651	1685	92868	50373	11979	61041	11468	

टिप: वर्ष 99-2000 व 2000-01 ची माहिती प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यात देता आली नाही.

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र.6.12

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31/3/1999 अखेर

अ. क्र.	तहसिल किनवट	संस्था संख्या	सभासद संख्या	खेळते भांडवल	खरेदीची किंमत रुपये			विक्रीची किंमत रुपये		एकूण
					कृषि उत्पादन	शेतीच्या गरजेच्या वस्तू	उपभोग वस्तू	मालक म्हणून	आडत्या म्हणून	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	नांदेड	5	15674	43416	12469	217316	1026	30132	0	30132
2	हदगाव	1	6582	18269	425	31122	3542	10262	0	10262
3	किनवट	2	367	7247	316	3910	15520	916	0	916
4	भोकर	3	3245	11819	327	16216	3126	1232	0	1232
5	बिलोली	2	867	5237	1026	261169	254022	29362	0	29362
6	देगलूर	1	263	12912	1036	113317	1370	28510	0	28510
7	मुखेड	1	312	12260	987	9762	3668	3981	0	3981
8	कंधार	1	2446	14318	3462	7331	39061	926	0	926
9	लोहा	1	2356	25485	2768	6563	42316	837	0	837
जिल्हा एकूण		17	32112	150963	22816	666706	363651	106158	0	106158
जिल्हा पातळी वरील संस्था		1	12601	18842	312	15069	5677	2826	0	2826

तक्ता क्र.6.12 पुढे चालू

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31/3/1999 अखेर

अ. क्र.	तहसिल	कृषि उत्पादनाची विक्री (आडते व मालक म्हणून)												एकूण	उपभोग वस्तूची विक्री
		भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्न धान्य	कापूस	गळीत धान्य	डाळी	इतर	एकूण	खते	बियाणे	कृषि अवजारे	इतर		
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	नांदेड	0	0	0	0	0	0	30406	30406	8510	0	0	426	8936	335
2	हदगाव	0	0	0	0	0	0	0	0	431	0	0	233	664	0
3	किनवट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	426	426	1050
4	भोकर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1620
5	बिलोली	0	0	0	0	0	0	0	0	1025	0	0	0	1025	110
6	देगलूर	295	0	0	1025	0	0	4331	5651	0	0	0	312	312	235
7	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	405	0	0	0	405	0
8	कंधार	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	97	97	0
9	लोहा	0	0	0	0	0	0	0	0	732	0	0	0	732	367
जिल्हा एकूण		295	0	0	1025	0	0	34737	36057	11103	0	0	1494	12597	3717
जिल्हा पातळी वरील संस्था		167	501	8210	0	1062	0	0	9940	3120	817	0	242	4179	0

टिप: वर्ष 99-2000 व 2000-01 ची माहिती प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यात देता आली नाही.

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड

तक्ता क्र. 6.13

जिल्ह्यातील उत्पादक आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31/3/1999 अखेर

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात				
अक्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या	सभासद संख्या	भाग भाड वल रु.	राखीय व इतर निधी	खेळते भाडवल
1	2	3	4	5	6	7
1	उत्पादक संस्था					
1.1	साखर कारखाने	8	56582	827219	224312	151523
1.2	इतर शेती प्रक्रीया संस्था	30	14892	6410	1592	42812
1.3	विणकर संस्था(हातमाग वंत्रमाग)	33	4935	1742	237	21316
1.4	सुत गिरण्या	4	0	0	0	0
1.5	औद्योगिक वसाहती/संस्था	8	732	2841	1905	537
1.6	इतर औद्योगिक संस्था	194	7438	2925	632	21865
1.7	दुग्ध व्यवसाय संस्था	846	40433	748	351	4810
1.8	दुग्ध व्यवसाय संघटना	0	0	0	0	0
1.9	मत्स्य व्यवसाय संस्था	79	4132	526	47	1320
1.10	शेती संस्था	0	0	0	0	0
1.11	उपसा जलसिंचन संस्था	33	1897	1465	113	4712
1.12	वन कामगार संस्था	12	4345	287	10	1681
1.13	इतर संस्था (पशूधन संस्था)	70	1563	503	12	637
2	सामाजिक सेवा					
2.1	ग्राहक भंडारे	39	21055	2124	1766	16259
2.2	गृहनिर्माण संस्था	723	39074	7749	1837	396363
2.3	कामगार कंत्राटदार संस्था	204	12207	3567	411	82347
2.4	परिवहन संस्था	3	167	312	15	754
2.5	अ) महिला सहकारी संस्था	119	3117	687	21	1320
	ब) जिल्हा सहकारी मंडळ	5	1481	10418	711	33110
	क) इतर	28	1157	528	10	2132

टिप: वर्ष 99-2000 व 2000-01 ची माहिती प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यात देता आली नाही.
आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र 6.14

जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे प्रमुख कार्यांचा तपशिल 31/3/1999 अखेर

जिल्हा नांदेड

रुपये हजार

अक्र.	संस्था प्रकार	ब्राब	परिमाण	साध्य
1	2	3	4	5
1	साखर कारखाने	अ. गाळलेल्या उसाचे वजन ब. गाळलेल्या उसाची किंमत क. उत्पादित साखर वजन ड. उत्पादित साखर किंमत	हजार में टन लाख रुपये हजार में टन लाख रुपये	732.00 5812.00 102.00 10216.00
2	प्राथमिक विणकर सहकारी संस्था	अ. चालू माग ब. सुत खरेदी क. उत्पादन ड. विक्री	संख्या लाख रुपये लाख रुपये लाख रुपये	0.00 0.00 0.00 0.00
3	सुत गिरण्या	अ. चात्यांची संख्या ब. उत्पादित सुत	संख्या ०० हजार टन	0.00 0.00
4	इतर औद्योगिक संस्था	अ. कच्चा माल खरेदी ब. उत्पादन क. विक्री	लाख रुपये लाख रुपये लाख रुपये	935.00 1836.00 1712.00
5	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ. दुग्धखरेदीची किंमत ब. दुग्धविक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	1304.00 1632.00
6	दुग्धव्यवसाय संघटना	अ. दुग्धखरेदीची किंमत ब. दुग्धविक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	0.00 0.00
7	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ. पकडलेली मासळी किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	812.00 947.00
8	मत्स्य व्यवसाय केंद्रीय संस्था	अ. पकडलेली मासळी किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	0.00 0.00
9	कृषि संस्था	अ. कसलेले क्षेत्र ब. उत्पादन	०० हेक्टर लाख रुपये	0.00 0.00
10	उपसा जलसिंचन संस्था	अ. भिजलेले क्षेत्र	०० हेक्टर	28.00
11	वन कामगार संस्था	अ. दिलेले कूपे ब. वनउत्पादन गुल्य	संख्या लाख रुपये	उ.ना. उ.ना.
12	घाऊक ग्राहक भंडारे	अ. खरेदी किंमत ब. विक्री किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	5167.00 5328.00
13	प्राथमिक ग्राहक भंडारे	अ. खरेदी किंमत ब. विक्री किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	4264.00 3625.00
14	कामगार कंत्राटदार संस्था	अ. वर्षातहाती घेतलेली कामे ब. हाती घेतलेल्या कामाची अदा किंमत क. दिलेली मजुरी	संख्या लाख रुपये लाख रुपये	738.00 41912.00 0.00
15	गृह निर्माण संस्था	अ. बांधलेल्या घराची/गाळयाची संख्या	संख्या	7812.00

टिप: वर्ष 99-2000 व 2000-01 ची माहिती प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यात देता आली नाही.

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र.6.15
जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31/3/2001 अखेर

(परिमाण टनामध्ये मुल्य हजारात)

अ. क्र.	कृषि उखपत्र बाजार समितीचे नांव	तहसिल	बाजारपेठांचा प्रकार	उप बाजारपेठांची संख्या	वाषिक आवक							
					गहू	ज्वारी	बाजरी	मका	परि-माण	मुल्य	परि-माण	मुल्य
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	नांदेड	नांदेड	प्राथमिक	2	7028	46911	6903	33294	2	10	25	116
2	मुदखेड	नांदेड	--"	0	946	6250	1548	6157	0	0	2	8
3	हदगाव	हदगाव	--"	7	897	5794	793	2978	0	0	0	0
4	किन्नवट	किन्नवट	--"	6	95	612	522	2300	0	0	0	0
5	भोकर	भोकर	--"	2	3107	20330	3610	13592	0	0	272	1049
6	उमरी	भोकर	--"	0	256	1692	958	3882	0	0	0	0
7	धर्माबाद	बिलोली	--"	2	394	2512	294	1864	28	101	0	0
8	कुडलवाडी	बिलोली	--"	3	20	130	30	179	0	0	0	0
9	नायगाव	बिलोली	--"	5	1740	10921	1145	3762	0	0	0	0
10	देगलूर	देगलूर	--"	4	307	1860	150	701	0	0	0	0
11	हानेगाव	देगलूर	--"	1	0	0	223	780	0	0	0	0
12	मुखेड	मुखेड	--"	4	178	925	126	383	0	0	0	0
13	कंधार	कंधार	--"	4	332	2098	846	4129	0	0	0	0
14	लोहा	लोहा	--"	11	613	4565	1393	5168	3	11	0	0
एकूण				51	15913	104600	18541	79151	33	122	299	1173

तक्ता क्र.6.15 पुढे चालू
जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31/3/2001 अखेर

(परिमाण टनामध्ये मुल्य हजारात)

अ. क्र.	कृषि उखपत्र बाजार समितीचे नांव	तहसिल	बाजारपेठांचा प्रकार	उप बाजारपेठांची संख्या	वाषिक आवक							
					तुर	हरभरा	उडिद	मुग	परि-माण	मुल्य	परि-माण	मुल्य
1	2	3	4	5	14	15	16	17	18	19	20	21
1	नांदेड	नांदेड	प्राथमिक	2	1467	20284	144	2055	590	10822	336	4708
2	मुदखेड	नांदेड	--"	0	257	3661	21	285	291	4874	80	951
3	हदगाव	हदगाव	--"	7	478	6789	138	1786	151	2575	146	2060
4	किन्नवट	किन्नवट	--"	6	292	4026	3	38	2	33	1	12
5	भोकर	भोकर	--"	2	1376	19237	375	5954	2727	49446	353	5112
6	उमरी	भोकर	--"	0	295	4215	20	271	1192	19334	124	1478
7	धर्माबाद	बिलोली	--"	2	561	7592	148	2149	6816	127179	321	4651
8	कुडलवाडी	बिलोली	--"	3	19	248	2	23	106	1773	29	405
9	नायगाव	बिलोली	--"	5	316	4118	39	513	1062	16777	175	2614
10	देगलूर	देगलूर	--"	4	1930	28182	129	1893	8627	117686	2393	37047
11	हानेगाव	देगलूर	--"	1	106	1521	0	0	119	2249	201	2935
12	मुखेड	मुखेड	--"	4	75	655	11	158	528	6014	79	886
13	कंधार	कंधार	--"	4	158	2149	22	305	225	3596	142	1876
14	लोहा	लोहा	--"	11	807	10980	35	487	309	5600	280	3838
एकूण				51	8137	113657	1087	15917	22745	367958	4660	68573

पुढे चालू..

तक्ता क्र.6.15 पुढे चालू
जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठाची माहिती 31/3/2001 अखेर

जिल्हा नांदेड		परिमाण टनामध्ये मुल्य हजारात)										
अ क्र	कृषि उत्पन्न बाजार समिती चे नांव	तहसिल	बाजार पेठ्या प्रकार	उप बाजार पेठाची संख्या	वार्षिक आवक							
					गूळ	कापूस	भुईमुग	करडई				
1	2	3	4	5	परि- माण	मुल्य	परि- माण	मुल्य	परि- माण	मुल्य	परि- माण	मुल्य
1	2	3	4	5	22	23	24	25	26	27	28	29
1	नांदेड	नांदेड	प्राथमिक	2	435	3197	766	11194	5594	84996	3	24
2	मुदखेड	नांदेड	--"	0	20	156	388	5736	1	14	0	0
3	हदगाव	हदगाव	--"	7	165	1561	8367	12941	116	1565	0	0
4	किनवट	किनवट	--"	6	0	0	73	1169	2	22	0	0
5	भोकर	भोकर	--"	2	0	0	587	8905	172	2372	0	0
6	उमरी	भोकर	--"	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	धर्माबाद	बिलोली	--"	2	0	0	0	0	80	911	0	0
8	कुंडलवाडी	बिलोली	--"	3	0	0	0	0	0	0	0	0
9	नायगाव	बिलोली	--"	5	0	0	519	7438	1014	16446	89	854
10	देगलूर	देगलूर	--"	4	0	0	0	0	0	0	0	0
11	हानेगाव	देगलूर	--"	1	0	0	0	0	0	0	0	0
12	मुखेड	मुखेड	--"	4	0	0	224	3232	0	0	0	0
13	कंधार	कंधार	--"	4	0	0	0	0	0	0	0	0
14	लोहा	लोहा	--"	11	5	34	0	0	725	10882	28	258
एकूण				51	625	4948	10927	16708	7704	117208	120	1136

8

तक्ता क्र.6.15 पुढे चालू
जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठाची माहिती 31/3/2001 अखेर

जिल्हा नांदेड		(परिमाण टनामध्ये मुल्य हजारात)									
अ क्र	कृषि उत्पन्न बाजार समिती चे नांव	तहसिल	बाजार पेठ्या प्रकार	उप बाजार पेठाची संख्या	वार्षिक आवक						
					तीळ	इतर	एकूण				
1	2	3	4	5	परि- माण	मुल्य	परि- माण	मुल्य	परि- माण	मुल्य	
1	2	3	4	5	30	31	32	33	34	35	
1	नांदेड	नांदेड	प्राथमिक	2	1	19	10294	78509	33588	296139	
2	मुदखेड	नांदेड	--"	0	0	0	182	1478	3736	29570	
3	हदगाव	हदगाव	--"	7	0	0	1568	13417	12819	167939	
4	किनवट	किनवट	--"	6	0	0	0	0	990	8212	
5	भोकर	भोकर	--"	2	0	0	909	11095	13488	137092	
6	उमरी	भोकर	--"	0	0	0	95	1066	2940	31938	
7	धर्माबाद	बिलोली	--"	2	2	30	8734	107008	17378	253979	
8	कुंडलवाडी	बिलोली	--"	3	0	0	0	0	206	2758	
9	नायगाव	बिलोली	--"	5	0	0	483	4254	6582	67697	
10	देगलूर	देगलूर	--"	4	0	0	73	1087	13609	188456	
11	हानेगाव	देगलूर	--"	1	0	0	0	0	649	7485	
12	मुखेड	मुखेड	--"	4	0	0	0	0	1224	12253	
13	कंधार	कंधार	--"	4	0	0	9	89	1734	14242	
14	लोहा	लोहा	--"	11	2	40	823	10090	5023	51953	
एकूण				51	5	89	23170	288093	113966	1269713	

आधार नांदेड जिल्हयातील सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समित्या.

तक्ता क्र.6.16

जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेले कर्ज 31/3/2000 अखेर

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात			
अ.क्र.	तहसिल	सावकारांची संख्या	व्यापाराना दिलेली कर्ज	व्यापाराव्यतिरिक्त दिलेली कर्ज	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	नांदेड	23	5473	708	6181
2	हदगाव	0	0	0	0
3	किनवट	0	0	0	0
4	भोकर	0	0	0	0
5	बिलोली	3	1516	69	1585
6	देगलूर	14	26946	1880	28826
7	मुखेड	3	6523	1859	8382
8	कंधार	0	0	0	0
9	लोहा	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		43	40458	4516	44974

त्रिप: वर्ष 2000-01 ची माहिती प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यास देता आली नाही.

आधार: जिल्हा उपनिबंधक कर्णकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र.7.1

सार्वजनिक अर्थ सहाय्यीत सस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची माहिती वर्ष 2000-2001.

जिल्हा नांदेड.

अ.क्र.	तहसिल	रुग्णालये	दवाखाने	प्रसूतीगृहे	प्रा.आ.केद्र	आ.उपकेद्र	डॉक्टर व वेद्य	परिचारिका
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	नांदेड	3	9	2	10	40	77	286
2	हदगाव	1	8	1	8	43	28	77
3	किन्नवट	3	5	3	14	92	47	131
4	भोकर	2	7	2	4	30	22	62
5	बिलोली	3	9	2	8	51	29	103
6	देगलूर	1	6	2	3	24	18	47
7	मुखेड	1	9	1	6	34	24	71
8	कंधार	1	5	2	5	31	15	53
9	लोहा	1	2	1	5	29	15	61
	जिल्हा एकूण	16	60	16	63	374	275	891

तक्ता क्र.7.1 पुढे चालू

सार्वजनिक अर्थ सहाय्यीत सस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची माहिती वर्ष 2000-2001

अ.क्र.	तहसिल	खाटाची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण(00)			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण(00)		
		एकूण	स्त्रिया साठी	मुलां साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
1	2	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	नांदेड	764	366	103	671	810	373	2048	2345	1211
2	हदगाव	76	40	12	93	127	57	223	312	178
3	किन्नवट	178	103	22	64	89	56	598	608	498
4	भोकर	92	43	14	66	84	37	547	537	443
5	बिलोली	122	70	19	89	73	38	602	694	496
6	देगलूर	52	32	6	72	65	16	189	232	69
7	मुखेड	74	38	11	106	78	37	266	271	212
8	कंधार	58	28	7	55	75	41	282	356	172
9	लोहा	60	35	6	56	76	67	299	312	204
	जिल्हा एकूण	1476	755	200	1272	1477	722	5054	5667	3483

- आधार १) जिल्हा शल्य.चिकित्सक सामान्य रुग्णालय नांदेड.
 २) अश्विनाता आयुर्वेदिक रुग्णालय नांदेड.
 ३) जिल्हा आरोग्य अधिकारी जि.प.नांदेड.
 ४) आरोग्य अधिकारी महानगर पालिका नांदेड.
 ५) मुख्याधिकारी नगर परिषद सर्व.

तक्ता क्र. 7.2

नोदणी केलेल्या जन्म मृत्युची संख्या 2000

जिल्हा नांदेड											
अ.क्र.	तहसिल	एकूण ग्रामीण	नोदलेल्या जन्माची संख्या			नोदलेल्या मृत्युची संख्या			बाल मृत्युची संख्या		
			पुरुष	स्त्रि	एकूण	पुरुष	स्त्रि	एकूण	पुरुष	स्त्रि	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	नांदेड	एकूण	8334	7615	15949	2257	1354	3611	3	18	21
		ग्रामीण	739	654	1393	249	168	417	3	18	21
2	हदगाव	एकूण	1759	1499	3258	492	381	873	14	19	33
		ग्रामीण	1448	1199	2647	442	354	796	14	19	33
3	किन्नवट	एकूण	1451	1390	2841	417	265	682	26	26	52
		ग्रामीण	1388	1124	2512	369	246	615	26	26	52
4	भोकर	एकूण	1293	1090	2383	443	287	730	13	14	27
		ग्रामीण	972	773	1445	403	266	669	13	12	25
5	बिलोली	एकूण	1233	1117	2350	410	253	663	16	20	36
		ग्रामीण	586	536	1122	254	171	425	15	11	26
6	खेगलूर	एकूण	1871	1676	3547	491	270	761	13	16	29
		ग्रामीण	724	598	1322	322	197	519	12	12	24
7	मुखेड	एकूण	926	875	1801	363	239	602	13	16	29
		ग्रामीण	826	790	1616	304	220	524	13	15	29
8	कंधार	एकूण	1302	1130	2432	327	226	553	15	9	24
		ग्रामीण	875	736	1611	280	180	460	11	6	17
9	लोहा	एकूण	906	845	1751	253	154	407	10	9	19
		ग्रामीण	520	398	918	170	111	281	8	8	16
	जिल्हा	एकूण	19075	17237	36312	5453	3429	8882	123	147	270
	वेरीज	ग्रामीण	8078	6808	14886	2793	1913	4706	115	128	243

आधार :- आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे

तक्ता क्रमांक 7.3

विविध कारणानुसार मृत्युची संख्या 2000

जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	आजाराचे नाव	मृत्युची संख्या
1	2	3
1	हिवताप	0
2	पटकी	0
3	देवी	0
4	क्षय	132
5	न्यूमोनीया	40
6	अमाश, अतीसार, गैस्टर	7
7	-हृदय विकार	796
8	विषमज्वर	14
9	कर्करोग	132
10	श्वसन क्रियेसंबंधी	161
11	अपघात	
	अ) आत्महत्या	69
	ब) रहदारी-वाहतूक	17
	क) इतर अपघात	463
12	इतर कारणे	7051
	एकूण मृत्यु	8882

आधार :- आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

तक्ता क्र.7.4

माता बाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी वर्ष 2000-2001

जिल्हा नांदेड											
अक्र.	तहसिल	बाब	त्रिगुणी लस व डोस	पोलीयो	बीसीजी	गोवर	द्विगुणी (डीटी)	विषम ज्वर	घनुवत लस 10वर्ष स्त्रिया	16वर्ष गरोदर	लस
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	नंदेड	एकूण	17888	17910	17648	16968	14454	0	14468	13852	18904
		ग्रामीण	9379	9380	9461	9305	9339	0	9225	7295	9100
2	हदगांव	एकूण	7979	7985	8110	8052	6980	0	6510	5830	7690
		ग्रामीण	7374	7390	7415	7310	6344	0	6196	5687	7274
3	किन्नवट	एकूण	8292	8298	8535	8330	6910	0	5844	5890	7510
		ग्रामीण	6808	6808	6965	6880	5796	0	5695	5560	7067
4	भोकर	एकूण	6256	6265	6382	6510	4973	0	4930	3850	5633
		ग्रामीण	4209	4280	4338	4218	3911	0	4533	3694	4582
5	बिलोली	एकूण	11556	11636	12750	10018	7485	0	9953	7880	10068
		ग्रामीण	8790	8795	8858	8830	7724	0	9539	7517	8863
6	देगलूर	एकूण	5495	5505	5631	5480	5090	0	6290	5250	4910
		ग्रामीण	4014	4015	4185	4010	3868	0	5233	4822	4254
7	मुखेड	एकूण	5949	5985	6110	5919	5715	0	5730	4710	6890
		ग्रामीण	5463	5483	5595	5220	5296	0	4848	4514	5763
8	कंधार	एकूण	5554	5560	5690	5535	4923	0	4375	4380	6410
		ग्रामीण	4354	4360	4392	4328	4157	0	4334	4290	4894
9	लोहा	एकूण	7051	7090	7453	6960	6278	0	5610	5560	7684
		ग्रामीण	5409	5428	5562	5425	5211	0	5575	5363	6214
जिल्हा		एकूण	76020	76234	78309	73772	62808	0	63710	57202	75699
बेरीज		ग्रामीण	55800	55939	56771	55526	51646	0	55178	48742	58011

आधार जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड

तक्ता क्र.7.5

जिल्हयातील कुटुंब नियोजन केंद्राची संख्या वर्ष 2000-2001

जिल्हा नांदेड									
		एकूण	31/3/01 रोजी	निजीजीकरण केलेल्यांची संख्या				लघुपध्दती	जननक्षम जोडप्यांची
		ग्रामीण	असले	जी.के.संख्या	पुरुषनसंबंदी	स्त्रिनसंबंदी	एकूणनसंबंदी	IUD संख्या	संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	नांदेड	एकूण	12	1	6711	6712	3163	118668	
		ग्रामीण	9	1	2625	2626	999	48981	
2	हदगांव	एकूण	8	0	2650	2650	863	46229	
		ग्रामीण	7	0	2193	2193	772	43739	
3	किन्नवट	एकूण	17	1	2400	2401	922	52223	
		ग्रामीण	16	1	2348	2349	851	49377	
4	भोकर	एकूण	5	0	1408	1408	491	32283	
		ग्रामीण	4	0	1241	1241	460	22163	
5	बिलोली	एकूण	10	0	8051	3051	980	60290	
		ग्रामीण	7	0	2794	2794	974	54198	
6	देगलूर	एकूण	4	1	1579	1580	600	29266	
		ग्रामीण	3	1	1048	1249	473	22355	
7	मुखेड	एकूण	8	0	1843	1843	740	38092	
		ग्रामीण	7	0	1581	1581	675	34289	
8	कंधार	एकूण	6	0	1780	1780	603	30484	
		ग्रामीण	5	0	1333	1333	533	27559	
9	लोहा	एकूण	5	0	1860	1860	695	33125	
		ग्रामीण	4	0	1697	1697	585	23271	
जिल्हा		एकूण	75	3	23282	23285	9057	440960	
बेरीज		ग्रामीण	62	3	17060	17063	6322	325932	

आधार जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड

तक्ता क्रमांक ३.१

२००१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता

जिल्हा नांदेड		साक्षरताची संख्या (हजारात)								
अ. क्र.	तालुका	ग्रामीण			नागरी			एकूण		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१	म्हुर	३१७१८	२०७६२	५२४३०	०	०	०	३१७१८	२०७६२	५२४३०
		(८५.३३)	(५९.१७)	(७२.६३)	०	०	०	(८५.३३)	(५९.१७)	(७२.६३)
२	किनवट	६२५२९	३८०७७	१००६०६	९१५४	६९४१	१६०९५	७१६८३	४५०१८	११६७०१
		(७९.१४)	(५०.२०)	(६४.९६)	(८४.०२)	(६६.३८)	(७५.३९)	(७९.७३)	(५२.१६)	(६६.२२)
३	हिमायतनगर	२८३१६	१७४११	४५७२७	०	०	०	२८३१६	१७४११	४५७२७
		(७४.८०)	(४८.२८)	(६१.८६)	०	०	०	(७४.८०)	(४८.२८)	(६१.८६)
४	हादगाव	७०२३०	४४६४६	११४८७६	८३९७	६१७८	१५०७५	७९१२७	५०८२४	१२९९५१
		(८०.९७)	(५५.४२)	(६८.६७)	(८७.५९)	(६५.८१)	(७७.१३)	(८१.६६)	(५६.५०)	(६९.५५)
५	आर्धापूर	३३१३१	२०७०१	५३८३२	०	०	०	३३१३१	२०७०१	५३८३२
		(७८.३४)	(५१.८८)	(६५.५०)	०	०	०	(७८.३४)	(५१.८८)	(६५.५०)
६	नांदेड	५६५५९	३६५६८	९३१२७	१७३८८४	१३०८८०	३०४७६४	२३०४४३	१६७४४८	३९७८९१
		(८१.०३)	(५६.१७)	(६९.०३)	(८९.३२)	(७३.९१)	(८१.८२)	(८७.१३)	(६८.९४)	(७८.४२)
७	मुदखेड	२५४१९	१४८०६	४०२२५	६५७६	४३३३	१०९०९	३१९९५	१९१३९	५११३४
		(७५.७८)	(४५.९३)	(६१.१५)	(७९.८८)	(५८.९९)	(७०.०३)	(७६.५९)	(४८.३५)	(६२.८५)
८	भोकर	४०४४१	२४३४५	६४७८६	०	०	०	४०४४१	२४३४५	६४७८६
		(७९.६१)	(४९.९८)	(६५.१०)	०	०	०	(७९.६१)	(४९.९८)	(६५.१०)
९	उमरी	२३४८२	१३५८९	३७०७१	४३६५	२९४३	७३०८	२७८४७	१६५३२	४४३७९
		(७४.४५)	(४४.१६)	(५९.४९)	(८९.५२)	(६४.३६)	(७७.३४)	(७४.४७)	(४६.७७)	(६१.८४)
१०	धर्माबाद	१७४६६	१०२५१	२७७१७	१०४२८	७०६०	१७४८८	२७८९४	१७३११	४५२०५
		(७३.६२)	(४३.५२)	(५८.६२)	(७९.९८)	(५५.८४)	(६८.१०)	(७५.८८)	(४७.८२)	(६१.९६)
११	बिलोली	४०३६२	२३२६७	६३६२९	८६६१	५७०८	१४३६९	४९०२३	२८९७५	७७९९८
		(७४.०३)	(४४.७३)	(५९.७३)	(७३.२३)	(४९.३९)	(६१.४५)	(७३.८९)	(४५.५९)	(६०.०४)
१२	नायगांव(खैर)	५५७३८	३२८०९	८८५४७	०	०	०	५५७३८	३२८०९	८८५४७
		(८०.१०)	(४९.८०)	(६५.३६)	०	०	०	(८०.१०)	(४९.८०)	(६५.३६)
१३	लोहा	६६३५८	३८९३९	१०५२९७	७७६६	५३८७	१३१५३	७४१२४	४४३२६	११८४५०
		(८२.३९)	(५१.१६)	(६७.२१)	(८९.०५)	(६५.३६)	(७७.५४)	(८३.०४)	(५२.५४)	(६८.२२)
१४	कंधार	६५९९६	३७४४५	१०३७४१	८०४०	५४६३	१३५०३	७४०३६	४३२०८	११७२४४
		(८२.०८)	(५०.३४)	(६६.७६)	(८६.१७)	(६५.६६)	(७६.५०)	(८२.५०)	(५१.८७)	(६७.७५)
१५	मुखेड	७३५०९	४५६३४	११९१४३	९५९७	६७०८	१६३०५	८३१०६	५२३४२	१३५४४८
		(७८.९४)	(५१.६५)	(६५.६५)	(८६.११)	(६३.१८)	(७४.९२)	(७९.७०)	(५२.८९)	(६६.९८)
१६	देगलूर	४९६६५	३०३५०	८००१५	१७९८४	१२८२९	३०८१३	६७६४९	४३१७९	११०८२८
		(७५.७८)	(४८.३४)	(६२.३६)	(८५.३७)	(६४.१२)	(७५.०१)	(७८.११)	(५२.१५)	(६५.४३)
	जिल्हा बेरीज	४७०९१९	४४९९००	११९०८१९	२६५३५२	१९४४३०	४५९७८२	१००६२७१	६४४३३०	१६५०६०१
		(७९.१४)	(५०.६७)	(६५.२८)	(८७.३०)	(६९.२१)	(७८.६१)	(८१.१४)	(५५.१२)	(६८.५२)

टिप - १) साक्षरतेची टक्केवारी एकूण लोकसंख्येमध्ये ० ते ६ वयोगटातील लोकसंख्या वजा करून आलेल्या लोकसंख्येवर देण्यात आलेली आहे.

२) कसातील आकडे साक्षरतेची टक्केवारी दर्शविताना.

आधार - २००१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक 8.2

शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 1999-2000

जिल्हा नांदेड

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक संख्या			विद्यार्थी संख्या	प्रती शिक्षक विद्यार्थी संख्या	
			एकूण	रकाना 4 पेकी शिक्षिका	प्रशिक्षित त			रकाना 6 पेकी शिक्षिका
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	प्राथमिक शाळा	503	503	503	उ.ना.	उ.ना.	13027 (6047)	26
2	प्राथमिक शाळा							
1)	कनिष्ठ प्राथमिक शाळा	1160	3199	784	2969	727	118426 (58983)	37
2)	उच्च प्राथमिक शाळा	1138	7204	1507	6806	1401	328117 (160758)	46
	एकूण (1+2)	2298	10403	2291	9775	2128	446543 (219741)	43
3	माध्यमिक शाळा	312	3813	640	3748	627	140779 (61816)	37
4	उच्च माध्यमिक शाळा	88	2313	327	2293	323	95158 (36413)	41
5	सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये (कला शास्त्र, वाणिज्य)	37	967	105	967	105	27276 (7409)	28
	जिल्हा एकूण	3238	17999	3866	16783	3183	722783 (331426)	40

टिप : कसातील आकडे मुलींची संख्या दर्शविताना
आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे

तक्ता क्रमांक 8.3

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरानिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 1999-2000

जिल्हा नांदेड

(30-9-99 रोजी)

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या							
		पूर्व प्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक		सा. शिक्षणाची महाविद्यालये	
1	2	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	पूर्व प्राथमिक	13027	6047	0	0	0	0	0	0
2	इयत्ता 1 ते 4	0	0	350064	172420	20953	9096	0	0
3	इयत्ता 5 ते 7	0	0	96479	47321	78257	34641	0	0
4	इयत्ता 8 ते 10	0	0	0	0	109967	45382	0	0
5	इयत्ता 11 व 12	0	0	0	0	26760	9110	11804	3302
6	उच्च माध्यमिक	0	0	0	0	0	0	15472	4107
	जिल्हा एकूण	13027	6047	446543	219741	235937	98229	27276	7409

तक्ता क्रमांक 8.3 पुढे चालू

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 1999-2000

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	विद्यार्थ्यांची संख्या								
		एकूण		अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		विमुक्त जाती		
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	पूर्व प्राथमिक	13027	6047	0	0	0	0	0	0	0
2	इयत्ता 1 ते 4	371017	181516	92686	45271	46003	21319	37669	18241	
3	इयत्ता 5 ते 7	174736	81962	53500	25471	22534	10248	16851	7441	
4	इयत्ता 8 ते 10	109967	45382	27029	11143	10391	3937	7656	2661	
5	इयत्ता 11 व 12	38564	12412	8690	2674	3003	857	2606	543	
6	उच्च माध्य.नंतर	15472	4107	3345	801	909	192	675	86	
	जिल्हा एकूण	722783	331426	185250	85380	82840	36553	65457	28972	

तक्ता क्रमांक 8.3 पुढे चालू

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 1999-2000

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	विद्यार्थ्यांची संख्या					
		भटक्या जमाती		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	19	20	21	22	23	24
1	पूर्व प्राथमिक	0	0	0	0	0	0
2	इयत्ता 1 ते 4	38916	18613	37422	18248	252696	121692
3	इयत्ता 5 ते 7	19933	9309	21448	10037	134266	62506
4	इयत्ता 8 ते 10	10957	4273	12121	5128	68154	27142
5	इयत्ता 11 व 12	3764	972	3665	1263	21728	6309
6	उच्च माध्य.नंतर	1394	253	1543	473	7866	1805
	जिल्हा एकूण	74964	33420	78199	35149	484710	218454

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

तक्ता क्र.8.4

इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 1999-2000

जिल्हा नांदेड

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या									
			अनु.जाती		अनु.जमाती		विमुक्त जाती		भटक्या जमाती		इतर	
			एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	6	120	32	31	9	47	4	41	4	87	33
2	विधी महाविद्यालये	2	160	19	11	2	46	16	18	5	32	8
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	1	36	9	19	1	19	5	1	0	30	6
4	आयुर्वेदिक महाविद्यालये	1	38	21	17	7	28	11	8	2	47	26
5	होमीयोपथीक	1	14	7	1	0	2	1	2	0	6	4
6	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
7	इतर											
	अ) तंत्रनिकेतन	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ब) आय.टी.आय.	13	365	72	182	12	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	348	25
	क) डि.एड.	7	99	44	114	52	73	30	33	13	101	67
	ड) जी.सी.डी.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ई) औषध निर्माण पदविका	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.

तक्ता क्रमांक 8.4 पुढे चालू

इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 1999-2000

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	विद्यार्थ्यांची संख्या							
		एकूण मागासवर्गीय		विगर मागास		एकूण विद्यार्थी		एकूण शिक्षक	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	326	82	192	72	518	154	53	21
2	विधी महाविद्यालये	267	50	323	53	590	103	23	2
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	105	21	171	66	276	87	103	15
4	आयुर्वेदिक महाविद्यालये	138	67	122	63	260	130	43	5
5	होमीयोपथीक	25	12	105	52	130	64	24	9
6	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
7	इतर								
	अ) तंत्रनिकेतन	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ब) आय.टी.आय.	895	109	926	98	1821	207	199	6
	क) डि.एड.	420	206	340	196	760	402	53	3
	ड) जी.सी.डी.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ई) औषध निर्माण पदविका	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.

1 उच्च शिक्षण संचालनालय पुणे

2 तंत्र शिक्षण संचालनालय पुणे

तक्ता क्र. 8.5

आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती 1999-2000

प्रारंभिक		लाभार्थ्यांची संख्या						एकूण	प्रत्यक्ष खर्च
कनिष्ठ महाविद्यालये ११, व १२ वी	उच्चशिक्षण	अभि. यांत्रिकी महाविद्यालये	वैद्यकीय महाविद्यालये	इतर महाविद्यालये	इतर संस्था	इतर संस्था	एकूण	रु.हजारात	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	0	21160	4965	0	0	0	3870	29995	5360

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

तक्ता क्र 8.6

प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 2000-2001

जिल्हा : नांदेड		रु.हजारात							
अ. क्र	यंत्रणा	योजनेतर				योजनांतर्गत			
		आवृत्ती	बांधकाम अनुदान व्यतीरिक्त अनावृत्ती खर्च	बांधकाम अनुदान व्यतीरिक्त अनावृत्ती खर्च	एकूण	आवृत्ती	बांधकाम अनुदान व्यतीरिक्त अनावृत्ती खर्च	बांधकाम अनुदान व्यतीरिक्त अनावृत्ती खर्च	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	जिल्हा परिषद	899553	0	0	899553	35629	7361	0	42990
2	नगरपरिषद	0	0	0	0	0	0	0	0
3	कटक मंडळ	0	0	0	0	0	0	0	0
4	महानगर पालिका	0	8000	0	8000	0	0	0	0
5	बांधकाम अनुदान व्यतीरिक्त इतरखर्च	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		899553	8000	0	907553	35629	7361	0	42990

तक्ता क्र 8.6 पुढे चालू

प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 2000-2001

जिल्हा : नांदेड		रु.हजारात			
अ. क्र	यंत्रणा	एकूण खर्च		एकूण	
		आवृत्ती	बांधकाम अनुदान व्यतीरिक्त अनावृत्ती खर्च	बांधकाम अनुदान व्यतीरिक्त अनावृत्ती खर्च	एकूण
1	2	11	12	13	14
1	जिल्हा परिषद	935182	7361	0	942543
2	नगरपरिषद	0	0	0	0
3	कटक मंडळ	0	0	0	0
4	महानगर पालिका	0	8000	0	8000
5	बांधकाम अनुदान व्यतीरिक्त इतरखर्च	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		935182	15361	0	950543

आधार : शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य पुणे

- शिक्षण उपसंचालक, औरंगाबाद
- शिक्षणाधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड.

तक्ता क्रमांक : 8.7

जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालय) तांत्रिक शाळा (आठवी ते बारावी) 2000-2001
जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	बाब	परिमाण	माहिती
1	2	3	4
1	शाळांची संख्या	संख्या	47
2	पटावरील संख्या अ) मुले ब) मुली	संख्या संख्या	3813 659
	एकूण (अ व ब)	संख्या	4472
	एकूण खर्च	रु.हजारत	98662

आधार :- जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 8.8

जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे 2000-2001.

जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	तहसिल	प्रौढ शिक्षण केंद्राची संख्या	पटावरील उमेदवाराची संख्या
1	2	3	4
1	नांदेड		
2	हदगाव		
3	किनवट		
4	भोकर		
5	बिलोली	— निरंक —	— निरंक —
6	देगलूर		
7	मुखेड		
8	कच्चार		
9	लोहा		
	जिल्हा एकूण	निरंक	निरंक

टिप :- 1997-98 या वर्षी प्रौढ शिक्षण केंद्रे बंद झाली आहेत.

आधार :- जिल्हा प्रौढ शिक्षणाधिकारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 8.9

शिक्षणाकरिता प्रशिक्षण संस्था 1999-2000

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	बाब	परिमाण	माहिती
1	2	3	4
1	शिक्षणाकरिता प्रशिक्षण संस्था संख्या		
	अ. पदवीस्तर	संख्या	6
	ब. पदवीपूर्व स्तर	संख्या	8
	क. शाळा स्तर	संख्या	0
2	पटावरील संख्या		
	अ. पदवीस्तर	संख्या	518
	ब. पदवीपूर्व स्तर	संख्या	820
	क. शाळा स्तर	संख्या	0
3	एकूण खर्च (रुपये)		
	अ. पदवीस्तर	रुपये	उ.ना.
	ब. पदवीपूर्व स्तर	रुपये	उ.ना.
	क. शाळा स्तर	रुपये	उ.ना.

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

तक्ता क्रमांक 9.1 (अ)

रेल्वे मार्गाची लांबी (31 मार्च 2001 या वर्षाअखेर)

जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	रेल्वे मार्ग	लांबी किलोमीटरमध्ये
1	2	3
1	1) ब्रॉडगेज	37
	2) दुहेरी	0
	3) तीहेरी व अर्धीक	0
2	मीटर गेज	171
3	नेरो गेज	0
	एकूण रेल्वे मार्ग	208

आधार - स्टेशन मास्तर, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 9.1 (ब)

रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी (31 मार्च 2001 या दिवशीची)

जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	तालुका	रेल्वे स्थानकाचे नाव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वे क्षेत्र विभाग
1	2	3	4	5
1	नांदेड	नांदेड	ब्रॉडगेज	दक्षीण मध्य रेल्वे
		वानेगाव	--''--	--''--
		लिबगाव	--''--	--''--
		मुगट	--''--	--''--
		प्राथरड	--''--	--''--
		मुदखेड	--''--	--''--
2	हदगाव	हदगाव रोड	मीटर गेज	--''--
		जळगाव	--''--	--''--
		हिमायतनगर	--''--	--''--
		जिरोणा	--''--	--''--
3	किन्नवट	किन्नवट	--''--	--''--
		सहस्त्रकुंड	--''--	--''--
		माहीबा	--''--	--''--
		धानोरा	--''--	--''--
		सावरी	--''--	--''--
		बोथरोड	--''--	--''--
		अंबाडी	--''--	--''--
		वीर	--''--	--''--
		किन्नवट	--''--	--''--
		शेळगाव	--''--	--''--
		उमरी	--''--	--''--
		जांबळी	--''--	--''--
		बेबरी	--''--	--''--
		थेरबन	--''--	--''--
		देवठाना	--''--	--''--
5	बिलोली	धर्माबाद	--''--	--''--
		समराळा	--''--	--''--
		करखेली	--''--	--''--
		बोळसा	--''--	--''--
6	देगलूर	0	0	0
7	मुखेड	0	0	0
8	कंधार	0	0	0
9	सोहा	0	0	0
	जिल्हा एकूण	29	0	0

आधार :- रेल्वे स्टेशन मास्तर, नांदेड

तक्ता क्रमांक 9.2

प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्याची लांबी 31 मार्च 2001 अखेर

जिल्हा नांदेड		लांबी कि.मी.मध्ये							
अ.क्र.	बाब	रस्त्याचा प्रकार							
		राष्ट्रीय महा मार्ग	प्रमुख राज्य महा मार्ग	राज्य महा मार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्त	इतर जिल्हा रस्त	खंडया- तील रस्त	इतर योजने- तर	एकूण रस्त्याची लांबी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	<u>सिमेंट कोक्रीट</u>								
	अ) सा.बा.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	0	0	0
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	149.35	149.35
2	<u>डांबरी</u>								
	अ) सा.बा.वि.	0	290.10	1002.70	699.40	8.50	0	0	2000.70
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	804.40	514.20	935.50	0	2254.10
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	121.64	121.64
3	<u>खडीचे</u>								
	अ) सा.बा.वि.	0	0	28.50	138.70	3.00	0	0	170.20
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	782.70	659.05	2222.69	0	3664.44
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	126.13	126.13
4	<u>इतर माल वापरून केलेले</u>								
	अ) सा.बा.वि.	0	0	29.70	7.00	0	0	0	36.70
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	93.50	60.25	609.00	0	762.75
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	0	0
5	<u>इतर</u>								
	अ) सा.बा.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	0	0	0
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	111.25	111.25
6	<u>एकूण लांबी</u>								
	अ) सा.बा.वि.	0	290.10	1060.90	845.10	11.50	0	0	2207.60
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	1680.60	1233.50	3767.19	0	6681.29
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	508.37	508.37
	<u>जिल्हा एकूण</u>	0	290.10	1060.90	2525.70	1245.00	3767.19	508.37	9397.26

आधार :- १)अधिकृत अभियंता सा.बा.वि.नांदेड. २) म.न.पा व-सर्व न.पा.नांदेड.

तक्ता क्रमांक 9.3

राज्यात असलेली मोटार वाहनांची संख्या (31 मार्च 2001 अखेर)

जिल्हा	नांदेड.		
अ.क्र.	बाब		संख्या
1	2		3
1	मोटार सायकली,स्कूटर्स/मोपेड इत्यादी		48490
2	मोटारी/जीएस/स्टेज वॅग्स		6091
3	टॅक्सी कॅबजेस		142
4	स्वयंचलीत रीक्शा		
	१) खाजगी		160
	२) सार्वजनिक		5448
5	स्टेट कॅरेजेस		
	१) डिझेलवर चालणा-या		409
	२) पेट्रोलवर चालणा-या		0
	कंत्राटी वाहने		
	१) डिझेलवर चालणा-या		13
	२) पेट्रोलवर चालणा-या		0
6	मालमोटारी - खाजगी वाहने		
	१) डिझेलवर चालणा-या		173
	२) पेट्रोलवर चालणा-या		0
	मालमोटारी - सार्वजनिक वाहने		
	१) डिझेलवर चालणा-या		5345
	२) पेट्रोलवर चालणा-या		0
7	रुग्णवाहीका		38
8	शाळेच्या बसेस		24
9	खाजगी सेवा देणारी वाहने (अनुयात)		24
10	जोड वाहने		2150
11	ट्रॅक्टर्स		2042
12	इतर		3
	जिल्हा एकूण		70552

आधार : प्रादेशिक परीवहन अधिकारी, औरंगाबाद.

तक्ता क्रमांक 9.4

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक आकडेवारी 2000-2001 वर्षाकरीता

जिल्हा	नांदेड.		
अ.क्र.	बाब		उपक्रमाचे नाव
1	2		म.रा.मार्ग प.म.नांदेड
1	2		3
1	वर्षाअखेरीस मार्गाची संख्या		443
2	मार्गाची एकूण लांबी (कि.मी.)		35206
3	मार्गाची सरासरी लांबी (कि.मी.)		79.47
4	वर्षातील अस्तीत्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या		483
5	रस्त्यावर धावणा-या बसगाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या		449
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी (लाखात)		2.05
7	वाहतूकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न रु.हजार		582419
8	दर प्रवाशामागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न (पैशामध्ये) दरदिवशी		778

आधार - विभागीय नियंत्रक महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ विभाग, नांदेड.

महत्त्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना मे व डिसेंबर 2000 या वर्षाकरिता

जिल्हा नांदेड		जलदगती वाहने					मंदगती वाहने			दर	
पृष्ठ	रस्त्याची रुंदी	कार जिप्स	बस गाड्या	माल मोटारी	मोटार सायकल स्कूटर्स	एकूण 3 ते 6	जनावरा कडून ओढली जाणारी	सायकल वाहने	इतर वाहने	एकूण 8 ते 10	दिवशी सरासरी वाहन भार
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
मार्गाचे नांव मुंबई-अहमदाबाद-बीड-नांदेड-जगदलपूर मुख्य राज्य महामार्ग क्र 2											
डांबरी	1 लांबी	किमी	522/00	जवळपासचे खेडे /शहर लोहा जंक्शन							
	7.00	969	83	374	301	1727	12	176	168	356	5471
डांबरी	2 लांबी	किमी	352/00	जवळपासचे खेडे /शहर सोनखेड							
	7.00	1356	461	967	534	3318	156	280	0	436	17560
डांबरी	3 लांबी	किमी	334/00	जवळपासचे शहर /शहर लातूर फाटा							
	7.00	878	261	114	607	1860	84	579	152	815	16973
डांबरी	4 लांबी	किमी	559/00	जवळपासचे खेडे /भोकर फाटा							
	7.00	667	304	1361	739	3071	235	82	95	412	16723
डांबरी	5 लांबी	किमी	592/600	जवळपासचे खेडे /शहर भोकर विश्रामगृह							
	7.00	1068	202	859	985	3144	132	1054	0	1186	13304
डांबरी	5 लांबी	किमी	515/00	जवळपासचे खेडे /शहर राहटी							
	7.00	874	63	1174	590	2701	296	180	0	476	14869
मार्गाचे नांव रत्नागिरी-कोल्हापूर-सोलापूर-लातूर-नांदेड-यवतमाळ-वर्धा-नागपूर प्र.रा.म.मार्ग 3											
डांबरी	1 लांबी	किमी	270/00	जवळपासचे शहर /हादगाव जंक्शन							
	5.50	1126	440	1223	1164	3953	216	911	105	1232	19804
डांबरी	2 लांबी	किमी	317/500	जवळपासचे शहर /आर्धापूर फाटा							
	7.00	1025	768	1866	1496	5155	223	501	256	980	28447
डांबरी	3 लांबी	किमी	387/00	जवळपासचे शहर /मालेगाव							
	5.50	272	178	922	368	1740	178	266	0	444	12224
मार्गाचे नांव औरंगाबाद-जालना-परभणी-वसमत-नांदेड-देगलूर-हैद्राबाद म.रा. महामार्ग क्र 6											
डांबरी	1 लांबी	किमी	435/00	जवळपासचे शहर /वसमत फाटा							
	7.00	1145	185	1788	929	4048	133	266	1	400	21653
डांबरी	2 लांबी	किमी	271/00	जवळपासचे शहर /धनेगाव जंक्शन							
	7.00	1153	470	1513	1498	4634	501	764	212	1477	26030
डांबरी	3 लांबी	किमी	228/00	जवळपासचे शहर /नरसी							
	5.50	1116	372	2553	836	4877	663	343	0	1006	26730
डांबरी	4 लांबी	किमी	196/400	जवळपासचे शहर /खेडे-देगलूर							
	5.50	1344	618	1374	1064	4400	442	839	0	1281	24100
मार्गाचे नांव शहापूर-संगमनेर-शेगाव-माजलगाव-पाथरी-पुर्णा-नांदेड-मुदखेड-धर्माबाद राज्य महामार्ग क्र 44											
डांबरी	1 लांबी	किमी	3/00	जवळपासचे शहर /खेडे-वाडी बु.							
	5.50	2004	219	1459	2217	5899	135	2530	34	2699	22680
डांबरी	2 लांबी	किमी	0/0,10/0	जवळपासचे शहर /खेडे-वाजेगाव							
	7.00	889	99	1501	486	2975	34	837	0	871	16047
डांबरी	3 लांबी	किमी	8/500	जवळपासचे शहर /शेलगाव							
	3.70	184	16	396	58	654	566	117	0	883	4227
डांबरी	4 लांबी	किमी	2/00	जवळपासचे शहर /गोरठा							
	3.70	366	21	550	128	1065	418	298	16	732	5631
डांबरी	5 लांबी	किमी	13/800	जवळपासचे शहर /यताळ							
	3.70	218	7	315	190	730	209	142	0	351	3604
मार्गाचे नांव शेगापूर-उदगीर-देगलूर-राज्य महामार्ग क्र 168											
डांबरी	1 लांबी	किमी	25/0	जवळपासचे शहर /खेडे-मुक्रमाबाद							
	3.75	775	55	908	356	2094	286	424	58	768	10542
डांबरी	2 लांबी	किमी	0/0	जवळपासचे शहर /खेडे-देगलूर							
	3.75	887	211	924	645	2667	259	773	0	1032	12724

तक्ता क्र.9.5 पुढे चालू
महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना मे व डिसेंबर 2000 या वर्षाकरिता

जिल्हा नावेड.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
मागाचे नांव कन्नड-सिल्लोड-देऊळगाव राजा-लोणार-वाशिम-पुसद-महागाव-सारखणी-मांडवी ते जिल्हा हद्द राज्य महामार्ग क्र.183												
डांबरी	1 लांबी	किमी	19/600	जवळपासचे शहर /खेडे-वोनोळा								
डांबरी	3.70	180	32	235	257	704	153	380	1	534	2995	
डांबरी	2 लांबी	किमी	2/800	जवळपासचे शहर /खेडे-दहली फाटा								
डांबरी	3.70	1496	142	1708	426	3772	384	0	0	384	16787	
डांबरी	3 लांबी	किमी	21/200	जवळपासचे शहर /खेडे-मांडवी								
डांबरी	5.50	394	69	1340	436	2239	955	341	0	1296	14301	
डांबरी	4 लांबी	किमी	33/300	जवळपासचे शहर /खेडे-पिंपळगाव								
डांबरी	5.50	284	71	1437	435	2227	951	427	0	1378	14991	
मागाचे नांव वादूर-अर्धापूर-तामसा-निर्मल राज्य महामार्ग क्र.220												
डांबरी	1 लांबी	किमी	0/00	जवळपासचे शहर /खेडे-आर्धापूर								
डांबरी	3.75	854	51	782	357	2044	243	66	0	309	9985	
डांबरी	2 लांबी	किमी	32/400	जवळपासचे शहर /खेडे-तामसा								
डांबरी	3.75	595	114	351	294	1354	434	233	556	1223	5380	
डांबरी	3 लांबी	किमी	55/300	जवळपासचे शहर /खेडे-सोनारी फाटा								
डांबरी	3.75	223	69	201	218	711	218	222	0	440	3553	
डांबरी	4 लांबी	किमी	18/00	जवळपासचे शहर /खेडे-कोसमेट								
डांबरी	3.75	208	28	246	222	704	349	198	277	824	3657	
मागाचे नांव कंधार-जांब -उदगीर राज्य महामार्ग क्र.222												
डांबरी	जवळपासचे शहर/खेडे											
डांबरी	3.75	279	13	287	230	809	143	140	13	296	3650	
मागाचे नांव लोहा-कंधार-मुखेड-खानापूर-कारला राज्य महामार्ग क्र.223												
डांबरी	1 लांबी	किमी	12/00	जवळपासचे शहर/खेडे कंधार								
डांबरी	5.50	728	203	558	404	1993	173	252	19	444	8627	
डांबरी	2 लांबी	किमी	35/600	जवळपासचे शहर/खेडे कम्बेवाडी								
डांबरी	3.70	326	38	361	242	967	162	291	0	453	4403	
डांबरी	3 लांबी	किमी	27/375	जवळपासचे शहर/खेडे मुखेड								
डांबरी	3.75	146	15	140	116	417	74	104	0	178	2064	
डांबरी	4 लांबी	किमी	0/0	जवळपासचे शहर/खेडे खानापूर								
डांबरी	5.50	729	41	875	494	2139	376	361	0	737	11897	
मागाचे नांव नांदेड-कौठा-मुखेड-मुक्रमाबाद-औराद राज्य महामार्ग क्र.224												
डांबरी	1 लांबी	किमी	19/0	जवळपासचे शहर/खेडे उस्माननगर								
डांबरी	5.50	450	42	316	263	1071	225	283	101	609	4283	
डांबरी	2 लांबी	किमी	0/00	जवळपासचे शहर/खेडे मोठा घाट								
डांबरी	7.00	1498	433	2020	1177	5128	284	836	564	1684	27233	
डांबरी	3 लांबी	किमी	45/800	जवळपासचे शहर/खेडे कौठा								
डांबरी	3.75	224	21	234	166	645	203	167	12	382	3015	
डांबरी	4 लांबी	किमी	21/600	जवळपासचे शहर/खेडे बाराळी								
डांबरी	3.75	291	47	248	220	806	149	327	149	625	3987	
डांबरी	5 लांबी	किमी	0/200	जवळपासचे शहर/खेडे मुखेड								
डांबरी	3.75	131	49	140	131	451	97	98	0	195	2364	
मागाचे नांव शिरूर ताजबंद-मुखेड-नर्सी-बिलोली-बोधन-राज्य महामार्ग क्र.225												
डांबरी	1 लांबी	किमी	26/800	जवळपासचे शहर/खेडे मुखेड								
डांबरी	5.50	1206	538	1873	712	4329	290	314	0	604	25718	
डांबरी	2 लांबी	किमी	0/00	जवळपासचे शहर/खेडे नर्सी								
डांबरी	5.50	1554	156	1984	886	4580	935	1214	0	2149	22974	
डांबरी	3 लांबी	किमी	80/800	जवळपासचे शहर/खेडे लोहगाव								
डांबरी	5.50	1164	207	1245	536	3153	61	288	0	349	17628	
डांबरी	4 लांबी	किमी	66/400	जवळपासचे शहर/खेडे बिलोली								
डांबरी	5.50	785	312	1814	726	3637	389	607	0	996	21370	
मागाचे नांव करडखेड-हानेगाव ते जिल्हा हद्दी पर्यंतचा राज्य महामार्ग क्र.226												
डांबरी	1 लांबी	किमी	7/200	जवळपासचे शहर/खेडे मरखेल								
डांबरी	3.75	534	44	523	148	1249	145	175	0	320	6851	
डांबरी	2 लांबी	किमी	17/200	जवळपासचे शहर/खेडे हानेगाव								
डांबरी	3.75	225	52	272	143	692	196	187	0	383	3786	

जिल्हा नांदेड.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
मार्गाचे नाव आदमपूर-बिलोली-धर्माबाद-मुधोळ राज्य महामार्ग क्र.227											
डांबरी	1 लांबी	किमी	13/400	जवळपासचे शहर/खेडे	बडूर						
	3.70		1314	30	1456	645	3445	1061	1284	0	2345 16462
डांबरी	2 लांबी	किमी	3/800	जवळपासचे शहर/खेडे	अर्जापूर						
	3.70		341	30	473	417	1261	645	602	0	1247 5861
डांबरी	3 लांबी	किमी	23/400	जवळपासचे शहर/खेडे	धर्माबाद						
	3.70		290	38	333	326	987	206	431	82	719 4096
डांबरी	4 लांबी	किमी	21/200	जवळपासचे शहर/खेडे	रत्नाळी रेल्वेगेट						
	3.70		440	150	542	691	1823	206	834	21	1061 7589
मार्गाचे नाव उमरी-बळेगाव-नायगाव राज्य महामार्ग क्र.228											
डांबरी	1 लांबी	किमी	8/200	जवळपासचे शहर/खेडे	बळेगाव						
	3.70		321	18	452	277	1068	284	308	132	724 5088
डांबरी	2 लांबी	किमी	15/600	जवळपासचे शहर/खेडे	शळेगाव						
	3.70		354	19	365	567	1305	419	400	0	819 4955
मार्गाचे नाव हदगाव-भोकर-उमरी-लोहगाव-राज्य महामार्ग क्र.229											
डांबरी	1 लांबी	किमी	74/00	जवळपासचे शहर/खेडे	तामसा						
	5.50		567	102	287	277	1233	426	226	535	1187 4695
डांबरी	2 लांबी	किमी	20/00	जवळपासचे शहर/खेडे	धानोरा						
	3.70		221	43	121	93	483	152	168	0	320 1923
डांबरी	3 लांबी	किमी	49/800	जवळपासचे शहर/खेडे	हस्सापूर						
	3.70		565	44	742	164	1515	553	203	24	780 7942
डांबरी	4 लांबी	किमी	19/200	जवळपासचे शहर/खेडे	कारेगाव						
	3.70		315	47	591	351	1304	477	337	138	952 7190
डांबरी	5 लांबी	किमी	0/00	जवळपासचे शहर/खेडे	लोहगाव						
	5.50		524	32	854	302	1712	79	0	90	169 8577
मार्गाचे नाव मुदखड-भोकर-किनवट-सारखणी राज्य महामार्ग क्र.230											
डांबरी	1 लांबी	किमी	21/600	जवळपासचे शहर/खेडे	भोकर						
	5.50		899	90	961	526	2476	603	1082	101	1786 11882
डांबरी	2 लांबी	किमी	56/500	जवळपासचे शहर/खेडे	हिमांयत नगर						
	5.50		1170	116	1047	562	2895	694	986	29	1709 13042
डांबरी	3 लांबी	किमी	102/300	जवळपासचे शहर/खेडे	चिखली						
	5.50		995	50	942	439	2426	143	169	0	312 14208
डांबरी	4 लांबी	किमी	140/600	जवळपासचे शहर/खेडे	सारखणी						
	5.50		430	46	958	305	1739	487	273	0	760 10533
डांबरी	5 लांबी	किमी	157/00	जवळपासचे शहर/खेडे	माहूर						
	5.50		666	410	498	389	1963	93	382	0	475 9872
मार्गाचे नाव चिखली बोथ राज्य महामार्ग क्र.231											
डांबरी	1 लांबी	किमी	5/200	जवळपासचे शहर/खेडे	पाटोदा						
	5.50		1132	88	1227	415	2862	93	140	0	233 13989
मार्गाचे नाव चिखली-आर्वा-वर्धा-वायगाव-घाटणी-पावा-माडवी राज्य महामार्ग क्र.257											
डांबरी	1 लांबी	किमी	6/500	जवळपासचे शहर/खेडे	उनकेश्वर						
	3.70		1061	77	1281	381	2800	732	299	0	1031 13608

आधार : कार्यकारी अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग नांदेड.

तक्ता क्रमांक 9.6

पोस्ट तारघरे व दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शन संच याची आकडेवारी 31 मार्च 2001 आखेर
जिल्हा नांदेड

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोस्टांची संख्या	474
2	तारघरांची संख्या	27
3	पत्रपेट्यांची संख्या	1870
4	पोस्टमनांची संच संख्या	
	अ) नियमित आस्थापनावरील	84
	ब) नियमित आस्थापनाव्यतिरिक्त	404
5	दुरध्वनी संख्या	53374
6	पोस्टांची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	1440
7	शासनाने वाटप केलेल्या दुरदर्शन संचाची संख्या	531

आधार : अधिकांक डाकघर नांदेड विभाग नांदेड.

2) दुरसंचार जिल्हा अभियंता नांदेड.

3) तंत्र सहायक उपविभागीय कार्यालय सामूहिक दूरचित्रवाणी सेवा नांदेड 2

तक्ता क्रमांक 10.1

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च वर्ष 2000-2001 करीता

जिल्हा : नांदेड		रुपये हजारतः		
अ.क्र.	बाब	ग्रामपंचायत	जिल्हापरिषद	म.न.पा/न.पा.
1	2	3	4	5
	संख्या	1310	1	12
अ	प्राप्ती			
	1 सुरवातीची शिल्लक	7020	54	129915
	2 अनुदान व वर्गणी	6440	1548470	193378
	3 चालू वर्षातील उत्पन्न	30153	235269	294393
	एकूण प्राप्ती	43613	1783793	617686
ब	खर्च			
	1 चालू वर्षातील खर्च	33707	1783793	505685
	2 अखेरची शिल्लक	9906	54	112001
	एकूण खर्च	43613	1783793	617686

आधार : नांदेड जिल्ह्यातील जिल्हा परिषद, महानगरपालिका व सर्व नगरपरिषदा.

तक्ता क्रमांक 10.2

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 2000-2001 या वर्षाकरीता

नांदेड		रुपये हजारात.										
अ.क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती गट संख्या	उत्पन्न									
			सुरवातीची शिल्लक	सहाय्यक शासकीय अनुदान	अशुभ दान	देणगी	कर	शुल्क	इतर	एकूण 5 ते 11	एकूण 4+12	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	नांदेड	160	1205	0	695	1572	166	2184	0	3072	7689	8894
2	हदगाव	175	627	71	167	147	145	2662	0	630	3822	4448
3	किन्नवट	197	1200	286	598	29	191	3549	0	415	5068	6268
4	भोकर	128	415	61	288	69	238	2152	0	241	3049	3464
5	बिलोली	200	472	0	0	1064	556	2429	0	903	4952	5424
6	देगलूर	90	380	75	755	2	58	1790	0	402	3082	3462
7	मुखेड	127	334	1594	108	0	81	1752	0	725	4260	4594
8	कंधार	115	697	246	0	0	28	1126	0	0	1400	2097
9	लोहा	118	1691	403	1094	12	128	1498	0	136	3271	4962
	एकूण	1310	7020	2736	3705	2895	1591	19142	0	6524	36593	43613

तक्ता क्रमांक 10.2 पुढे चालू

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 2000-2001 या वर्षाकरीता

अ.क्र.	पंचायत समिती	खर्च										
		आरोग्य सेवा	सार्वजनिक बांधकाम	सामाजिक नैतिक वृद्धी	प्रशासन	समाज कल्याण	पशुधनाचे संवर्धन	जमीन महसूल व देखभाल	इतर	स्तंभ 14 ते 21	अखेरची शिल्लक रकाना 13-22	एकूण 22+23
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	नांदेड	2580	1441	267	3381	0	0	0	0	7696	1225	8894
2	हदगाव	1145	933	67	1450	16	6	0	0	3617	831	4448
3	किन्नवट	1004	1444	1543	1302	0	0	0	0	5293	975	6268
4	भोकर	932	583	68	1387	22	2	0	0	2994	470	3464
5	बिलोली	2547	776	543	1007	0	0	0	0	4873	551	5424
6	देगलूर	1234	686	59	1135	9	0	0	0	3123	339	3462
7	मुखेड	867	914	394	1691	284	0	0	0	4150	444	4594
8	कंधार	286	214	167	291	0	0	0	0	958	1139	2097
9	लोहा	225	502	52	251	0	0	0	0	1030	3932	4962
	एकूण	10820	7493	3160	11895	331	8	0	0	33707	9906	43613

आधार : उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प.नांदेड.

तयता क्रमांक 10.3
जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च 2000-2001 या वर्षाकरीता

जिल्हा नांदेड.	लेखाशिर्ष	प्रत्यक्ष 1999-2000	सुधारीत 2000-2001	रुपये हजारात अंदाज 2001-2002
अ.क्र				
1	2	3	4	5
एक	जमा			
	1 स्वनिर्मित उत्पन्न			
	अ स्थानिक उपकर मुद्राक शुल्कासह	9721	8521	8521
	ब शिक्षण	1076	11	10
	क कृषी	14	5	5
	ड इमारत व दळणवळण	1241	1905	2110
	इ इतर	1749	11455	13073
	एकूण 1	13801	21897	23719
	2 शासकीय अनुदाने			
	अ सहतूक अनुदान	1528049	1158897	1152856
	ब आस्थापना अनुदान	213349	255457	217975
	क योजनांतर्गत योजनेसाठी अनुदान	255316	134116	134460
	ड इतर	324792	174254	220964
	एकूण 2	2321506	1722724	1726255
	3 कर्ज			
	अ कर्ज व अग्रीम	(-)274206	57	142
	ब ठेवी व अग्रीम	171644	39061	39241
	क वित्त प्रेषण	1609174	0	0
	ड इतर	0	0	0
	एकूण 3	1506612	39118	39383
	4 आरंभीची शिल्लक	54243	54	54
	एकूण 1 ते 4	3896162	1783793	1789411
दोन	खर्च			
	अ सामान्य प्रशासन	201891	255687	218200
	ब शिक्षण	1021019	992306	923064
	क वैद्यकीय	149915	134838	147152
	ड पशुसर्व्हन	31041	29016	33664
	इ इमारती व दळणवळण	181470	119372	118505
	फ समाजकल्याण	65990	25473	79284
	ग सिचन	25574	12686	4224
	ह कृषी	45208	1756	18943
	न इतर	312612	173487	206938
	एकूण अ ते न	2034720	1744621	1749974
	कर्ज			
	अ कर्ज व अग्रीम	23	57	142
	ब ठेवी व अग्रीम	170000	39061	39241
	क वित्त प्रेषण	1609174	0	0
	ड इतर	0	0	0
	एकूण अ ते ह	1779197	39118	39383
	अखेरची शिल्लक	82245	54	54
	एकूण खर्च + अखेरची शिल्लक	3896162	1783793	1789411

आधार मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 10.4

महानगरपालिका कटक मंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च 2000-2001 वर्षा करिता

रु. हजारात

जिल्हा : नांदेड		रु. हजारात									
अ.क्र.	महानगर	उत्पन्न									
	पालिका / कटक मंडळे नगरपालिका	सुरुवाती ची शिल्लक	अनुदाने वर्गणी शासकीय इतर		नगरपालिकांचे दर व कर जकात घर व जमीन यावरील कर			एकूण 6 ते 8	नगर पालिके या मालमत्ते पासून मिळालेला महसूल	इतर	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	नांदेड	69842	98996	0	155097	28029	348	183474	15634	47980	
2	मुदखेड	6138	7430	0	0	1411	768	2179	160	0	
3	हदगाव	5583	6963	0	0	1266	1	1267	724	582	
4	किनवट	7212	9934	0	0	1555	787	2342	0	4426	
5	उमरी	3055	5873	0	0	723	342	1065	146	294	
6	बिलोली	4720	5659	0	0	905	68	973	302	339	
7	धर्माबाद	14801	6944	0	0	455	1226	1681	352	10142	
8	कुडलवाडी	1314	6139	0	0	598	71	669	9	1310	
9	देगलूर	8923	18591	0	0	4003	27	4030	579	2893	
10	मुखेड	334	9432	0	0	1717	0	1717	167	213	
11	कंधार	6896	7887	0	0	1231	114	1345	2225	2732	
12	लोहा	1097	9530	0	0	1739	223	1962	168	312	
	एकूण	129915	193378	0	155097	43632	3975	202704	20466	71223	

तक्ता क्रमांक 10.4 पुढे चालू

महानगरपालिका कटक मंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च 2000-2001 वर्षा करिता

रु. हजारात

जिल्हा : नांदेड		रु. हजारात									
अ.क्र.	महानगर	एकूण उत्पन्न		खर्च							
	पालिका / कटक मंडळे नगरपालिका	सामान्य प्रशासन	कर व वसूली	सार्व. सुरक्षा	सार्व. आरोग्य	सार्व. बांध-काम	शिक्षण	इतर	एकूण	अखेर ची शिल्लक	
1	2	12	13	14	14	16	17	18	19	20	21
1	नांदेड	415916	27306	5173	11868	118641	90402	17048	92519	362957	52969
2	मुदखेड	15907	1333	0	360	2687	1676	28	1776	7860	8047
3	हदगाव	15119	776	1137	220	3429	5369	70	967	11968	3151
4	किनवट	23914	1605	2176	513	5308	2324	127	4619	16672	7242
5	उमरी	10433	1173	570	491	2166	1011	95	628	6134	4299
6	बिलोली	11993	932	944	113	1894	71	729	3292	7975	4018
7	धर्माबाद	33920	964	1921	335	4359	4833	0	10746	23158	10762
8	कुडलवाडी	9441	357	939	42	1308	4469	0	298	7413	2028
9	देगलूर	35016	2197	3190	1487	5849	8155	1232	6717	28327	6189
10	मुखेड	11863	1059	1301	467	3205	1415	350	1063	8860	3003
11	कंधार	21085	1177	1912	299	4091	3839	477	3183	14978	6107
12	लोहा	13069	1480	1016	675	3377	554	41	1740	8883	4186
	एकूण	617686	40359	20279	16870	156314	124118	20197	127548	505685	112001

आधार : नांदेड जिल्ह्यातील महानगरपालिका व सर्व नगर पालिका

तक्ता क्रमांक 11.1

विविध विकासशिर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च 2000-2001

जिल्हा नांदेड		रुपये लाखात			
अ.क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनेवरील खर्च			
		जिल्हा वार्षिक योजना (बिगर आदिवासी व आदिवासी क्षेत्राबाहे- रील योजना व वि.घ.यो मिळून)	स्टेट पूल	अनुशेष	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषी व संलग्न सेवा				
	1 पिक संवर्धन	209.00	0.00	0.00	209.00
	2 फलोत्पादन	14.71	0.00	0.00	14.71
	3 मृद व जलसंधारण	12.50	0.00	0.00	12.50
	4 मशुसंवर्धन	59.76	0.00	0.00	59.76
	5 दुग्ध व्यवसाय विकास	2.36	0.00	0.00	2.36
	6 मत्स्य व्यवसाय	3.96	0.00	0.00	3.96
	7 वने	16.03	0.00	0.00	16.03
	8 पंपन कोठारे व वखारी	0.00	0.00	0.00	0.00
	9 सहकार	33.28	0.00	0.00	33.28
	एकूण (1)	351.60	0.00	0.00	351.60
2	ग्रामीण विकास				
	1 एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	66.66	0.00	0.00	66.66
	2 आवर्षण प्रवन्क्षेत्र कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00
	3 जवाहर रोजगार योजना	542.21	0.00	0.00	542.21
	4 रोजगार हमी योजना	304.13	0.00	0.00	304.13
	5 जमीन सुधारणा	0.00	0.00	0.00	0.00
	6 सामूहिक विकास	0.00	0.00	0.00	0.00
	7 ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (2)	913.00	0.00	0.00	913.00
3	पाटबंधारे व पुर नियंत्रण				
	1 लघु पाटबंधारे	206.40	0.00	298.01	504.41
	2 जल प्रदायक्षेत्रविकास का.	0.00	0.00	0.00	0.00
	3 आयाकट विकास	0.00	0.00	0.00	0.00
	4 पुर नियंत्रण कामे	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (3)	206.40	0.00	298.01	504.41
4	विद्युत विकास	266.94	0.00	0.00	266.94
5	उद्योग व खाणकाम				
	1 मोठे व मध्यम उद्योग	0.00	0.00	0.00	0.00
	2 ग्रामीण व लघु उद्योग	16.31	0.00	0.00	16.31
	एकूण (5)	16.31	0.00	0.00	16.31
6	वाहतूक व दळणवळण				
	1 मोठी व लहान बंदरे	0.00	0.00	0.00	0.00
	2 आंतरदेशीय जलवाहतूक	0.00	0.00	0.00	0.00
	3 रस्ते विकास	1135.34	0.00	12.00	1147.34
	एकूण (6)	1135.34	0.00	12.00	1147.34

तक्ता क्रमांक 11.1 समाप्त.

विविध विकासशिष्याली झालेला योजनांतर्गत खर्च 2000-2001

जिल्हा : नांदेड

रुपये लाखात

अ.क्र.	विकास शिष्य व उपशिष्य	जिल्हा पातळीवरील योजनेवरील खर्च			
		जिल्हा वार्षिक योजना (बिगर आदिवासी व आदिवासी क्षेत्राबाहे- रील योजना व वि.घ.यो मिळून)	स्टेट पूल	अनुशेष	एकूण
	2	3	4	5	6
सामान्य व आर्थिक सेवा					
1	पध्दत	0.00	0.00	0.00	0.00
2	स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (7)	0.00	0.00	0.00	0.00
3- सामाजिक व सामुहिक सेवा					
1	सामान्य शिक्षण	452.46	0.00	0.00	452.46
2	क्रिडा व युवक कल्याण	11.80	0.00	0.00	11.80
3	कला व संस्कृती	2.70	0.00	0.00	2.70
4	तांत्रिक शिक्षण	1.48	0.00	0.00	1.48
5	वैद्यकीय शिक्षण व औषधीद्रव्ये	0.00	0.00	0.00	0.00
6	आरोग्यसेवा	250.02	0.00	0.00	250.02
7	ग्रामीण पाणीपुरवठा व स्वच्छता	171.48	0.00	0.00	171.48
8	गृहनिर्माण	0.68	0.00	0.00	0.68
9	नगरविकास	183.40	0.00	0.00	183.40
10	माहिती व प्रसिध्दी	0.00	0.00	0.00	0.00
11	मागांसवर्गीयांचे कल्याण	614.75	0.00	0.00	614.75
12	कामगार व कामगार कल्याण	54.29	0.00	13.05	67.34
13	समाजकल्याण	12.43	0.00	0.00	12.43
14	पोषण	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (8)	1755.49	0.00	13.05	1768.54
	एकूण (1 ते 8)	4645.08	0.00	323.06	4968.14
9	म्हाडा योजनेखालील तरतुद	0.00	0.00	0.00	0.00
10	न्यु क्लेस बजेट	0.00	0.00	0.00	0.00

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू

योजनेखालील महत्वाची भौतिक साधने 2000-2001 या वर्षाकरिता

1	2	3	4	5	6	7
		6) मत्स्य व्यवसाय				
		1) मत्स्यबीज उत्पादन क्षेत्राची स्थापना	संख्या			
		अ) मत्स्यबीज	लाखात	89.45	0	0
		2) अदरुध्द पाण्यातील मत्स्यसंवर्धन				
		अ) संचयन	संख्या	109.66	0	1.32
		ब) मत्स्योत्पादन	मे.टन	2734	671	166
		3) मत्स्यव्यवसायोपयोगी आवश्यक सामग्रीच्या खरेदीसाठी साहय				
		अ) नायलॉन सुत	किलो	300	0	0
		ब) नीका	संख्या	0	0	0
		4) मत्स्यव्यवसाय विकास संस्था स्थापनकरणे/मत्स्यसंवर्धन विकास यंत्रणा				
		अ) मत्स्योत्पादन	मे.टन	0	0	0
		ब) प्रशिक्षणार्थी	संख्या	0	0	0
		7) वने				
		1) औद्योगिक व्यापारी उद्योगासाठी लागणा-या वनझाडाच्या जातीच्या लागवडीची योजना				
		अ) सागवान ४ थे वर्ष	हेक्टर	0	0	0
		ब) बांबू ४ थे वर्ष	हेक्टर	0	0	0
		2) निकृष्ट वनांचे पुनर्वर्गीकरण				
		अ) रोपवन	हेक्टर	0	88	0
		3) किरकोळ जंगल रक्षणाचा विकास				
		अ) चंदन/खेर लागवड	हेक्टर	0	0	0
		8) सहकार				
		1) आदिवासी/अनु.जाती/जमाती/ नव बौध्द यांना सहकारी साखर कारखान्याचे भाग खरेदीसाठी अर्थसहाय्य	लाभार्थी	0	0	0
		2) पीक रक्षाने प्रोत्साहन योजना				
		अ) सभासद	संख्या	12326	0	1238
2	ग्रामीण विकासा करिता विशेष कार्यक्रम	1) एकात्मिक ग्रामीण विकास व सलग्न सेवा (स्वर्णजयंती योजना)				
		अ) लाभार्थी	संख्या	1999	180	1039
		2) अवर्षणप्रवण क्षेत्र कार्यक्रम				
		1) गट वनीकरण	हेक्टर	0	0	0
		2) रस्ता दुतर्फीकरण/वनीकरण	किमी.	0	0	0
		3) अवदन वनाचे पुनर्वनीकरण	हेक्टर	0	0	0
		4) नालाबंदीग	संख्या	0	0	0
		5) गावतळी	संख्या	0	0	0
		6) तलाव दुतर्फी वनीकरण	किमी.	0	0	0
		3) जवाहर रोजगार योजना				
		अ) मनुष्य दिन	लाखात	1.14	0.48	0.39
		4) रोजगार हमी योजना				
		अ) मनुष्य दिन	लाखात	0	0	0
		5) जमीन सुधारणा				
		अ) अतिरिक्त जमीनी दिलेल्या अभि-हस्ताकिताना अर्थ सहाय्य	लाभार्थी	0	0	0
		6) सामुहीक विकास				
		अ) महिला व बालकल्याण समिती	लाभार्थी	0	0	0
		7) ग्रामीण सफाई कार्यक्रम				
		अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	0
		ब) सार्वजनिक शौचालय	संख्या	0	0	0

सक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू

योजनेखालील महत्वाची भीतीक साध्ये 2000-2001 या वर्षाकरिता

1	2	3	4	5	6	7
3	पाटबंधारे व पुर नियंत्रण	लघुपाटबंधारे 1) लघुपाटबंधारे (स्थानिकक्षेत्र) अ) सिंचन तलाव 2) लघुपाटबंधारे राज्यक्षेत्र अ) नहर 3) अयशस्वी विहीरींना अनुदान अ) लाभार्थी 4) कोल्हापूरी बंधारे(स्थानिकक्षेत्र) 5) कोल्हापूरी बंधारे(राज्य क्षेत्र) 2) आयाफट विकास अ) भुविकास कामे	संख्या	0	0	0
4	विद्युत विकास	1) विद्युत विकास ग्रामीण अ) घरगुती दिवे ब) औद्योगिक क) रस्ते दिवे ड) लहान विद्युत वाहिनी 2) विद्युत विकास शहरी अ) घरगुती दिवे/पखे 3) पध्दती सुधार ग्रामीण अ) टांसफार्मर उभारणी ब) मोठी विद्युत वाहिनी	संख्या संख्या संख्या किमी. संख्या संख्या किमी.	560 25 80 4.00 0 0 5.10	500 30 120 7.00 0 0 1.00	1020 0 240 15.00 0 0 4.00
5	ग्रामीण व लघु उद्योग	1) रेशीम उक्षादन अ) उद्योग 2) सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी बिज भांडवल अर्थ सहाय्य 3) जिल्हा उद्योग केंद्र छोट्या उद्योगाकरिता कर्ज योजना अ) लघुउद्योग 4) औद्योगिक सहकारी संस्थाना अर्थ सहाय्य भागभांडवल अ) संस्था 5) प्राथमिक हातमाग विणकर संस्था ना काटकसर अंशदान निधी अ) संस्था	संख्या संख्या संख्या संख्या संख्या संख्या	0 8 3 4 0	0 4 2 0 0	0 10 8 0 0
6	वाहनूक व दळण यत्न	1) जिल्हा रस्ते किमान गरजा कार्यक्रम सोडून अ) रस्ते ब) मोरी काम 2) किमान गरजा कार्यक्रमाखाली जिल्हा रस्ते अ) रस्ते ब) पुल/मो-या 3) हरीजन वस्त्यांना जोडणारे जोड- रस्ते वि.घ.योजना अ) रस्ते	किमी. संख्या किमी. संख्या किमी.	59 95 2 27 0	29 55 8 13 0	0 0 0 0 9
7	सामाजिक व सामूहिक सेवा	1) सामान्य शिक्षण 1) प्राथमिक शाळेत बालवाड्या सुरु करणे अ) बालवाड्या 2) प्राथमिक शाळेत पुस्तकपेढ्या सुरु करणे अ) विद्यार्थी 3) शैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेल्या भागातील प्राथ.शाळेतील अनु.जाती. जमातीच्या विद्यार्थ्यांना विशेष सवलती अ) विद्यार्थी 4) माध्य.शाळेतून पुस्तक पेढ्या उघडणे अ) विद्यार्थी 5) नुतन महाविद्यालयांना अनुदान व विद्यमान अशासकीय महाविद्यालयांना त्यांच्या विस्तार कार्यक्रमासाठी परीक्षा अनुदान अ) महाविद्यालय 6) प्राथ.शाळांच्या इमारतीच्या बांधकामासाठी जिल्हा ग्रामीण विकास प्राधिकरणांना अनुदान अ) खोली	संख्या संख्या संख्या संख्या संख्या संख्या संख्या	0 155 0 274 0 0	0 289 0 192 0 0	0 5592 23220 8827 0 0

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू

योजनेखालील महत्वाची भौतिक साधने 2000-2001 या वर्षाकरिता

1	2	3	4	5	6	7
	7) खाजगी प्राथ.शाळांना अनुदान					
	अ) शाळा	संख्या	92	0	0	
	8) दुर्बल घटकांतील मुलींना शाळे नियमित येण्यासाठी उपस्थिती भत्ता					
	अ) विद्यार्थीनी	संख्या	818	9545	22299	
	9) प्राथ.शिक्षणाच्या स्वाभाविक विस्तारामुळे शिक्षकांच्या नियुक्तीकरिता नगर परीषदांना अनुदान -					
	अ) शिक्षक	संख्या	0	0	0	
	2) क्रिडा व युवक कल्याण					
	1) जिल्हा क्रिडा प्रशिक्षण कार्यक्रम व प्रशिक्षण केंद्राची स्थापना					
	अ) खेळाडू	संख्या	0	0	0	
	3) तांत्रिक शिक्षण					
	1) +2 स्तरावरील व्यवसाय शिक्षण राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणांतर्गत किमान कौशल्यावर आधारित कार्यक्रम					
	अ) संस्था	संख्या	0	0	0	
	4) आरोग्य सेवा					
	1) राष्ट्रीय हिवताप निर्मूलन					
	अ) रुग्ण	संख्या	0	0	0	
	ब) रक्त गट नमुने गोळा करणे	संख्या	0	0	0	
	2) प्राथ.आरोग्य केंद्र/उपकेंद्र/ग्रामीण रुग्णालये बांधणे अनुशेष/शवविच्छेदनकेंद्र					
	अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	1	0	0	
	3) ग्रामीण रुग्णालयाची स्थापना व दुरुस्ती	संख्या	0	0	0	
	4) ग्रामीण रुग्णालयाच्या औषध अनुदानात वाढ					
	अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	संख्या	0	0	0	
	5) प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्राच्या औषध अनुदानात वाढ					
	अ) उपआरोग्य केंद्र	संख्या	282	0	0	
	6) प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या औषध अनुदानात वाढ					
	अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	संख्या	0	0	0	
	5) ग्रामीण पाणिपुरवठा स्वच्छता					
	1) नळाने पाणिपुरवठा (खास उपाय)					
	अ) नळ योजना	संख्या	8	0	2	
	2) जीएसडीअे चा नलीका खणण्याचा कार्यक्रम					
	अ) विघन विहीरी	संख्या	3	0	0	
	3) विहीरी बांधणे साधे उपाय	संख्या	34	0	0	
	6) गृहनिर्माण					
	1) भुसंपादन व भुविकास					
	अ) भुसंपादन क्षेत्र	हेक्टर	0	0	0	
	2) खेड्यातील गावठाणाच्या विस्तार व घरे बांधण्यासाठी गावाची तरतूद					
	अ) गावे	संख्या	0	0	0	
	7) नगर विकास					
	1) गलिच्छ वस्ती सुधारणा कार्यक्रम					
	अ) लोकसंख्या	संख्या	0	0	0	
	8) मागासवर्गीयांचे कल्याण					
	1) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे					
	अ) विद्यार्थी	संख्या	712	0	238	
	2) विमुक्त व भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिष्यवृत्ती					
	अ) विद्यार्थी	संख्या	35	0	0	
	3) मुलामुलीसाठी शासकीय वसतीगृह उघडणे					
	अ) वसतीगृहे	संख्या	0	0	0	
	4) व्यावसायिक शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या वसतीगृहातील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता					
	अ) विद्यार्थी	संख्या	5	0	15	
	5) मागासवर्गीयांच्या सहकारी गृहनिर्माण मंडळाला वित्तीय सहाय्य					
	अ) संस्था	संख्या	4	0	63	
	6) हरीजन वस्त्यांची सुधारणा					
	अ) वस्त्या	संख्या	0	0	60	

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चाकू

योजनेखालील महत्वाची भौतिक साध्ये 2000-2001 या वर्षाकरिता

1	2	3	4	5	6	7
	7) आंतर जातीय विवाहास प्रोत्साहन					
	अ) जोडपे	संख्या		0	0	2
	8) गलिच्छ वस्ती व्यवसायात असलेल्या मुलांना शालांत पूर्व परिक्षेसाठी शिष्यवृत्ती					
	अ) विद्यार्थी	संख्या		0	0	530
	9) मागासवर्गीयाना मंगलौरी कौले जीआय शीटस बदलणेसाठी व्यक्तीगत आर्थिक सहाय्य देणे					
	अ) लाभार्थी	संख्या		12	150	1775
	9) समाजकल्याण					
	1) स्त्रियांसाठी पुरस्कृत योजना आणि निराश्रित स्त्रियांसाठी विविध व्यवसायातील व्यावसायिक प्रशिक्षण					
	अ) लाभार्थी	संख्या		0	0	0
	2) निराश्रित मुलांसाठी संस्था बाहय सेवा बालसदनाला सहायक अनुदान संस्था					
	अ) संस्था	संख्या		0	0	0
	3) सातवी व आठवी पर्यंतच्या शाररिकदृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना राज्य शिष्य वृत्त्या					
	अ) लाभार्थी	संख्या		35	0	0
	4) अपंगांना लघुउद्योग सुरु करण्यासाठी अर्थ सहाय्य					
	अ) लाभार्थी	संख्या		8	0	0
	5) स्वयंरोजगार योजनेखाली व्यक्तीगत अनुदान					
	लाभार्थी	संख्या		0	0	120
	10) पोषण					
	1) शालेय आहार कार्यक्रम					
	अ) विद्यार्थी	संख्या		0	0	0
	11) कामगार व कामगार कल्याण					
	1) चालू औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थातील उपकरणांची त्रुटी भरून काढणे					
	अ) संस्था	संख्या		0	0	0
	2) जागतिक बँक प्रकल्पातर्गत महिलांसाठी नवीन औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची स्थापना					
	अ) संस्था	संख्या		0	0	0
	3) संजय गांधी स्वावलंबन योजना					
	अ) लाभार्थी	संख्या		150	0	258
	4) कामगार केंत्रात सहकारी संस्थाना अर्थ सहाय्य/भागभाडवल					
	अ) संस्था	संख्या		0	0	0

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी नांदेड

तक्ता क्रमांक 11.3

रोजगार हमी योजना (2000-2001 वर्षाकरिता)

जिल्हा नांदेड.

अक्र.	बाब	जिल्हा कामाचा प्रकार					
		सिचन	सार्वकामे (रस्ते)	कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८
1	नियोजित कामाची संख्या	318	3103	2469	908	0	6798
2	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	3	269	162	8	0	342
3	सुरुकेलेल्या कामांची संख्या	5	51	376	161	0	493
4	पूर्ण केलेल्या कामांची संख्या	17	161	263	0	0	441
5	मध्येच बंद केलेल्या कामांची संख्या	112	387	93	0	0	592
6	कामासाठी केलेली तरतूद (रु. लाखात)	385.48	2327.45	4300.20	862.85	0	7875.98
7	कामावर झालेला एकूण खर्च (रु.लाखात)	96.74	1177.26	1978.89	178.78	0	3431.67
8	रोजगार निर्मिती (मनुष्य दिवस लाखात)	1.18	14.36	24.13	2.18	0	41.85

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय रोजगार हमी योजना नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.4

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे त्यावरील रोजगार व खर्च 2000-2001 या वर्षाकरिता

जिल्हा नांदेड.

अक्र.	महिना	खर्च (रुपये लाखात)		मनुष्य दिवस लाखात	रोजगार हमी योजने खालील कामांची संख्या
		प्रत्यक्ष	संचित		
1	2	3	4	5	6
1	एप्रिल 2000	260.97	260.97	3.18	582
2	मे 2000	285.97	546.94	3.49	681
3	जून 2000	270.97	817.91	3.30	648
4	जुलै 2000	260.98	1078.89	3.18	464
5	ऑगस्ट 2000	285.98	1364.87	3.49	505
6	सप्टेंबर 2000	280.97	1645.84	3.43	505
7	ऑक्टोबर 2000	285.97	1931.81	3.49	505
8	नोव्हेंबर 2000	285.98	2217.79	3.49	527
9	डिसेंबर 2000	272.97	2490.76	3.33	608
10	जानेवारी 2001	290.97	2781.073	3.55	612
11	फेब्रुवारी 2001	292.98	3074.71	3.57	709
12	मार्च 2001	356.96	3431.67	4.35	810
एकूण		3431.67	**	41.85	**

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय रोजगार हमी योजना नांदेड.

तक्ता क्रमां 11.5

पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना 2000-2001 वर्षाकरिता

नांदेड.

क्र.	बाब	तहसिल									जिल्हा एकूण
		नांदे	हद	किन	भोक	बिलो	देग	मुखे	कधा	लोहा	
		ड	गाव	वट	र	ली	वृ	ड	र		
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	एकूण गावांची संख्या 91च्या; नुसार	187	217	246	148	221	102	148	123	123	1515
2.	गावातील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	20	71	78	61	13	24	147	50	55	519
3.	12 महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या अ) गावांची संख्या	172	194	228	116	183	87	128	97	105	1310
	ब) त्याखालील वाड्याची संख्या	7	24	67	50	12	15	113	24	30	342
4.	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाययोजना										
	अ) टँकरने पुरवठा होणा-या										
	1) गावांची संख्या	9	8	7	2	3	4	0	15	7	55
	2) गावातील वाड्यावस्त्यांची संख्या	12	2	5	0	0	8	25	18	21	91
	3) टँकरची संख्या	12	8	10	1	4	7	8	17	13	80
	ब) बेलगाडीने पुरवठा होणा-या										
	1) गावांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2) गावातील वाड्यावस्त्यांची संख्या	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	3) बेलगाड्यांची संख्या	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या										
	1) गावांची संख्या	6	15	11	30	35	11	20	11	11	150
	2) गावातील वाड्यावस्त्यांची संख्या	1	0	6	11	1	1	9	8	4	41
	3) साधने	24	10	14	15	24	8	6	15	14	127

आधार : कार्यकारी अभियंता पाणीपुरवठा जिल्हा परिषद नांदेड.

तफ्ता क्रमांक 11.6

संकरित व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र 2000-2001 वर्षाकरिता

जिल्हा नांदेड

क्षेत्र हंक्टरमध्ये

1	2	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारित पिके	
		पिकाचे नाव	क्षेत्र	पिकाचे नाव	क्षेत्र	पिकाचे नाव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
1	पिंड	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	21000	0	0
		2) साळ	1800	बाजरी	0	0	0
		3) र.ज्वारी	1300	मका	100	0	0
		4) गहू	6700	इतर	1000	0	0
2	हदगाव	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	26200	0	0
		2) साळ	3800	बाजरी	200	0	0
		3) र.ज्वारी	100	मका	0	0	0
		4) गहू	6100	इतर	600	0	0
3	किनवट	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	25500	0	0
		2) साळ	4200	बाजरी	0	0	0
		3) र.ज्वारी	100	मका	300	0	0
		4) गहू	1900	इतर	0	0	0
4	भोकर	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	21000	0	0
		2) साळ	3500	बाजरी	0	0	0
		3) र.ज्वारी	300	मका	300	0	0
		4) गहू	1600	इतर	200	0	0
5	बिलोली	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	19800	0	0
		2) साळ	8000	बाजरी	0	0	0
		3) र.ज्वारी	21000	मका	100	0	0
		4) गहू	2900	इतर	1000	0	0
6	देगलूर	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	7100	0	0
		2) साळ	1500	बाजरी	0	0	0
		3) र.ज्वारी	7500	मका	0	0	0
		4) गहू	800	इतर	0	0	0
7	मुखेड	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	29200	0	0
		2) साळ	1200	बाजरी	100	0	0
		3) र.ज्वारी	2000	मका	0	0	0
		4) गहू	1100	इतर	200	0	0
8	कंधार	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	27200	0	0
		2) साळ	1000	बाजरी	0	0	0
		3) र.ज्वारी	200	मका	100	0	0
		4) गहू	1200	इतर	200	0	0
9	लोहा	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	25200	0	0
		2) साळ	1200	बाजरी	200	0	0
		3) र.ज्वारी	200	मका	100	0	0
		4) गहू	700	इतर	100	0	0
जिल्हाबरेल		1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	202200	0	0
		2) साळ	26200	बाजरी	500	0	0
		3) र.ज्वारी	32700	मका	1000	0	0
		4) गहू	23000	इतर	3300	0	0

तक्ता क्रमांक 11.7

जिल्हयातील रासायनिक खतांचे वाटप वर्ष 2000-2001 १या वर्षाकरिता
जिल्हा नांदेड.

अक्र.	तहसिल	रासायनिक खतांचे वाटप (मेटनात)			शेरा
		नियंत्रितसंस्थाकडून	खाजगी संस्थाकडून	एकूण	
1	2	3	4	5	6
1	नांदेड	4786	14358	19144	
2	हदगाव	4780	14300	19080	
3	किन्नवट	4900	14250	19150	
4	भोकर	3850	11850	15700	
5	बिलोली	5100	14210	19310	
6	देगलूर	8010	23090	31100	
7	मुखेड	7350	21100	28450	
8	कंधार	7100	21000	28100	
9	लोडा	7250	20800	28050	
10	मुदखेड	3980	11900	15880	
11	आर्घापुर	3450	11600	15050	
12	उमरी	3200	9230	12430	
13	हिमायतनगर	3400	11900	15300	
14	धर्माबाद	5050	14313	19363	
15	माहुर	3550	11100	14650	
16	नायगाव	4014	14210	18222	
जिल्हाएकूण		79770	239211	318981	

आधार कृषि विकास अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.8

जिल्हयातील साखर कारखाने -2000-2001

जिल्हा नांदेड.

अक्र.	तहसिल	साखर कारखाना नांव	सहकारी खाजगी	गतीक्षमता मेटन	प्रत्यक्षगाळप मेटन	साखरचे उत्पा.मेटन
1	2	3	4	5	6	7
1	बिलोली	गोदावरी मनार सह साखर कारखाना म.शंकर नगर	सहकारी	2500	268022	26434
2	बिलोली	जय अंबीका सह साखर कारखाना कुंदूर	सहकारी	2500	225665	21938
3	नांदेड	भाउराव चव्हाण सह साखर कारखाना म.देगाव येळेगाव	सहकारी	2500	516094	54645
4	भोकर	शंकर सह साखर कारखाना वाघलवाडा	सहकारी	1250	146372	14731
5	लोडा	कलंबर वि.सह.साखर कारखाना म.गाधीनगर	सहकारी	1250	114841	11546
6	हदगाव	ह.ज.पाटील सह साखर कारखाना सुर्यनगर	सहकारी	2500	362670	38363
जिल्हाएकूण				12500	1633664	167657

आधार प्रादेशिक सह.संघालक साखर,नांदेड.

तक्ता क्र 11.9
दुग्ध सत्रांची संख्या वर्ष 2000-2001 करिता

जिल्हा नांदेड.

क्र	तहसिल	दुग्ध सह सं- स्थाची संख्या	एकूण सभास- द संख्या	गोळा केलेले दुग्ध		शितगृहाची संख्या	शितगृहाची क्षमता ०००लि
				एकूण दुग्ध ००० लिटर्स	प्रतिदिन सरा- सरी ००० लि.		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नांदेड	106	4134	2047	5.6	1	100
2	इदगाव	48	1920	504	1.4	1	2
3	किनवट	82	3198	611	1.7	1	2
4	भोकर	48	1872	422	1.2	1	2
5	बिलोली	126	4914	511	1.4	1	10
6	वेगलूर	91	3208	1447	4.0	1	4
7	मुखेड	113	4204	608	1.6	0	0
8	कंधार	91	4687	547	1.5	0	0
9	लोहा	127	5839	871	2.4	1	4
जिल्हा एकूण		832	33976	7568	20.8	7	124
दुग्धसंघ नांदेड जिल्हा							
दुग्ध उत्पादन व							
पुरवठा सह संघ							
मर्यादित नांदेड							
एकूण							

टिप : १. जिल्हा दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ अवसायनात काढला आहे.

२. संयत्रे बदलल्यामुळे क्षमता कमी झालेली आहे.

आधार : जिल्हा दुग्धशाळा विकास अधिकारी नांदेड.

तक्ता क्र 11.10

अवर्षण प्रवण कार्यक्रमाची प्रगती दर्शविणारा तक्ता वर्ष 2000-2001

जिल्हा नांदेड.

जिल्ह्यातील या कार्यक्रमातर्गत
निवडलेल्या तालुक्यांची संख्या

- 1) केंद्रीय पुरस्कृत -3
- 2) राज्य पुरस्कृत -1
- 3) एकूण - 4

अ.क्र	विकासशील	उपलब्ध असलेली आर्थिक तर- तूद रु.लाख	झालेला खर्च रु.लाखात	खर्चाची टक्केवारी	बाब	भौतिक साध्याचा तपशील			साध्याची टक्केवारी
						परिमाण	लक्ष	साध्य	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	वृषभविकास	102.82	0.00	0	पानयहाळ प्रकल्प कार्यान्वि- त करणे	संख्या	38	0.00	0
एकूण		102.82	0.00	0			38	0.00	0

आधार प्रकल्प संचालक जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.11

जिल्ह्यातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती त्यावरील तरतूद व खर्च वर्ष 2000-2001 करिता
 कार्यक्रमाखाली 1)तालुक्यांची संख्या -1
 2)गावाची संख्या -246
 3)एकूण लोकसंख्या- 243158
 4) 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या -72172

जिल्हा नांदेड.

रु.हजारत

अ.क्र.	विकासशीर्ष व उपशीर्ष	2000-01 साठी तरतूद		2000-01 मध्ये झालेला खर्च		टक्केवारी	
		आदीवासी क्षेत्र	ओटीएस क्षेत्र	आदीवासी क्षेत्र	ओटीएस क्षेत्र	आदीवासी क्षेत्र	ओटीएस क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि व सलग्न सेवा	9169.00	9010.00	7931.00	8393.00	86.50	93.15
2	ग्रामीण विकास	9437.00	5060.00	5663.00	4535.00	60.01	89.62
3	पाटबंधारे व पुरनियंत्रण	6200.00	0.00	6296.00	0.00	101.55	0.00
4	विद्युत विकास	4587.00	12000.00	4587.00	12070.00	100.00	100.58
5	उद्योग व खाणकाम	61.00	0.00	61.00	0.00	100.00	0.00
6	दाहतुक व दळणवळण	18858.00	0.00	27220.00	0.00	144.34	0.00
7	सामान्य आर्थिक सेवा	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8	सामाजिक व सामुहीक सेवा	30376.00	20854.00	22746.00	13224.00	74.88	63.41
	एकूण 1 ते 8	78688.00	46924.00	74504.00	38222.00	94.68	81.46
9	म्हाडा योजनेतील तरतूद	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
10	न्युक्लीयस बजेट	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.12

वीस कलमी कार्यक्रमाची प्रगती 2000-2001 वर्षाकरिता

जिल्हा नांदेड

कलम	दाब	परीमाण	उद्दिष्ट	साध्य
1	2	3	4	5
1	अ)सुवर्ण जयंती स्वयंरोजगार कार्यक्रम	लाभधारकाची संख्या	1900	3522
	ब)जवाहर रोजगार योजना	लाख मनुष्य दिवस	24.14	1.62
	क)लघुउद्योग स्थापन करणे	उद्योग संख्या	800	925
5	अ)अतिरीक्त जमीनीचे वाटप	हेक्टर	0	0
	ब)लाभधारक 1) अ.जा	संख्या	0	0
	2)अ.जमाती	संख्या	0	0
	3)इतर	संख्या	0	0
7	पिण्यासाठी स्वच्छपाणी	खेडीसंख्या	151	78
8	मुलांची रोगप्रतिकार शक्ती वाढविणे			
	1) डी.पी.टी.	मुले संख्या	75640	76074
	2) पोलीयो	मुले संख्या	75640	76234
	3)बी.सी.जी.	मुले संख्या	75640	78019
9	अ) कुटूंब नियोजन शस्त्रक्रिया	संख्या	22310	23117
	ब) सममुल्य शस्त्रक्रिया 1) आय यु डी	लाभार्थी संख्या	8640	8983
	2)सी सी युझर्स	लाभार्थी संख्या	13070	10407
	3)ओ पी युझर्स	लाभार्थी संख्या	13070	10955
11	अ) अनु जातीच्या कुटूंबांना अर्थसहाय्य	लाभार्थी संख्या	4149	6878
	ब) अनु जमातीच्या कुटूंबांना अर्थसहाय्य	लाभार्थी संख्या	3502	3884
14	सर्वसामान्यांसाठी गृहनिर्माण			
	क) इंदिरा आवास योजना	लाभार्थी संख्या	2793	2465
	ड)आर्थिकदृष्ट्या दुर्बलघटकासाठी घरबांधणी	लाभार्थी संख्या	0	0
	ई)कमीउत्पन्न घटकासाठी घरबांधणी	लाभार्थी संख्या	0	0
15	गलीच्छ वस्ती सुधारणा	लोकसंख्या	250	0
16	वनीकरणासाठी नवीन धोरण अ)झाडैलावणे	संख्यालाखात	89.77	74.52
18	रास्त भावाची दुकाने उघडणे	संख्या	0	0
19	ब)पंपसंचाचे विद्युतीकरण	पंपसंख्या	1000	1060
	क)सुधारित चुली	चुली संख्या	2900	2900
	ड)वायोर्गॅस सच बसविणे	संयंत्र संख्या	300	281

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी नांदेड.

तयता क्रमांक 11.13

विशेष घटक योजना 2000-2001 वर्षाकरीता

जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	मुख्य विकास शिषे	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतुद (रु.लाखात)	झालेला खर्च (रु.लाखात)	खर्चाची टक्केवारी
1	2	3	4	5
1	कृषि व संलग्न सेवा	131.74	124.80	95.26
2	ग्रामीण विकास	225.28	160.39	71.20
3	पाटबंधारे व पुरनियंत्रण	0.00	0.00	0.00
4	विद्युत विकास	60.00	60.00	100.00
5	उद्योग व खाणकाम	7.30	7.30	100.00
6	वाहतूक व दळणवळण	369.10	369.10	100.00
7	सामाजिक व सामुहीक सेवा	868.54	868.56	100.00
8	आरोग्य	0.00	0.00	0.00
9	गृहनिर्माण	0.00	0.00	0.00
10	षाणिपुरवठा	0.00	0.00	0.00
11	मागांसवर्गीयासाठी कल्याणकारी योजना	0.00	0.00	0.00
जिल्हा एकूण		1661.96	1590.15	95.68
विशेष केंद्रीय सहाय्य योजना		0.00	0.00	0.00

आधार :- जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, नांदेड.

तयता क्रमांक 11.14 (अ)

जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष 2000-2001

जिल्हा : नांदेड.

(रु.हजारात)

अ.क्र.	लोकसभा मतदारसंघाचे नाव	मतदारसंघाला मंजूर तरतुद	मंजूर कामाची संख्या			मंजूर कामाची अंदाजीत किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूणखर्च
			जुनी (अपूर्ण कामे)	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नांदेड	22839	67	97	164	21139	25885
2	हिंगोली	12184	13	35	48	12180	7157
एकूण		35023	80	132	212	33319	33042

टिप :- तहसिल निहाय माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.14 (ब)

जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष 2000-2001

जिल्हा : नांदेड.

(रु.हजारात)

अ.क्र.	जिधानसभा मतदारसंघाचे नाव	मतदारसंघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामाची संख्या			मंजूर कामाची अदाजीत किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूणखर्च
			जुनी (अपूर्ण कामे)	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नांदेड	6500	33	42	75	7888	7043
2	दुदखेड	6500	30	52	82	5028	6710
3	कंधार	6500	32	66	98	8394	6069
4	मुखेड	6500	44	35	79	7160	6000
5	बिलोली	6500	56	59	115	6304	6914
6	भोकर	6500	48	24	72	5599	3428
7	किन्वट	6500	30	72	102	8518	5712
8	हदगांव	6500	12	14	26	5594	7016
एकूण		52000	285	364	649	54485	48892

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.14 (क)

जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष 2000-2001

जिल्हा : नांदेड.

(रु.हजारात)

अ.क्र.	जिधानपरिषद मतदारसंघाचे नाव	मतदारसंघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामाची संख्या			मंजूर कामाची अदाजीत किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूणखर्च
			जुनी (अपूर्ण कामे)	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नांदेड	6500	18	32	50	6404	6338
2	बिलोली	4364	45	38	83	3698	2372
3	शिक्षक	7000	0	13	13	507	7000
एकूण		17864	63	83	146	10609	15710

टिप :- तहसिल निहाय माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.14 (ड)

जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष 2000-2001

जिल्हा : नांदेड.

(रु.हजारात)

अ.क्र.	राज्यसभा मतदारसंघाचे नाव	राज्यसभा सदस्यांना मंजूर तरतूद	मंजूर कामाची संख्या			मंजूर कामाची अदाजीत किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूणखर्च
			जुनी (अपूर्ण कामे)	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नांदेड	20000	49	45	94	19774	14471
एकूण		20000	49	45	94	19774	14471

टिप :- तहसिल निहाय माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड.

सक्ता क्रमांक 12.1

जिल्हयातील निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किमती (एप्रिल 2000 ते मार्च 2001)

जिल्हा	नांदेड	(प्रती क्विंटल मूल्य रुपयात)							
अ.क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	तांदूळ	स्थानिक	810	784	798	792	931	972	792
2	गहू	2189	646	640	641	644	627	620	620
3	गहू	सुधारीत	673	663	672	687	647	611	620
4	ज्वारी	रब्बी	676	633	608	658	506	580	575
5	ज्वारी	संकरित	413	436	418	419	381	361	353
6	बाजरी	सुधारीत	0	0	0	0	0	0	0
7	मका	स्थानिक	576	581	538	477	444	412	363
8	हरभरा	गावसान	1291	1258	1252	1334	1313	1322	1415
9	तूर	पांढरी	1545	1355	1497	1398	1343	1266	1345
10	मुग	हिरवा	1634	1633	1665	1587	1439	1352	1320
11	उडीव	काळा	1575	1574	1729	1429	1726	1496	1754
12	मठ	स्थानिक	0	0	0	0	0	0	0
13	गुळ	स्थानिक	727	722	765	800	906	887	941
14	भुईमूग	ढोबळा	1289	1331	1484	1370	1424	1427	1380
15	सूर्यफूल	संकरित	1028	949	960	986	1035	1023	889
16	करडई	लहान	960	906	960	958	894	0	900
17	तीळ	पांढरा	2040	2300	2005	0	2170	1950	1808
18	जवस	स्थानिक	0	0	0	1617	0	0	0
19	कापूस	लांब धा.	0	0	0	0	0	0	0
20	कापूस	आखूड धा	0	0	0	0	0	0	1813

सक्ता क्रमांक 12.1 पुढे चालू

जिल्हयातील निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किमती (एप्रिल 2000 ते मार्च 2001)

जिल्हा	नांदेड	(प्रती क्विंटल मूल्य रुपयात)							
अ.क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	नोव्हेंबर	डिसेंबर	जाने वारी	फेब्रु वारी	मार्च	वर्षाची सरा- सरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	तांदूळ	स्थानिक	766	789	811	850	797	824	967
2	गहू	2189	656	638	639	643	619	636	701
3	गहू	सुधारीत	701	740	680	645	640	665	669
4	ज्वारी	रब्बी	598	554	514	493	503	575	904
5	ज्वारी	संकरित	373	372	346	319	327	377	467
6	बाजरी	सुधारीत	538	525	533	500	0	524	515
7	मका	स्थानिक	380	384	473	446	459	461	576
8	हरभरा	गावसान	1532	1490	1309	1435	1510	1372	1147
9	तूर	पांढरी	1375	1350	1333	1386	1367	1380	1709
10	मुग	हिरवा	1385	1447	1438	1540	1524	1497	1591
11	उडीव	काळा	2034	1893	1803	1762	1862	1720	1340
12	मठ	स्थानिक	0	0	0	0	0	0	0
13	गुळ	स्थानिक	955	795	845	785	793	828	876
14	भुईमूग	ढोबळा	1436	1308	1202	1087	1127	1322	1353
15	सूर्यफूल	संकरित	1036	1103	1035	1026	1073	1012	1117
16	करडई	लहान	800	949	915	934	958	845	1238
17	तीळ	पांढरा	1931	2151	1838	1401	1850	1812	2245
18	जवस	स्थानिक	0	0	0	0	0	1617	1360
19	कापूस	लांब धा.	0	0	0	0	0	0	1970
20	कापूस	आखूड धा	1931	1931	1931	1725	1700	1839	1525

टिप :- कापसाचे भाव हमी किमतीनुसार दिलेले आहेत.

आधार :- नांदेड जिल्हयातील सर्व कृषी उत्पन्न बाजार समित्या.

तालिका क्रमांक 12.2

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकान्या महत्त्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती (किंमत 0.00 रु.त.)

जिल्हा - नांदेड

वर्ष 2000

अ.क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाणू	जाने.	फेब्रू	मार्च	एप्रिल	मे	जून
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	धान्ये								
	उत्तम	किलो	20.00	20.00	20.00	18.00	18.00	18.00	
	मध्यम	किलो	16.00	16.00	16.00	14.00	14.00	14.00	
	हलका	किलो	9.00	12.00	12.00	10.00	10.00	10.00	
4	गहू	उत्तम	किलो	9.50	9.50	9.50	8.12	8.50	8.50
5	गहू	मध्यम	किलो	9.00	9.00	9.00	9.50	9.50	9.50
6	ज्वारी	रब्बी	किलो	13.00	11.00	10.20	8.00	8.00	8.00
7	ज्वारी	संकरित	किलो	9.00	9.00	0.00	6.00	6.00	6.00
8	बाजरी	मध्यम	किलो	7.50	8.00	8.00	6.25	6.00	6.00
	डाळी								
9	तूरदाळ	मध्यम	किलो	26.00	24.00	25.00	24.00	24.00	24.00
10	चनादाळ	मध्यम	किलो	16.00	16.00	16.00	25.00	26.00	26.00
11	मुगदाळ	मध्यम	किलो	26.00	26.00	26.00	30.00	31.00	32.00
12	उडीददाळ	मध्यम	किलो	32.00	30.00	30.00	40.00	38.50	36.00
13	मसूरदाळ	मध्यम	किलो	24.00	24.00	23.00	22.00	22.00	22.00
	साखर व								
14	साखर	खु.बा.	किलो	15.00	14.50	15.10	14.75	15.00	15.00
15	साखर	स्व.धा.दु.	किलो	12.00	12.00	12.60	13.00	13.00	13.00
16	गूळ	म.पि.	किलो	10.00	10.00	10.00	11.25	13.00	13.50
	तेल								
17	गोडतेल	भुईमुग	किलो	42.00	42.00	42.00	46.40	45.00	45.00
18	खो.तेल	सुटे	किलो	65.00	65.00	65.00	53.60	56.00	56.00
19	वनतूप	डालडा	किलो	36.00	36.00	36.00	40.00	40.00	40.00
	दुध व दुग्धजन्य पदार्थ								
20	सुटे दुध	म्हशीचे	लिटर	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
21	शुध्द तूप	म्हशीचे	किलो	180.00	180.0	180.00	180.00	180.00	180.00
	मास व मासे								
22	मास	बोकडाचे	किलो	90.00	90.00	90.00	100.00	100.00	100.00
23	ताजे मासे	स्था.म.	किलो	50.00	50.00	50.00	60.00	60.00	60.00
24	अंडी	कोबडीची	डझन	18.00	18.00	18.00	16.00	16.00	16.00
	मसाल्याचे पदार्थ								
25	शेंगदाने	मध्यम	किलो	26.00	26.00	26.00	22.00	23.50	25.00
26	खोबरे	सु.वाटी	किलो	62.50	60.00	60.00	40.00	40.00	38.75
27	मिरची	सु.संके	किलो	40.00	40.00	30.00	30.00	30.00	30.00

तक्ता क्रमांक 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकानच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती (किंमत 0.00 रु.त.)
जिल्हा - नांदेड वर्ष 2000

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै	ऑगस्ट	सप्टे.	ऑक्टो	नोव्हें	डिसें.	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18
	धान्ये										
1	तांदूळ	उत्तम	किलो	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.50	20.00
2	तांदूळ	मध्यम	किलो	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.50	16.00
3	तांदूळ	हलका	किलो	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.25	12.00
4	गहू	उत्तम	किलो	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.72	9.43
5	गहू	मध्यम	किलो	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.38	8.25
6	ज्वारी	रब्बी	किलो	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.85	13.11
7	ज्वारी	संकरित	किलो	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	8.20
8	बाजरी	मध्यम	किलो	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.48	7.31
	डाळी										
9	तुरदाळ	मध्यम	किलो	24.00	24.00	25.00	26.50	28.00	28.00	25.21	29.91
10	चनादाळ	मध्यम	किलो	26.00	26.00	27.00	26.00	30.00	30.00	24.17	16.73
11	मुगदाळ	मध्यम	किलो	32.00	31.20	30.00	29.50	30.00	30.00	29.48	26.72
12	उडीददाळ	मध्यम	किलो	36.50	36.00	36.00	34.00	30.00	30.00	34.25	27.64
13	मसूरदाळ	मध्यम	किलो	22.00	22.00	22.00	22.00	22.00	22.00	22.42	22.67
	साखर व गूळ										
14	साखर	खु.बा.	किलो	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	14.95	15.00
15	साखर	स्व.घा.दु.	किलो	13.50	13.25	13.25	13.25	13.25	13.25	12.95	9.05
16	गूळ	म.पि.	किलो	13.50	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	12.56	11.63
	तेल										
17	गोडतेल	भुईमुग	किलो	45.00	45.00	46.40	45.00	45.00	45.00	44.48	42.78
18	खो.तेल	सुटे	किलो	56.00	56.00	53.60	56.00	56.00	56.00	57.85	67.56
19	वनतूप	डालडा	किलो	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	39.00	41.52
	दुध व दुग्धजन्य पदार्थ										
20	सुटे दुध	म्हशीचे	लिटर	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
21	शुध्द तूप	म्हशीचे	किलो	180.00	180.00	180.00	180.00	180.00	180.00	180.00	180.00
	मास व मासे										
22	मास	बोकडाचे	किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	97.50	90.00
23	ताजे मासे	स्थ.म.	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	57.50	47.92
24	अंडी	कोबडीची	डझन	18.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.67	18.00
	मसाल्याचे पदार्थ										
25	शेंगदाने	मध्यम	किलो	25.00	25.00	26.00	26.00	26.00	26.00	25.13	25.75
26	खोबरें	सु.वाटी	किलो	38.75	35.00	35.00	35.00	35.00	35.00	43.02	56.40
27	मिरची	सु.संके	किलो	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	31.67	42.69

तथ्या क्रमांक 13.3 पुढे चालू

जिल्हयातील मुख्यालयाच्या ठिकान्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी क्रिकोळ किमती (किंमत 0.00 रु.त.)
जिल्हा :- नांदेड वर्ष 2000

अ.क्र	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	जाने	फेब्रु	मार्च	एप्रिल	मे	जून
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
फळे व भाजीपाला									
28	केळी म.	जळगाव	डझन	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00
29	कांदे	मध्यम	किलो	4.00	3.25	3.80	7.25	9.00	8.00
30	बटाटे	मध्यम	किलो	5.00	4.00	4.00	4.00	3.00	4.25
पेय									
31	चहा	सीटीसी	किलो	120.00	120.00	120.00	100.00	100.00	100.00
32	कॉफी	पावडर	100 ग्रॅ	15.50	15.50	15.50	15.40	15.50	15.50
जळण व दिवाळती									
33	रॉकेल	---	लिटर	3.68	3.68	4.17	9.50	8.85	8.85
34	लाकुड	जळावू	40 कि	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
35	कोळसा	लाकडी	40 कि.	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00
कपडे									
36	साडी	4.5 मि.	1 नग	160.00	160.00	170.00	160.00	160.00	160.00
37	शर्टिंग	टेरीकॉट	मिटर	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
38	पोलका	2x2	1 नग	50.00	50.00	80.00	50.00	50.00	50.00
भांडी									
39	पातले	स्टील	किलो	110.00	110.00	110.00	110.00	110.00	100.00
40	पातले	पितळ	किलो	140.00	140.00	140.00	160.00	160.00	160.00
वापरातील संकीर्ण वस्तू									
41	प्रसाधन साबण	लक्स	100 ग्रॅ.	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50
42	घुण्याचा साबण	501	250 ग्रॅ.	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50
43	दूध पेस्ट	कोलगेट	100 ग्रॅ.	24.50	24.50	24.50	27.50	29.00	29.00
44	केश तेल	टाटा	100 ग्रॅ.	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00
45	सूपारी	मध्यम	किलो	200.00	200.00	200.00	180.00	180.00	180.00
46	विडी	मध्यम	25 नग	3.50	3.50	3.50	3.75	3.75	3.75
47	सिंगार	पनामा	10 नग	10.50	10.50	10.50	11.75	11.75	11.75

तक्ता क्रमांक 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकान्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती (किंमत 0.00 रु.त.)
जिल्हा :- नांदेड वर्ष 2000

अ. क्र	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै	ऑगस्ट	सप्टे.	ऑक्टो	नोव्हें	डिसें	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18
फळे व भाजीपाला											
28	केळी म.	जळगाव	डझन	6.00	9.20	8.00	8.00	8.00	8.00	6.93	7.70
29	कांबे	मध्यम	किलो	8.00	8.00	8.50	8.50	10.80	10.00	7.43	6.51
30	बटाटे	मध्यम	किलो	4.25	4.00	6.00	8.00	9.20	6.00	5.10	5.96
31	चहा	सीटीसी	किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	105.00	120.00
32	काँफी	पावडर	100 ग्रॅ	15.50	15.50	15.50	15.50	15.50	15.50	15.49	15.50
जळण व दिवाबत्ती											
33	रॅकेल	—	लिटर	8.85	8.85	8.85	8.85	8.85	8.85	7.65	3.62
34	लाकूड	जळवू	40 कि.	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
35	कोळसा	लाकडी	40 कि.	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00
36	कपडे	साडी	4.5 मि.	1 नग	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	163.83	159.00
37	शर्टिंग	टेरीकॉट	मिटर	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
38	पोलका	2x2	1 नग	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	52.50	50.00
39	भांडी	पातले	स्टील	किलो	100.00	100.00	110.00	110.00	110.00	105.83	119.33
40	पातले	पितळ	किलो	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	155.00	140.00
वापरातील संकीर्ण वस्तू											
41	प्रसाधन साबण	लॅक्स	100 ग्रॅ.	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.32
42	धुण्याचा साबण	501	250 ग्रॅ.	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50
43	दूध पेस्ट	कोलगेट	100 ग्रॅ.	29.00	29.00	29.00	29.00	29.00	29.00	27.75	22.82
44	केश तेल	टाटा	100 ग्रॅ.	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00
45	सूपारी	मध्यम	किलो	180.00	180.00	180.00	180.00	180.00	180.00	185.00	186.25
46	विडी	मध्यम	25 नग	3.75	3.75	3.75	3.75	3.75	3.75	3.69	3.50
47	सिगार	पनामा	10 नग	11.75	11.75	11.75	11.75	11.75	11.75	11.44	10.50

आधार:- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, नांदेड.

तक्ता क्र.12.3
कामगारांची ग्राहक किमतीचे निर्देशांक वर्ष 2000-2001
पायाभूत वर्ष 1982 = 100

जिल्हा नांदेड.			केद्र नांदेड						
अक्र.	महिना	वर्ष	अन्नगट	फनसुपारी तंबाखु ई.	इंधन व दिवाबत्ती	घरबाधणी	कापड बिछाने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	एप्रिल	2000	480	659	433	281	382	553	471
2	मे	2000	474	659	433	281	382	553	467
3	जून	2000	473	659	433	281	382	553	466
4	जूल	2000	477	659	433	291	386	553	470
5	ऑगस्ट	2000	473	651	433	291	386	553	467
6	सप्टेंबर	2000	469	651	435	291	386	554	465
7	ऑक्टोबर	2000	468	655	465	291	384	553	467
8	नोव्हेंबर	2000	471	655	462	291	386	557	468
9	डिसेंबर	2000	468	655	456	291	386	562	467
10	जानेवारी	2001	461	655	456	304	386	562	464
11	फेब्रुवारी	2001	463	655	456	304	386	562	465
12	मार्च	2001	453	655	456	304	386	562	459
वार्षिक सरासरी			468	660.50	460.17	310.50	386.83	563.92	469.23

आकार कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय महाराष्ट्र शासन मुंबई.

तक्ता क्र.13.1

जिल्हयातील पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची एकूण संख्या वर्ष 2000-2001
जिल्हा नांदेड.

अक्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची संख्या	
	क. विशेष पोलीस महानिरीक्षक	1
	ख. पोलीस आयुक्त	0
	ग. अप्पर पोलीस आयुक्त	0
	घ. पोलीस उपायुक्त	0
	च. पोलीस अधिक्षक	3
	छ. पोलीस उपअधिक्षक	11
	ज. पोलीस निरीक्षक	36
	झ. पोलीस उप निरीक्षक	155
	ट. पोलीस जमादार	224
	ठ. पोलीस हवालदार	590
	ड. पोलीस शिपाई	1744
	ढ. इतर	167
	एकूण पोलीस अधिकारी/कर्मचारी संख्या	2931
2	पोलीस ठाणे	35
3	आऊट पोस्ट	22
4	सब पोस्ट	0
5	लॉकअप्स	66
6	पोलीस ठाणे, आऊट पोस्ट व सबपोस्ट आदीची सोय असलेली गावे व शहरे	58
7	पोलीस दलाचा एकूण खर्च रु लाख.	2712.05

द्विप बाब इतर या मध्ये कार्यालयीन कर्मचा-यांचा समावेश आहे.

आधार 1 दि. 4 पोलीस महानिरीक्षक नांदेड.

2 जिल्हा पोलीस अधिक्षक नांदेड.

जिल्हा नांदेड.

अक्र	गुन्हेयाचा प्रकार	प्रकरणाची संख्या	घोकरी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशी साठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली शिक्का दिलेली जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाचे शेवटी न्यायालयातील प्रलंबित प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	दखलपात्र गुन्हेयात मदत करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
2	दखलपात्र गुन्हेयाबाबत मदत करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
3	सार्वशांतता सुरक्षितता व न्यायाबाबत गुन्हे	244	35	773	200	11	100	4	258
4	व्यक्तीविषयक गंभिर गुन्हे	2086	315	5999	2066	350	855	50	6810
5	व्यक्ती व मालमत्ता विषयक किंवा फक्त मालमत्ते विषयक गंभिरगुन्हे	688	145	1432	348	8	179	11	1582
6	व्यक्तीविषयक किरकोळ गुन्हे	50	30	248	74	13	38	2	269
7	मालमत्ते विषयक किरकोळ गुन्हे	1443	312	3979	964	28	604	34	4277
8	वर न नोंदलेले भारतीय वड संहिता खालील इतर गुन्हे	518	70	971	545	2	121	23	1370
एकूण 1 ते 8		5029	907	13402	4197	412	1897	124	15166
9	वर नमूद न केलेले इतर गुन्हे	2976	915	4984	2470	148	1451	65	5790
	क. विशेष किंवा स्थानिक कायद्याखालील दखलपात्र ठरलेले गुन्हे	2976	915	4984	2470	148	1451	65	5790
	ख. वी.एच.ओ.आर 1947 या कायद्याखालील ल गुन्हे	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण 9 क+ख		2976	915	4984	2470	148	1451	65	5790
एकूण 1 ते 8 व 9 क+ख		8005	1822	18386	6667	560	3148	189	20956

शहर जिल्हा पोलीस अधिक्षक नांदेड.

नांदेड

क्र	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
	2	3	4	5
1	रत्वे	4	0	4
2	मुंबई पोलीस अधिनियम	127	0	127
3	मुंबई दारुबंदी अधिनियम	57	0	57
4	क्रिमीनल प्रोसीजर कोड अधिनियम	219	0	219
5	घरफोडी आणि चोरी	265	7	272
6	खोटे दस्तऐवज व फसवणूक	68	0	68
7	खून	221	23	244
8	डाके आणि दरोडे	185	0	185
9	हल्ला व दुखापत करणे	343	28	371
10	फुस लावून पळविणे व बलात्कार	68	0	68
11	लष्करी गुन्हे	0	0	0
12	इतर	293	52	345
एकूण		1850	110	1960

आधार :- अधिक्षक, नांदेड जिल्हा कारागृह, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 13.4

तुरुगात दाखल केलेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शिक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण सन 2000-2001

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5
1.	<u>18 वर्षाखालील</u>			
	1.1) अशिक्षित	0	0	0
	1.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	0	0	0
	1.3) वाचता व लिहता येणारे	0	0	0
2	<u>18 ते 25 वर्ष</u>			
	2.1 अशिक्षित	12	3	15
	2.2 अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	25	2	27
	2.3 वाचता व लिहता येणारे	90	2	92
3	<u>22 ते 30 वर्ष</u>			
	3.1 अशिक्षित	62	28	90
	3.2 अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	90	7	97
	3.3 वाचता व लिहता येणारे	135	3	138
4	<u>31 ते 40 वर्ष</u>			
	4.1 अशिक्षित	222	6	228
	4.2 अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	220	5	225
	4.3 वाचता व लिहता येणारे	410	15	425
5	<u>41 ते 60 वर्ष</u>			
	5.1 अशिक्षित	220	22	242
	5.2 अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	119	10	129
	5.3 वाचता व लिहता येणारे	215	4	219
6	<u>61 वर्षावरील</u>			
	6.1 अशिक्षित	22	2	24
	6.2 अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	7	1	8
	6.3 वाचता व लिहता येणारे	1	0	1
7	<u>एकूण</u>			
	7.1 अशिक्षित	538	61	599
	7.2 अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	461	25	486
	7.3 वाचता व लिहता येणारे	851	24	875

आधार : अधिसूचक नांदेड जिल्हा कारागृह नांदेड.

तक्ता क्र 13.5

दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे/प्रकरणे सन 2000-2001

जिल्हा : नांदेड

दिवाणी				फौजदारी			
मूळ		अपील		मूळ		अपील	
नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
1	2	3	4	5	6	7	8
5892	6449	1784	532	4411	14342	414	679

टिप :- जिल्हा दंडाधीकारी व कार्यकारी दंडाधीकारी यांनी ज्या प्रकरणावर निर्णय दिला

अशा प्रकरणाचा समावेश नाही.

आधार - जिल्हा व सत्र न्यायाधिश नांदेड.

तक्ता क्रमांक 14.1

जिल्हयातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्ज सन 2000-2001

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	तहसिल	बँकाची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	बँकेतील कर्मचा-यांची संख्या	वर्गीकृत बँका	वर्गीकृत बँकांची शाखा, कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी (रु.लाखात)	वर्गीकृत बँकांच्या आगाऊ रकमा (रु.लाखात)	सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	नांदेड	80	1088	18	41	उ.ना.	उ.ना.	8/45
2	हदगाव	29	122	3	10	--"	--"	2/22
3	किन्नवट	27	156	2	14	--"	--"	2/17
4	भोकर	21	95	4	9	--"	--"	2/15
5	बिलोली	56	292	4	21	--"	--"	3/41
6	देगलूर	22	114	4	10	--"	--"	4/16
7	मुखेड	26	111	2	9	--"	--"	2/18
8	कंधार	22	119	4	9	--"	--"	4/20
9	लोहा	25	125	4	8	--"	--"	4/18
	जिल्हा बेरीज	308	2222	20	131	105620.43	94867.31	8/212

टिप :- स्तंभ क्रमांक 5 मधील संख्या म्हणजे तहसिल / जिल्हयातील बँकांच्या शाखांची संख्या नसून बँकांची संख्या आहे.
आधार :- मार्गदर्शी बँक, अधिकारी, स्टेट बँक ऑफ इंडिया, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 14.2

जिल्हयातील 31 मार्च 2000 रोजी चालू असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था

जिल्हा : नांदेड.

मर्यादीत भागभांडवल असलेल्या संस्था		हमीद्वारे मर्यादीत असलेल्या आणि नफ-यासाठी काम न करणा-या संस्था		एकूण
सार्वजनिक	खाजगी.	सार्वजनिक	खाजगी	
1	2	3	4	5
15	159	0	0	174

आधार :- कंपनी व्यवहार खाते कायदा, न्याय आणि कंपनी व्यवहार मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

तक्ता क्रमांक 14.3

उतरविलेल्या विमा पत्राची संख्या व विम्याची रक्कम सन 2000-2001

जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	बाब	परिमाण	तपशिल
1	2	3	4
1	शाखा	संख्या	4
2	उतरविलेली विमा पत्रे	संख्या	33642
3	व्यपगत विमा पत्रे	संख्या	3869
4	विम्याची रक्कम	रु.हजारात	2001705

आधार :- भारतीय जिवन विमा निगम, नांदेड.

तक्ता क्रमांक: 15.1

जिल्हयातील चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी, वर्ष 2000-2001

जिल्हा : नांदेड.

अ.	तहसिल	कायमस्वरुपाची चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपटगृहे		व्हिडीओ केंद्रे		वसूल केलेला करमणूक कर (रु. 000)
		संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	माहुर	0	0	4	150	6	180	1.30
2	किन्नवद	2	1100	0	0	8	250	2.17
3	दिमायतनगर	0	0	3	180	6	180	1.26
4	हादगाव	1	693	6	220	6	180	2.62
5	आर्घापुर	0	0	2	220	4	160	1.18
6	नांदेड	7	6267	1	200	7	520	94.01
7	मुदखेड	0	0	0	0	3	120	0.49
8	भोकर	2	629	0	0	1	100	3.74
9	उमरी	0	0	1	160	1	60	1.22
10	धर्माबाद	2	1191	0	0	3	110	2.16
11	विलोली	1	656	0	0	9	270	2.47
12	नायगांव(खे)	1	622	0	0	12	420	2.17
13	लोहा	0	0	1	100	12	420	0.85
14	कांधार	0	0	0	0	14	1050	1.53
15	मुखेड	1	700	0	0	12	400	2.27
16	देगलूर	2	1458	0	0	12	450	7.62
जिल्हा एकूण		19	13316	18	1230	116	4870	127.06

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय, नांदेड.

तक्ता क्र.15.2

गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या वर्ष 2000-2001

अ.क्र.	योजनेचे नाव	वर्ष 2000-01	रु. लाखात			
			वर्ष 99-00 मधील गुंतवणूक	वर्ष 2000-01 मधील गुंतवणूक	ढोबळ	नक्क
1	2	3	4	5	6	7
1	टपाल बचत खाते	292	619.60	-103.33	586.70	5.47
2	संचित मुदत ठेव	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3	पुनरावर्ती ठेव	36352	2200.37	800.93	2636.42	1301.34
4	समयबद्ध ठेव	166	58.21	16.49	68.40	26.88
5	सार्वजनिक भनिनि स्टेट बँक	693	477.19	399.84	673.15	593.04
6	सार्वजनिक भनिनि टपाल खाते	20	52.53	-51.83	70.93	67.53
7	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्र २ ते ४	0	0	-0.87	0	-2.67
8	आठवी मालिका	0	786.88	553.02	903.09	620.39
9	इंदीरा विकास पत्रे	0	153.07	-40.38	0.00	-237.45
10	किसान विकास पत्रे	0	1031.97	318.67	1078.51	145.77
11	मासिक प्राप्ती योजना	899	522.04	354.03	778.08	479.49
12	रा. ब. यो. ८७	0	0.00	-23.52	0.00	-20.61
13	सामाजिक सुरक्षा पत्रे	0	0.00	0.00	0.00	0.00
14	इतर सर्व योजना	0	0.00	-0.15	0.00	0.00
15	राष्ट्रीय बचत योजना १९९२	11	2.87	-1.81	5.27	2.50
एकूण		38433	5904.73	2324.75	6800.57	2981.88

टिप : वर्ष 2000-2001 चे उद्विष्ट 2466.00 लाख / ३ टक्केवारी 121

आधार : सहायक संचालक अल्पबचत नांदेड

तक्ता क्र.15.3

तहसिलनिहाय गोळा केलेली जमीन महसूल वर्ष 2000-2001

अ. क्र.	तहसिल	रु.हजारात								
		चालवणाची जमीन महसूलाची एकत्रित मागणी (पूर्वीची जमा रक्कम सोडून)	एकत्रित जमीन महसूलाची थकबाकी (अधिकृत व अनाधि कृत)	एकत्रित जमीन महसूलाची एकूण मागणी	सुट	निलंबी त वसुली	वसूली पात्र	प्रत्यक्ष वसूली	जमीन महसूल देणा-या खातेदारांची संख्या	
		2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	डुर	16	0	16	16	0	0	17	5614	
2	चवट	22	0	22	22	0	0	28	10562	
3	बिनायतनगर	28	0	28	28	0	0	37	4550	
4	आर्घापुर	64	0	64	64	0	0	59	45048	
5	नांदेड	54	33	87	54	0	33	43	7800	
6	नांदेड	86	0	86	86	0	0	61	12408	
7	मुदखेड	37	0	37	37	0	0	26	5488	
8	भोकर	24	0	24	24	0	0	24	8806	
9	उमरी	24	0	24	24	0	0	12	5462	
10	धर्माबाद	48	7	55	48	0	7	46	5606	
11	बिलोली	59	171	230	59	0	171	65	14250	
12	नायगाव(खे)	53	0	53	53	0	0	21	10400	
13	लोहा	54	135	189	54	0	135	21	16416	
14	कांधार	35	0	35	35	0	0	21	13286	
15	मुखेड	37	7	44	37	0	7	22	20064	
16	देगलूर	56	0	56	56	0	0	26	12558	
	एकूण	697	353	1050	697	0	353	613	168318	

आघार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय नांदेड.

तक्ता क्र.15.4

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके, 31/3/2001 या दिवशी,

जिल्हा :- नांदेड

अ. क्र.	तहसिल	मुद्र-णालयांची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके										
			दैनिक					साप्ताहिक					
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	माहुर	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
2	किनवट	19	1	0	0	0	1	5	0	0	0	0	5
3	बिनायतनगर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हादगाव	7	1	0	0	0	1	2	0	0	0	0	2
5	आर्घापुर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	152	61	3	0	10	74	162	7	0	33	202	
7	मुदखेड	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
8	भोकर	9	1	0	0	0	1	3	0	0	0	3	
9	उमरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
10	धर्माबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	बिलोली	15	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4	
12	नायगाव(खे)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	लोहा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
14	कांधार	10	0	0	0	0	0	7	0	0	0	7	
15	मुखेड	9	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3	
16	देगलूर	16	0	0	0	0	0	8	0	0	1	9	
	जिल्हा एकूण:-	239	64	3	0	10	77	195	7	0	34	236	

तक्ता क्र.15.4 पुढे चालू

मुद्रागलये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके, 31/3/2001 या दिवशी.

जिल्हा - नांदेड

अ. क्र.	तहसील	मुद्र- गाल- याची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके										
			पाक्षिक					मासिक					
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	माहुर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	क्लिनवट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	बिमायतनगर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	झावगाव	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	आर्घापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	0	7	1	0	0	8	14	1	0	0	0	15
7	मुदखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	भोकर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	उमरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	धर्माबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	बिलोली	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	नायगांव(खे)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	लोहा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	कांधार	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण:-		0	7	1	0	0	8	14	1	0	0	0	15

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय, नांदेड.

तक्ता क्र.15.5

स्वस्त धान्य दुकानांना मुरविलेले तांदूळ गहू व साखर वर्ष 2000-2001

जिल्हा नांदेड.

आकडे 00 टनात

तांदूळ			गहू			साखर			नियमित
जिल्हा	जिल्हया	एकूण	जिल्हा	जिल्हया	एकूण	जिल्हा	जिल्हया	एकूण	स्वस्त धान्य
मुख्यालय	तील इतर	1+2	मुख्यालय	तील इतर	4+5	मुख्यालय	तील इतर	7+8	वाटपदुकाने
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
173	1322	1495	307	1936	2243	उ.ना.	1096.09	1096.09	1927

टीप:- साखर वाटप एकूण उपलब्ध असून जिल्हा मुख्यालय व इतर ठिकाणी अशी फोड उपलब्ध नाही.

आधार - जिल्हा पुरवठा अधिकारी जिल्हाधिकारी कार्यालय नांदेड.

तक्ता क्रमांक 15.6

जिल्हयातील मागणी व वसूली केलेले धान्य वर्ष 2000-2001

जिल्हा नांदेड

आकडे 00 मे.टनात

मागणी		लव्ही					मागणीशी
सर्व एकूण धान्याची	तांदूळ	गहू	ज्वारी	बाजरी	इतर	एकूण	वसूलीची
मागणी	1	2	3	4	5	6	7
1	2	3	4	5	6	7	8

--- निरंक ---

आधार - जिल्हा पुरवठा अधिकारी नांदेड.

तक्ता क्र.15.7

जिल्ह्यातील 1999 मधील लोकसभा व 1999 मधील विधानसभा निवडणूक संबंधी आकडेवारी.

जिल्हा :- नांदेड

(आकडे हजारात)

अ.क्र.	मतदारसंघाचे नांव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदानाची टक्केवारी	पक्षनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस आय	भा.ज.पा.	शिवसेना
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
लोकसभा निवडणूका:-		1999							
1.	नांदेड 30	1191	425	359	784	65.82	327	295	0
लोकसभा एकूण :-		1191	425	359	784	65.82	327	295	0
विधानसभा निवडणूक :-		फेब्रुवारी 1999							
1.	किनवट 168	152	60	53	113	74.00	12	26	0
2.	हदगाव 169	168	63	53	116	69.04	34	0	36
3.	नांदेड 170	288	98	81	179	62.15	0	0	60
4.	मुदखेड 171	181	67	56	123	67.95	68	0	15
5.	भोकर 172	159	59	53	112	70.44	0	0	11
6.	बिलोली 173	202	68	59	127	62.87	35	0	12
7.	मुखेड 174	180	60	49	109	60.55	37	0	39
8.	कंधार 175	180	69	59	128	71.11	32	0	40
विधानसभा एकूण:-		1510	544	463	1007	66.69	218	26	213

तक्ता क्र.15.7 पुढे चालू

जिल्ह्यातील 1999 मधील लोकसभा व 1999 मधील विधानसभा निवडणूक संबंधी आकडेवारी.

जिल्हा :- नांदेड

(आकडे हजारात)

अ.क्र.	मतदारसंघाचे नांव	पक्षनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या							
		दूरदर्शी	स्वतंत्र पार्टी	भारतीय रिपब्लिकन पार्टी	जनता दल	बहुजन लोक समाजवादी पार्टी	भारतीय दल	महाराष्ट्र समाजवादी पार्टी	इंदिरा काँग्रेस
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
लोकसभा निवडणूका:-		1999							
1.	नांदेड 30	0	105	0	0	6	0	0	0
लोकसभा एकूण :-		0	105	0	0	6	0	0	0
विधानसभा निवडणूक :-		फेब्रुवारी 1999							
1.	किनवट 168	0	44	0	0	0	0	21	0
2.	हदगाव 169	0	19	0	0	0	0	27	0
3.	नांदेड 170	0	98	0	0	0	0	13	0
4.	मुदखेड 171	0	31	0	0	0	0	0	0
5.	भोकर 172	0	71	0	0	0	0	22	0
6.	बिलोली 173	0	31	0	36	1	0	0	0
7.	मुखेड 174	0	7	0	0	0	0	18	0
8.	कंधार 175	0	47	0	0	0	0	0	0
विधानसभा एकूण:-		0	348	0	36	1	0	101	0

टिप :- आकडे हजारात केल्यामुळे बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

स्तंभ 12 मध्ये अपक्ष उमेदवारांना मिळालेल्या मतांची संख्या दिलेली आहे.

आधार :- जिल्हाधिकारी (निवडणूक शाखा), नांदेड.

तक्ता क्र.15.8

जिल्हयातील 31/3/2001 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी

जिल्हा नांदेड.

अ.क्र.	तहसिल	विश्रामगृहाचे नांव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4
1	नांदेड	1 सार्वजनिक बांधकाम विश्रामगृह स्नेहनगर नांदेड	11
		2 सार्वजनिक बांधकाम विश्रामगृह स्नेहनगर नांदेड	6
		3 पाटबंधारे डाकबंगला नांदेड	3
		4 सार्वजनिक बांधकाम विश्रामगृह मुदखेड	2
		5 विभागीय कार्यालय विश्रामगृह रा.प.नांदेड	2
		6 मध्यवर्ती बसस्थानक विश्रामगृह रा प नांदेड	1
		7 पाटबंधारे विश्रामगृह असर्जन ता.जि.नांदेड	4
		8 शासकीय तंत्रनिकेतन विश्रामगृह नांदेड	4
		9 तपासणी विश्रामगृह विष्णुपुरी प्रकल्प तुम्पा	2
2	हदगाव	1 शासकीय विश्रामगृह हदगाव	2
		2 शासकीय विश्रामगृह तामसा	2
		3 शासकीय विश्रामगृह सिबदरा	2
		4 शासकीय विश्रामगृह हिमायतनगर	2
		5 शासकीय विश्रामगृह अंबाळा	2
		6 उर्ध्व पेनगावा प्रकल्प विश्रामगृह हदगाव	2
		7 जि प लघुपाटबंधारे विश्रामगृह हदगाव	2
3	किनवट	1 शासकीय विश्रामगृह माहूर	2
		2 शासकीय विश्रामगृह मांडवी	2
		3 जि प विश्रामगृह किनवट	2
		4 मध्यम प्रकल्प विभाग निरीक्षक डाकबंगला गोकुदा	2
		5 वन विश्रामगृह किनवट	2
		6 वन विश्रामगृह राजगड	2
		7 वन विश्रामगृह माहूर	2
		8 वन विश्रामगृह सावरी	2
		9 वन विश्रामगृह जलघारा	2
		10 शासकीय विश्रामगृह किनवट	2
		11 मध्यवर्ती बसस्थानक रा प किनवट	1
		12 मध्यवर्ती बसस्थानक रा प माहूर	1
4	भोकर	1 शासकीय विश्रामगृह भोकर	5
		2 शासकीय विश्रामगृह उमरी	2
		3 शासकीय विश्रामगृह किनी	2
		4 पाटबंधारे व्यवस्थापक विभाग विश्रामगृह उमरी	2
5	बिलोली	1 शासकीय विश्रामगृह बिलोली	2
		2 शासकीय विश्रामगृह धर्माबाद	2
		3 शासकीय विश्रामगृह कुडलवाडी	2
		4 शासकीय विश्रामगृह नर्सी	2
		5 शासकीय विश्रामगृह नायगाव	2
		6 जि प विश्रामगृह बिलोली	2
		7 पाटबंधारे डाकबंगला नायगाव	2
		8 पाटबंधारे विश्रामगृह खतगाव	2
		9 नगरपालिका विश्रामगृह बिलोली	1
		10 मध्यम प्रकल्प विश्रामगृह निरीक्षक डाकबंगला कडाळा	2
		11 नगरपालिका विश्रामगृह धर्माबाद	2
6	देगलूर	1 शासकीय विश्रामगृह देगलूर	2
		2 शासकीय विश्रामगृह करंडखेड	2

तक्ता क्र.15.8 पुढे चालू

जिल्हयातील 31/3/2001 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहांची तालूकानिहाय यादी

क्र.	तहसिल	विश्रामगृहाचे नांव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4
	मुखेड	1 शासकीय विश्रामगृह मुखेड	2
		2 पाटबंधारे विश्रामगृह कुद्राळ	2
		3 शासकीय विश्रामगृह मुकमाबाद	2
		4 जि प विश्रामगृह मुकमाबाद	2
8	कंधार	1 शासकीय विश्रामगृह कंधार	2
		2 पाटबंधारे विश्रामगृह बारूळ	3
		3 महालिंगी प्रकल्प विश्रामगृह केंप कंधार	1
		4 महालिंगी प्रकल्प विश्रामगृह केंप बोळका	2
		5 मध्यम प्रकल्प विश्रामगृह बहादर पुरा	3
9	लोहा	1 शासकीय विश्रामगृह सोनखेड	2
		2 शासकीय विश्रामगृह माळेगाव	2
		3 शासकीय विश्रामगृह लोहा	2
		4 मध्यम प्रकल्प विश्रामगृह लिबोटी	1
		5 नगरपालिका विश्रामगृह लोहा	2
		6 मध्यम प्रकल्प विश्रामगृह निरीक्षक डाकबंगला जानापूरी	2

टिप 1) नांदेड जिल्हयात एकही एम टी डी सी चा डाकबंगला /निरीक्षण बंगला/विश्रामगृह नाही.

2) जिल्हयात नगरपरिषद विश्रामगृह फक्त धर्माबाद, बिलोली व लोहा येथेच आहे.

आधार : कार्यकारी अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग नांदेड/भोकर

2) कार्यकारी अभियंता बांधकाम जिल्हा परिषद नांदेड

3) कार्यकारी अभियंता मध्यम प्रकल्प विभाग नांदेड

4) कार्यकारी अभियंता पाटबंधारे मंडळ नांदेड.

5) विभागीय नियंत्रक महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळ नांदेड

6) मुख्याधिकारी नगरपरिषद धर्माबाद, बिलोली व लोहा.

7) उपवन संरक्षक नांदेड.

तयत्ता क्र.15.9 पूवे चालू
निवडक निदेशाकाचे कल वर्ष 2000-2001

2	3	4	5	6	7	8	9	10	
4	कृषिअवजारे		1966	1972	1978	1982	1987	1992	1997
	क. लाकडी नांगर	संख्या000	80	79	85	91	105	112	74
	ख) लाखडी नांगर	---	4	5	6	5	15	12	10
	2 सिचनाकरीता तेलावर चालणारे पंप	संख्या	1047	1530	1170	591	1833	1201	588
	3 सिचनाकरीता विद्युत पंप	---	342	3542	1715	11666	16870	18870	28735
	4 उसाचे चरक								
	क) शयतीवर चालणारे	---	154	72	163	207	138	97	63
	ख) बैलाच्या मदतीने चालणारे	---	300	67	91	70	91	38	48
5	पशुधन								
	1 एकूण पशुधन	संख्या000	992	960	1116	1188	1391	1452	1486
	2 प्रत्येक बैलजोडीमागे लागवड केलेले निव्वळ क्षेत्र.	हेक्टर	6.13	6.99	6.36	6.46	6.22	5.94	5.94
	3 दुभत्या गाई	संख्या000	95	86	105	94	113	109	119
	4 दुभत्या म्हशी	---	39	42	49	49	69	77	87
	5 शेळ्या व म्ढ्या	---	175	183	300	289	406	416	406
	6 कांबड्या व तत्सम पक्षी	---	87	145	248	283	333	428	521
6	मत्स्य व्यवसाय		60-61	70-71	80-81	90-91	98-99	99-00	00-01
	1 समुद्रातील मत्स्यउत्पादन	मे.टन.000	0	0	0	0	0	0	0
	2 गोडयापाण्यातील मत्स्यउत्पादन	मे.टन	उ.ना.	उ.ना.	430	1760	3282	3517	3700
	3 मत्स्य व्यवसायाच्या सहकारी संस्था	संख्या	उ.ना.	12	15	62	79	79	उ.ना.
7	नोंदणीकृत कारखाने व	कर्मचारी	1961	1970	1980	1990	1998	1999	2000
	1 चालू कारखाने	संख्या	42	43	69	133	286	367	367
	2 कामगारांची द.स.उपस्थी.	संख्या	6015	5913	8102	9353	9258	10374	11287
	3 दर लाख लोकसंख्येमागे नोंद केलेल्या कामगारांची	संख्या	557	423	579	535	417	445	444
8	विद्युत								
	1 विद्युत निर्माती दशलक्ष	कि.वॅ.ता.	1.782	0	0	0	0	0	0
	2 वापरलेली विज.	---	1.61	25.47	39.20	82.17	472.09	509.07	562.03
	3 विद्युतीकरण झालेली शहरे	संख्या	4	11	11	13	12	12	12
	4 विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	0	445	1281	1481	1580	1580	1580
9	सहकार 1 संस्था								
	क) शेती पतसंस्था	संख्या	890	953	959	975	883	883	उ.ना.
	ख) बिगर शेती पतसंस्था	---	11	172	343	757	251	251	उ.ना.
	ग) बिगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था	---	73	146	730	1597	2456	2334	उ.ना.
	2 सभासद								
	क) शेती पतसंस्था	संख्या	47137	101089	211404	334659	379748	379748	उ.ना.
	ख) बिगर शेती पतसंस्था	---	4251	19088	47774	39915	91034	91034	उ.ना.
	ग) बिगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था	---	8127	20478	64088	118483	353428	353428	उ.ना.
	3 खेळते भांडवल								
	क) शेती पतसंस्था	रु.लाखात	100	1025	3965	29637	63654	63654	उ.ना.
	ख) बिगर शेती पतसंस्था	---	15	472	481	58	14325	14325	उ.ना.
	ग) बिगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था	---	20	173	1074	3129	19287	19287	उ.ना.
	4 दिलेले कर्ज								
	क) शेती पतसंस्था	रु.लाखात	83	1134	3749	6597	20132	20132	उ.ना.
	ख) बिगर शेती पतसंस्था	---	0	0	0	0	4336	4336	उ.ना.
	ग) बिगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था	---	1	14	116	0	23863	23863	उ.ना.

तक्ता क्र.15.9 पुर्वे घालु
निवडक निर्देशिकाचे कल वर्ष 2000-2001

1	2	3	4	588	6	7	8	9	10
10	शिक्षण								
	1 प्राथमिक								
	क) संस्था	संख्या	983	1586	1709	1861	2227	2273	2298
	ख) विद्यार्थी	संख्या 000	61	117	180	300	434	459	447
	ग) शिक्षक	संख्या	1723	4155	4976	6826	10403	10522	10403
	घ) प्रतीशिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	42	44	43
	2. माध्यमिक व उच्च मा.								
	क) संस्था	संख्या	56	153	155	289	294	396	400
	ख) विद्यार्थी	संख्या 000	14	47	64	140	217	236	236
	ग) शिक्षक	संख्या	623	2134	2579	4170	5774	6002	6126
	घ) प्रतीशिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	38	40	39
	3. महाविद्यालये								
	क) संस्था	संख्या	3	9	15	25	37	37	37
	ख) विद्यार्थी	संख्या 000	1	6	10	11	28	22	27
	ग) शिक्षक	संख्या	53	184	507	673	1031	956	967
	घ) प्रतीशिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	27	23	28
	4. साक्षरतेची टक्केवारी	टक्केवारी	1961	1971	1981	1991			
	क. पुरुष		24.83	34.64	42.39	64.37	0	0	0
	ख. स्त्रीया		5.16	10.36	15.64	30.95	0	0	0
	ग. एकूण		22.70	29.04	39.04	48.17	0	0	0
11	वैद्यकीय आरोग्य सेवा								
	1. दवाखाने	संख्या	15	28	59	60	60	60	60
	2. रुग्णालये	संख्या	2	2	2	13	14	16	16
	3. प्राथ.आरोग्य केंद्र	संख्या	6	11	13	58	61	63	63
	4. खाटा	संख्या	184	362	741	1306	1476	1476	1476
	5. दरलाख लोकसंख्येमागे खाटा	संख्या	17	26	75	61	63	63	63
	6. उपचार केल्ले रुग्ण								
	क.बाह्य रुग्ण	संख्या	689	608	789	1676	1302	1368	1420
	ख.आंतर रुग्ण	संख्या	64	38	176	240	321	338	347
	7. जननदर	संख्या	उ.ना.	21.70	उ.ना.	13.32	13.66	13.60	उ.ना.
	8.मृत्युदर	संख्या	उ.ना.	8.00	उ.ना.	2.97	4.13	3.94	उ.ना.
12	वाहतूक व दळणवळण								
	1.रस्ते लांबी(न.पा.दगळून)	कि.मी.	400	1811	5232	7092	8646	8813	8889
	2.दर 100 चौ.कि.मी.क्षेत्रा मागे रस्त्याची लांबी (न.पा.दगळून)	कि.मी.	38.71	172.01	53.63	67.52	81.82	83.71	84.43
	3.रस्त्याची लांबी दरलाख लोकसंख्ये मागे	कि.मी.	37.05	129.56	402.51	405.41	389.43	378.24	381.50
	4.एकूण रेल्वेमार्गाची लांबी	कि.मी.	208	208	208	208	208	208	208
	5. डाक कार्यालये	संख्या	201	290	391	443	459	465	474
	6. तार कार्यालये	संख्या	6	18	21	34	27	27	27
13:	स्थानिक स्वराज्य संस्था								
	1.पंचायत समिती	संख्या	8	8	8	8	9	9	9
	2.ग्रामपंचायत	संख्या	1048	1072	1121	1297	1306	1307	1310
	3. नगरपालिका	संख्या	11	11	11	13	11	11	11
	4. कटक मंडळे	संख्या	0	0	0	0	0	0	0
	5. महानगर पालिका	संख्या	0	0	0	0	1	1	1
14.	संकीर्ण								
	1. बँक शाखा (सर्व बँका)	संख्या	16	149	169	279	308	308	308